# Jane Austen

## *Emma. Eller talangen att uppgöra partier för sina vänner*

Linköping, C. F. Ridderstad. 1857. Serie: Nytt kabinetts-bibliotek af Blandad Svensk och Utländsk romanlitteratur. Åttonde årgången.

*– Läs mer om verket här*

Det avbildade exemplaret tillhör Kungl. biblioteket.

Detta verk är fritt från kända upphovsrättsliga restriktioner. Vid användning ber vi att du hänvisar till Kungl. biblioteket och Litteraturbanken.se.

Ytterligare information om upphovsrätt för detta verk finns hos Litteraturbanken:
https://lb.se/författare/AustenJ/titlar/Emma/faksimil?om-boken

Permanent länk (URN):
https://urn.kb.se/resolve?urn=urn:nbn:se:lb-lb1963366-faksimil

books2ebooks.eu

AUSTEN, JANE

# Emma : eller talangen att uppgöra partier för sina vänner

1857

books2ebooks.eu

Kungliga Biblioteket

National Library of Sweden

# EOD - Miljoner böcker bara en knapptryckning bort. I mer än 12 europeiska länder!



**Tack för att du väljer EOD!**
Europeiska bibliotek har miljontals böcker från 1400- till 1900-talet i sina samlingar. Alla dessa böcker går nu att få som e-böcker – de är bara ett musklick bort. Sök i katalogen från något av biblioteken i eBooks on Demand- nätverket (EOD) och beställ boken som e-bok – tillgängligt från hela världen, 24 timmar per dag och 7 dagar i veckan. Boken digitaliseras och blir tillgänglig för dig som e-bok.

## EOD bokens fördelar!

■ Få samma utseende och känsla som med originalet!
■ Använd ditt standardprogram för att läsa boken på skärmen, zooma och navigera genom boken.
■ *Sök:** Använd fulltextsökning för enskilda fraser.
■ *Klipp & klistra:** Kopiera bilder och delar av texten till andra applikationer (t.ex. ordbehandlingsprogram).
*Ej tillgängligt i varje e-bok.

## Villkor för användning

Genom att använda EOD-tjänsten accepterar du de villkor som ställs av biblioteket som äger den aktuella boken.
■ Villkor för användning: https://books2ebooks.eu/csp/sv/nls/sv/agb.html

## Fler e-böcker

Redan nu erbjuder 40 bibliotek från 12 europeiska länder denna service.
Sök böcker tillgängliga för den här tjänsten: https://search.books2ebooks.eu
Mer information finns tillgängliga via https://books2ebooks.eu boken.

Kungl. Biblioteket
STOCKHOLM
Roman
Saml.

# NYTT
# KABINETTS-BIBLIOTHEK

AF

**Blandad**

***Svensk och Utländsk***

**ROMANLITTERATUR.**

***ÅTTONDE ÅRGÅNGEN.***

**1857.**

TRETTONDE och FJORTONDE HÄFTET.

LINKÖPING,
C. F. RIDDERSTAD.
1857.

# NYTT
# KABINETTS-BIBLIOTHEK
AF
Utländsk
Skönoch Vitterhet.
ROMANLITTERATUR.
1857.
TRETTONDE och FJORTONDE HÄFTET.

# Emma

ELLER

Talangen att uppgöra partier för sina vänner.

af Jane Austen

---

Öfversättning från Engelskan.

---

LINKÖPING;
C. F. RIDDERSTAD,
1857.

# I.

Emma Woodhouse var vacker, rik, förståndig, hade ett lyckligt lynne och ett trefligt hem, och med dessa lifvets största fördelar hade hon uppnått en ålder af tjuguett år, utan att ha' erfarit några särdeles stora bekymmer eller förtretligheter.

Hon var den yngsta dottern till en mycket öm och svag far, och efter systerns giftermål, då hon ännu var helt ung, hade hon naturligtvis varit värdinna i sin fars hus. Hon mindes knappast sin mors smekningar, så tidigt hade hon förlorat henne, men ett förträffligt fruntimmer hade, såsom guvernant, nästan med moderlig tillgifvenhet ersatt hennes förlust.

I sexton år hade miss Taylor varit en medlem af herr Woodhouses familj, mera som en väninna, än uteslutande som lärarinna, och hade mycken kärlek för båda döttrarna, men isynnerhet för Emma. Deras intima förhållande till hvarandra var tvänne systrars. Redan under den tid, då miss Taylor egentligen var uppfostrarinna, hade hennes eget milda lynne knappast tillåtit henne, att utöfva någon inskränkande makt öfver sin älskade Emma, mycket mindre sedan den tiden nu längesedan var förbi. Hon och Emma lefde tillsammans i en ömsesidig vänskap. Emma, följande sin egen vilja, satte visst högt värde på miss Taylors omdöme, men styrdes förnämligast af sitt eget. Detta

hade dock den olägenheten, att ibland förleda henne till en för hög tanka om sig sjelf, som hotade att kunna störa hennes frid. Men ännu var faran så omärklig, att detta ej var någon bestämd olycka.

En ledsamhet hade nu inträffat — dock en af de få behagliga — miss Taylor gifte sig nemligen. Det var på den älskade väninnans bröllopsdag, som Emma för första gången försjönk i dystra tankar af saknad och ledsnad. De nygifta voro resta, och hon befann sig ensam med sin far, utan utsigt till något annat sällskap för den långa aftonen.

Allt gaf dock hennes bortresta vän löfte om lycka och trefnad. Herr Weston hade en aktningsvärd karakter, tillräcklig förmögenhet, passande ålder och behagligt sätt att vara; och Emma tänkte med någon tillfredsställelse på, att hon med en sjelf-uppoffrande vänskap alltid önskat, förutsagt och befrämjat partiet, men surt kom det efter för henne sjelf. Hon skulle sakna miss Taylor i hvarje minut hela dagen igenom. Hon påminde sig hennes godhet och omsorger, hvilka oafbrutet fortfarit under sexton år, huru hon lekt med och undervisat henne ifrån det hon var fem år, vårdat henne under åtskilliga barnsjukdomar, och alltid bemödat sig om att göra henne glad och lycklig. Hvilken tacksamhet var hon ej henne skyldig! Men kärare var dock minnet af de sista sju åren, då de båda efter hennes systers Isabellas giftermål voro ensamma och lefde på den mest förtroliga fot. Hvem kunde egt en dyrbarare vän och bättre sällskap, förståndig, instruerad, nyttig och skicklig i mycket, förtrolig med familjens vanor, interesserad af allt, som rörde den, men isynnerhet för Emmas egen persom, hos hvilken hennes ömhet aldrig fann något att klandra och hvilken till henne kunde meddela hvarje tanka, så fort som den blifvit väckt.

Huru skulle hon kunna uthärda denna förändring?

Det var väl sannt, att hennes vän bodde blott en half mil ifrån dem, men stor var likväl skilnaden emellan mrs Weston på en half mils afstånd, och miss Taylor med samma hem, som hon sjelf; och med alla hennes både personliga och ekonomiska fördelar tycktes Emma nu komma att lida af brist på sällskap för sin intellektuela varelse. Hon älskade mycket sin far, men, som sällskap betraktadt, kunde hon aldrig ingå med honom i någon konversation, hvarken allvarlig eller skämtsam. Och detta icke allenast till följd af olikhet i år — hennes far hade icke gift sig tidigt — utan ännu mer till följd af hans lynne och kroppskonstitution. Han hade alltid varit sjuklig, i en ständig hvila både till kropp och själ, hvilket låtit honom åldras långt utöfver sina år; och ehuru hvar och en värderade honom för hans vänliga lynne och goda hjerta, så hade han likväl aldrig egt någon slags intellektuel förmåga.

Hennes syster, ehuru gift, skiljde sig föga från henne i ålder, men hon bodde i London, på sexton mils afstånd, och de kunde således icke ofta träffas; det blef många långa Oktober- och November-aftnar att genomtråka på Hartfield innan Julen medförde Isabellas närmaste besök med sin man och sina barn, som åter skulle upplifva hemmet och gifva henne ett behagligt sällskap.

Hartfield hörde egentligen till den stora, folkrika byn Highbury, nära nog en stad, ehuru egendomen var afskiljd från den både genom namnet och en mängd alléer och planteringar. Men der fanns för Emma ingenting att välja på till ett intimare umgänge. Hon var sjelf den förnämsta, som alla villigt erkände. Bekantskaper felades henne dock icke, ty hennes far var höflig och vänlig mot alla, men ibland dem fanns ingen, som på något sätt kunde ersätta miss Taylor. Förändringen var för henne allt för ledsam, men hon kunde blott sucka och uppgöra några omöjliga planer

för en bättre trefnad, då fadren vaknade från sin middagslur och det blef nödvändigt att visa sig munter. Han var nervretlig, snart nedstämd, såg gerna dem omkring sig, vid hvilka han blifvit van och saknade dem ogerna, liksom han i allmänhet hatade all förändring och isynnerhet giftermål, såsom gifvande anledning dertill. Han hade ännu icke rigtigt förlikt sig med sin egen dotters parti, nämnde henne ännu alltid med ett visst medlidande, och dertill kom äfven nu nödvändigheten att skiljas vid miss Taylor. Som han aldrig anade att andra uppfattade en sak eller kände olika med honom sjelf, så ansåg han nästan att miss Taylor handlat lika illa för egen räkning, som för dem hon lemnade, och att hon skulle varit mycket lyckligare, om hon tillbringat hela sin återstående tid på Hartfield. Då han blef väl vaken, sade han derför detsamma, som innan han somnade:

— Den stackars miss Taylor! Jag önskar vi hade henne här igen. Det var för ömkligt att m:r Weston just skulle tänka på henne till sin fru.

— Det kan jag icke hålla med er om, pappa. M:r Weston har en så god och förträfflig karakter, att han visst förtjenar en bra hustru, äfvensom miss Taylor förtjenar någonting bättre, än att för alltid vara hos oss och dragas med mina nycker, då hon kunde få ett eget hus och hem.

— Ett eget hus! Hvari består vinsten deraf? Detta är tre gånger så stort, och du, min söta Emma, har nu aldrig några nycker.

— Huru roligt skall det icke blifva att helsa på m:r och m:s Weston, och de skola komma hit! Vi kunna ju jemt vara tillsammans. Men vi skola börja och mycket snart aflägga ett besök, för att lyckönska dem.

— Men, bästa du, huru kan jag komma dit? Ran-

dalls ligger så långt bort. Jag skulle icke kunna gå hälften så långt.

— Nej, pappa, hvarför skulle ni gå? Vi skola åka dit, det är mycket säkert.

— Åka! Men Johan vill visst icke taga ut hästarna för en så liten bit; och hvar skall man göra af de stackars hästarna under vår visit?

— De sättas in i m:r Westons stall, pappa. Hvad Johan beträffar, så blir han visst glad att kunna komma till Randalls, efter hans dotter är huspiga der. Snarare är det att frukta, att han aldrig vill föra oss till något annat ställe. Ingen tänkte på Hanna till den goda tjensten, förrän pappa nämnde henne, så att Johan står i mycken förbindelse derför.

— Jag är glad deröfver att jag kom att nämna henne, för Johans skull, så att han ser det man gör afseende på honom. Hon blir visst mycket duglig i sin tjenst; hon var alltid en så höflig och artig flicka, och jag har hög tanka om henne. Hvar jag råkar henne, så niger hon alltid och frågar, huru jag mår, på ett så näpet sätt; och då hon var här, för att hjelpa till att sy, observerade jag att hon alltid ordentligt läste igen dörren och aldrig slog igen den. Hon är säkert mycket duglig, och huru trefligt för miss Taylor att ha' en person, som hon är van att se, och af hvilken hon kan få veta huru här står till, då Johan går och helsar på sin dotter!

Emma bemödade sig på allt sätt att underhålla denna lyckliga tankegång, och att med tillhjelp af brädspelet den aftonen undanrödja för fadren all saknad och behålla den i tysthet för sig sjelf. Brädspelsbordet var i ordning, då ankomsten af en främmande gjorde det öfverflödigt.

Herr Knightley, en man af mogen bildning, omkring sju eller åtta och trettio år, var icke allenast en gammal intim vän af familjen, utan äfven på sitt sätt

slägt, såsom en äldre bror till Isabellas man. Han bodde en mil derifrån, besökte dem ofta, var alltid välkommen och isynnerhet nu, då han kom med helsningar direkte från London, att allt stod väl till hos deras gemensamma vänner. Detta var en lycklig tillfällighet, som upplifvade m:r Woodhouse för en stund. M:r Knightley hade en vänlig tålmodighet, som gjorde den gamle godt, och alla hans frågor efter "stackars Isabella" och hennes barn blefvo tillfredsställande besvarade. Då dessa voro förbi, anmärkte m:r Woodhouse tacksamt:

— Ni var mycket god, som kom och gaf oss dessa underrättelser i afton så sent. Jag fruktar att er promenad varit besvärlig.

— På intet sätt. Det är så vackert månsken, och luften så mild, att er stora eldbrasa är för mycket för mig.

— Men det var visst fuktigt och smutsigt. Bara ni icke förkylt er?

— Smutsigt! Se på mina skor, sir, de äro alldeles torra.

— Nå, det var besynnerligt, ty här har regnat betydligt, så att jag till och med bad dem dröja med vigseln.

— Jag har icke gratulerat ännu, men som jag väl förstår, att det för er båda just icke innebär något rätt gladt och roligt, så gjorde jag mig ej så brådtom; men jag hoppas, att allt gick väl för sig. Huru gick det till, hvem grät mest?

— Ack, den stackars miss Taylor! Det är för bedröfligt.

— Stackars m:r och miss Woodhouse! om ni så vill, men icke kan jag beklaga miss Taylor. Jag har stor aktning både för er och Emma, men då det blir fråga om beroende eller oberoende, så måste det i alla

händelser vara lättare att blott hafva en att göra till viljes än två.

— Isynnerhet då *en* af de två är en nyckfull, orolig varelse, skämtade Emma. Det är hvad ni tänker, jag vet det, och ni skulle säkert säga mig det, om icke min far vore närvarande.

— Jag tror att det verkligen är sannt, söta du, sade m:r Woodhouse med en suck. Jag fruktar att jag ibland är nyckfull och orolig af mig.

— Min allrabästa pappa! Ni kan väl aldrig tro att jag eller m:r Knightley kunde mena er? Hvilken faslig idé! Åh-nej, det var fråga om mig. Vår goda granne, som ni vet, tycker om att uppleta fel hos mig, på skämt förstås. Vi säga alltid hvarandra hvad det faller oss in.

I sjelfva verket var den goda grannen den ende, som kunde se att Emma hade fel, och den ende, som gjorde henne uppmärksam på dem, och ehuru detta icke kunde vara så angenämt för henne sjelf, så visste hon att det skulle allarmera hennes far ofantligt, om han misstänkte att icke alla ansågo henne för en fullkomlighet.

— Emma vet att jag icke smickrar henne, sade m:r Knightley; min mening var dock ingen anmärkning mot någon. Miss Taylor måste vinna på att, i stället för två, nu blott hafva en att behaga.

— Får så vara då, svarade Emma, nöjd att få låta ämnet falla. Men ni ville veta något om ceremonien, och jag är glad att kunna berätta, det den gick förträffligt. Alla uppförde sig förtjusande väl, ingen lät vänta på sig, hvar och en hade just sin beau jour, ingen molnhöljd panna, inga tårfulla ögon. Vi mindes alla, att blott en half mil skulle skilja oss åt, och att vi kunde räkas alla dagar.

— Den snälla Emma bär sin förlust mycket väl, sade fadren, men jag försäkrar er, m:r Knightley, att hon är verkligen ledsen öfver att sakna miss Taylor,

och, tro mig, hon kommer att göra det mer än hon nu förmodar.

Emma vände bort hufvudet med ett leende, som skulle dölja tårarna.

— Det vore ej gerna möjligt att Emma icke skulle sakna ett sådant sällskap, sade m:r Knightley. Hon skulle icke vara så allmänt värderad, om man kunde tro något sådant, men derjemte vet hon, huru fördelaktigt partiet var för miss Taylor, huru sällsamt lyckligt det är att vid hennes år få ett eget hem med så bekymmerfri utkomst, och detta måste naturligtvis betydligt motväga smärtan af den minutliga saknaden. Man kan icke vara en vän af miss Taylor, utan att glädjas öfver hennes lycka.

— Och ni har glömt ännu en anledning till glädje för mig, svarade Emma, och den vigtigaste, som är, att jag för fyra år sedan sjelf uppgjorde partiet; och det bör verkligen nu tillfredsställa mig, att, ehuru alla då sade att m:r Weston aldrig skulle åter gifta sig, så har det nu skett, och det med allas bifall.

M:r Knightley såg på henne med en runkning på hufvudet. Hennes far svarade, bedjande:

— Ack, bästa du, jag önskar du icke mera ville gifta bort någon, eller förutsäga partier, efter de vanligen inträffa. Lofva mig det.

— Att icke uppgöra något för egen räkning, det lofvar jag, men längre kan ej mitt löfte sträcka sig. Det finnes ingenting roligare, isynnerhet då det lyckas. Alla menniskor försäkrade, att m:r Weston aldrig skulle gifta sig. Några påstodo till och med att han gifvit löfte derom åt sin aflidna hustru, andra att hvarken hans son eller onkel skulle tillåta det. Med största allvar pratades en hop nonsens derom, men jag trodde ingenting deraf. Allt ifrån den dagen, för fyra år sedan, då miss Taylor och jag mötte honom på en promenad, under hvilken det börjat att regna och han

med utsökt artighet skyndade att låna oss hvar sin paraply ifrån närmaste farmer, så fick jag den idéen. Ifrån den stunden uppgjorde jag planen för partiet, och då någonting så väl har lyckats, som detta, kan det ej begäras, att man skall afstå derifrån.

— Jag förstår icke hvad ni menar med att ha lyckats, sade herr Knightley, ty det förutsätter ett bemödande. Onekligen har ni användt er tid på ett ganska tjenligt och berömligt sätt, om detta äktenskap blifvit af, till följd af edra bemödanden under dessa fyra åren. En passande sysselsättning för ett ungt fruntimmers tankeförmåga! Men om, som jag tror, hvad ni kallar uppgöra partiet blott bestått deri, att ni upprepat för er sjelf allt då och då, sedan det en gång fallit er in, "att det vore bra om m:r Weston friade till miss Taylor", så vet jag ej att ni häruti lyckats med annat, än att gissa rätt, och det är allt, som derom kan sägas.

— Om ni aldrig erfarit, sade Emma, ett nöje eller känt er segerrik af att någon gång ha gissat rätt, så beklagar jag det. Det finnes en slags talang i en sådan gissning; den är icke blott en lyckträff; och det för er obehagliga ordet "lyckats" har jag doek en liten rättighet till. Ni har framställt två vilkor — att åstadkomma allt eller intet — men jag tror att ett tredje finnes; ty om jag icke sökt förmå m:r Weston att ofta förnya sina besök här, och gifvit mången uppmuntrande vink, samt jemnat ett och annat, så hade det kanske icke blifvit något af med partiet. Ni bör vara nog hemmastadd här, för att förstå detta.

— En man, så upprigtig och rätt fram, som m:r Weston, och ett så förståndigt och okonstladt fruntimmer, som miss Taylor, kan med trygghet lemnas att sköta sig sjelfva. Att inblanda er deri, kunde mera skada er sjelf än göra dem någon nytta.

— Om Emma kan vara nyttig för andra, så tänker hon aldrig på sig sjelf, svarade m:r Woodhouse,

som blott uppfattade det sista, som sades. Men jag beder dig, inga flera giftermål, de äro ledsamma och skingra på ett bedrövligt sätt familje-kretsen.

— Blott ett enda till, bästa pappa. Ni tycker ju om m:r Elton, vår unge pastor; det är så stor synd om honom; jag måste skaffa honom en hustru. Det finnes ingen i Highbury, som är honom värdig, och redan har han varit här ett år och satt sin bostad i så trefligt skick, att det verkligen vore ömkligt, om han längre skulle vara ensam, Jag har en god tanka om m:r Elton, och det är det enda sätt, på hvilket jag skulle kunna göra honom en god tjenst.

— M:r Elton är en mycket hygglig ung man, som jag har mycken aktning för. Men vill du visa honom någon uppmärksamhet, så bjud honom till middagen någon dag i veckan. Det vore mycket bättre, och kanske m:r Knightley då vill vara så god och göra honom sällskap.

— Med mycket nöje, när som helst, sade master Knightley, skrattande, och jag håller fullkomligt med er om att det förslaget är bättre. Bjud honom till middagen, Emma, och välj åt honom det bästa, som finnes på bordet, men låt honom sjelf välja sin hustru.

---

## II.

M:r Weston var född i Highbury af en aktningsvärd familj, som under de tre sednaste generationerna höjt sig till anseende och förmögenhet. Han hade fått en god uppfostran och vunnit tidigt oberoende, hvarför han, med ett verksamt lynne och tycke för sällskapslifvet, ingick vid militären.

Kapten Weston var en stor favorit hos alla, hvart han kom, och då händelsen under hans ombytliga militäriska lif, förde honom till Yorkshire, och han der blef bekant med miss Churchill, som tillhörde en af dess förnämsta familjer, väckte det ingen förundran, att hon blef kär i honom, men väl förtrytsamhet hos hennes bror och svägerska, som voro högmodiga och stolta, aldrig hade sett honom och således icke heller kände honom.

Men som miss Churchill var myndig och sjelf disponerade sin förmögenhet, så kunde ingenting hindra henne att gifta sig, hvilket hon äfven gjorde till sin brors och hans hustrus stora förtret, hvilka sedan äfven mycket högtidligt afsade sig slägtskaps-bandet. Den mindre väl passande föreningen gaf icke någon lycka. Likväl borde icke m:rs Weston ha saknat den, ty hennes mans varma hjerta och milda lynne ingaf honom djup tacksamhet för det företräde, hon visat honom; men ehuru hon hade en viss styrka i karakteren, så var det dock ej den rätta. Hon hade beslutsamhet nog, att, i trots af broderns missnöje, följa sin egen vilja, men icke nog, för att ej känna en oförnuftig smärta öfver hans lika oförnuftiga harm. Hon älskade alltid sin man, men kunde icke umbära något af sitt förra öfverflöd i lefnadssättet och ville på en gång vara m:rs Weston och miss Churchill af Enscombe.

Kapten Weston, som ansågs göra ett så öfverdådigt godt parti, fick dock på sin lott den svåraste delen. Då hans hustru dog, sedan de varit gifta i tre år, var han mycket fattigare än förut och hade dertill ett barn att uppfostra. Från sitt bekymmer för detta blef han dock snart befriad. Gossen hade, i förening med de anspråk på eftergifvenhet, som modrens långvariga sjukdom medförde, blifvit ett medel till en slags förlikning, och som Churchills icke hade några barn, eller någon annan ung slägtinge att vårda, så tillbjödo

de sig, efter modrens död, att upptaga lilla Frank, såsom eget barn. Någon tvekan och motvilja derför kan man väl förmoda att fadren hyst, men som de öfvervägdes af andra skäl, så antog han förslaget och hade således blott att tänka på sig sjelf och att, om möjligt, förbättra sin ställning.

En fullkomlig förändring i lefnadssättet blef det första nödvändiga. Han tog afsked och egnade sig åt handeln, hvari han hade god hjelp af tvänne bröder, som voro bosatta i London och hade slagit sig väl ut. Affärerna gåfvo honom tillräcklig sysselsättning. Men i Highbury hade han ett litet hus, der all hans lediga tid tillbragtes, och de närmast förflutna tjugu åren hade han passerat ganska angenämt, upptagen dels af det nyttiga och dels af de nöjen, sällskapslifvet tillbjuder. Under tiden hade han samlat en liten förmögenhet, tillräcklig för inköpet af en egendom, som låg nära Highbury, och hvilken han alltid längtat efter, äfvensom att kunna gifta sig utan behof af någon hemgift och lefva i enlighet med sitt fredliga och glada lynne.

Han hade med detta lyckliga lynne aldrig känt sig olycklig, icke en gång med sin första fru, men den blifvande skulle öfvertyga honom om huru förtjusande en qvinna, verkligt älskvärd och med sundt omdöme, kan vara, och huru mycket bättre för en man det är att välja, än att blifva vald, och att väcka tacksamhet, i stället för att sjelf vara förbunden dertill.

Han var fullkomligt oberoende i anseende till valet af hustru, ty Frank var förklarad arfvinge till hans onkel, och så fullkomligt adopterad, som eget barn, att vid myndiga år skulle han antaga namnet Churchill. Tanten var väl ett nyckfullt fruntimmer, som helt och hållet styrde sin man, men m:r Weston fruktade dock ej att hon häruti skulle göra någon förändring, och hans son gjorde således inga anspråk på fadrens förmögenhet. Han såg sin son årligen i Lon-

don, var stolt öfver hans utseende, samt berättade med förkärlek om honom, såsom en mycket lofvande ung man, hvilket äfven ingaf Highbury stolthet, emedan Frank ansågs tillräckligt tillhöra stället, för att hans förtjenster och utsigter kunde återfalla på det lilla samhället, såsom hans födelseort.

I Highbury talades med mycket skryt om m:r Frank Churchill, och der rådde en liflig nyfikenhet att få se honom, men han motsvarade så litet denna artighet, att han icke en enda gång varit der med sin fot. Att han skulle komma och besöka sin far, hade ofta omtalats, men aldrig inträffat.

I anseende till fadrens giftermål, ansågs det nu allmänt som högst nödvändigt, att han skulle aflägga sin skyldiga visit. Derom voro alla ense, antingen de drucko kaffe hos m:rs Perry, eller hos m:r och miss Bates. Nu var det ett passande tillfälle för m:r Frank Churchill att komma till Highbury; och denna förmodan fick mycket stöd af underrättelsen om att han skrifvit till sin stjufmor, i anledning af hennes giftermål. I flere dagar gjorde man morgon-visiter, för att meddela nyheten:

"Du har väl hört talas om det vackra bref, som Frank Churchill skrifvit till m:rs Weston. Jag vill tro att det måtte vara särdeles vackert; m:r Woodhouse berättade det för mig, och han hade aldrig i sina dagar sett ett sådant bref".

Brefvet vittnade godt om brefskrifvaren, och m:rs Weston fattade naturligtvis deraf en fördelaktig tanka om den unge mannen, emedan en sådan uppmärksamhet var ett tydligt bevis på hans sunda omdöme och allvarliga tänkesätt, och ett det mest välkomna tillägg till alla öfriga lyckönskningar, hon, såsom nygift, emottog.

Hon fann sig äfven mycket lycklig och hade blott ett enda bekymmer: att skiljas från sina vänner, hvil-

kas vänskap alltid varit lika varm, och som svårligen kunde umbära henne.

Att hon skulle någon tid blifva saknad, det visste hon, och det gjorde henne ondt, då hon tänkte på all den ledsnad, Emma skulle erfara genom förlusten af hennes sällskap; men hennes älskade Emma hade ingen svag karakter, hon hade förstånd, kraft och liflighet, som man kunde hoppas skulle hjelpa henne att bära denna lilla försakelse.

M:r Weston kände sig också obeskrifligt tacksam för hvad som blifvit hennes lott; och hennes tillfredsställelse, ja, ännu mer, hennes hjertliga glädje var så synbar, att Emma, ehuru hon väl kände sin far, ibland dock förundrade sig öfver, att hon ännu kunde beklaga miss Taylor. Antingen de lemnade henne på Randalls, omgifven af hemmets trefnad, eller hon lemnade Hartfield, hemtad af sin uppmärksamme man med hennes egen vagn, så underlät han aldrig att med en suck säga:

— Stackars miss Taylor! Hon vore nog glad att ännu få höra oss till.

Han kunde icke återfå miss Taylor, ej heller upphöra att beklaga henne, men om några veckor blef det bättre. Grannarnas visiter voro förbi, m:r Woodhouse retades ej längre af att höra sig lyckönskas till en för honom ledsam händelse, och bröllopstortan var lyckligen uppäten. Han mådde ej bra af sötsaker och derför måste det äfven vara ohelsosamt för alla andra. Han försökte först att förekomma, det någon torta alls skulle finnas, och då det var förgäfves, sökte han afråda hvar och en att smaka den. Hans bekymmer gick så långt, att han rådfrågade m:r Perry, apothekaren i Highbury. Master Perry var en klok och bildad man, hvilkens täta visiter bidrogo till m:r Woodhouses comfort i hemmet, och, rådfrågad, måste han tillstå, ehuru hans egen böjelse tycktes motsäga det för tillfället,

”att torta kanske i allmänhet icke vore så passande, med mindre man förtärde måttligt deraf”. Med ett sådant omdöme till stöd för sitt eget, blef m:r Woodhouse ännu mer rädd om de besökandes helsa, och hans välvilliga nervretlighet slutade ej förr än med sjelfva tortan.

---

## III.

M:r Woodhouse tyckte på ett eget sätt om sällskap. Han var road af att se sina vänner omkring sig och hade äfven af många skäl — sin vänlighet, förmögenhet, långvariga vistande på stället, sitt bord och sin dotter — en liten krets, som lydde hans minsta vink. Men utom denna krets umgicks han blott med få; hans fasa för att vara sent ute om aftnarna och för stora middagar afhöll honom från andra bekantskaper än dem, som ville rätta sig efter hans vanor. Men han var ej utan nära grannar, Highbury och Randalls lågo i samma socken, som Hartfield, och i den närmaste derintill låg Donwell Abbey, m:r Knightleys egendom, med många flere. Ganska ofta, genom Emmas försorg, hade han till middagen de utvaldaste bland dessa grannar; men aftonsällskap var han dock mest road af; också gick sällan någon afton förbi, utan att han hade sitt lilla spelparti.

Af sann tillgifvenhet kommo Westons och master Knightley till Hartfield, och m:r Elton, som icke tyckte om sin ensamhet och fått tillåtelse att utbyta den mot det eleganta sällskapslifvet i m:r Woodhouses förmak och hans dotters småleende, kunde visserligen ej försumma att infinna sig.

Till andra ordningen hörde m:rs och miss Bates samt m:rs Goddard, tre damer, som alltid hörsammade bjudningen till Hartfield, och hvilka blifvit så ofta hemtade, äfvensom hemförda, att m:r Woodhouse ansåg det icke för något besvär, hvarken för Johan eller hästarna. Men hade det blott skett en eller två gånger om året, så hade det varit bekymmersamt.

M:rs Bates var enka efter den förra presten i Highbury och så gammal, att hon blott skötte sin thékopp och sitt spelparti. Hon lefde med sin enda dotter i små omständigheter och åtnjöt all den aktning, som en god och oförarglig gammal dame kunde fordra. Hennes dotter kunde deremot glädja sig af en högst ovanlig popularitet för ett ogift fruntimmer, som hvarken var ung, vacker eller rik. Hennes ungdom hade helt obemärkt gått förbi, och hennes medelålder egnades åt vården af en sjuklig mor och ett bemödande att låta små inkomster räcka till så långt, som möjligt. Och likväl kände hon sig ganska lycklig och omtalades aldrig utan med den största välvilja. Det var hennes eget anspråkslösa, nöjda lynne och allmänna vänlighet, som åstadkom detta egna förhållande. Hon älskade alla menniskor, interesserade sig för andras lycka och upptäckte lätt och hastigt deras förtjenster; ansåg sig sjelf för den lyckligaste i verlden, rik på välsignelse med en så förträfflig mor, så många goda vänner oeh grannar samt ett hem, som icke egentligen led brist på något af det nödvändigaste. Hennes egen naturliga och upprigtiga vänlighet, nöjda och tacksamma sinne gjorde henne omtyckt af alla och var orsaken till hennes egen trefnad och lycka. Hon kunde tala vidt och bredt om ingenting samt meddela obetydligheter och ett oskyldigt sqvaller, hvilket just var det, som roade m:r Woodhouse. Misstress Goddard förestod en skola — icke en pension eller inrättning, som efter nya grundsatser och systemer meddelar liberala

idéer och en modern moral, och der unga flickor mot en oerhörd afgift vinna i fåfänga hvad de förlora i helsa — utan en allvarlig, reel uppfostrings-skola, i hvilken en försvarlig undervisning meddelades för ett måttligt pris, och dit unga flickor skickades, att täfla om att tillegna sig bildning, utan att man befarade att få dem tillbaka, som underbara fullkomligheter. M:rs Goddards skola förtjenade sitt goda rykte. Highbury ansågs ega ett helsosamt läge, och hon hade ett stort hus och en stor trädgård; barnen fingo en sund och tillräcklig föda, hon gaf dem frihet att vara mycket ute om sommaren och aktade dem för förkylning om vintern. Hon gick också till kyrkan med en rad af några och tjugu unga flickor efter sig. Hon hörde till de tarfliga, ärbara fruntimren, hade sträfvat mycket hårdt i sin ungdom och ansåg sig derför nu mera ega rättighet till en aftonstunds ledighet, för att tillsammans med m:r Woodhouse, som fordom visat henne en hjelpsam godhet, förlora eller vinna några skilling.

Emma var mycket belåten med att om aftnarna omgifva sin far med dessa tre damer, men hvad henne sjelf beträffade, så kunde de ej mildra saknaden efter m:rs Weston, utan dessa aftnar realiserade fullkomligt hennes aningar om deras fruktansvärda längd.

Hon satt en morgon och tänkte på, att den dagen skulle slutas alldeles på samma sätt, som den föregående, då hon fick ett bref från m:rs Goddard, hvilken anhöll ödmjukast om tillåtelse, att på aftonen få föra med sig miss Smith, en för Emma mycket välkommen begäran. Miss Smith var en flicka om sjutton år, som Emma kände till utseendet, och som väckt hennes interessse genom sin skönhet. Svaret blef en mycket graciös bjudning, och den vackra värdinnan fruktade ej mera för aftonens tråkighet.

Harriet Smith var naturlig dotter till någon, man visste ej hvem. Någon hade satt henne hos m:rs God-

dard i skola för flera år tillbaka; någon hade på den sednare tiden ackorderat med m:rs Goddard om hennes fortfarande vistelse der, sedan hon upphört att vara elev. Detta var allt, hvad man i allmänhet kände af hennes historia. Hon hade ingen synlig vän, utom dem hon förvärfvat sig i Highbury, och var just dagen förut hemkommen från ett besök hos en af sina för detta skolkamrater.

Det var en mycket vacker flicka, och hennes skönhet var just af den sorten, som Emma mest beundrade. Hon var liten, något fet, hvit, med vacker färg, blå ögon, ljust hår, reguliera drag och mycken mildhet och godhet i sin blick; innan aftonen var förbi var Emma lika intagen af hennes sätt att vara, som af hennes person, och beslöt att fortsätta deras bekantskap.

Hon frapperades visserligen ej af någonting särdeles i miss Smiths konversation, men hon fann henne intagande, icke besvärligt blyg, icke allt för tyst, och likväl icke allt för frispråkig, med en så passande anspråkslöshet, så taeksam för bjudningen till Hartfield, och med en så okonstlad uppmärksamhet på allt, hvad hon såg i en högre styl, än den hon var van vid, att hon måste ega godt förstånd och förtjenade att uppmuntras och beskyddas. Emma skulle taga hand om henne. Så vackra blå ögon och så mycket naturligt behag borde icke gå förlorade inom den underlägsna sällskapskretsen i Highbury. Äfven de vänner, hon nyligen besökt, voro ej rätt passande. De hette Martin; Emma hade hört talas om dem, såsom arrenderande en stor farm af m:r Knightley, och det var visserligen en ganska hederlig slägt, som m:r Knightley värderade, men säkerligen obildad och obelefvad och således ett otjenligt sällskap för en flicka, som blott behöfde vara litet med, för att få i sitt sätt den elegans, som skulle göra henne fullkomlig. Det till-

hörde Emmas egen ställning i samhället, att vårda sådana anlag; det skulle äfven interessera henne och vore dessutom en berömvärd handling.

Hon var så upptagen af att beundra de milda blå ögonen, att höra och tala, under det hon för sig sjelf uppgjorde dessa planer, att aftonen, innan hon visste ordet af, var förbi, och supéen, som slutade spelpartiet, i ordning, utan att hon befattat sig dermed. Med en mer än vanlig liflighet hos ett lynne, som aldrig var liknöjdt för berömmet att göra allting väl och punktligt, skyndade hon att blifva en uppmärksam och persvaderande värdinna.

Miss Smiths sinnesstämning motsvarade Emmas afsigter. Den sednare var en för förnäm person der på stället, att icke den förra skulle emottagit bjudningen med lika mycken fruktan, som nöje; men den blygsamma och tacksamma flickan återvände hem, förtjust öfver miss Woodhouses vänlighet och deröfver att hon verkligen tryckte hennes hand vid afskedet.

---

## IV.

Harriet Smith blef snart en förklarad favorit på Hartfield. "Beslut och handling voro ett" hos Emma, och deras tycke för hvarandra tilltog, ju mer de voro tillsammans. Emma hade isynnerhet räknat på henne, som ett promenad-sällskap; ty i det afseendet hade förlusten af m:rs Weston varit ganska kännbar. Hennes far gick aldrig utom trädgården, der han för sin dagliga motion, hade tvänne vägar, en längre och en kortare, allt efter som vädret var vackert, och längre gick han aldrig. En gång hade hon vågat sig ensam till

Randalls, men fann det tråkigt, hvarför hon äfven ansåg Harriet alldeles oumbärlig, helst som hon aldrig var förhindrad att åtfölja henne.

Harriet hade just icke något så utmärkt godt hufvud, men hennes lynne var behagligt, mjukt och tacksamt för vänlighet; hon var fullkomligt okonstlad och önskade blott att ledas af någon, som hon kunde se upp till med beundran. Hennes tillgifvenhet var älskvärd, och hennes förmåga att uppfylla hvad som var elegant och tillhörde god ton visade att hon hade smak, ehuru hon sjelf ej kunde vara inöfvad i den. Således var Emma öfvertygad om att hon i Harriet hade den ungdomsvän, hon behöfde, och något, som förut felades hennes hem. Att än en gång få en sådan vän, som m:rs Weston, var utom all fråga omöjligt; två sådana kunde icke beviljas någon dödlig; detta var också en hel annan vänskap, ett fritt och oberoende tycke. Med m:rs Weston kände hon sig förenad af tillgifvenhet och högaktning; med Harriet deremot af sin böjelse att vara henne nyttig. För m:rs Weston kunde hon nu mera göra ingenting, men deremot allt för Harriet Smith.

Hennes första bemödande blef att utleta hvilka hennes föräldrar kunde vara; men Harriet visste det icke. Hon ville gerna hafva besvarat alla frågor, men hon kunde det icke. Emma måste taga sin inbillning till hjelp; men hon var öfvertygad om, att om hon varit i Harriets ställe, skulle hon ha utletat sanningen. Men Harriet hade ingen skarpsinnighet. Hon nöjde sig med att tro hvad m:rs Goddard behagade säga henne och forskade icke vidare.

Skolans personal och affärer afhandlades naturligtvis, då de voro på egen hand, äfvensom Martins på Abbey-mill mycket sysselsatte Harriets tankar. Hon hade tillbringat hos dem två månader och talade med förtjusning om denna lyckliga tid och all den ovanliga

trefnad stället egde. Emma var road af att höra henne beskrifva en annan klass af menniskor och ännu mer af hennes ungdomliga enfald, som kunde finna det så förvånande, att m:rs Martin hade två förmak, af hvilka det ena var så stort, som mr:s Goddards sal, och en hushållerska, som varit hos henne i fem och tjuge år, och åtta kor, hvaribland en liten så innerligt vacker från Wales, som skulle kallas för Harriets ko, efter hon tyckte så mycket om den; och dessutom ett för sött lusthus i trädgården, der man drack thé om sommaren, och så stort, att det till det minsta kunde rymma ett dussin menniskor.

I början var Emma blott road af dessa detaljer, men då hon bättre fick reda på familjen, så väckte det hennes bryderi. Hon hade antagit att det var en mor och en dotter, en son och hans hustru, som bodde tillsammans; men då hon kom underfund med att m:r Martin, som alltid omnämndes med så mycket beröm för sin stora beskedlighet i hvarjehanda han åtagit sig, var ogift, och att der icke fanns någon ung m:rs Martin, så misstänkte hon någon fara för sin lilla vän af denna gästfria vänlighet, och att hon kunde kasta bort sig sjelf, om man ej tog vård om henne.

I denna afsigt inledde hon Harriet att berätta mera om m:r Martin, och med synbart nöje underrättades hon om, att han varit med om deras månskens-promenader och alltid tagit del i deras muntra aftonlekar, samt varit mycket god och tjenstaktig. Han hade gått tre mil en dag, för att skaffa henne några valnötter, som hon händelsevis sagt att hon tyckte om. Hon ansåg honom ovanligt klok, och att han förstod allting. Alla talade väl om honom, han var obeskrifligt afhållen af sin mor och sina systrar. M:rs Martin hade en dag sagt henne — och härvid rodnade hon — att ingen kunde ha en bättre son, och derför var hon äfven säker om, att han skulle blifva en god man; icke der-

för att hon just önskade att han skulle gifta sig; dermed var tids nog.

— Bra sagdt, m:rs Martin, tänkte Emma, ni vet hvad ni vill.

Hon frågade om m:r Martin hade någon beläsenhet, eller om han blott förstod att sköta sitt landtbruk?

— Åh-ja! Det vill säga nej; jag vet icke, men jag tror han har läst bra mycket, fast ingenting af hvad ni tycker om. Han köper hvad som gifves ut om åkerbruket, små afhandlingar, som lågo i ett fönster, men dem läser han för sig sjelf. Ibland om aftnarna läste han högt för oss utur någon tidskrift, som hette "Elegant Extracts" och var rätt rolig. Han har läst "Landtpresten i Wakefield", det vet jag, men "Klosterbarnen" och några flere, som jag nämnde, hade han aldrig hört talas om, men ernade skaffa sig dem med det första.

Dernäst frågade hon:

— Huru ser han ut, m:r Martin?

— Åh, han är icke vacker, alls icke vacker. Först tyckte jag att han var bra ful, men nu tycker jag icke det, sedan jag sett honom mera. Men har ni aldrig sett honom? Han är ofta i Highbury och reser alltid igenom der en gång i veckan, då han far i affärer till Kingston.

— Det är väl möjligt, att jag sett honom femtio gånger och ändå icke vet hvem han är. En ung farmer, antingen till häst eller fots, väcker ej min nyfikenhet; han hör till en klass, som i intet afseende ådrager sig min uppmärksamhet. Det lägre folket deremot, med godt utseende, ingifver mig interesse, emedan jag kan hoppas, att på ett eller annat sätt vara dem nyttig.

— Ja visst, det förstår sig, att ni icke fäst någon uppmärksamhet vid honom; men han känner er mycket väl, jag menar till utseendet.

— Jag betviflar ej att han är en ganska aktningsvärd ung man; jag vet dessutom med visshet att så är. Huru gammal kan han vara?

— Han fyllde tjugufyra år den åttonde sistl. Juni, och min födelsedag är den tjugutredje Juni, en fjorton dagars skilnad blott; är det icke besynnerligt?

— Blott fyra och tjugo år, då är han för ung att gifta sig. Om sex år, ifall han då kan få en ung, god flicka inom sin egen klass, med någon förmögenhet, så vore det passande; hans mor hade alldeles rätt att det icke brådskar med hans giftermål, han har det ju bra, som det är.

— Om sex år! Bästa miss Woodhouse, han blir då trettio!

— Ja, det är den tidigaste ålder, vid hvilken en man kan gifta sig, som icke är född till oberoende. M:r Martin, föreställer jag mig, måste förut förvärfva något eget och således rätta sig efter verldens vanliga gång. Lika omöjligt, som det är att han nu redan samlat förmögenhet, lika möjligt är det att han vid den tiden kan vara rik.

— Ja visst. Men de ha allting mycket beqvämt. Med undantag af betjent, så ha de all möjlig uppassning, och m:rs Martin talade om att nästa år antaga en betjent-gosse.

— Jag önskar Harriet, att, när han gifter sig, ni icke måtte få någon olägenhet deraf; jag menar genom bekantskapen med hans fru. Ty ehuru hans systrar, genom den uppfostran de fått, icke kunna gifva anledning till anmärkning, så följer icke deraf att samma förhållande blir med hans hustru. Olyckan, att ni ej känner edra föräldrar, bör göra er särdeles noggräknad med edra bekantskaper. Ni är säkerligen en gentlemans dotter, och ni måste understödja er rätt dertill med allt, som står i er förmåga, eller ock skall

det finnas folk, som anse för ett nöje att nedsätta ert anseende.

— Det är nog möjligt att det kan finnas sådana. Men så länge jag umgås på Hartfield, och ni, miss Woodhouse, är så god mot mig, fruktar jag icke att man säger något ondt om mig.

— Ni förstår mycket väl, Harriet, hvad inflytande vill säga, men jag vill ha er på en så säker fot inom den bättre sällskapskretsen, att ni blir oberoende af Hartfield och miss Woodhouse. Jag vill se ert goda rykte stadfästadt och dertill fordras, att ni har så få olämpliga bekantskaper, som möjligt; derför fruktade jag för något intimare förhållande i framtiden till m:r Martins hustru, som säkert blir någon obildad flicka ur hans egen klass.

— Ja, men jag tror dock ej att m:r Martin gifter sig med en flicka, som icke fått en god uppfostran. Likväl vill jag häruti icke vara af motsatt tanka med er; hans systrar håller jag mycket utaf, isynnerhet Elisabeth, men om han gifter sig med en lolla, så skall jag gerna, om det är möjligt, undvika hennes bekantskap.

Emma hade härunder noga observerat Harriet och förmärkte inga hotande tecken till kärlek. Den unge mannen hade varit hennes förste beundrare, och var för henne ingenting mera, så att ingen allvarlig svårighet skulle uppstå å Harriets sida, att låta Emma arrangera saken i enlighet med hennes vänskapliga afsigter.

Dagen derpå mötte de på deras promenad master Martin. Han var till fots, och sedan han vördnadsfullt helsat på Emma sjelf, syntes han tydligen förtjust af att få se Harriet. Detta tillfälle var välkommet för Emma för observationer. Hon gick några steg förut, medan Martin och Harriet talade med hvarandra; men hon hade med sin snabba blick blifvit tillräckligt be-

kant med m:r Martin. Han såg hygglig ut och intelligent, det var också allt, som kunde sägas om hans yttre personlighet, och han skulle utan tvifvel förlora det lilla tycke, han ingifvit Harriet, då hon kunde jemföra honom med någon gentleman. Hon hade redan beundrat Emmas fars fina sätt att vara, och var således icke känslolös för behaget af ett sådant umgänge.

Harriet och Martin samtalade blott några minuter; man kunde icke låta miss Woodhouse vänta, och Harriet sprang fatt henne med ett leende ansigte och mycken förvirring, som Emma dock hoppades snart kunna lugna.

— Tänk bara, huru lyckligt att vi råkade honom! Det var helt och hållet en tillfällighet, försäkrade han mig. Så besynnerligt att vi just skulle råkas! Han hade ej ännu fått någon af de romaner, jag bad honom skaffa sig; sista gången han var i staden, hade han glömt det, men han reser dit åter i morgon. Nå, miss Woodhouse, motsvarar hans utseende hvad ni väntade? Hvad tyckte ni om honom, är han mycket ful?

— Han är mycket ful, det är onekligt, men det betyder mindre, än att han har en fullkomlig brist på all elegans. Jag väntade mig väl ej så mycken, men trodde dock ej att han kunde vara så alldeles utan något behag i sitt väsende.

— Ja, sade Harriet i en ton, som röjde ledsnad, han har det ej så mycket, som en gentleman till börden.

— Men jag tycker, Harriet, att sedan ni nu hos oss varit tillsammans med gentlemen, så skulle ni sjelf märka skilnaden emellan dem och m:r Martin. Börjar ni icke inse det? Han har någonting kantigt och burdus i sitt sätt, och hans röst lät för mig, der jag stod, sträf och obehaglig.

— Det är visst sannt, att han icke är lik master Knightley; han hvarken går eller förer sig så väl, som

han, det ser jag mycket väl. Men m:r Knightley är äfven vacker, han.

— M:r Knightleys utseende är så utmärkt, äfven för en gentleman, att det ej är rätt att jemföra m:r Martin med honom. Men ni har ju äfven sett m:r Weston och m:r Elton; jemför deras gång, hållning och uppmärksamhet mot andra med m:r Martins, så kan ni bedöma olikheten.

— Ja visst, men m:r Weston är en gammal man, säkerligen emellan fyratio och femtio år.

— Detta gifver så mycket mera värde åt hans älskvärdhet. Ju äldre en person är, ju angelägnare är det, att han ej blir obehaglig genom några dåliga vanor. Hvad som kan vara drägligt hos ungdomen blir afskyvärdt hos de gamla. M:r Martin, som nu är burdus och mindre grannlaga, hvad skall han vara vid m:r Westons ålder?

— Det kan ingen veta, svarade Harriet mycket allvarsamt.

— Men man har mycket lätt att gissa det. Han skall vara en vanlig, grof farmer, helt och hållet likgiltig för allt annat än sina materiella fördelar och förluster.

— Skall han det? Det vore illa.

— Huru mycket han redan är fördjupad i sina affärer, bevisas bäst deraf, att han glömt att fråga efter böckerna, som ni bedt honom. Han var för mycket upptagen af sin handel, att kunna tänka på någonting annat, hvilket också är som det bör vara för den, som är driftig. Men för oss kan han ju gerna få vara så obildad och obelefvad han vill.

— Jag undrar på att han icke kom ihåg böckerna, var allt, hvad Harriet svarade, men med ett så stort missnöje, att hon nu med någon trygghet kunde lemnas litet i fred.

Emma tystnade derför för en stund, sedan återtog hon ämnet:

— I ett afseende är kanske m:r Elton älskvärdare än både master Weston och Knightley; hans artighet skulle kunna tjena till mönster för andra; m:r Weston är öppen, liflig och rätt fram, som alla tycka om, emedan det hos honom är förenadt med så mycket skämt, men skulle ej vara behagligt att se efterhärmadt. M:r Knightleys bestämda, något dominerande sätt, som kläder honom så väl, vore deremot hos en ung man alldeles odrägligt. M:r Elton har någonting så lagom, är munter, förbindlig och artig, isynnerhet på den sednaste tiden. Jag vet ej om det är någon af oss båda, hvars tycke han vill vinna med sitt milda sagtmod. Om det så är, så måste det vara er, Harriet, han menar; har jag icke talat om hvad han sade härom dagen om er?

Och nu upprepade hon ett lifligt beröm öfver Harriets personlighet, som hon aftvingat m:r Elton och gjorde mycket väsen af; Harriet rodnade och smålog och sade sig alltid tyckt att m:r Elton var mycket angenäm.

Han var också den, som Emma beslutit skulle förjaga ur Harriets hufvud tanken på den unge farmern. Hon tyckte denna plan vara så förträfflig och i allt passande, att hon med den skulle förvärfva sig mycken förtjenst. Det enda, hon fruktade, var, att den äfven låg nära till hands för andra, som således skulle förutsäga och förmoda partiet. Hon hade redan öfvertygat sig sjelf om, att m:r Elton blifvit uppmärksam på Harriets skönhet, och då han så ofta råkade henne på Hartfield, så hade detta många grundade skäl för sig. Hvad åter Harriet beträffade, så skulle hos henne idéen att ha' vunnit hans tycke verka med sin vanliga kraft. M:r Elton beundrades mycket, såsom vacker karl, men icke af Emma, som fann något platt i ansigtets uttryck, hvilket hon icke kunde med; men en flicka, som kunde vara erkänsam för det att en Robert

Martin red några mil, för att hemta henne valnötter, skulle ej blifva kallsinnig, då hon beundrades af master Elton.

---

## V.

— Jag vet icke hvad ni, m:rs Weston, tänker om den stora förtroligheten emellan Emma och Harriet Smith, men jag gillar den ej.

— Och hvarför icke?

— Den mera skadar än gagnar dem båda och är icke nyttig till något.

— Men ni förvånar mig! Skulle icke Emma kunna gagna Harriet, och, såsom ett nytt ämne för hennes interesse, kan det väl sägas att Harriet äfven gagnar Emma. Jag har sett deras förtrolighet med största nöje. Huru olika vi bedöma samma sak! Detta skall säkert föranleda, som vanligt, ett litet gräl oss emellan om Emma, m:r Knightley.

— Ni tror kanske att jag begagnar mig af Westons frånvaro, för att gräla och tvinga er att ensam sköta striden?

— Vore Weston här, blefve han utan tvifvel min bundsförvandt, ty hans tanka i ämnet är densamma, som min. Vi talade sednast om i går, huru lyckligt det var för Emma, att en sådan flicka fanns i Highbury, som hon kunde liera sig med. Men jag kan ej erkänna er, som en behörig domare. Ni är så van, m:r Knightley, att vara ensam, att ni ej förstår värdet af ett dagligt sällskap; men qvinnan har behof af ett sådant af sitt eget kön, isynnerhet då hon aldrig varit det förutan. Ni tycker, det inser jag mycket väl, att

Harriet ej har den öfverlägsna karakter, som ni ville Emmas vän skulle ega, men å en annan sida, då Emma önskar att meddela henne djupare kunskaper, så blir det en anledning för henne sjelf att läsa något mera. De skola äfven studera tillsammans, det vet jag är hennes mening.

— Emmas mening har varit allt sedan hon var tolf år, att egna sig mera åt läsning. Jag har sett åtskilliga förteckningar vid olika tider af henne uppsatta på böcker, som det varit hennes mening att grundligt genomläsa; de voro väl valda och ganska nätt i alphabetisk ordning uppsatta. Jag påminner mig att hennes förteckning vid fjorton år gaf tillkänna så mycket omdöme, att jag gömde den länge, och för den kurs, hon nu ernar genomgå, har hon väl säkert en ännu bättre, men dervid stannar det också. Hon vill aldrig underkasta sig något, hvartill fordras ihärdighet och tålamod, eller låta fantasien beherrskas af förståndet. Hvad miss Taylor icke förmådde skall säkerligen ännu mindre miss Smith kunna. Ni kunde ju alldrig öfvertala henne att läsa hälften så mycket, som ni önskade. Var det icke så?

— Det kan väl vara att jag tänkte så då, sade m:rs Weston; men nu, sedan vi äro skilda, kan jag icke påminna mig, att icke Emma gjorde allt, hvad jag bad henne om.

— Jag önskar visst icke att uppfriska något annat minne, svarade m:r Knightley med känsla.

Efter en stund fortfor han dock:

— Men som mina sinnen icke erfarit någon förtrollning, så mäste jag ännu både höra, se och minnas. Emma blef bortskämd af att vara den qvickaste inom familjen. Vid tio år var hon lycklig nog att kunna besvara frågor, som gjorde hennes syster bryderi vid sjutton år. Hon hade alltid en viss säkerhet och var munvig; Isabella var trög och blyg. Vid tolf års ålder

blef hon herrskarinna i huset och öfver alla, som hörde dit. I sin mor förlorade hon den enda, som skulle kunnat taga reda på henne. Hon har ärft hennes talanger och borde lärt lyda under hennes spira.

— Det hade varit ledsamt för mig, i fall jag lemnat m:r Woodhouses familj och behöft er rekommendation, m:r Knightley, till en annan plats. Ni hade visst icke sagt ett godt ord för mig till någon, och troligen ansåg ni mig icke passande till det förtroende jag fått.

— Ja, svarade han, leende, ni passar oförlikneligt bättre till hustru, än till guvernant. Också bereddes ni hela tiden på Hartfield till att blifva en förträfflig hustru. Ni gaf kanske icke Emma den fullkomliga uppfostran, som edra talanger lofvade, men ni var sjelf hos henne i god skola, i anseende till den vigtiga punkten för en hustru, att icke ega någon egen vilja. Och om Weston frågat mig till råds innan han gifte sig, så hade jag genast nämnt miss Taylor.

— Åh, jag tackar så mycket; men det innebär icke stor förtjenst, att vara en god hustru åt en sådan man, som Weston.

— Ja, för att vara upprigtig, så fruktar jag att ni förlorar er karakter, ty med den största förmåga att vara fördragsam, får ni ej tillfälle att ådagalägga denna egenskap. Men vi skola ej misströsta; Weston kan blifva förtörnad af för mycken hemtrefnad eller af bekymmer för sin son.

— Nej, m:r Knightley, kom ej med ledsamma aningar från det hållet.

— Det vill jag visst icke. Jag nämnde det blott, såsom en möjlighet. Jag gör inga anspråk på Emmas talang att förutsäga eller gissa blifvande händelser. Jag önskar rätt hjertligt, att den unge mannen måtte i redbarhet blifva en Weston och i förmögenhet en Churchill. Men jag återkommer till Harriet Smith; äm-

net är ännu ej till hälften afhandladt. Jag anser henne för det minst tjenliga sällskap, Emma kunde få. Hon kan ingenting sjelf, men tror Emma om att kunna allt. Hon är i allt en smickrerska och så mycket farligare, som det är utan hennes egen afsigt. Hennes okunnighet är ett minutligt smicker. Emma kan ju icke föreställa sig, att hon har något mer att lära, då Harriet framställer en för hennes egenkärlek så behaglig underlägsenhet. Och jag vågar säga att icke heller Harriet har någon fördel af bekantskapen. Hon får nätt och jemnt så mycken bildning, som behöfves, för att hon skall vantrifvas i den krets, hon genom börd och omständigheter tillhörer. Jag misstager mig mycket, om Emmas lärdomar äro beräknade på att ingifva en flicka sinnesstyrka eller förstånd till att finna sig i lifvets olika förhållanden; de meddela blott en yttre förfining.

— Antingen har jag mera förtroende till Emmas goda omdöme eller gör jag mera afseende på hennes närvarande trefnad än ni m:r Knightley, ty jag kan icke beklaga umgänget med Harriet. Hon såg så glad och lycklig ut i går afton.

— Jaså, ni vill hellre sysselsätta er med hennes utseende än med hennes intellektuela varelse. Nåväl, jag vill visst icke förneka, att Emma är vacker.

— Vacker! Det är för litet sagdt. Kan er inbillning framtrolla någonting mera närmande sig fullkomlig skönhet, än Emmas figur och ansigte tillsammans?

— Jag vet icke hvad min inbillning skulle kunna förmå, men jag erkänner att jag sällan sett ett utseende, som behagat mig mera. Men jag är partisk, såsom en gammal vän.

— Sådana ögon — rigtigt körsbärsbruna — och sådan glans! Reguliera drag, minen öppen och en hy, blomstrande af helsa; hvilken rak, hög figur, och huru väl förer hon sig icke! Hela hennes väsende tillkänna-

gifver helsa. Hon är sjelfva älskligheten; är hon icke det, m:r Knightley?

— Jag medgifver att Emmas person är sådan ni beskrifvit den, och jag vill tillägga det berömmet, att hon icke är fåfäng öfver sitt utseende. Hon tyckes mycket litet tänka på att hon är vacker; hon har andra ämnen för sin fåfänga. Men, m:rs Weston, ni kan icke prata bort mitt missnöje med hennes förtrolighet med Harriet Smith, ej heller min fruktan att den är skadlig för dem båda.

— Och min öfvertygelse, m:r Knightley, är lika fast att den ej gör dem något ondt. Med Emmas alla små fel, är hon dock en förträfflig flicka. Hvar finna vi en bättre dotter, en tillgifnare syster eller en upprigtigare vän? Nej, hon har egenskaper, som kunna ingifva förtroende, hon skall aldrig förleda någon att handla verkligt orätt och kan ej länge sjelf missledas af en villfarelse.

— Nå, jag skall icke mera plåga er dermed. Emma får vara en engel, och mitt missnöje skall jag behålla för mig sjelf till dess julen förer hit John och Isabella. John älskar Emma på ett förståndigt sätt och har ej en blind tillgifvenhet för henne, och Isabella är alltid af samma tanka, som sin man, så att jag är säker på att få dem på min sida.

— Jag vet att ni alla älska henne för mycket, för att vilja göra henne orätt; men förlåt, m:r Knightley, jag anser mig sjelf, som ni vet, i anseende till Emma, kunna få tala som en mor; förlåt att jag sätter i fråga, hvartill det tjenar, att afhandla er emellan det ämnet. Om äfven förtroligheten skulle medföra någon olägenhet, så kan man likväl icke vänta af Emma, som blott behöfver rätta sig efter sin far, och han gillar den fullkomligt, att hon skall afstå derifrån, så länge hon sjelf har nöje deraf. Det kan icke förundra er, m:r Knightley, att då det under så många år varit min

skyldighet att gifva råd, jag ännu har qvar litet af den tjenstaktiga vanan.

— Visst icke, jag är er deremot högst förbunden derför, yttrade han; och detta ert råd skall få ett bättre öde än månget annat, det skall följas.

— Mistress Isabella är lätt uppskrämd och skulle kunna oroa sig för sin syster.

— Var lugn, jag skall icke göra alarm. Jag interesserar mig lifligt för Emma; Isabella är icke för mig en kärare syster än hon. Men hon ingifver oro och en slags nyfikenhet; jag undrar, huru det skall gå med henne.

— Så gör äfven jag, svarade m:rs Weston vänligt.

— Hon säger alltid, att hon aldrig skall gifta sig, hvilket naturligtvis betyder ingenting. Men jag vet icke att hon ännu sett en man, som väckt hennes tycke. Det vore ej så illa, om det funnes ett föremål, som kunde väcka hos henne kärlek. Jag skulle tycka om, att se Emma kär och icke rätt säker om att hennes känsla vore besvarad; det skulle göra henne godt.

— Det är ingen anledning till, att hon just nu skulle komma i frestelse att bryta sitt beslut, och så länge hon är lycklig i hemmet, önskar jag henne icke något tycke, hvilket skulle väcka hos m:r Woodhouse så många bekymmer. Men om jag icke önskar, att Emma nu skall gifta sig, så sker det visst icke af förakt för det äkta ståndet, det kan jag försäkra.

Hennes mening var att dölja en favorit-plan, som hon och hennes man hade med afseende på Emma, och som icke borde i förtid anas. Men det lugn, med hvilket m:r Knightley öfvergick till ett annat ämne, i det han frågade:

— Hvad säger Weston om vädret, få vi regn? . . . öfvertygade henne, att han icke längre tänkte på Hartfield och den vackra Emma.

## VI.

Emma betviflade ingen minut, att hon gifvit Harriets inbillning en mera passande rigtning, äfvensom åt hennes ungdomliga fåfänga en högre syftning, och detta allt i en mycket god afsigt — ty hon fann henne nu mera än förut uppmärksam på att m:r Elton var vacker och behaglig — och då hon icke tvekade att ofta gifva vinkar om hans beundran, så var hon snart säker på att ha' uppväckt så mycket tycke å Harriets sida, som hon med skäl kunde vänta. Lika säker var hon att m:r Elton skulle inom kort vara kär, om han icke redan var det. Han talade så mycket om Harriet och berömde henne med sådan värma, att det behöfdes blott en liten tid, för att låta detta blossa upp till full låga. Att han så noga bemärkt allt det fördelaktiga, som Harriet vunnit i sitt sätt att vara på Hartfield, var icke ett af de minst behagliga bevisen på hans tilltagande böjelse.

— Ni har gifvit miss Smith hvad hon saknade, sade han; hon har fått ledighet och behag. Hon var väl förut mycket vacker, men i mitt tycke är hvad ni gifvit henne för mer, än hvad hon fått af naturen.

— Jag är glad att ni tycker, det jag varit henne nyttig; men Harriet har af naturen mildhet och ett intagande lynne och är så fullkomligt okonstlad, att jag blott gifvit henne en och annan vink; hon behöfde ej mer.

— Om det vore tillåtligt att motsäga ett fruntimmer . . . sade den artige m:r Elton.

— Kanske jag äfven gifvit henne mer bestämdhet i karakteren och lärt henne att tänka öfver vissa ämnen, som förut varit henne främmande.

— Alldeles rigtigt; det var isynnerhet detta, som frapperat mig; mera bestämdhet i karakteren! Ledningen är beundransvärd.

— Det är ett stort nöje för mig. Jag har aldrig sett hos någon så älskvärda anlag.

— Det är jag öfvertygad om.

Detta sades med en liflig känslighet, ej olik en älskares.

Hon var icke mindre nöjd med honom en annan gång, då han delade hennes önskan, att ha Harriets porträtt.

— Harriet, har ni aldrig blifvit porträtterad? frågade hon; har ingen ritat af er?

Harriet var på vägen att lemna rummet, men stannade, blott för att säga, med mycken naivetet:

— Ack, nej, aldrig!

Hon var icke väl borta, förrän Emma utropade:

— Jag ville gifva mycket för ett godt porträtt af henne. Jag har nästan lust att sjelf försöka. För en två, tre år sedan hade jag mycken böjelse för porträttering och ansågs ha ett temligen säkert öga; men af en eller annan orsak ledsnade jag dervid. Men om Harriet vill sitta för mig, skulle jag ha lust att försöka på nytt; det vore så roligt att ha hennes porträtt.

— Tillåt mig, att anhålla derom, miss Woodhouse, det ni ville använda er så förtjusande talang till en favör åt er vän. Det skall säkert lyckas er förträffligt! Vi ha ju här i rummet flere landskap och blommor af er hand och i m:rs Westons förmak finnas ju några mästerliga figurer, äfven af er.

"Er artighet glömmer eller ock förstår ni ej, att det ingenting har att göra med porträttering", tänkte Emma.

— När ni är så god och uppmanar mig dertill, m:r Elton, sade hon, så skall jag också försöka. Harriets drag äro mycket fina och derför svåra att träffa;

ögonen ha en egen ställning, och det finnes ett drag vid munnen, som nödvändigt måste återgifvas.

— Alldeles rigtigt, ögonens ställning och ett drag vid munnen; ni skall säkert lyckas. För all del försök, jag bönfaller derom; och så, som ni säkert skall utföra det, blir det någonting utmärkt vackert.

— Men jag fruktar, m:r Elton, att Harriet icke vill sitta; hon vet knappast sjelf, att hon är vacker. Såg ni hennes mine, då hon svarade? Den sade tydligt: "hvarför skulle någon måla af mig?"

— Ja, jag såg det, jag försäkrar det undföll mig icke. Men hvarför skulle hon icke låta öfvertala sig?

Harriet var snart tillbaka, man föreslog saken genast, och hennes invändningar gåfvo snart vika för de båda andras allvarliga önskan. Emma ville straxt börja arbetet; hon hemtade således den portfölj, som innehöll hennes påbörjade porträtter — hvilka hon aldrig gjort färdiga — för att derefter välja storleken för Harriets. Hon utbredde för dem miniaturer, halfva och hela figurer i blyerts, pastell eller svartkrita; hon hade alltid velat lära allting och hade äfven gjort större framsteg i både musik och ritning, än som kunde väntas af den lilla ihärdighet, hon egnade deråt; men i ingenting hade hon hunnit till någon fullkomlighet, som hon dock gerna velat ega och säkerligen äfven kunnat vinna med mera arbete och mindre ostadighet. Hon bedrog sig icke sjelf vid bedömandet af sina talanger, men det misshagade henne icke om ryktet höjde deras värde öfver hvad de förtjenade.

Likväl fanns det förtjenst i hennes ritningar, kanske mest hos dem, som blott voro utkast; men om de varit sämre, så hade de ändock varit lika beundrade af de båda, för hvilka hon visade dem. Hvarje porträtt satte dem i förtjusning, och miss Woodhouses skicklighet var förundransvärd.

— Här äro många ansigten af samma slag, sade

Emma; det var blott min egen familj, som gaf mig öfning. Der är min fars, och ett annat af honom, men tanken på att sitta för sitt porträtt gjorde honom så nervretlig, att jag fick smyga mig till att taga det, det är också derför icke likt. Se här en fyra, fem af m:rs Weston. Den goda m:rs Weston, vid alla tillfällen så söt och medgifvande, satt alltid, när jag bad henne derom. Der är min syster, hennes egen lilla, eleganta figur, ansigtet äfven icke olikt; det hade dock blifvit bättre, om hon gifvit sig tid, men hon hade så brådtom att få de fyra barnen aftagna, att hon icke sjelf gaf sig ro att sitta för mig. Och här äro mina försök med barnen, Henry, John och Bella, hela papperet är öfverkluddradt med dem, men ett hufvud kan gälla för dem allesammans. För det första är det omöjligt att få barn om fyra à fem år att sitta stilla, och deras outvecklade drag måste nödvändigt vara svåra att träffa. Men den lille, minste, blott ett halft år, ritade jag af, medan han låg och sof på soffan, och den lilla kycklingen blef sig så lik, som jag kunde önska. Jag är litet stolt öfver honom och hans soffhörn. Och detta är mitt sista ... och hon visade teckningen af en man i hel figur med små dimensioner . . . och äfven mitt bästa, det är min svåger, m:r John Knightley. Jag skulle gjort det färdigt, om icke Isabella förtörnat mig, så att jag lofvade att aldrig mer befatta mig med att porträttera. Sedan jag gjort mig mycket besvär och fått det likt, utom att det var vackrare och något smickradt, och då m:rs Weston äfven tyckte att det var förträffligt, så kommer Isabella och säger: "åh ja, det går väl an, men nog ser han mycket bättre ut". Man kunde ju icke blifva annat än förtörnad. Jag gjorde det derför icke färdigt, så att det skulle slippa att blifva allmänt kritiseradt såsom misslyckadt. Och dermed förlorade jag allt nöje af denna genre. Men för Harriets skull, eller rättare för min egen, vill jag åter

försöka, isynnerhet som det icke är någon man eller hustru interesserad med i saken för det närvarande.

M:r Elton blef frapperad af denna förträffliga idé och upprepade: "Ingen man eller hustru interesserad i saken för det närvarande, som ni säger. Alldeles riktigt. Ingen hustru", med en, som det tycktes, så personel tillämpning, att Emma började fundera, om hon ej nu borde gifva honom tillfälle att förklara sig. Men som hon ville börja teckningen, så fick förklaringen dröja något.

Hon hade redan bestämt sig för att porträttet skulle blifva lika med hennes svägers: hel figur i vattenfärger, och om hon blef nöjd med det, skulle det sättas öfver spiseln.

Harriet, leende och rodnande, var rädd att icke kunna bibehålla sin ställning och sin mine och framställde för artistens stadiga blick ett ungdomligt ansigte med uttryck af både förlägenhet och belåtenhet. Men Emma kunde ingenting företaga, så länge master Elton fjeskade omkring henne, för att iakttaga hvarje drag; och det föll henne derföre in, att sysselsätta honom med läsning.

"Om han ville vara så god och läsa någonting för dem, så skulle det skingra den ledsamma enformigheten för miss Smith och äfven små svårigheter för henne sjelf."

M:r Elton var allt för lycklig. Harriet hörde på och Emma tecknade i fred. Men hon måste tillåta honom, att allt som oftast komma, för att se; ingenting mindre kunde äfven väntas af en älskare; han var också färdig att, det minsta hon hvilade, störta upp, för att betrakta arbetet och uttrycka sin förtjusning. Hon kunde ej vara missnöjd med så mycken uppmuntran; ty hans beundran fann en likhet ännu innan dertill fanns en möjlighet, hans omdöme kunde hon väl

ej värdera, men det var ett tydligt bevis på att han var kär, och det tillfredsställde henne.

Första dagens sittning för porträttet passerade till allas belåtenhet; hon tyckte äfven att det lyckats henne att få det lika, hvarför hon ville fortsätta dermed; hon ernade dessutom göra figuren litet längre och smidigare, och var säker på att dermed få en ganska vacker tafla, som skulle förvara minnet af den enas skönhet och den andras talang, utom behagliga påminnelser om m:r Eltons tilltagande böjelse, som den äfven troligen skulle medföra.

Harriet skulle äfven sitta dagen derpå, och master Elton anhöll, som han borde, om tillåtelse att få vara närvarande, såsom deras lektör.

— Mycket gerna. Vi räkna med nöje på, att ni tillhör vår atelier.

Samma loftal och artighet, samma tillfredsställelse och framgång egde rum dagen derpå, äfvensom under all den tid, som erfordrades till arbetets fullbordande, hvilket gick både fort och väl. Målningen vann bifall af alla, men master Elton befann sig isynnerhet i en oupphörlig förtjusning och försvarade den mot hvarje anmärkning.

— Porträttet är vackrare, sade m:rs Weston i förtroende till honom, icke anande att hon talade till originalets älskare. Blickens uttryck är mycket likt, men miss Smith har icke sådana ögonbryn eller ögonhår.

— Tycker ni det? svarade han. Det kan jag icke medgifva. Det är väl i hvarje drag det likaste, man kan se. Man måste ju tillåta i ett porträtt effekten af skugga och dager.

— Ni har gjort henne för läng, sade m:r Knightley.

Emma visste det väl, men ville ej medgifva det; m:r Elton skyndade att säga:

— Åh nej, visst icke; kom ihåg att hon är i sittande ställning, hvilket naturligtvis förändrar propor-

tionerna, men dessa, som de nu äro utförda i förkortning, gifva ett mycket noga begrepp om miss Smiths längd — alldeles riktigt.

— Det är mycket vackert, söta Emma, sade m:r Woodhouse, och jag vet ingen, som målar så bra, som du. Det enda jag icke tycker fullkomligt om är, att hon tyckes sitta ute med blott en liten shawl öfver axlarna, hvilket gör att man fruktar, det hon kan förkyla sig.

— Men, bästa pappa, se på träden, det är ju sommar, en varm sommardag.

— Men det är aldrig helsosamt att sitta ute, söta du.

— Ni kan säga hvad ni vill, sir, utropade m:r Elton, men i mitt tycke var det den mest lyckliga idé att placera miss Smith ute, och penseln har gifvit träden så oförlikneligt mycket lif. Idéen är så karakteristisk . . . miss Smith har så mycken naivité . . . alltsammans är beundransvärdt . . . jag kan icke nog se på det.

Dernäst kom frågan: huru man skulle få en ram till porträttet, och dervid uppstodo några svårigheter. Den kunde blott fås från London och borde beställas af någon, hvars smak man kunde lita på. Isabella, deras vanliga kommissionär, fick ej besväras, efter man var i December, och herr Woodhouse kunde icke fördraga tanken på, att hon skulle gå ut i en sådan köld. Men så fort m:r Elton fick höra detta bekymmer, blef det genast afhjelpt. Han kunde resa till London när som helst, och skulle vara obegripligt tacksam om han finge det förtroendet.

Efter några vanliga undflykter, "att ej kunna besvära", och några upprepade försäkringar, "att det ej blefve besvärligt", afgjordes att m:r Elton skulle medföra målningen till London och välja ramen efter sitt eget tycke.

Då han emottog paketet, sade han med en suck:

— Hvilket dyrbart förtroende!

— Han är nästan för artig, för att vara kär, tänkte Emma, men kanske är man kär på hundrade olika sätt; det är en förträfflig ung man, och partiet skall passa Harriet "alldeles riglig", som han sjelf alltid säger . . . jag får dock förmycket af hans komplimenter på vänskapens räkning, men det är säkert af tacksamhet för Harriets skull.

---

## VII.

Samma dag, som m:r Elton reste till London, fick Emma åter ett tillfälle att vara sin vän nyttig. Harriet hade, som vanligt, varit på morgonen på Hartfield, men gått hem, för att dock återkomma till middagen. Hon återkom likväl mycket förr med ett upprördt och förvirradt utseende, som gaf tillkänna att någonting utomordentligt hade inträffat, hvilket hon längtade att meddela Emma. Inom några minuter hade hon äfven berättat, att då hon kom hem, fick hon höra, att m:r Martin varit der, och då hon ej väntades så snart åter, hade han lemnat en liten bundt papper från en af sina systrar och gått sin väg. Då hon löste upp denna bundt, fann hon, utom två visor, som hon lånat Elisabeth, för att afskrifvas, äfven ett bref ifrån honom, m:r Martin, hvari han bestämdt friade till henne. Hvem kunde ha trott något sådant? Hon var så förvånad, att hon ej visste hvad hon skulle göra. Ett fullkomligt frieri, och ett ganska bra bref i hennes tycke. Det lät i brefvet, som om han upprigtigt älskade henne, men kanske hon ej förstod sig derpå, och derföre hade hon skyndat att bedja miss Woodhouse säga sig hvad hon borde

göra. Emma rigtigt skämdes på hennes vägnar, att hon kunde se så belåten ut och vara så villrådig.

— Det är då visst, utropade Emma, att den unge mannen icke försummar sig, att genom en förklaring förekomma allt missförstånd. Han har beslutat, att göra ett godt val, om det blir honom möjligt.

— Vill ni icke läsa brefvet, bad Harriet, ack om ni ville läsa det.

Emma hade ingenting deremot. Hon läste det, och blef förvånad. Stilen var mycket öfver hvad hon väntat. Det var icke allenast utan staf-fel, utan dess sammansättning hade gjort heder till och med åt en gentleman. Det var kort, men gaf tillkänna förstånd, varm tillgifvenhet och äfven grannlagenhet. Medan hon öfvertänkte det, stod Harriet bredvid, otålig att få höra hennes omdöme.

— Nå, är det icke bra, eller är det för kort?

— Ja, sannerligen ganska bra, svarade Emma betänksamt, det är så bra, att jag tror, Harriet, att hans systrar hjelpt honom dermed . . . likväl är det ej en qvinnas stil, dertill är den för kraftfull, har för liten bredd och säger förmycket i få ord. Han är säkerligen ganska förståndig, har troligen en naturlig fallenhet att tänka klart och grundligt, och att med pennan i handen lätt finna uttryck för sina känslor. Ja, jag förstår mycket väl hans karakter. Han är driftig, bestämd och till en viss grad bildad. Brefvet är mycket bättre skrifvet, Harriet, än jag någonsin kunde vänta.

— Nå, sade Harriet, som väntade på något mer, nä . . . och hvad skall jag göra?

— Hvad skall ni göra? I hvad afseende? Är frågan om brefvet.

— Ja.

— Men hur kan det väcka någon villrådighet? Det måste naturligtvis besvaras och det genast.

— Ja, men hvad skall jag säga; råd mig bästa miss Woodhouse.

— Nej, nej, det är bättre att ni skrifver det ensam. Ingen fara, ni skall nog på bästa sätt göra er förstådd, hvilket är det förnämsta. Ert svar måste vara ovilkorligt, icke gifva anledning till tvifvel eller till mod att vänta, innebära tacksamhet och äfven höfliga ursägter för den smärta, ni förorsakar, hvilket allt framställer sig af sig sjelf för er tanka, det är jag öfvertygad om.

— Ni tycker då, att jag bör säga nej? sade Harriet med nedslagen blick.

— Bör säga nej? Hvad menar ni, bästa Harriet? Är ni ej viss derom? Jag tänkte . . . men förlåt att jag kanske missförstod er . . . jag tänkte det blott var sammansättningen af brefvet, som ni rådfrågade mig om . . .

Harriet var tyst. Emma fortfor med en viss försigtighet:

— Ni ernar kanske gifva honom ett svar, som lemnar honom hopp.

— Nej, det gör jag icke; det vill säga, jag ernar ej . . . men hvad skall jag göra . . . goda miss Woodhouse, säg mig hvad jag bör göra.

— Jag skall icke gifva er något råd, Harriet. Jag vill icke befatta mig dermed. Detta måste ni afgöra med ert eget hjerta.

— Jag anade icke att han tyckte så mycket om mig, sade Harriet och betraktade brefvet.

För en stund iakttog Emma tystnad; men som hon började frukta någon förtrollande inverkan af det smickrande brefvet, så fann hon det rådligast, att något skingra tankarna derpå.

— Jag vill framställa, som en allmän regel, Harriet, att om ett fruntimmer icke är ense med sig sjelf, antingen hon skall säga ja eller nej till ett frieri, så bör hon afslå det. I äkta ståndet skall man ej inträda

med ett deladt hjerta och obestämda känslor. Jag anså för min skyldighet, att, såsom en vän och äldre än ni sjelf, säga detta, men alldeles icke vill jag inverka på ert beslut.

— Åh, nej, jag är säker på att ni är alldeles för god till att . . . men om ni blott ville råda mig till det, som är bäst . . . nej, nej, det är icke så jag menar . . . som ni säger: man måste vara öfverens med sig sjelf . . . icke ha' några betänkligheter . . . det är en alltför allvarsam sak. Det är väl bäst att säga nej kanske; tycker ni att det är det bästa, jag kan göra?

— Icke för allt i verlden, sade Emma med ett bifallande leende, vill jag råda till någondera. Ni kan bäst bedöma, hvad som kan göra er lycklig. Om ni vid jemförelsen med andra tycker mest om m:r Martin, om ingens sällskap interesserar er så mycket, som hans, hvarför är ni då villrådig. Ni rodnar, Harriet. Är det någon annan, som ni nu tänker på, som bättre passar till den beskrifningen . . . Harriet, bedrag er icke sjelf, kasta icke bort er af blott tacksamhet och medlidande. Hvem tänkte ni på just nu?

Symptomerna voro gynnsamma. I stället för att svara, vände Harriet sig bort och stod tankfull framför elden; hon höll väl brefvet ännu i handen, men sammanvecklade det mekaniskt, utan att gifva uppmärksamhet deråt. Emma väntade otåligt på resultatet, men ej utan hopp. Omsider sade Harriet med någon osäkerhet i rösten:

— Efter ni ej vill gifva mig något råd, miss Woodhouse, så måste jag besluta mig sjelf och finner det nu nästan vara bäst att afslå m:r Martins tillbud. Tror ni att jag gör rätt deri?

— Fullkomligt rätt, min sötaste Harriet, alldeles hvad ni bör. Innan ni hade fattat ert beslut, så ville jag ingenting säga, men nu, sedan ni är så bestämd i ert afslag, så gillar jag det fullkomligt. Det till och

med gläder mig. Jag skulle mycket saknat ert sällskap, bästa Harriet, och det hade blifvit följden af ert giftermål med m:r Martin. Jag hade icke kunnat umgås med m:rs Martin på Abbey-Mill; nu deremot kan jag vara säker om att ega ert sällskap för allid.

Harriet hade icke misstänkt något sådant, men nu träffades hon djupt af föreställningen derom.

— Kunde ni icke umgåtts med mig! utropade hon och såg förskräckt ut. Nej, det kunde ni ej; men jag tänkte icke derpå förut. Det hade blifvit fasligt ledsamt; huru lyckligt jag undslapp den faran! Jag ville icke cedera det nöjet och äran af att vara förtrolig med miss Woodhouse för alla friare i verlden.

— Det hade blifvit ganska smärtsamt, Harriet, att ha' förlorat er, men det hade blifvit nödvändigt, sedan ni sjelf bannlyst er från det bättre sällskapslifvet.

— Gud bevare mig! Det hade tagit lifvet af mig, att icke mer få komma till Hartfield.

— Ni är en älsklig varelse, Harriet! Att inskränka er inom en krets af okunniga, obildade menniskor, vore den största synd i verlden. Jag begriper icke huru m:r Martin kunnat begära det. Han måste ha' en hög tanka om sig sjelf.

— Jag tror icke, att han vanligtvis är högmodig, sade Harriet, som icke hade samvete till att låta honom beskyllas för ett fel, som han icke hade; åtminstone har han ett godt och vänligt lynne, och jag skall alltid anse mig honom mycket förbunden och ha' mycken aktning för honom . . . men det är någonting helt annat . . . och om han tycker om mig, så följer icke deraf att jag . . . och säkert är . . . jag tillstår det, att jag här sett en person, som, om man skulle jemföra dem båda, står bra mycket högre, emedan han är så vacker och behaglig. Likväl anser jag m:r Martin för en ung man med många goda egenskaper och förträfflig karakter, med mycken tillgifvenhet för mig . . .

och som skrifvit ett sådan bref . . . men att aldrig mer få vara tillsammans med er, det vill jag ej på några vilkor gå in på.

— Tack, min egen, lilla vän! Vi skola icke skiljas åt. En flicka behöfver icke gifta sig med en man, blott för det att han friat eller tycker om henne eller kan skrifva ett oklanderligt bref.

— Åh nej, och ett så kort bref.

Emma insåg sin väns dåliga smak, men låddes ej derom, utan svarade:

— Mycket sannt! Och icke vore det någon ersättning för ett ohyfsadt uppförande, som skulle förolämpa henne i hvarje minut, att veta det hennes man egde talang för brefskrifning.

— Ack, nej. Hvem bryr sig om ett bref; det förnämsta är att känna sig lycklig af att ega ett godt sällskap. Jag har fast beslutat, att säga nej. Men på hvad sätt . . . huru skall det tillgå?

Emma försäkrade, att ingenting var lättare och bad henne genest besvara brefvet, hvilket också gerna medgafs, i hopp om Emmas biträde; och allt under det denna förklarade, att intet biträde behöfdes, så var det dock hon, som egentligen dikterade svaret. Vid genomläsandet ånyo af brefvet, innan det besvarades, fick Harriet en så vek sinnesstämning, att det blef nödvändigt att stälsätta henne med några få, bestämda afgörande uttryck; hon var så bekymrad öfver tanken på att göra honom olycklig, öfver hvad hans mor och systrar skulle säga, så orolig öfver att de skulle anse henne otacksam, att Emma fullt och fast trodde, det den unge mannen, ifall han det ögonblicket varit närvarande, fått ett helt annat svar.

Brefvet blef emellertid skrifvet, försegladt och afsändt, och Harriet räddad. Likväl var hon hela aftonen nedstämd, men Emma var belåten med den känsla, hon egnade sina vänner, och försökte blott att muntra

henne, dels med att tala om sin egen vänskap, dels med att leda tanken på m:r Elton.

— Jag skall aldrig mera blifva bjuden till Abbey-Mill, sade hon i en sorglig ton.

— Nej, men om ni också blefve det, Harriet, så skulle jag icke kunna umbära er. Ni är för nödvändig på Hartfield, för att kunna skänka någon tid åt Abbey-Mill.

— Då skall jag icke heller längta derefter, ty jag är aldrig så lycklig, som på Hartfield.

En stund derefter började hon åter:

— Hvad m:rs Goddard skulle bli förvånad, om hon visste hvad som händt! Och miss Nash sedan (det var en af lärarinnorna i skolan), hon, som anser sin syster så väl gift, och hennes man är blott linneväfvare.

— Man kan icke begära en högre ärelystnad af miss Nash, och hon skulle nog afundas er detta tillfälle att kunna bli gift. Hon kan ej heller ana någonting bättre för er . . . en viss persons uppmärksamhet kan ännu icke hafva hunnit blifva ämne för pratet i Highbury. Hittintills äro ni och jag säkerligen de enda, för hvilka han genom sitt uppförande röjt sina känslor.

Harriet rodnade och smålog samt undrade, huru hon kunde blifva omtyckt. Tanken på m:r Elton gaf visserligen litet mera ljus åt minen, men efter en stund hade hon åter ett ömt medlidande för m:r Martin.

— Nu har han fått mitt bref, sade hon vemodigt; jag undrar hvad de alla sysselsätta sig med, om han sagt det för sina systrar; om han är ledsen, så blifva de det äfven. Jag hoppas, att han icke tager det så mycket allvarsamt.

— Låtom oss tänka på någon af våra frånvarande vänner, hvars lynne måste vara gladare stämdt, sade Emma. Kanske just nu m:r Elton visar ert porträtt för

sin mor och systrar och berättar, att originalet är mycket vackrare, och sedan de förgäfves frågat några gånger, samtycker han omsider att säga ert namn, ert eget, älskade namn.

— Mitt porträtt! Det är väl hos snickaren, som gör ramen.

— Är det? Efter mitt begrepp om m:r Elton, min lilla, blygsamma Harriet, så har det följt honom troget och utgjort hans förtjusning. Det skall gifva tillkänna hans afsigter för hans familj; ni införes derigenom uti den, och det uppväcker inom kretsen några af de behagligaste känslor, som tillhöra vår natur: liflig nyfikenhet och varmt deltagande. Ja, ni sysselsätter deras inbillning på tusen sätt, och allt i enlighet med den fördelaktiga tanka, som de redan fattat.

Harriet smålog, och med det leendet var hon åter sig sjelf.

---

## VIII.

Harriet stannade på Hartfield öfver natten. Under några veckor hade hon tillbringat sin mesta tid der och efter hand erhållit ett eget rum. Nu fann Emma det i alla afseenden säkrast, att behålla henne der så mycket, som möjligt. Hon var nödsakad att morgonen derpå gå till m:rs Goddards, men det afgjordes, att hon så fort, som möjligt, skulle återkomma, för att stanna några dagar hos Emma.

Medan hon var borta kom m:r Knightley, just som m:r Woodhouse ernade taga sig en liten promenad, hvartill han äfven lät öfvertala sig af sin dotter, ehuru stridande det var mot hans egen grannlaga artighet, att för en sådan orsak lemna m:r Knightley. Master

Knightley, som icke var fallen för komplimenter, utgjorde med sina korta, bestämda svar en rolig kontrast till den andres långa ursägter och kruserliga obestämdhet.

— Ja, jag tror, om ni kan förlåta det, m:r Knightley, om ni ej vill anse det, som någonting alltför ohöfligt, så skall jag följa Emmas råd och hemta litet frisk luft på en qvart. Efter solen är framme, bör jag kanske passa på att taga min vanliga tur. Jag behandlar er utan krus, som ni ser; vi sjuklingar hafva våra små privilegier, som ni väl vill medgifva oss.

— Bäste sir, jag är ju hemmastadd på Hartfield?

— Jag lemnar en förträfflig substitut i min dotter. Emma är glad att få språka med er; och derför, om ni ursägtar, så skall jag göra min vinter-promenad och gå mina tre varf.

— Deri gör ni mycket rätt, sir.

— Jag skulle bedja om nöjet af ert sällskap, m:r Knightley, men jag går så långsamt, att det skulle tröttа er; dessutom har ni en annan lång promenad, för att återkomma till Donwell Abbey.

— Tack, sir, jag skall snart företaga den, men ju förr ni går, desto bättre är det väl. Jag skall hemta er ytter-rock och öppna trädgårdsgrinden för er.

Omsider hade då m:r Woodhouse gått, men m:r Knightley slog sig deremot ned, synbart böjd för att prata. Han började tala om Harriet med mera välvilligt beröm, än Emma någonsin hört förut.

— Jag kan icke, såsom ni, lofprisa hennes skönhet, sade han; men hon är en liten vacker varelse, och jag är böjd att tänka väl om hennes naturliga anlag. Hennes karakter beror af dem, med hvilka hon är, och i goda händer kan hon blifva en qvinna med värde.

— Det fägnar mig att höra er säga så; och jag hoppas, att hon alltid skall befinna sig i goda händer.

— Ja-så, ni vill nödvändigt ha en kompliment... Nä, jag skall då berätta, att hon vunnit mycket på en tid; att ni tagit bort allt, som gaf tillkänna skolflickan; ni har verkligen heder af henne.

— Åh, tack! Det skulle gjort mig ondt, om jag icke kunde tro, att jag varit henne på något sätt nyttig; men icke alla vilja bestå beröm efter förtjenst; ni är särdeles njugg dermed.

— Ni sade ju, att hon skulle komma tillbaka på förmiddagen?

— Jag väntar henne hvarje minut; hon har redan dröjt längre än hon ernade.

— Någonting har händt, som uppehåller henne... kanske ett besök.

— Af Highburys pratmakerskor, de tråkiga menniskorna.

— Harriet har kanske icke, hvad tråkigheten angår, samma tycke, som ni.

Emma visste att detta icke kunde motsägas och sade derför ingenting. Knightley tillade äfven genast, leende:

— Jag vill icke åtaga mig att bestämma när eller hvar, men jag vet med visshet, att det snart väntar er lilla vän något rätt lyckligt.

— Hur så? Hvad kan det vara för slag?

— Af en ganska betydelsefull beskaffenhet; det kan jag försäkra, svarades, allt leende.

— Betydelsefull! Det kan jag blott tänka mig en sak; hvem har blifvit kär i henne, som gifvit er förtroende deraf?

Emma hade ett litet hopp, att m:r Elton skulle gifvit en vink derom. M:r Knightley var allas vän och rådgifvare rundt omkring, och hon visste att m:r Elton värderade honom mycket.

— Jag har skäl att förmoda, att Harriet Smith snart får ett giftermålsanbud, som ej är att förkasta;

det blir från Robert Martin. Det är en följd af hennes besök på Abbey-Mill i somras; han är förtvifladt kär och tänker med det första anmäla sig.

— Det är rätt artigt af honom, sade Emma, men är han så säker på att Harriet äfven vill ha' honom?

— Hå, hans mening är just att göra sig underrättad derom. För några dagar sedan kom han till mig, för att begära mitt råd. Han vet, att jag har aktning för honom och hela familjen, och anser mig säkerligen som en af sina bästa vänner. Han ville veta om jag ansåg det oförsigtigt af honom, att gifta sig så ung; och om jag gillade hans val, emedan han hade någon fruktan, att hon kunde anses tillhöra — isynnerhet sedan hon var så mycket tillsammans med er — en högre krets än han sjelf. Det gjorde mig ett nöje att höra honom; hvad han säger går alltid rakt på ämnet, är upprigtigt och tillkännagifver godt omdöme; jag känner knappt någon så förståndig ung man, som han. Han meddelade mig allt, som rörde hans planer i anseende till de öfriga af familjen, ifall han skulle gifta sig. Han är en förträfflig ung man, både som son och broder. Som han mycket väl, hvad utkomsten beträffar, kan gifta sig, så tillstyrkte jag det, berömde den vackra utvalda, och han skildes vid mig obeskrifligt lycklig. Om aldrig förr, så ansåg han mig åtminstone då för den bäste vän och rådgifvare man kunde önska sig. Nu kunna vi väl förmoda att han snart skall söka att få förklara sig för den unga damen, och som det icke tyckes att han gjort det i går, så är det icke osannolikt att det sker i dag, och hon kan således blifva uppehållen af ett besök, utan att anse det hvarken tråkigt eller olägligt.

— Men säg mig, herr Knightley, sade Emma, som skrattat smått för sig sjelf, under det hon hörde på, huru vet ni att icke m:r Martin förklarade sig i går.

— Det är sannt, svarade han, förundrad, att jag

icke vet det bestämdt, men jag slutade dertill deraf, att hon hela dagen var här.

— Nå, jag vill då äfven berätta något till ersättning för allt, hvad ni meddelat mig. Han förklarade sig i går, det vill säga skriftligen, och fick en korg.

Detta måste dock upprepas innan han kunde sätta tro dertill. Han rodnade af förvåning och missnöje, reste sig upp och sade med förakt:

— Då är hon dummare och enfaldigare än jag anså henne vara. Hvad tänker den tokiga flickan på?

— Det förstår sig, utropade Emma, att det alltid blir obegripligt för en man, huru en qvinna kan vägra att gifta sig med honom; han inbillar sig alltid att hon säger ja till den förste, som anmäler sig.

— Nu är ni orimlig. Något sådant inbillar sig ingen man. Men jag förstår icke detta. Harriet Smith gifva korgen åt Robert Martin! Galenskap, om så är, men jag hoppas att ni misstagit er.

— Jag såg hennes svar, det var ganska tydligt.

— Ni såg hennes svar! . . . Ah, ni skref det, Emma; detta har ni ställt till; ni öfvertalade henne.

— Om jag det äfven gjort, hvilket jag dock icke kan medgifva, så inser jag ej att det varit orätt. M:r Martin är visst mycket aktningsvärd, men icke är han Harriets jemnlike. Efter hvad ni berättade, så tyckes han sjelf satt detta i fråga; det var synd att han öfvertygades om motsatsen.

— Icke Harriets jemlike! utropade m:r Knightley högt och ifrigt, samt tillade en stund derefter med ett dämpadt missnöje: ni har rätt, ty han är mycket öfver henne både i bildning och samhällsställning. Er förtjusning i den flickan gör er blind, Emma. Hvilka anspråk kan Harriet Smith ha' på börd, egenskaper och uppfostran, som i något afseende stå högre än Robert Martins? En naturlig dotter, man vet ej till hvem, känd blott såsom inackorderad hos en skol-fru, utan

snille eller kunskaper, som icke lärt något nyttigt och är för ung och enfaldig, att sjelf hafva kunnat tillegna sig något sådant! Hon är vacker, har ett godt och vänligt lynne, se der allt. För hans skull tyckte jag ej om partiet, såsom långt under hvad han förtjenade. I anseende till förmögenhet, kunde han sannolikt göra ett mycket bättre, och i anseende till ett förståndigt sällskap och duglig hustru, kunde han ej göra ett sämre. Men dessa skäl kunde jag ej framställa till en man, som var kär och som var öfvertygad om, att med hennes naturliga godhet och enkelhet skulle hon med en förståndig ledning blifva en god maka. Men för henne var partiet fördelaktigt, och skulle äfven allmänt blifvit så ansedt. Om ert bifall ansåg jag mig säker. Det föll mig genast in, att ni ej hade något emot att sakna er lilla vän, då hon blef så väl etablerad. Jag tänkte: äfven Emma, med all sin partiskhet för Harriet, måste finna detta vara ett godt parti.

— Det förundrar mig att ni så litet känner Emma, att något sådant kunde falla er in. Skulle jag anse en farmer, och med all hans förtjenst är dock m:r Martin ingenting annat, vara ett parti för min intimaste vän. Skulle jag ej sakna henne, då hon gifte sig med en man, som ej kunde höra till min sällskapskrets? Jag försäkrar er, att mina känslor äro af en annan beskaffenhet. Ni gör dessutom i mitt tycke icke rättvisa åt Harriets anspråk. De kunna uppskattas helt olika af andra, såväl som af mig sjelf. M:r Martin kan hafva förmögenhet och kallas rik, men icke dessmindre är han henne underlägsen i samhällsställning. Hon skulle nedsätta sig sjelf genom att antaga tillbudet.

— Skulle en person utan namn och uppfostran blifva nedsatt genom att gifta sig med en aktningsvärd och gentlemanna-lik farmer?

— I lagligt hänseende är hon väl utan namn, men inför ett sundt omdöme betyder detta ingenting. Det

kan knappast betviflas, att icke hennes far är en gentleman och äfven rik. Hennes underhåll är frikostigt, ingenting har blifvit sparadt för hennes undervisning och comfort. Att hon härstammar från en gentleman, är för mig ganska tydligt, att hon är lierad med gentlemens döttrar, förmodar jag ingen vill neka. Hon är i rang öfver m:r Robert Martin.

— Hvem hennes far eller den, som dragit försorg om henne, än må vara, så tyckes det icke varit deras mening, att hon skulle införas i de högre sällskapskretsarna. Sedan hon fått en medelmåttig uppfostran, lemnas hon i m:rs Goddards vård, för att helt och hållet tillhöra hennes sfer. Hennes osynliga vänner hafva ansett den god nog, och det *var* den. Hon önskade sjelf ingenting bättre, hade ingen högre ärelystnad, till dess det föll er in, att göra henne till er väninna. I somras var hon fullkomligt lycklig tillsammans med Martins, då var hon dem icke öfverlägsen; om hon nu har den tanken, så har ni ingifvit henne den, och det var ej att vara hennes uppriktiga vän. Robert Martin skulle aldrig gått så långt, om han ej varit viss om hennes tycke. Jag känner honom mycket väl; hans känslor äro för sanna, för litet sjelfviska, att han uteslutande skulle låtit leda sig af dem. Och som ingen kan vara mindre fåfäng än han, så måste han haft anledning att hoppas på framgång, det slår aldrig felt.

Denna slutsats föreföll Emma litet olägligt att genast besvara; hon fortsatte derför ämnet på sitt eget sätt.

— Ni är en mycket varm vän af m:r Martin, men, som jag förut sagt, gör ni Harriet orätt. Hennes anspråk på att kunna göra ett godt parti, äro ej så ringa, som ni antagit. Hon är icke snabb i sin uppfattning, men hon har mera förstånd än ni vill medgifva, och förtjenar ej sägas vara utan omdöme. Men låt henne också vara, enligt er beskrifning, blott en vacker och

god flicka, så äro dessa egenskaper, i den grad hon eger dem, i det allmänna omdömet inga obetydliga fördelar, ty hon är utmärkt vacker och skall äfven så anses af nittionio bland hundrade; och till dess att männerne blifva mera filosofiskt stämda i fråga om skönhet än de nu äro, och kunna förälska sig i ett odladt förstånd, så väl som i ett vackert ansigte, så kan en flicka med Harriets utseende vara viss om att blifva beundrad och eftersökt och således att äfven kunna välja bland många, hvilket gifver henne rättighet att vara grannlaga i sitt val. Hennes godhet gifver henne också värde, emedan den innefattar, utom en fullkomlig mildhet i lynne och sätt att vara, en ödmjuk tanka om sig sjelf och stor beredvillighet att rätta sig efter andra och vara dem till nöjes. Jag skulle mycket misstaga mig, om icke ert kön anser så mycken skönhet och ett sådant lynne för det förnämsta hos qvinnan.

— Det är sannerligen nog, Emma, att ni så missbrukar ert förstånd, utan att äfven jag skall tänka så. Bättre att sakna omdöme, än att missledas deraf.

— Jag visste väl det, skämtade hon, att ni alla öfverensstämde deri. En sådan flicka, som Harriet, utgör herrarnes förtjusning, hon förenar hvad som förtrollar deras sinnen och tillfredsställer deras begrepp om qvinnan. Åh, Harriet kan gerna välja bland väpplingen. Om ni sjelf någonsin ernade gifta er, så vore hon just en hustru för er. Och kan man undra på att hon vid sjutton år, då hon nyss börjat att lefva med i verlden, icke antager det första tillbud hon får? Låt henne få tid att se sig om.

— Jag har alltid ansett denna förtrolighet såsom något däraktigt, sade nu m:r Knightley, ehuru jag ingenting nämnt derom; men nu finner jag att den för Harriet blir högst olycklig. Ni skall väcka hos henne så höga inbillningar om hennes skönhet och hvad hon

kan ha anspråk på, att inom kort skall ingen vara god nog af dem, som kanske skulle tillbjudas henne. Att åt ett svagt hufvud meddela fåfänga, åstadkommer en oberäknelig skada. Miss Harriet Smith torde dock icke få så många att välja på, ehuru hon är en vacker flicka. Hvad ni än må säga, Emma, så tycker en förståndig man icke om en enfaldig hustru. En man af börd skall icke vilja förena sig med en flicka utan namn. En försigtig man skall frukta att invecklas i obehagliga slägtskapsband, då hemligheten om hennes föräldrar uppdagas. Låt henne gifta sig med Robert Martin, och hon är i godt förvar, blir aktningsvärd och lycklig; i annan händelse är det möjligt, att hon för alltid stannar hos m:rs Goddard, eller ock, ty hon är en flicka, som icke vill förblifva ogift, tager hon af förtviflan, i brist på annat, vår gamle skolmästare.

— Vi tänka så olika härutinnan, m:r Knightley, att det tjenar till intet att mera tala derom; vi blott förlöra hvarandra dermed. Omöjligt kan jag tillåta henne att gifta sig med Robert Martin. Han har det yttre så mycket emot sig och är så obelefvad, att om hon haft något tycke för honom, så är det nu alldeles förbi. Så länge hon icke sett någon vackrare och behagligare, och emedan han var bror till hennes väninnor och han bemödade sig om att behaga henne, så är det väl möjligt att hon icke fann honom odräglig, men förhållandet är icke mer detsamma. Hon vet nu hvad en gentleman vill säga och blott en sådan kan vinna Harriet.

— Nonsens, fullkomligt nonsens! utropade master Knightley. Robert Martin har ingen efterapad belefvenhet; hans uppförande härrör deremot från upprigtighet, välvilja och sundt omdöme, och han har mera sann bildning än Harriet kan förstå.

Emma svarade ej och försökte att se glad och obesvärad ut, men hon kände sig misslynt och önskade,

att han ville gå sin väg. Hon ångrade väl ej hvad hon gjort, hon tyckte sig bättre kunna bedöma hvad som hörde till qvinnans rättighet och grannlagenhet än han, men det hade blifvit henne en slags vana, att hysa aktning för hans tanka i hvilket ämne, som helst; det blef henne således mindre angenämt att höra honom så bestämdt motsäga sig, äfvensom att hafva honom sittande midt emot sig i ett förtretligt lynne. Några minuter gingo förbi under en obehaglig tystnad, blott afbruten af Emmas försök att tala om vädret, hvarpå han ej svarade. Han satt och funderade, slutligen meddelade han resultatet af sitt begrundande:

— Robert Martins förlust är icke stor, om han blott sjelf kan inse det, och jag hoppas, att han inom kort skall kunna detta. Edra afsigter med Harriet känner ni sjelf bäst; men som ni icke gör någon hemlighet af er böjelse för att uppgöra partier, så kan man deraf förmoda att ni äfven nu har edra planer i den vägen, och, som en vän till er, vill jag gifva en vink om, att om Elton är den utkorade, så lägger ni ut edra nät förgäfves.

Emma skrattade och nekade.

Han fortfor:

— Lita på mig, att Elton ej är den rätte. Han är rätt hygglig, en aktningsvärd prest, men alldeles icke den, som ingår ett oförsigtigt giftermål. Han sätter lika mycket, som någon annan, värde på penningen och känner lika noga de anspråk, han kan ha, som ni känner Harriets; han kan kanske prata romaneskt, men han skall handla förnuftigt. Han vet sig vara en ganska vacker ung man, öfverallt en stor favorit och, att döma af hans räsonnement tillsammans med karlar, är jag öfvertygad om "att han ej sätter sina påsar vid dörren". Jag har hört honom med mycken lifligthet berätta om en talrik familj af unga damer, af hvilka

hvar och en hade sina tjugo tusen, och som hans systrar voro mycket lierade med.

— Jag är er mycket förbunden, sade Emma, åter skrattande; om jag önskat att m:r Elton skulle gifta sig med Harriet, så hade dessa upplysningar varit mycket välkomna, men för det närvarande vill jag endast behålla Harriet för mig sjelf. Att uppgöra partier, tänker jag icke mera på, utan hvilar på mina lagrar, sedan jag lyckades så väl med m:rs Westons.

Knightley steg upp, önskade henne god morgon och gick tvärt sin väg, på det högsta förtörnad. Han deltog i den unge mannens missräkning, var ledsen att ha bidragit dertill med sitt bifall och sina råd, men isynnerhet var han förbittrad öfver den del, Emma hade i affären, och hvarom han var fullkomligt öfvertygad.

Emma var icke heller lugn; det var någonting obestämdt, som oroade henne; hon var äfven mindre nöjd med sig sjelf, emedan hon icke alltid var säker om att hennes omdöme var det rätta. Hennes lynne var dock icke så nedstämdt, att icke liten tid och Harriets återkomst kunde sätta det åter i jemnvigt. Att Harriet dröjde, väckte hennes oro; möjligheten att den unge mannen infunnit sig hos m:rs Goddard, för att tala för sig sjelf, var alarmerande. Fruktan för att master Robert Martin gjort henne detta spratt blef omsider den enda herrskande känslan, och då Harriet kom, i mycket godt lynne, utan att gifva ett sådant skäl för sitt dröjsmål, blef Emma så tillfredsställd deraf, att hon åter blef enig med sig sjelf och öfvertygad om, att hon handlat i enlighet med den vänskap och de känslor, som tillhöra qvinnan. Litet uppskrämd hade hon väl äfven först blifvit i anseende till m:r Elton, men då hon kom ihåg, att m:r Knightley icke kunnat observera honom så noga, som hon hade gjort, hvarken, i trots af m:r Knightleys egenkärlek, med det interesse eller den skarpsynthet, som hon sjelf egde i en sådan

fråga, och att han i sin förtret snarare sagt hvad han önskade skulle vara sannt, än med säkerhet var underrättad om, så gaf hon sig tillfreds. Dessutom hade icke m:r Knightley gjort något afseende på en häftig böjelse, emedan han icke såg någon sådan, och tänkte derför naturligtvis ej på att den kunde strida mot egennyttiga motiver och öfvervinna hvarje betänklighet, som en vanlig försigtighet kunde uppväcka, och en större försigtighet tilltrodde hon ej m:r Elton ega.

Harriets glada utseende återgaf snart Emma hennes eget: hon återkom icke, för att tänka på master Martin, utan för att tala om m:r Elton. Miss Nash hade berättat henne någonting, som hon upprepade med förtjusning. Doktor Perry hade varit hos m:rs Goddard, för att se till en sjuk, och miss Nash hade råkat honom, och han hade berättat för miss Nash, att han dagen förut, då han kom hem från Clayton Park, mött m:r Elton, som till hans stora förundran var på väg till London och skulle ej återkomma förr än dagen derpå, ehuru det samma afton var whist-klubb, hvilken han aldrig förr hade försummat. Och doktorn hade föreställt honom att det var skam af honom, som spelade bäst, att vara ifrån, och försökt öfvertala honom att vänta med resan en eller par dagar, men det hjelpte ej; resan var besluten, och m:r Elton hade sagt på ett särdeles sätt: att han reste för en affär, som han icke för allt i verlden ville dröja med; och någonting om en afundsvärd kommission, och att han medförde någonting obeskrifligt dyrbart. Doktor Perry kunde icke rätt förstå honom, men var säker om att en dame var med i spelet och hade sagt det äfven till honom; och m:r Elton smålog endast hemlighetsfullt och fortsatte resan i ett präktigt lynne. Miss Nash hade berättat allt detta och talat mycket mer om m:r Elton och sagt med en betydelsefull blick på henne: att hon väl icke kunde gissa hvad det var för en affär,

han hade så brådtom med, men det kunde hon säga, att m:r Eltons hustru säkerligen blef den lyckligaste menniska i verlden, ty m:r Elton var utan jemförelse den vackraste och angenämaste person, som fanns.

---

## IX.

M:r Knightley var missnöjd, men Emma kunde ej blifva det med sig sjelf. Han var så stött, att han ej på länge återkom till Hartfield, och då de omsider råkades, gaf hans allvarliga blick tillkänna att han ännu icke förlåtit henne. Hon var ledsen deröfver, men kunde icke ångra sig. Tvärtom, hennes planer tycktes allt mera kunna försvaras och blefvo henne ännu kärare genom de följande dagarnas händelser, bedömda efter apparencerna.

M:r Elton hemförde taflan i en elegant ram, och den hängdes på den plats, som från början blifvit den bestämd; han gick och såg på den, och, alldeles som han borde, suckade och beundrade; hvad åter Harriets känslor beträffade, så var det synbart att de bildade sig till ett så lifligt tycke, som var förenligt med hennes lynne och ungdom. Emma hade snart den tillfredsställelsen, att m:r Martin icke mera tänktes på, om icke såsom en kontrast till m:r Elton, hvilket var oändligt smickrande för den sistnämnde. Hennes afsigt, att genom läsandet af någon nyttig bok odla sin lilla väns förstånd, hade ej hunnit längre än till de första kapitlen, och föresatsen, att dagen derpå gå vidare. Det var mycket roligare att prata, än att studera; att sysselsätta sig med luftslott för Harriets lycka, än att utveckla hennes begrepp i en rigtning åt verklighetens

fordringar; det enda litterära arbete, som fullföljdes, det enda Harriet tillegnade sig för lifvets en gång blifvande allvar, var en samling af alla möjliga slags gåtor, som hon kunde komma öfver, afskrifna i ett litet qvartformat, en gåfva af Emma och förskönadt af hennes pensel.

På litteraturens närvarande ståndpunkt äro sådana samlingar i stor skala högst vanliga. Miss Nash hade ett förråd af en tre hundra, och Harriet, som önskade öfverträffa henne, hoppades med miss Woodhouses tillhjelp komma mycket längre. Emma bidrog med sitt minne, sin uppfinning och sin smak; och som Harriet skref en vacker stil, så kunde förutses att samlingen skulle blifva en af de förträffligaste, så väl till mängd, som innehåll.

Detta göromål interesserade m:r Woodhouse nästan lika mycket, som de båda unga damerna, och han försökte ofta att påminna sig något, som de kunde uppteckna. Så många sinnrika gåtor, som han hade hört i sin ungdom, det var besynnerligt att han ej skulle komma ihåg någon, men han hoppades, att det ännu var tid dertill. Och han slutade alltid med att citera: "En vacker, men kallsinnig, flicka Kitty var" — längre kom han ej.

Han anlitade sin goda väns, doktor Perrys, minne, men som det var lika klent, som hans eget, så anmodade han honom, som reste så vidt omkring, att göra efterfrågningar, och han trodde således åtl något kunde erhållas från det hållet.

Det var likväl icke Emmas mening, att taga allmänt i anspråk Highburys skarpsinnighet; Elton var den ende, hvilkens biträde hon begärde. Hon anhöll hos honom om en rigtigt god charade, gåta eller ordlek och hade det nöjet att se honom ifrigt gå hennes önskan till mötes, med detsamma han noga iakttog, att icke meddela något, som icke innehöll en kompli-

ment åt det täcka könet. De hade honom att tacka för två eller tre de artigaste gåtor i hela samlingen; slutligen påminde han sig äfven en charade, som han med mycken känsla upprepade, men den egde de olyckligtvis redan.

— Hvarför vill ni icke sjelf skrifva en charade åt oss? frågade Emma; det vore det säkraste sättet att gifva oss en alldeles ny.

— Ack, nej, han hade aldrig skrifvit någon, och det vore knappast värdt att han försökte. Han var så dum och fruktade att icke sjelfva miss Woodhouse... han hejdade sig litet... eller miss Smith skulle kunna inspirera honom.

Följande dagen medförde han dock ett prof af inspiration. Han kom på några minuter, för att lägga ett papper på bordet med en charade, som han sade att en af hans vänner skrifvit till en ung dame, hvilken han mycket beundrade; men Emma trodde sig af hans mine kunna sluta till, att den var af honom sjelf.

— Jag bör icke tillbjuda den åt miss Smiths samling, fortfor han, emedan den tillhörer min vän, så att jag har ingen rätt att utsätta den för allmänhetens bedömande, men det kunde kanske roa er att se den.

Emma fann att han egentligen adresserade sig till henne med ett ovanligt allvar, och att han hade lättare att möta hennes blick, än hennes väns. Ögonblicket derefter var han borta; efter en stund sade Emma leende, i det hon makade papperet till Harriet:

— Se der, tag det, som hörer er till.

Men Harriet darrade och hade ej mod att se på det, och Emma, ej ovan vid att vara den första, företog sig, att sjelf undersöka det.

Till Miss . . .

Charade.

"Mitt första ger tillkänna kungars stål och prakt,
Den rikedom och lyx, som tillhör deras makt.

En annan bild, mitt andra ger, ej mindre präktig,
Af mannen, som monark, på hafven mäktig.
Men i mitt hela vi härtill en motsats finna,
Mannens nyss berömda makt och frihet der försvinna,
Jordens och hafvets herre böjer knä för dig,
O qvinna! af din älsklighet han låter fängsla sig.
Din snabba fattning snart oss ordet skall förkunna,
Må ock din ljufva blick ett bifall mig förunna!"

Hon läste igenom charaden, funderade, fann ordet, läste den ännu en gång, för att vara så mycket säkrare, gaf den till Harriet, hos hvilken den väckte mycket bryderi, förvirrad, som hon var, dels af hopp, dels af tankspriddhet; under tiden smålog Emma för sig sjelf och tänkte:

"Ganska bra, m:r Elton, jag har läst sämre charader. Courtship *) — alldeles à propos, det håller jag med er om. Nu är ni på rätta vägen och förklarar härmed tydligt: tillåt miss Smith, att jag egnar er min hyllning. Gif mig och min charade ert bifall i samma blick. Den ljufva blicken är alldeles Harriets. Ljufva, är just hvad hennes ögon äro, man kan icke karakterisera dem bättre. Din snabba fattning — hum — Harriets snabba fattning! Så mycket bättre. Man måste vara passioneradt kär, för att beskrifva henne så. Åh, m:r Knightley, jag önskar ni visste detta, så skulle ni låta öfvertyga er och nödgas medgifva för en gång att ni misstagit er. En förträfflig charade — nu måste väl krisen snart inträffa."

Hon var nödsakad att afbryta denna angenäma tankegång, som eljest fortgått till en obestämd längd, för att höra på Harriet, som undrade och frågade:

— Hvad kan det vara, miss Woodhouse? Jag begriper det icke alls . . . jag kan ej gissa hvad det skall

*) Engelska ordet Courtship, sammansatt af court — hof — och ship — skepp — öfversättes med frieri, kurtis.

vara . . . försök att leta ut det, miss Woodhouse, och hjelp mig. Jag har aldrig sett någonting svårare. Är det första konungarike? Jag undrar hvem vännen kunde vara, och den unga damen. Tycker ni att den är bra? "Böjer knä för dig, o qvinna" — kan ordet vara qvinna? "En monark på hafven mäktig" — kan det vara Neptun eller en sjöfru eller en haj? Åh nej, haj har blott en stafvelse. Den måste vara mycket djupsinnig efter han gaf oss den. Ack, miss Woodhouse, vi kunna visst aldrig gissa den!

— Sjöfru och haj, hvad tänker ni på, Harriet? Hvartill skulle det tjena att gifva oss en charade, skrifven af en vän, öfver sjöfru eller haj? Gif mig papperet och hör nu noga på:

"Till miss . . ." vill säga, miss Smith.

"Mitt första ger tillkänna kungars stat och prakt,
Den rikedom och lyx, som tillhör deras makt".

Det är court (hof).

"En annan bild mitt andra ger, ej mindre präktig,
Af mannen, som monark, på hafven mäktig".

Det är ship (skepp) — ganska tydligt — nu kommer det förnämsta:

"Men i mitt hela (courtship) vi härtill en motsats finna,
Mannens nyss berömda makt och frihet der försvinna.
Jordens och hafvets herre böjer knä för dig,
O qvinna! Af din älsklighet han låter fängsla sig".

— En mycket passande kompliment! Sedan följer tillämpningen, som ni, bästa Harriet, väl lätt förstår. Läs den till er egen tillfredsställelse. Man kan ej betvifla att den är skrifven särskildt till er.

En så förtjusande idé uppfattade Harriet snart. Hon läste de sista raderna, och hoppet fladdrade upp till full låga. Hon kunde icke tala, blott känna sig lycklig, men Emma talade i hennes ställe.

— Det ligger en så bestämd och enskild mening i denna artighet, att man onekligen deraf kan sluta till

m:r Eltons afsigter. Han tycker om er, Harriet, och ni får nog snart ett fullkomligt bevis derpå. Jag har alltid trott att det skulle gå så, allt sedan jag lärde känna er, min Harriet, men kunde aldrig rätt afgöra om en ömsesidig böjelse emellan er båda var det mest önskvärda, eller det mest naturliga, så väl öfverenstämde hos er båda den inre val-frändskapen och den yttre sannolikheten. Det gör mig lycklig, att ha förutsett detta, och jag lyckönskar dig, min sötaste Harriet, på det hjertligaste. Detta är ett parti, som kan göra en qvinna stolt, en förening, som icke kan medföra annat än godt, som skall qvarhålla er bland edra verkliga vänner; icke aflägsna er från mig eller Hartfield, och för alltid befästa vår förtrolighet. En förening, hvaröfver hvarken ni eller jag behöfver rodna.

— Bästa miss Woodhouse eller söta miss Woodhouse! var allt, hvad Harriet med många smekningar kunde yttra, men då de kommo till något, som mera närmade sig en konversation, så insåg Emma att hennes väns tankar och föreställningar om m:r Elton voro hvad de borde vara.

— Ni har alltid rätt i allt, hvad ni säger! utropade Harriet, och derför måste jag väl tro och hoppas att det äfven är så nu, men af mig sjelf kunde jag aldrig fatt idéen. Det är så mycket mer än jag förtjenar, M:r Elton, som kan få till hustru hvem han vill, som eger ett odeladt bifall af alla, som är så öfverlägsen i allt! Tänk bara sådana verser — "till miss" — så qvickt. Men kan han verkligen ha menat mig?

— Något annat kan ej sättas i fråga. Tag det för afgjordt på mitt ansvar. Detta är en slags prolog till hvad som kommer efter, ett motto till kapitlet, som åtföljes af den prosaiska handlingen.

— Det är dock något, som för en månad sedan ingen menniska kunde ana, jag sjelf allraminst; det sker bra besynnerliga händelser!

— Att miss Smith och m:r Elton blifvit bekanta, som de ej kunde undvika, ja, det är högst besynnerligt; det är något mycket ovanligt i en händelse, som i sig sjelf är så enkel och derjemte naturlig; ty de ömsesidiga känslorna skulle icke ha rättat sig efter andras planer. Ni, min söta Harriet, och m:r Elton äro af alla möjliga förhållanden bestämda för hvarandra. Detta giftermål blir lika lyckligt, som m:rs Westons. Det tyckes, som det i luften på Hartfield finnes något, som skyddar älskande; en stor skald har dock sagt: "Vägen för den sanna kärleken är aldrig jemn"; men om vi skulle gifva ut en Hartfields upplaga af Shakespeare, så skulle den ha en lång not öfver denna stroph.

— Att master Elton på allvar tycker om mig, jag, som vid mikaelsmessan ännu icke talt ett ord vid honom! Och han, så vacker och alldeles lik m:r Knightley, som är så eftersökt, att det säges, att han får flere bjudningar än det är dagar i veckan; och som predikar så förträffligt! Miss Nash har upptecknat alla texter, han predikat öfver, sedan han kom till Highbury. Åh, då jag kommer ihåg första gången jag såg honom, huru litet kunde jag då ana detta; de båda flickorna Abbots och jag sprungo till fönstret åt gatan, då vi hörde sägas, att han gick förbi, och miss Nash kom och skuffade undan oss, för att sjelf se honom, likväl ropade hon mig tillbaka, för att stå bredvid henne; det var ju rätt beskedligt. Vi tyckte han var så obeskrifligt vacker, han gick arm i arm med master Cole.

— Min bästa Harriet, hvar och en af edra vänner, hvem det ock är, måste fägna sig åt den lycka, som denna förening kommer att skänka er. Om de önska er en god man, så gifver den älskvärda karakter, m:r Elton har, en garanti härför; om de önska er etablerad inom samma sällskapskrets, i hvilken ni blifvit in-

förd, så blir denna deras önskan uppfylld; om de blott vilja se er, som det heter, väl gift, så har han tillräcklig förmögenhet och en plats, med hvilken de kunna vara nöjda.

— Hvad det är roligt att höra er, miss Woodhouse! Ni talar så väl och förstår allting. Deri äro ni och m:r Elton lika. En sådan charade! Och att gissa den så fort! Jag hade visst behöft ett år dertill. Det är utan undantag den bästa charade jag någonsin läst.

— Jag har icke sett någon bättre passande för tillfället.

— Den är så lång, som fyra, fem andra.

— Det är icke egentligen dess längd, som gifver den värde; i allmänhet kan sådant der aldrig vara för kort.

Hos Harriet uppväcktes häraf den mest tillfredsställande jemförelse.

— Det är en sak för sig, sade hon alldeles purpurröd, att ha sundt förnuft och godt omdöme i vanliga affärer, liksom alla andra, och, om man har något att säga, sätta sig ned och skrifva ett bref, och i få ord säga just hvad man bör; och en annan sak, att skrifva verser och charader derpå.

Emma kunde icke ha önskat sig en hårdare dom öfver m:r Martins prosa.

— De sista raderna, fortfor Harriet, äro obeskrifligt söta! Men huru skall jag kunna återlemna papperet och säga att jag vet hvad det innehåller? Ack, miss Woodhouse, huru skola vi bete oss dermed?

— Öfverlemna det åt mig. Han kommer väl hit i afton; då skall jag gifva honom det och kanske skämta litet deröfver, och ni, Harriet, skall icke behöfva befatta er dermed. Ni skall få välja er tid till den ljufva blicken. Lita på mig.

— Hvad det är synd, miss Woodhouse, att jag icke

kan skrifva in den i min bok! Den bästa af dem allesammans.

— Utelemna de två sista raderna, och ni kan visst öka samlingen med den.

— Åh, men dessa äro . . .?

— De förnämsta. Det medgifves, men blott för er sjelf, ert enskilda nöje. De hafva ju blifvit adresserade till er, ehuru de ej afskrifvas, och deras mening förändras ej deraf. Uteslut dem, och sedan finnes ingenting personligt i charaden; den passar för allas ögon. Han skulle kanske lika litet vilja se sin charade, som sin hyllning, förkastad. En poet, som är kär, måste smickras för såväl det ena, som andra, eller ock för ingendera. Gif mig boken, jag skall skrifva in den, och det skall ej gifva anledning till någon anmärkning.

Harriet motsade henne väl ej, ehuru hon ej rätt kunde urskilja den särskilda meningen och således fruktade, att hennes vän afskref en kärleksförklaring, hvilken syntes henne för dyrbar för all slags offentlighet.

— Jag skall aldrig lemna bort den boken till någon, sade hon.

— Det är ganska naturligt, svarade Emma, att er känsla skall föreskrifva er det. Men här kommer min far, ni har väl ingenting emot att jag uppläser charaden för honom. Det skulle roa honom mycket. Han har tycke för sådant, i synnerhet då det innehåller en artighet till fruntimmer. Han har en öm och ridderlig sinnesstämning för hela könet.

Harriet fick en allvarsam mine.

— Min bästa Harriet, ni får ej ha' en onödig grannlagenhet. Ni skulle i förtid kunna röja edra känslor, om ni är för uppriktig och finkänslig och fäster mera vigt vid charaden, eller till och med all den vigt, som den kanske innebär. Blif ej allt för vekhjertad af ett

så litet offer af beundran. Vi få ej taga det för allvarsamt och blifva allt för sentimentala.

— Åh, nej, jag hoppas, att jag ej skall göra mig löjlig; gör, som ni vill.

M:r Woodhouse kom in och ledde snart talet på samma ämne med sin ofta förnyade fråga:

— Nåväl, huru går det med boken? Ha'n j fått något nytt?

— Ja, pappa, vi ha' något splitter nytt. En bit papper låg i morse på bordet, ditlagdt, som vi tro, genom något trolleri, och det innehöll en rätt vacker charade, som jag skall läsa upp.

Det gjorde hon äfven, och på det sätt han tyckte om, långsamt, distinkt och flera gånger igenom med tjenlig förklaring. Han gillade den mycket och frapperades af det artiga slutet.

— Ja, det är ganska rätt, mycket sannt; qvinnan är älsklig. Charaden är så vacker, att jag gissar det du sjelf framtrollat den.

Emma blott nickade och smålog. Sedan han funderat litet och suckat djupt, sade han:

— Åh, det är ej svårt att se hvem du bråspå. Din älskliga mor var så klok med sådantder. Om jag blott hade hennes minne. Men jag kommer icke ihåg någonting, icke en gång den der gåtan, du hört mig nämna, jag har blott fått rätt på en rad till, men den är längre:

"En vacker, men kallsinnig, flicka Kitty var,
Tände en låga, som gör min plåga."

Och längre kommer jag ej. Men jag tror att du sagt mig, min söta, att ni har den?

— Ja, pappa. Vi fingo den ur "Elegant Extracts". Den är af Garrick, som ni vet.

— Namnet Kitty påminner mig om Isabella, ty det var ganska nära att hon fått heta Catharina, efter sin farmor. Jag hoppas hon kommer hit i nästa vecka.

Stackars Isabella! Hon skiljdes så långt bort från oss, och hvad hon skall finna det ledsamt, att icke miss Taylor är qvar här!

— Hon blir åtminstone icke öfverraskad deraf, pappa.

— Hvad vet jag? Jag blef det åtminstone första gången jag hörde omtalas, att hon skulle gifta sig.

Emma ville leda hans tankar från miss Taylor, så att hon sade:

— Harriet får lof att skänka oss så mycken tid hon kan, medan min svåger och syster äro här! Jag är viss om att hon skall tycka om barnen. Vi äro litet högmodiga öfver dem; är det icke så, pappa? Jag undrar hvem hon skall finna vackrast, antingen Henry eller lille John?

— Ack ja, det undrar jag. Huru glada de stackars små skola blifva att få komma hit! Harriet kan aldrig tro hvad de tycka om Hartfield.

— Det är ej svårt att tro. Jag vet ingen, sir, som icke gör det.

— Henry är en präktig pojke och John är mycket lik sin mamma. Henry är den äldste och är uppkallad efter mig, hvilket var rätt artigt af Isabella. Gossarne äro utmärkt förståndiga och roa mig på många sätt. De komma och ställa sig bredvid mig och fråga: "morfar kunna vi få ett snöre till tömmar?" och Henry bad mig en gång om en knif, men jag sade honom, att knifvar äro blott gjorda för morfars räkning. Ibland tycker jag att deras far är nästan hård emot dem.

— Han kan förefalla er så, som är sjelfva mildheten, men om ni kunde jemföra honom med andra, så blefve han det ej. Han vill ha' sina gossar raska och lifliga och tillrättavisar dem med ett allvarligt ord, om det behöfs... men han är en öm far och barnen hålla mycket af honom.

— Och så kommer deras farbror och hissar upp dem till taket på ett ganska farligt sätt.

— Men det tycka de om och äro så förtjusta deri, att om deras onkel icke delade det nöjet emellan dem turvis, så skulle hvar och en af dem vilja behålla det ensam.

— Men jag kan icke förstå det roliga deri.

— Så är det med oss alla, pappa; den ena menniskan förstår sällan, hvari den andras glädje består.

Sednare på dagen, just som de båda flickorna skulle gå att kläda sig till middagen, hvilken alltid serverades klockan fyra, kom den oförlikneliga charadens hjelte tillbaka. Harriet vände sig bort, men Emma emottog honom med sitt vanliga leende, och hennes snabba blick upptäckte snart i hans, att han visste med sig att hafva gjort ett försök, att hafva kastat tärningen, och hon inbillade sig att han nu kom, för att se, huru kastet slagit ut. Den orsak, han förebar, var likväl den, att fråga om m:r Woodhouse på aftonen kunde få sitt parti utan honom, eller om han i minsta mån vore nödvändig på Hartfield. I det fallet måste allting annat gifva vika, men eljest hade hans vän, Cole, bedt honom tillbringa dagen hos sig, och det med sådan envis bestämdhet, att han till hälften lofvat honom. Emma tackade, men kunde icke tillåta att han för deras skull skulle bryta sitt löfte; hennes far hade sitt spelparti för aftonen. Han förnyade sin försäkran, hon afslog den på nytt, och han syntes färdig att taga afsked, då Emma tog papperet från bordet och återlemnade honom det.

— Vi få tacka för charaden, som ni var så god och visade oss. Vi beundrade den så mycket, att vi ej kunde umbära den i vår samling, och jag har vågat inskrifva den i miss Smiths bok. Jag hoppas att er vän icke måtte misstycka det. Naturligtvis stannade jag vid de första två verserna.

M:r Elton var synbart oviss om hvad han skulle säga. Han såg litet misstänksam och litet förvirrad ut, såg ömsom på Emma, ömsom på Harriet, mumlade någonting om "heder", och då ögonen föllo på boken, som låg öppen på bordet, så tog han upp den och betraktade den noga. För att skingra hans förlägenhet, sade Emma leende:

— Ni måste ursägta mig hos er vän; men den var för god, att ej bli' känd af flera. Han kan vara säker om alla fruntimmers bifall, då han så förklarat sig för deras riddare.

— Jag kan med säkerhet säga, svarade m:r Elton, men med mycken osäkerhet i rösten, att om min vän på minsta sätt sympathiserar med mig, och om han kunde se sitt lilla opus så hedradt, så tviflar jag ej på . . . han tog åter upp boken och lade den åter tillbaka . . . att han med stolthet skulle påminna mig sig detta ögonblick.

Sedan han sagt detta, skyndade han sig bort. Det var äfven hög tid för Emma, ty med alla hans goda egenskaper, var det en sökt prydlighet i hans tal, som hon ej kunde undgå att finna löjlig, och hvilken retade henne till skratt. Hon sprang äfven sin väg, för att tillfredsställa denna paroxysm, och lemnade åt Harriet att njuta af det ömma och sublima hos m:r Elton.

---

## X.

Ehuru man nu var i medio af December, så hade likväl väderleken tillåtit våra damer, att företaga deras dagliga promenad. Dagen derpå ville Emma besöka ett fattigt, sjukt folk, som bodde ett stycke från Highbury.

Vägen dit gick i rät vinkel från stora landsvägen och förde äfven till prestgården, som hade den lyckan att bebos af m:r Elton. Man kom först till några mindre stugor, och sedan en fjerdingsväg längre bort låg prestgården, ett gammalt, just ej mycket lofvande hus och så nära landsvägen, som möjligt. Det hade ingen vacker belägenhet, men hade blifvit upp-putsadt af dess närvarande egare och kunde ej undgå att väcka de båda väninnornas uppmärksamhet och låta dem sägta sina steg vid förbigående. Emma anmärkte:

— Se der! Bäst det är så finnes ni, Harriet, och er gåtbok der.

Harriet svarade:

— Ack, hvilket vackert hus! Och der äro de gula gardinerna, som miss Nash så mycket beundrade.

— Nu går jag icke ofta denna vägen, sade Emma, men då blir det en anledning dertill och efter hand blir jag väl förtroligt bekant med alla träd och buskar, som finnas på denna sidan om Highbury.

Harriet sade sig aldrig sett prestgården invändigt, och hon hade en så stor nyfikenhet dertill, att Emma satte den på den lilla blinda gudens räkning, liksom Harriets "snabba uppfattning" i m:r Eltons ögon.

— Jag önskade det lät sig göra, sade hon, men jag kan icke påhitta någon förevändning, ingen helsning från min far . . . ingen piga jag behöfver efterfråga hos hans hushållerska.

Efter några minuters tystnad, började åter Harriet:

— Det förundrar mig så mycket, miss Woodhouse, att ni icke är gift eller tänker gifta er, så i allt förtjusande, som ni är.

Emma skrattade.

— Om så är, så är det likväl icke ett tillräckligt skäl för att jag skulle gifta mig. Andra måste äfven

kunna förtjusa mig, åtminstone någon. Jag har mycket liten håg för att någonsin gifta mig.

— Åh, kan det vara möjligt, men jag kan ej tro det!

— Om jag skulle blifva förledd dertill, så måste jag förut få se någon mycket öfverlägsen dem jag redan sett. M:r Elton är utom all fråga . . . hejdande sig . . . för mig kunde dessutom en sådan förändring icke medföra något bättre. Om jag gifte mig, finge jag säkert ångra det.

— Kors, bevara mig! Att höra ett fruntimmer tala så, låter för besynnerligt.

— Men ser ni, Harriet, för mig existerar ej samma skäl, som vanligen förmå fruntimmer att gifta sig. Det vore en annan sak, om jag älskade någon, men jag har aldrig varit kär och blir det troligen ej heller, det ligger ej i mitt lynne; och jag hade väl ej sundt förnuft, om jag gifte mig utan kärlek. Jag saknar hvarken förmögenhet, sysselsättning eller ett eget hem; få hustrur äro kanske hälften så mycket herrskarinnor i deras hus, som jag på Hartfield; och aldrig kunde jag hoppas, att af en man blifva så ömt omhuldad och i allt vinna bifall, som af min far.

— Man att ändock blifva en gammal flicka, som miss Bates.

— Det var verkligen det mest afskräckande ni kunde hitta på, Harriet, och om jag kunde föreställa mig att jag skulle blifva så enfaldig, prosaisk, obemärkt, gammalmodig och tråkigt meddelsam om egna angelägenheter, som miss Bates, så gifte jag mig i morgon dag; men jag vet med visshet att någon annan likhet emellan oss aldrig kan komma att finnas, än den, att vi äro ogifta.

— Men ni skall ju likväl blifva en gammal flicka, och det är ju fasligt.

— Trösta dig, Harriet, jag blir ingen fattig flicka, och det är endast fattigdom, som gör det ogifta stån-

det föraktligt i en ädelsinnad publiks ögon. Ett ogift fruntimmer med mycket knappa vilkor är ett ämne för alla menniskors skämt; men ett ogift fruntimmer med förmögenhet åtnjuter allas aktning. Likäl är förhållandet icke alldeles så förvändt, som det kan synas; ty bekymmer för utkomst hopkrymper ofta sinnet och gör lynnet buttert; men detta är likväl icke händelsen med miss Bates, hon är blott alltför pjollrig och godsinnad, för att vara i mitt tycke, men i allmänhet, ehuru ogift och fattig, har hon allas bifall, och ingen är rädd för henne, hvilket är en stor fördel.

— Nå ja, men hvarmed skall ni sysselsätta er, då ni blir gammal?

— Men, min bästa Harriet, men hvarföre skulle jag vara mera sysslolös vid fyratio eller femtio, än vid ett och tjugo år? Om jag känner mig sjelf rätt, så är jag af naturen verksam och driftig och eger ej få sjelfständiga resurser. Och i anseende till föremål för min tillgifvenhet, hvilken brist bäst afhjelpes i det gifta ståndet, så är jag väl försedd med alla min systers barn, som nog skola räcka till att uppväcka hos mig, då jag blir gammal, alla slags sinnesrörelser af hopp och fruktan. En systerdotter skall jag alltid ha hos mig.

— Känner ni, miss Woodhouse, miss Bates systerdotter . . . det förstår sig att ni sett henne många hundra gånger, men äro ni närmare bekanta?

— Åh ja, vi måste ju vara tillsammans, då hon är i Highbury, och hon skulle kunna förjaga tanken på systerdöttrar. Himmelen förbjude, att jag hälften så mycket skulle träka ut folk med alla Knightleys, som miss Bates gör med Jane Fairfax ensam. Det största lappri, som ett bref, en helsning, ett mönster till en krage eller ett par strumpeband till henne, gifver henne anledning att i flera månader blott tala om henne. Jag blir sjuk bara jag hör Jane Fairfax nämnas.

De voro nu framme vid stugan och fingo allvarliga

ämnen för deras tankar. Emma var mycket medlidsam; sjuka eller behöfvande voro alltid säkra om hjelp, såväl från hennes personliga deltagande, som från hennes börs. Hon förstod dem, gjorde afseende på deras okunnighet och svårigheter, hade inga romaneska fordringar på ett oförvitligt uppförande af dem, för hvilka uppfostran gjort så litet, afhörde deras bekymmer med uppmärksamhet och afhjelpte deras behof med lika mycket förstånd, som god vilja. Der på stället voro sjukdom och fattigdom förenade, och hon dröjde der så länge, hon behöfde, för att gifva råd och inhemta tillräcklig kännedom om deras olyckliga belägenhet, för att derefter sedan kunna gifva en verklig och behöflig hjelp. Hon lemnade stugan med ett djupt intryck af hvad hon sett.

— Sådant skall man se, sade hon, det gör en godt; allting annat blir, jemfördt dermed, ett lappri. Jag kan visst icke på hela dagen tänka på någonting annat än de stackars menniskorna . . . så känner jag det nu . . . men hvem vet, huru snart de kanske blifva glömda?

— De stackars menniskorna, svarade Harriet, hvem kan tänka på någonting annat.

Emma följde en smal gångstig, som förde öfver stugans gård till en gärdesgård, och då hon väl kommit öfver den och åter befann sig på landsvägen, vände hon sig om, för att ännu en gång betrakta all den uselhet, som det yttre gaf tillkänna och dervid ihågkomma det större eländet innanföre.

— Jag tror icke, sade hon, att intrycket häraf snart kan blifva utplånadt.

— Ack nej, visst icke, svarade hennes följeslagerska.

— De gingo hemåt. Vägen gick i en krok, och då de gått omkring den, fingo de se m:r Elton, som var dem helt nära. Emma hann blott att säga:

— Der ha' vi en pröfning för varaktigheten af vår

allvarliga sinnesstämning. Nå, jag hoppas, tillade hon leende, att om medlidandet har framkallat en verksam hjelp åt olyckan, så har det uppfyllt hvad det bordt; det öfriga är endast en onyttig sympathi, som blott gör oss sjelfva sorgsna.

De stannade, för att helsa på m:r Elton. Han ernade sig till stugan, men ville nu gå dit en annan gång, och han och Emma öfverlade med mycket interese om hvad som kunde göras för det stackars folket. Han vände sedan om, för att följa dem.

— Att mölas i utöfvandet af barmhertighet, tänkte Emma, det skall betydligt öka deras ömsesidiga böjelse, och vore ej underligt om det föranledde en förklaring, hvilket det säkert gjorde, om icke jag vore med. Jag önskar jag kunde blifva osynlig.

För att i någon mån verkställa detta, gick hon öfver till en liten gångstig på andra sidan diket och lemnade stora landsvägen åt dem. Men hon var icke väl der förrän Harriets vana, att i allt rätta sig efter henne, äfven förde henne dit, och snart hade hon båda två bakefter sig. Detta gick ej an; hon stannade genast under förevändning att hennes käng-band gått upp samt bad dem vara så goda och gå vidare. Hon skulle komma efter och böjde sig ned, helt och hållet sysselsatt med sin käng. De gjorde, som hon bad dem, och sedan hon dröjt så länge, som det rimligtvis gick an, fick hon ett välkommet tillfälle, att ännu längre öfverlemna dem på egen hand, af en liten gosse, som kom från stugan med en liten korg, och som upphunnit dem samt skulle från Hartfield hemta diverse saker. Att vara sysselsatt med honom, syntes ju helt naturligt och skulle äfven så varit, om det skett utan afsigt; på det sättet behöfde de andra icke invänta henne. Men de gingo långsamt, och den lille gossen fort, och snart var hon åter helt nära dem, så mycket förtretligare, som de tycktes inbegripna i något myc-

ket interessant. M:r Elton talade med liflighet, och Harriet hörde på, road och uppmärksam. Hon funderade just på, huru hon skulle kunna slippa att störa dem, då de i detsamma vände sig om, och hon nödgades åtfölja dem.

M:r Elton fortsatte sin interessanta berättelse, och Emma fann sig litet bedragen, då hon hörde att han blott beskref för sin vackra följeslagerska, huru han tillbringat gårdagen hos sin vän, Cole, och hon för sin del frågade efter hvad som hörde till bordets servering, framförallt hvad han fått till desert.

Men hon tröstade sig med den anmärkningen, att detta dock skulle ha' föranledt något bättre, emedan det obetydligaste meddelande emellan älskande vanligen blott tjenar såsom inledning till det, som ligger dem om hjertat. Ack, om hon blott längre kunnat lemna dem ensamma! De vandrade emellertid helt lugnt tillsammans, till dess de hunnit fram till presthuset, då ett hastigt beslut, att tillfredsställa Harriets önskan att få se det invändigt, åter lät henne finna något fel med sin käng, och hon stannade efter, för att afhjelpa detta. Nu ryckte hon af remmen och kastade obemärkt bort den samt måste således bedja dem stanna, emedan hon icke skulle kunna gå hem med kängen osnörd.

— Jag är ett rätt besvärligt sällskap för er båda, sade hon, men jag hoppas att icke alltid vara så illa utrustad. M:r Elton, ni måste tillåta mig att gå in till er och af er hushållerska få ett band eller något att snöra ihop min käng med.

M:r Elton syntes förtjust öfver detta förslag, och han nästan öfverträffade sig sjelf i den belåtna uppmärksamhet, med hvilken han förde dem in och sökte att visa allt till dess fördel. Det rum, som de kommo in uti, var hans hvardagsrum, men innanföre detta låg ett annat, till hvilket dörren stod öppen och dit Emma gick med hushållerskan, för att på det beqvämaste sätt

af henne hjelpas ur sin förlägenhet med käng-bandet. Hon måste lemna dörren, som den var, men hon trodde fullt och fast att m:r Elton skulle tillsluta den; detta inträffade dock ej, men, för att gifva honom tillfälle att i rummet bredvid afhandla hvilket ämne han behagade, samtalade hon med hushållerskan oupphörligt, och under tio minuter kunde hon blott höra sin egen röst, men hon måste någon gång äfven sluta härmed och infinna sig hos de andra.

De stodo båda tillsammans vid ett af fönstren; detta hade utseendet för sig, och en half minut gladde Emma sig åt att hennes plan lyckats. Men det var ej så; ingen förklaring hade egt rum. Han hade varit mycket angenäm och förtjusande, hade berättat Harriet, att han sett dem gå förbi och derför följt efter; flera små artigheter och anspeglingar hade han yttrat, men ingenting allvarsamt.

— Försigtighet, mycken försigtighet, tänkte Emma, han närmar sig gradvis och vill ingenting våga, förrän han eger full säkerhet.

---

## XI.

M:r Elton måste nu lemnas åt sig sjelf. Med bästa vilja i verlden kunde icke Emma bevaka eller påskynda hans lycka. Ankomsten af hennes syster, med hela sin familj, upptog alla hennes tankar och hela hennes deltagande, och under de tio dagar, hon skulle stanna på Hartfield, kunde väl ingen af de älskande vänta, att hon skulle sysselsätta sig med dem, utom hvad tillfälligheten kunde gifva anledning till. Det kom an på dem sjelfva att skynda till målet; hon visste knappast om hon önskade att mera få tid med dem.

Det finnes personer, som ju mera man gör för dem, desto mindre göra något för sig sjelfva.

Isabella, med man och barn, hade aldrig varit så länge skiljd från sitt barndomshem, som nu, och orsaken var den, att all den tid hennes man haft ledig från göromål under sommaren och hösten hade tillbringats vid ett saltsjö-bad för barnens räkning. M:r Woodhouse var derför mer än vanligt glad, men också på ett mer än vanligt nervöst och lättskrämdt sätt, åt det korta besök han skulle få af familjen.

Han fruktade för Isabella och barnen, resans besvärligheter och icke mindre för sin kusk och sina hästar, som han skickat dem till mötes halfva vägen. Hans bekymmer voro dock öfverflödiga, ty m:r och m:rs Knightley, med fem barn och ett tillräckligt antal sköterskor, anlände friska och helbregda till Hartfield.

Isabella var vacker, liten och fin, i sitt sätt lugn och sagtmodig, med ett särdeles mjukt och vänligt lynne, helt och hållet tillhörande sin familj: en hängifven hustru, förälskad i sina barn, och så ömt tillgifven sin far och syster, att det syntes nästan omöjligt, att hon kunde älska någonting högre — men lyckligtvis har mennisko-hjertat en outtömlig rikedom på skiljaktiga känslor. Hon var ej ett fruntimmer med synnerlig qvickhet och skarpsinnighet, och hade, tillika med utseendet, ärft fadrens konstitution; var i anseende till helsan ömtålig och allt för rädd om barnens, och doktor Wingfield var för henne lika oumbärlig i London, som doktor Perry för hennes far på landet. Hon kände så väl fadrens vanor och behof af lugn, att hon skyndade att skicka barnen på deras rum, för att aflägsna den bullrande glädje, som deras ankomst förorsakat.

M:r John Knightley var lång, en gentleman till utseendet, en skicklig jurist, med framgång på sin bana, och en aktningsvärd enskild karakter, men med någon

förbehållsamhet i sitt sätt, som gjorde honom i allmänhet mindre angenäm, och det var lätt möjligt att få se honom i dåligt lynne. Hans lynne var också ej hans mest älskvärda egenskap, men med en hustru, som tillbad honom, var det ock helt naturligt att det felaktiga deri skulle tilltaga. Det öfverdrifvet milda i hennes lynne skulle nödvändigt inverka menligt på hans. Han var derför ibland häftig och kunde säga ett hårdt ord. Hos sin vackra svägerska var han ingen favorit, hans fel undföll henne icke, och hon senterade fort en liten oförrätt mot Isabella, som denna icke alls märkte. Kanske hade hon varit mer öfverseende, om han gjort litet mer sin kur åt Isabellas syster, men för henne var han blott en god bror och klarsynt vän, som aldrig egnade henne något beröm. Men på inga vilkor kunde hon ha' öfversett med det i hennes tycke största felet: att han ibland icke hade tillräcklig fördragsamhet med hennes far. Han hade dertill icke alltid det nödvändiga tålamodet. M:r Woodhouses småaktiga egenheter retade honom ibland till en skolmästerlig föreställning eller en skarp motsägelse, båda lika illa beräknade. Det hände väl icke ofta, ty han hade verklig aktning för sin svärfar, men dock för ofta för Emmas grannlaga ömhet, isynnerhet som hon hade plågan af att ständigt frukta derför, ehuru det ej alltid inträffade. De hade knappt satt sig och kommit litet till ro, förr än m:r Woodhouse med en sorglig skakning på hufvudet och en suck väckte sin dotters uppmärksamhet på den bedröfliga förändring, som föregått på Hartfield, sedan hon var der.

— Ack, min söta du, den stackas miss Taylor! Det var en ledsam affär.

— Ja, pappa, svarade hon med väckt sympathi, hvad hon måtte saknas! Det har gjort mig så ondt om både er och Emma. Jag kunde icke begripa, huru

nij kunde umbära henne. Men jag hoppas, att hon mår bra.

— Åh ja, jag vet icke annat; det nya stället har icke inverkat ofördelaktigt på henne.

M:r John Knightley vände sig till Emma och frågade, om Randalls ansågs för att ha' ett osundt läge.

— Nej, visst icke. Pappa talar blott af sitt interesse för henne.

— Det hedrar dem båda, svarades vänligt.

— Och är det ofta ni råkar henne? frågade Isabella i en klagande ton, som just hennes far tyckte om.

— Icke just så ofta, som jag skulle önska, bästa du.

— Åh pappa. Det är blott en dag sedan de gifte sig, på hvilken vi icke råkats. De äro mycket snälla och goda med sina besök här; m:r Weston nästan lika mycket, som hans fru. Om ni talar så der sorgligt, pappa, så ger ni Isabella en falsk tanka om oss alla. Hvar och en måste inse att vi gjorde en förlust, då m:rs Weston gifte sig, men hvar och en bör äfven vara viss, om att både hon och hennes man söka att göra den för oss mindre känbar, genom det medel, som står i deras förmåga. Någon stund på dagen råkas vi också vanligen, antingen på Randalls eller här, och du kan väl begripa, Isabella, att det oftast är här.

— Så bör det vara, sade m:r John, och af edra bref har jag äfven föreställt mig förhållandet sådant. Du ser, min söta vän, att jag icke hade orätt uti att förändringen här icke kunde vara så väsendtlig, och då du nu hört Emma säga detsamma, hoppas jag att du är nöjd.

— Åh ja, visst, sade m:r Woodhouse, jag vill icke neka till att m:rs Weston ofta kommer hit, men hon är ju nödsakad att gå sin väg igen,

— Det skulle vara obeskedligt af henne mot m:r Weston, om hon icke gjorde det, pappa; ni glömmer alldeles hennes man.

— Jag tycker äfven, skämtade m:r John, att hennes man kan göra några anspråk på henne. Ni och jag, Emma, skola försöka att taga den stackars mannens parti. Jag sjelf, såsom gift, och ni, såsom ogift, kunna med lika styrka uppfatta en mans rättigheter. Hvad Isabella angår, så har hon varit nog länge hustru, för att medgifva beqvämligheten af att skuffa ur vägen en Weston, så mycket hon kan.

— Talar du om mig, min vän? frågade hans fru, som tänkt på någon af sina små och således icke hört mer än en del; ingen kan ha större skäl än jag att gilla giftermål, och jag gör det ock. Jag unnar m:r Weston allt godt, jag glömmer aldrig hur han gick ut i stark storm, för att roa Henrik med hans pappersdrake; äfvensom att han skref mig till att skarlakansfebern icke var i Cobdam; alltsedan har jag varit öfvertygad om att ingen kan ha' bättre hjerta eller vara förträfflligare än han. Om någon förtjenade att blifva hans hustru, så var det säkerligen miss Taylor.

— Hvar är hans son, sade m:r John; var han här vid bröllloppet?

— Han har icke varit här, svarade Emma; man väntade med säkerhet att han skulle komma efter bröllloppet, men han kom ej, och nu på en tid har jag icke hört honom omnämnas.

— Men du får lof att berätta om brefvet, min söta Emma. Han skref ett bref, för att lyckönska m:rs Weston, ett ganska hyggligt bref. Hon visade mig det. Men om han sjelf fallit på den tanken, vet ingen, han är så ung, så kanske onkeln . . .

— Min bästa pappa, han är tre och tjugo år. Ni glömmer huru tiden går.

— Tre och tjugo! Är det möjligt? . . . och han var bara två år, då hans mor dog. Tiden har vingar, och mitt minne är så dåligt. Brefvet gjorde emellertid m:rs Weston myekct nöje.

— Han är säkert en mycket älskvärd, ung man, sade Isabella, men huru bedröfligt, att han icke är tillsammans med sin far! Det ligger något upprörande deri, att ett barn så skiljes från dess naturliga hem. Jag har aldrig kunnat fatta, att m:r Weston kunde gå in derpå, att ge bort sitt eget barn. Och den, som kan begära något sådant, har jag icke mycket god tanka om.

— Det har man ej heller i allmänhet om Churchills, svarade m:r John kallsinnigt. Men likväl bör du icke antaga, att m:r Westons känslor varit desamma, som dina egna, ifall frågan varit om Henry eller John. M:r Weston är glad och förbindlig, men har just icke djupa känslor; han tager verlden helt lätt och är på ett eller annat sätt nöjd med händelserna. Om jag ej bedrager mig, så gör han mer afseende på umgänget med grannar och vänner, än på familjebandet och hvad hemlifvet skänker af trefnad.

Emma kunde icke gerna tåla, att höra någon anmärkning öfver m:r Weston, men hon stred med sig sjelf ock sade intet. Det var dessutom något berömvärdt i den starka hemkänsla, som lät hennes svåger hafva nog af familjelifvet, och det var således förlåtligt att han mindre värderade dem, som mera interesserade sig för det allmänna sällskapslifvet.

---

## XII.

M:r Knightley skulle komma till middagen, icke derför att m:r Woodhouse önskade det, han hade hellre ensam rådt om Isabella den första dagen, men Emma hade beslutat, att han skulle bjudas, dels af en skyldig uppmärksamhet mot de båda bröderne, och dels som

det första steget till en förlikning efter deras sista dispyt.

Hon hade visst icke haft orätt, och han skulle aldrig erkänna att han haft det. Något medgifvande å någondera sidan kom icke i fråga, men det var tid på att synas hafva glömt, att de någonsin grälat. Som en liten bundsförvandt till fredens återställande, tog hon, då hon gick emot m:r Knightley, på armen den yngsta af barnen, en liten, vacker flicka om åtta månader; medlet var ej heller illa valt, ty, ehuru han helsade med en allvarsam mine och få ord, föranleddes han dock snart att tala om barnen på sitt vanliga, förtroliga sätt, och att taga flickan från henne utan all ceremoni, för att kyssa henne, hvaraf Emma med mycken tillfredsställelse såg, att de åter voro vänner, men hon kunde ej motstå begäret att litet retas: det är dock väl att vi öfverensstämma i något, sade hon; i omdömet om andra skilja vi oss ofta mycket, men i anseende till våra syskonbarn har jag funnit, att vi alltid äro af samma tanka.

— Om ni i omdömet om andra lika mycket lät leda er af er naturliga känsla och lika litet af några fantasier och nycker, som i anseende till barnen, så skulle vi alltid vara äfven deri af samma tanka.

— Ja visst, det är alltid derför att jag har orätt, som vi icke komma öfverens.

— Ja, svarade han leende, och det af ett ganska godt skäl; jag var sexton år, då ni blef född.

— Det är en materiel skiljaktighet, som den tiden var ganska stor, men kan icke ett och tjugo upplefda år hafva något närmat vårt intellectuella begrepp till samma ståndpunkt?

— Jo, en god del närmare.

— Men dock icke nog nära, att det kan sättas fråga att, då vi äro af olika mening, jag kan ha' rätt.

— Jag eger ju alltid fördelen af sexton års större

erfarenhet och deraf att icke någonsin ha varit ett ungt, vackert fruntimmer och ett bortskämdt barn. Men, min bästa Emma, låt oss vara vänner och icke tala mera derom. Lilla Emma, säg sin tant, att hon bör gifva henne ett bättre exempel, än att förnya ett gammalt tvisteämne, och att, om hon aldrig förut haft orätt, så har hon det nu.

— Det är mycket sannt, utropade tanten, lilla Emma bör bli mycket älskvärdare och ha mindre infall och fantasier. Får jag blott säga ett par ord till master Knightley, så har jag slutat. Säg mig att m:r Martin icke känner sitt missöde allt för bittert.

— En man kan icke känna det djupare än han, var hans korta, öfvertygande svar.

— Det gör mig rätt innerligt ondt. Räck mig er hand.

Utan minsta groll togo de hvarandra i hand, då i detsamma m:r John kom in och, "hur står det till, George?" — "hur mår ni, John?", yttrades i den äkta engelska stylen; under ett utseende af fullkomlig liknöjdhet gömdes dock en så djup tillgifvenhet, att, om det påfordrats, hade de gjort allt för hvarandras skull. Aftonen förflöt under samtal. M:r Woodhouse hade ej velat spela, för att få prata i ro med Isabella, och det lilla sällskapet utgjorde två partier: Isabella och hennes far å ena sidan, å den andra de två bröderne Knightley, hvilka afhandlade alldeles skiljaktiga ämnen, och Emma, som allt då och då förenade sig med än det ena, än det andra partiet.

De båda bröderne talade om hvad som rörde dem och deras allmänna sysselsättningar; den äldre var isynnerhet meddelsam; han rådgjorde med m:r John, juristen, antingen om någon tvistig lagfråga eller berättade han någon märkvärdig anekdot eller ock redogjorde han för allt, som företogs på familje-godset, Donwell, hvilket måste interessera brodern, såsom hans

barndoms- och ungdoms-hem, vid hvilket han med starka band var fästad. Emellertid njöt m:r Woodhouse af att för sin dotter utgjuta sig öfver förluster och saknader, i sig sjelfva af alldeles ingen betydenhet, och att visa henne en ömhet, som var i en ständig spänning af fruktan.

— Min egen, stackars Isabella! Huru gruſligt trött du måste vara efter resan! Du måste gå till sängs tidigt, och jag rekommenderar litet hafresoppa förut. Du och jag skola hafva oss hvar sin spilkum god hafresoppa. Min söta Emma, tänk om vi allesammans kunde få litet hafresoppa.

Men Emma tänkte helt olika, emedan hon kände herrarne Knightleys aversion derför, hvilken var lika stor, som hennes egen; dessutom hade hon blott tillsagt derom för två personer. Sedan hafresoppan blifvit än mera berömd, såsom nyttig för hvar och en att förtära om aftnarna, sade han med en mine af djup begrundning:

— Det var för illa, min bästa du, att ni tillbringade hösten vid South End, i stället för här. Jag tror icke att hafsluften är bra. Jag kan icke heller säga, att jag tycker att någon af er ser frisk ut.

— Jag hoppas, att ni skall tycka bättre om vårt utseende i morgon; doktor Wingfield sade åtminstone att han aldrig släppt oss ifrån sig i bättre helsotillstånd; åtminstone kan väl pappa icke tycka annat, än att John ser rask ut?

— Så der, bästa du, jag kan icke gratulera dig åt hans utseende. John ser verkligen icke rätt rask ut.

— Är det fråga om mig, sir? sade denne.

— Det är ledsamt att pappa tycker att du ser klen ut, men vi kunna ju skrifva och rådfråga doktor Wingfield derom.

— Min kära Isabella, svarade han otåligt, bry dig icke om, huru jag ser ut. Var nöjd med att medici-

nera för dig sjelf och barnen, och låt mig sköta min helsa sjelf.

— Isabella, utropade nu Emma ifrigt, du har ju alldeles glömt att fråga efter m:rs och miss Bates.

— Ack, de beskedliga menniskorna, hurn må de? Jag skall helsa på dem i morgon och taga med mig barnen.

Som m:rs Bates lyckligtvis var kraslig af en liten förkylning, så upptog fadren ämnet med mycket interesse, och då Emma efter en stund åter hörde på dem, så var ingenting farligt å bane; Isabella frågade blott efter Jane Fairfax, och Jane Fairfax, som i allmänhet icke var Emmas favorit, fick nu af henne det lifligaste beröm.

— Den behagliga och älskliga Jane Fairfax, sade Isabella, jag har på länge icke räkat henne, utom någon gång som hastigast på gatan. Jag har alltid för Emmas skull önskat, att hon varit mera hemma hos sin mormor; hon hade varit ett så förträffligt sällskap för Emma.

M:r Woodhouse höll med derom, men tillade:

— Vår lilla vän, Harriet Smith, är just en sådan der ung, vacker flicka. Du skall tycka om Harriet; Emma har i henne det bästa sällskap.

— Det fägnar mig mycket, men Jane Fairfax är känd, som ett talangfullt fruntimmer, med mycken öfverlägsenhet i karakteren och lika gammal med Emma.

Andra ämnen afhandlades sedermera med samma framgång af harmoni, men aftonen skulle dock icke sluta, utan en förnyad anledning att se denna harmoni störd. Hafresoppans tid kom och gjorde samtalet än lifligare mellan far och dotter. Beröm och anmärkningar omvexlade; man var ej ense om den kunde vara lika förträfflig för alla konstitutioner, och allvarsamma straffpredikningar förekommo mot de ställen, der man aldrig fick den rätt lagad. Detta hade just varit hän-

delsen vid badet, der kokerskan aldrig kunde lära sig förstå meningen med en spilkum hafresoppa, som väl kunde vara tunn, men likväl simmig. Detta var en farlig början.

— Ack! sade m:r Woodhouse, skakande på hufvudet och betraktande Isabella med en bekymrad blick.

Detta utrop lät i Emmas öron som: "ack, man kan icke uppräkna alla ledsamma följder af att ni skulle till South End", hvarföre hon skyndade sig att säga:

— Tala icke om badet, Isabella; jag blir afundsjuk, som aldrig varit utom hemmet; låtom oss derför anse det förbjudet att nämna mera derom.

Efter en liten tystnad fortsatte dock m:r Woodhouse: "det hade varit bättre att ni varit här, än att fara till South End, som är ett ohelsosamt ställe. Doktor Perry blef alldeles förundrad, då han fick höra att ni skulle dit".

— Jag vet att det finnes personer, som har den tanken om stället, men doktor Wingfield säger, att det är alldeles ett misstag att anse South End för ohelsosamt. Man kan lita på hans omdöme, ty han är der sjelf med sin familj årligen.

— Nej, ni skulle ha rest till Cromer. Perry var en gång en vecka i Cromer, och han anser den platsen bäst af alla. Hafvet ligger fritt och öppet och luften är mycket ren. Ni skulle ha rådfrågat Perry.

— Men, bästa pappa, betänk huru olika långt bort det ligger; vi hade haft hundra mil att resa, i stället för fyratio.

— Ah, söta du, Perry säger, att då det är fråga om helsan, så måste alla betänkligheter ge vika, och när man skall resa, så är skilnaden icke stor emellan fyratio och hundra mil. Det hade varit bättre att ni stannat qvar i London, än att ni reste till ett ställe med osundt läge. Det är just hvad Perry säger; och han ansåg det för högst otjenligt.

— M:r Perry, sade m:r John med en röst, som gaf tillkänna stort missnöje, gjorde bättre uti att icke yttra sig förr än han blef tillfrågad. Hvad har han att göra med hvart jag förer min familj, om det är till den ena badorten eller den andra. Jag hoppas att få begagna mitt eget omdöme, så väl som m:r Perry sitt; han tystnade, och tillade med mindre häftighet, men i en sarkastisk ton: "om m:r Perry kan säga mig, huru man skall kunna transportera en hustru och fem barn hundra trettio mil med icke större kostnad eller olägenhet än fyratio, så skulle äfven jag kunna föredraga Cromer framför South End, lika mycket som han sjelf.

M:r Woodhouse blef nästan förvirrad öfver så skarpa anmärkningar emot hans vän Perry, hvilken han påbördat, ehuru ovetande, en del af sina känslor och uttryck, men hans döttrars ömma uppmärksamhet gjorde honom snart åter belåten och förekom allt vidare missförstånd för aftonen.

---

## XIII.

Isabella fann sin visit på Hartfield denna gången mycket angenäm. Om förmiddagen gick hon omkring till sina gamla bekanta, med sina fem barn, och hörde dem af alla berömmas och beundras; om eftermiddagen berättade hon sin far hvar hon varit och huru mycket de blifvit omtyckta, och hon trifdes på det sättet obeskrifligt väl, det var blott skada att hon fick stanna qvar så kort tid. Om aftonen voro de meränddels ensamma eller en familie.

Ehuru det var jul, kunde en bortbjudning icke undvikas. Man kunde ej neka Westons att någon dag

äta middag på Randalls; äfven m:r Woodhouse ansåg det vara en lättare sak, än att de skulle skiljas åt.

Han hade visst väckt stora svårigheter, huru de alla skulle färdas, om icke Knightleys haft egna hästar och vagn, och Emma således snart nog kunde öfvertyga honom, att de hade så godt rum, att äfven Harriet kunde medfölja.

Harriet, m:r Elton och m:r Knightley, såsom tillhörande deras krets, voro de enda, som dessutom voro bjudna; man skulle äta tidigt och m:r Woodhouses tycken och vanor iakttogos i allting.

Aftonen före denna märkvärdiga händelse, ty något märkvärdigt var det att m:r Woodhouse skulle äta middag borta den 24 December, hade Harriet varit på Hartfield och återvändt hem derifrån mycket illamående af förkylning. Emma ville behålla henne qvar, men hon ville nödvändigt sjelf, i händelse af sjukdom, vara under m:rs Goddards vård. Då Emma dagen derpå kom till henne, fann hon hennes dom, i afseende på Randalls-resan, afgjord. Hon hade feber och mycket ondt i halsen; m:rs Goddard var omsorgsfull och orolig och Harriet så matt och svag, att hon ej satte sig emot förbudet att deltaga i det väntade nöjet, ehuru hon icke utan tårar kunde tala om sin förlust. Emma dröjde qvar så länge hon kunde, försökte att muntra henne genom föreställningen om hvad m:r Elton skulle bli ledsen, då han fick veta att hon var sjuk, och lemnade henne temligen lugnad af tanken på huru tråkig bjudningen skulle förefalla honom och dem alla, sedan de måste sakna henne. Emma hade ej hunnit långt från m:rs Goddard, förrän hon mötte m:r Elton, som ernade sig dit; han hade hört att det stod illa till och velat underrätta sig om förhållandet, för att meddela det på Hartfield; han gjorde henne nu sällskap och kort derpå upphunnos de af m:r John, som återkom från ett af sina dagliga besök till Donwell med sina

två äldsta gossar, hvilkas friska, rosiga kinder bevisade landtluftens förtjenst och tycktes lofva, att de snart skulle expediera den goda frukost, till hvilken de skyndade förut hem.

Emma beskref beskaffenheten af sin väns illamående: "halsen inflammerad och hon mycket het med hög puls m. m., och detta var så mycket ledsammare, som m:rs Goddard sagt, att Harriet var fallen för halssjuka, och ofta väckt hennes oro dermed." M:r Elton såg helt förskräckt ut och utropade: "är det halssjuka! Det måtte väl ej vara någon smittsam feber, skarlakansfebern? Har doktor Perry varit der? Ni borde sannerligen vara lika rädd om er sjelf, som om er vän. Tillåt mig varna er, det kan vara farligt; man — borde fråga doktorn".

Emma, som sjelf icke var det minsta rädd, skingrade den öfverdrifna farhågan med att försäkra det m:rs Goddard mycket väl kände till, huru det onda skulle skötas. Men som en viss oro likväl var märkbar, hvilken hon heller icke önskade att borträsonnera, så tillade hon, som om hon valt ett annat ämne:

— Det är så kallt och ruskigt i dag, att skulle vi ej till Randalls, så hade jag lust att öfvertala min far att stanna hemma. Men vore jag i ert ställe, m:r Elton, så skulle jag helt säkert skicka min ursägt. Jag tycker det låter, som ni redan vore litet hes; och då ni besinnar huru mycket rösten i morgon skall anlitas, så vore det ej mer än nödig försigtighet, som höll er hemma i dag.

Det såg ut, som m:r Elton icke rätt visste hvad han skulle svara, hvilket också var händelsen; det smickrade honom visst, att ett så vackert fruntimmer tänkte på hans helsa, och han borde ej förkasta hennes råd, men han kände ingen böjelse för att afsäga sig middagen. Emma, upptagen af sin förut fattade idé, att hon förstod honom, var emellertid mycket nöjd

med hans frammumlade medgifvande, "att det var kallt, mycket kallt", och gladde sig åt att ha räddat honom från Randalls, hvarigenom han var i tillfälle att så ofta han ville efterfråga Harriets tillstånd.

— Ni gör alldeles rätt, sade hon, vi skola framföra er ursägt till m:r och m:rs Weston.

Hon hade knappt sagt det, förr än m:r John mycket artigt tillbjöd en plats i sin vagn, om kölden var det enda hindret, och m:r Elton mottog tillbudet genast med mycken belåtenhet. Det var afgjordt att m:r Elton skulle följa med dem, och aldrig hade hans ljusa, vackra ansigte eller hans leende uttryckt mera glädje eller hans ögon varit mera tindrande, än då de i detsamma mötte Emmas.

— Det var bra besynnerligt, tänkte hon, sedan jag så väl hjelpt honom derifrån, så väljer han likväl att vara i sällskap och lemna den sjuka Harriet åt sig sjelf. Men jag tror att ungkarlar ha en rigtig passion för bortbjudningar; de anse till och med för en skyldighet, att icke försumma någon, och så måste förhållandet vara med m:r Elton. Han är mycket kär i Harriet, men en middagsbjudning kan han icke cedera. Kärleken är någonting förunderligt! Han finner en "snabb uppfattning" hos Harriet, men för hennes skull kan han icke äta sin middag ensam.

Kort derpå skiljdes de ifrån m:r Elton, och hon måste erkänna för sig sjelf att han med mycken känsla uttalade Harriets namn, då han försäkrade, att han skulle höra efter, huru hennes vackra vän mådde, innan han åter fick den lyckan att råka henne, och hoppades, att det då vore bättre; och han aflägsnade sig med en känslosamhet, som talade mycket till hans fördel.

Efter några minuters tystnad sade m:r John:

— Jag har aldrig i min lefnad sett en man så mån om att vara angenäm, som m:r Elton. Det blir till och

med ett besvär för honom, då det är fråga om fruntimmer. Tillsammans med karlar kan han vara enkel och förståndig, men han blir tillgjord och en helt annan menniska, då han talar till ett fruntimmer, som han vill behaga.

— M:r Eltons sätt ger icke tillkänna en fullkomligt god takt, men der det finnes ett begär att behaga, så ersätter detta mycket annat. En mindre talang med god vilja är i det fallet bättre än en liknöjd öfverlägsenhet. Man måste värdera hos m:r Elton den goda viljan.

— Ja, sade m:r John skälmaktigt, i anseende till dig tyckes han ha mycket god vilja.

— Mig! svarade hon förvånad, skulle jag vara föremål för hans önskan att behaga.

— Det är icke utan att det förefaller mig så, det tillstår jag, Emma, och har du ej blifvit det varse förut, så bör du verkligen nu göra afseende derpå.

— M:r Elton kär i mig! Hvilken idé!

— Jag säger icke bestämdt att så är, men att du gjorde väl uti att vara uppmärksam på hvilketdera han är och derefter rätta ditt uppförande. I mitt tycke ger du honom mycken uppmuntran. Jag talar som en vän, Emma, och önskar att du icke af missförstånd måtte handla tvärt emot hvad din mening är.

— Du är alltför god, men jag kan försäkra, att du misstagit dig; m:r Elton och jag äro goda vänner, men ingenting mer.

Den roade henne mycket denna hans villfarelse, som härrörde af att han blott till en del kände förhållandet, och detta missförstånd, som personer med anspråk på säkert omdöme ofta råka ut för; föröfrigt var hon ej särdeles nöjd med att af sin svåger anses både blind, okunnig och i behof af råd. Han sade likväl ingenting mer.

M:r Woodhouse hade blifvit så förtrolig med tanken på det tillernade besöket, att, oaktadt den tillta-

# BRÖDERNE

eller

## 1808 och 1809.

Romantisk skildring från Finska kriget, grundad på en sann händelse.

---

Svenskt original.

---

TRETTONDE HÄFTET.
(Slut.)

Uttagen och infatt i H. A.

TIDN. ARST. ST.



---

# EMMA

eller

## Talangen att uppgöra partier för sina vänner.

---

Öfversättning från Engelskan.

---

FÖRSTA HÄFTET.

---

# NYTT
# KABINETTS-BIBLIOTHEK

AF

**Blandad**

***Svensk och Utländsk***

**ROMANLITTERATUR.**

*ÅTTONDE ÅRGÅNGEN.*

**1857.**

FEMTONDE och SEXTONDE HÄFTET.

LINKÖPING,
C. F. RIDDERSTAD.
1857.

gande kölden, satte han det vidare ej i fråga att icke resa och med mindre uppmärksamhet på vädret, än någon af de andra, for han af på utsatt tid med sin äldsta dotter i sin egen vagn, för mycket upptagen med förundran öfver sitt eget företag och det nöje, det skulle skänka Westons, och för väl ombonad, att gifva akt på kölden. Det var likväl hvad man kallar grå-kallt, några snöflingor kommo då och då, och det tycktes som blott en något mildare luft behöfts, för att inom kort kläda naturen i hvitt.

Något sednare satt Emma med sin svåger i hans vagn. Hon såg snart att han var vid ett miserabelt humör, det förekom honom högst obehagligt att den dagen resa bort, han väntade ingenting, som kunde motväga ledsnaden och saknaden af att ej ha barnen omkring sig; han gaf också fritt lopp åt sitt missnöje under vägen till prestgården.

— Man skall ha en bra hög tanka om sig sjelf, sade han, för att begära, att folk skola lemna deras eget, trefliga hem, för att komma till en en sådan här dag; jag skulle icke kunna begära det. Det är en rigtig dårskap att icke unna folk få vara hemma och dåraktigt att icke bli hemma, då man kan få det. Se, nu snöar det! Om vi för angelägna affärer vore nödsakade att företaga en resa i ett så gement väder, så skulle vi anse det ganska svårt, och nu ge vi oss af af fri vilja, tunnkläddare än vanligt, i trots af naturens röst, som uppmanar hvar och en att stanna qvar under tak, och det endast för att tillbringa en fem, sex långa timmar i en annans hem, utan att få annat interesse för sinnen och tankar, än det alldagliga.

Emma var ej beredd på samma medgifvande af: "mycket sannt, söta du", som han troligen var van att höra af sin hustru, men hon beslöt i stället att icke alls svara. Hon kunde ej hålla med honom, men fruk-

tade att motsäga, såsom väckande dispyt; hennes moraliska mod inskränkte sig således till tystnad.

De voro vid prestgården, vagnen stannade, m:r Elton, svartklädd, fin och leende, var genast uppe i den. Han var så glad och upprymd, att hon trodde, det han medförde bättre underrättelser, än de sista hon erhållit om Harriet.

— Mitt bud till m:rs Goddard medförde svaret, att det ej var bättre, sade Emma.

Han förändrade genast mine, såg bedröfvad ut, och rösten innebar mycken känsla, då han svarade:

— Ja, det är alltför ledsamt; jag ernade just berätta, att jag hörde detsamma, då jag var der; miss Smith var till och med något sämre; jag hade dock hoppats, att den visit, hon fick i morse, skulle gjort henne godt.

— Jag skulle önska, att mitt besök varit nyttigt för den nerfsvaghet, som åtföljer det onda, men icke kunde jag borttrolla det helt och hållet. Hvad vi skola sakna henne, det blir en minskning i dagens nöje.!

— En minskning . . . alldeles rigtigt . . . hon skall saknas i hvarje minut.

Detta lät, som det borde, och den suck, som åtföljde det, var verkligen aktningsvärd; men, ty värr, var den alltför kort. Emma blef smått förtretad, då han en half minut derefter med sin förra liflighet började tala om annat.

— Hvilket förträffligt bruk, sade han, att nyttja slädfällar i vagnar! Så varmt och godt! Det är omöjligt med vår tids uppfinningar att förkyla sig; man är alldeles oberoende af vädret, då man sitter så väl ombonad. Ah, det har snöat litet.

— Ja, sade m:r John, och innan aftonen ha vi nog en hel mängd deraf.

— Jul-väder, anmärkte m:r Elton, hörer till årstiden och det var rätt lyckligt i mitt tycke, att det ej bör-

jade i går och dermed hindrade resan i dag; ty m:r Woodhouse hade troligen ej vågat sig på den, om det legat mycket snö på marken, men nu kan det just vara detsamma. Detta är just årstiden för att helsa på sina vänner; till julen bjuder hvar och en sina slägtingar och bekanta, och ingen tänker äfven på det värsta väder. Jag blef en gång inyrad hos en af mina vänner; det var rätt roligt. Jag ernade blott dröja öfver natten och kunde sedan ej komma derifrån på en hel vecka.

M:r John såg ut, som han ej förstod, hvari det roliga bestod, men sade blott helt kallsinnigt:

— Jag önskar åtminstone icke att bli insnöad en vecka på Randalls.

Emma skulle vid ett annat tillfälle roat sig häråt, men nu var hon så förvånad öfver m:r Eltons sinnesstämning, att hon ej hade sinne för något annat. Harriet var alldeles glömd för dagens nöje.

— Vi kunna vara säkra om en präktig eldbrasa, fortfor han, och all möjlig trefnad. Westons äro så älskliga, isynnerhet hon, hon är öfver allt beröm och han är precis hvad man sätter värde på, så gästfri och sällskapslik. Vi blifva blott ett litet sällskap, men de äro merändels de angenämaste. M:r Westons sal rymmer icke mer än tio personer och för min del vill jag heldre i en sådan händelse ha litet bättre rum, än för trångt. Jag tror ni skall vara af min tanka, sade han, i det han med en frågande blick vände sig till Emma, ehuru kanske m:r Knightley, van vid Londons stora sällskaper, icke tycker som vi.

— Jag känner ingenting af Londons stora sällskaper; jag äter aldrig middag borta.

— Är det möjligt! utropade Elton i en ton af förundran och ömkan; jag hade icke begrepp om att juridiken kunde fordra ett sådant slafarbete. Nå nå, sir,

tiden kommer väl, då ni får er möda ersatt, då ni får litet arbete och dess flera njutningar.

— Min första njutning, svarade m:r John, blir att åter befinna mig på Hartfield.

---

## XIV.

Någon förändring i minen var nödvändig för de båda gentlemännen, då de nu voro framkomna; m:r Eltons måste bli mera allvarsam, m:r Johns litet mindre butter. Emmas mine deremot var sjelfva upprigtigheten och tillkännagaf, huru glad hon var öfver att vara der. M:r Weston var hennes stora favorit och det fanns icke en person i hela verlden, med hvilken hon kunde tala med ett så fullkomligt förtroende, som med hans fru, ingen, som förstod henne så väl, och som med så mycket interesse deltog i hennes meddelanden om Hartfield, hennes far och henne sjelf. När de råkades, egnades alltid den första stunden åt samspråk om sådana ämnen, på hvilka det enskilda lifvets dagliga trefnad beror, hvilket utgjorde för dem ett ömsesidigt nöje.

Den dagen skulle väl icke lemna tillfälle till ett sådant meddelande, men att vara m:rs Weston nära, att se och höra henne, var för Emma ett tillräckligt stort nöje, och hon beslöt, att icke tänka på m:r Eltons besynnerliga uppförande eller på någonting obehagligt, utan njuta af hvad stunden gaf af glädje.

Men beslutet att glömma m:r Elton var ej så lätt verkställdt. Då de alla väl hunnit placera sig, såg hon honom med ledsnad bredvid sig, med ett bemödande att ständigt tvinga henne att egna uppmärksamhet åt

hans utseende af lycklig belåtenhet. Hon kunde ej undgå att fråga sig sjelf: "är det möjligt att min svåger hade rätt; ernar den der menniskan öfverflytta sin böjelse från Harriet till mig; men det vore ju befängdt och odrägligt." Emellertid fortfor han att vara djupt interesserad af allt, som rörde henne, och att beundra de taflor, hon målat åt m:rs Weston, med så mycken värma och så litet omdöme, att det förskräckligt mycket närmade sig till kurtis, med detsamma det kostade henne möda att icke skratta åt alltsammans och blifva förtretad, isynnerhet som under m:r Eltons mest artiga nonsens af de andra afhandlades ett ämne, som hon gerna velat höra. Hon uppfångade blott orden: "min son Frank", flere gånger upprepade af m:r Weston, och slöt deraf, jemte några halfva meningar, det m:r Weston snart väntade sin son; men då hon hunnit befria sig från m:r Elton, talades om något annat, och hon hade ingen anledning att åter väcka fråga derom.

Nu var händelsen den, att, i trots af Emmas föresats att aldrig gifta sig, så var det något i föreställningen om Frank Churchill, som talade till hennes fantasi. Hon hade ofta tänkt — framför allt sedan miss Taylor gift sig med hans far — att om hon skulle följa hennes exempel, så skulle Frank vara just den, som bäst skulle passa henne i ansende till ålder, karakter och samhällsförhållanden. Genom det föreningsband, som båda familjerna nu erhållit, tycktes han redan tillhöra henne. Att m:r och m:rs Weston tänkte derpå, derom var hon öfvertygad, och allt tillsammans bidrog att ingifva henne den lifligaste nyfikenhet att få se honom, jemte mycken böjelse att å sin sida finna honom behaglig, samt önskan att vinna till en viss grad hans tycke; ett särdeles nöje hade hon dessutom af att i sina vänners inbillning veta sig förenad med honom.

Under sådana förhållanden skulle nödvändigt m:r Eltons artigheter komma alltför illa till pass, men hon

hade fördelen af att kunna se vänlig ut, ehuru förtretad hon var; äfven tröstade hon sig dermed, att dagen väl ej skulle gå förbi, utan att den öppenhjertige m:r Weston åter meddelade nyheten om sin son, eller åtminstone antydde den. Så inträflade äfven; vid bordet satt hon bredvid m:r Weston, och han begagnade första tillfälle, som hans pligter såsom värd gaf honom, för att säga till henne:

— Det felas oss två, för att utgöra rätta antalet. Jag önskar jag hade dem här; er lilla, vackra vän, miss Smith, och min son, och sedan skulle knappt min lilla sal rymma flera. Jag vet icke om ni hörde mig säga der inne i förmaket, att vi vänta Frank. Jag hade bref af honom i dag och om en fjorton da'r kommer han.

Emmas medgifvande framfördes med en passande liflighet.

— Han har längtat allt sedan September att komma hit, fortfor m:r Weston, men han kan ej disponera öfver tiden. Han måste rätta sig efter dem, som det är hans skyldighet att göra till viljes, och hvilket, oss emellan sagdt, ofta endast kan ske genom många uppoflringar. Men nu tviflar jag ej på att han är här i början af Januari.

— Ni sjelf kan icke mera längta efter detta nöje, än m:rs Weston längtar att få göra hans bekantskap.

— Ja, men hon tror att han icke kommer. Hon är icke så öfvertygad derom, som jag, att vi denna gången få hit honom, men hon känner heller icke ställningar och förhållanden så väl, som jag. Händelsen är den — (men detta är blott emellan oss, jag nämnde icke ett ord derom för någon af de andra. Det finnes hemligheter, som ni vet, inom alla familjer) — händelsen är att några vänner, Braithwaites, äro bjudna till Enscombe i Januari, och Franks resa hit beror af detta besök. Om de komma, så måste han stanna der han

är. Men de komma ej, det vet jag, emedan en viss dame, som har något att säga på Enscombe, icke tycker särdeles om den familjen; och ehuru det anses nödvändigt att bjuda dem en gång hvart tredje år, så inträffar dock alltid något förhinder, när det skall komma dertill. Jag är så säker på att ha Frank här i Januari, som jag är att sitta här sjelf, men er goda vän, (med en nick åt det håll, der hans fru satt) har sjelf så få nycker och har blifvit så litet van vid sådana på Hartfield, att hon kan ej beräkna deras välde så, som jag af lång erfarenhet öfvat mig att göra.

— Jag går öfver på er sida, m:r Weston, han kommer säkert efter ni tror det, som känner till Enscombe.

— Ja, jag har väl också någon rättighet att känna till det. Den damen är allt för besynnerlig. Men jag tillåter mig aldrig att bedöma henne hårdt för Franks skull, ty jag tror att hon verkligen håller af honom. Jag tänkte fordom, att hon blott kunde älska sig sjelf, men hon har alltid på sitt sätt varit god mot honom. Och det ger honom i min tanka icke en liten förtjenst, att han kunnat vinna af henne så mycken tillgifvenhet; ty hon har icke mera hjerta för menniskor i allmänhet, än om hennes vore af sten, och fan till lynne har hon.

Emma var så interesserad af underrättelsen, att, sedan fruntimmerna gått in i förmaket, talade hon derom med m:rs Weston och lyckönskade henne, ehuru hon anade, som hon sade, att det skulle väcka litet oro att råka honom för första gången.

M:rs Weston försäkrade, att hon med stort nöje skulle motse denna lilla oro eller bryderi, blott han ville komma; men jag fruktar, fortfor hon, att det slutar, som förra gången. Weston har väl gjort reda för, hvarpå det beror.

— Ja, det tyckes bero af att m:rs Churchill blir i dåligt lynne, när det gäller att emottaga Braithwaites, och det kan man väl vara viss om.

— Bästa Emma, svarade m:rs Weston leende, hvad ligger det för visshet i kapriser? Vändande sig sedan till Isabella, sade han, för er båda, mina döttrar, vågar jag afslöja sanningen, att m:rs Churchill herrskar enväldigt på Enscombe och är ett mycket nyckfullt fruntimmer, af hvilkens medgifvande att vilja umbära honom Frank beror.

— Åh, alla känna m:rs Churchill, sade Isabella, jag tänker aldrig på den unge mannen utan med största medlidande. Hvilken lycka att hon inga barn har! Tänk hvad hon skulle plåga de stackars små!

— Han bör komma, sade Emma, om det ock vore blott på en eller två dagar. Och man kan knappt fatta, att en ung man icke skulle ha så mycken frihet. En ung flicka, i elaka händer, kan bli nekad att råka dem hon längtar efter och bindas vid hemmet, men att en ung man skulle kunna inskränkas på samma sätt, så att han icke kan på en vecka resa och helsa på sin far, det är obegripligt.

— Man bör ha varit på Enscombe och sett det inre förhållandet, för att kunna döma härom. Hon är så oförnuftig och tillika egenvillig, att allt måste vika för henne.

— Men för sin nevö måtte hon väl vara svag, då han är en så stor favorit. Enligt min tanka om m:rs Churchill, faller det af sig sjelf, att, churu hon icke uppoffrar något för sin mans lycken, hvilken hon har att tacka för allt, och beherrskar honom med sina nycker, så låter hon dock ofta styra sig af sin nevö, som hon ingen erkänsla är skyldig.

— Försök ej, söta Emma, att förstå ett elakt lynne, då ni sjelf eger ett mildt och godt, eller att utstaka reglor derför; man måste låta det gå sin egen väg. Jag tviflar ej på att han någon gång kan leda henne efter sin vilja, men att det derjemte är omöjligt för honom att veta förut, när sådant kan inträffa.

Emma hörde noga på och sade sedan:

— Jag blir icke nöjd med honom, om han icke kommer.

---

## XV.

M:r Woodhouse dröjde icke länge, att förena sig med damerna; det besvärade honom att dröja qvar efter dem vid bordet; han drack icke vin, och en allmän konversation var ej heller i hans smak; men deremot ville han gerna snart ha thé och sedan resa hem. De tre damerna behöfde all sin fintlighet att för honom dölja, huru mycket klockan var innan de andre gentlemennen blefvo synliga. M:r Weston var pratsam, god värd och ingen vän af tidiga uppbrott, men omsider ökades sällskapet af m:r Elton, som kom till dem i förträffligt lynne. Emma och m:rs Weston sutto i soffan, och utan någon uppmaning dertill gick han genast och placerade sig emellan dem.

Emma, som var lifvad af det nöje, hon väntade sig af Frank Churchills ankomst, glömde hans förutgående oskicklighet, och som han genast sysselsatte sig med Harriet, så hörde hon på med ett vänligt leende.

Han försäkrade sig vara mycket orolig för hennes vackra vän, hennes intagande, älskvärda väninna. "Visste hon, huru det stod till, hade hon hört något derom, sedan de kommit till Randalls? Han var rigtigt ängslig, han måste tillstå att symptomerna af hennes sjukdom förskräckte honom." På det sättet fortsatte han en stund, icke inväntande något svar, men visade sig tillräckligt uppskrämd af Harriets illamående, för att vinna Emmas deltagande.

Slutligen tog dock detta en förvänd rigtning. Det lät, som om han varit mera rädd för hennes skull än för Harriets, mera ängslig för att hon kunde få skarlakansfebern, än att Harriet icke skulle ha den. Han bad med mycket allvar, att hon icke mera skulle besöka den sjuka, att hon ville lofva honom att icke mera riskera det, förr än han talat vid doktor Perry; och ehuru hon försökte att slå bort det med skämt och leda hans farhågor till deras rätta föremål, så blef det dock aldrig slut på hans öfverdrifna omsorger om henne sjelf. Hon blef ond. Det såg ut — det kunde icke nekas — som om han var kär i henne sjelf, i stället för i Harriet, och detta var en så föraktlig och afskyvärd ostadighet, att hon hade största svårighet att hålla god mine. Han vände sig till m:rs Weston, med anhållan om hennes biträde.

— Hon är så mån om andra, sade han, och så litet rädd om sig sjelf. Hon bad mig stanna hemma i dag, för att sköta om mig, efter jag var litet hes, och vill likväl icke sjelf lofva att undvika en smittsam feber. Är det rätt, m:rs Weston? Döm emellan oss. Har jag ej orsak att beklaga mig? Jag är säker på att ni godhetsfullt vill hjelpa mig.

Emma såg m:rs Westons förvåning och visste, att den skulle vara ofantligt stor öfver att höra henne tilltalas såsom den, hvilken han hade en rättighet att framför andra interessera sig för. Sjelf var hon så stött och förtörnad, att hon ej genast kunde finna ett passande svar. Hon kunde blott gifva honom en blick, som hon hoppades skulle återgifva honom hans förstånd, samt steg upp och satte sig bredvid systern, med hela sin uppmärksamhet egnad åt henne.

Hon hann dock icke iakttaga hvad verkan tillrättavisningen hade på m:r Elton, ty m:r John kom i detsamma in, efter att förut ha undersökt hvad väder det var, och berättade att marken var hvit, att det ännu

bläste och snöade samt vände sig till m:r Woodhouse med de orden:

— Detta är en förträfflig början till edra vinterpartier, sir. Någonting nytt blir det för edra hästar och kusk, att leta sig fram i yrväder.

M:r Woodhouse var stum af bestörtning, men m:r John fortfor obarmhertigt:

— Jag beundrade ganska mycket ert beslut, sir, att våga er ut i dag, då hvar och en kunde se att vi skulle få snö. Men vi skola nog kunna komma hem. Ännu kan det snöa en eller två timmar, innan vägarna blifva ofarbara; vi äro i alla fall två vagnar, så att om den ena bläser omkull på slätten, så är den andra till hands. Och vid midnatten hoppas jag, att vi friska och sunda äro i Hartfield.

M:r Weston tillstod med en annan slags triumf, att han visste, att det hade snöat en stund, men icke nämnt det, för att ej påskynda m:r Woodhouses hemfärd, som säkerligen blifvit en följd deraf. Men det var blott ett skämt, att det skulle fallit så mycket snö, att det hindrade deras hemresa; det var ej så väl — ty då hade han fått behålla dem på Randalls, och efter yttersta förmåga skulle hvar och en af dem erhållit den möjligaste beqvämlighet; han bad sin fru äfven intyga, att med liten rådighet skulle de nog få rum allesammans, hvilket hon dock inom sig betviflade, då de ej hade mer än två gästrum.

— Hvad skola vi göra, min bästa Emma? var det enda m:r Woodhouse kunde yttra.

I hvarje bryderi vände han sig alltid till henne, och hennes försäkringar: att ingen fara var för handen, att hästarna och Johan voro säkra, och att de hade så många vänner med sig, ställde honom något tillfreds.

Isabella var icke mindre uppskrämd än hennes far. Fasan att nödgas stanna på Randalls, skiljd från bar-

nen, upptog hennes inbillning så, att hon var ifrig att få det afgjordt att hennes far och Emma skulle stanna qvar, men hon och hennes man genast vända åter, om det ock vore aldrig så mycket snö.

— Det är bäst att vi gifva oss utaf genast, min söta vän, sade hon, så taga vi oss nog fram, och skulle vi råka på något mycket svårt ställe, så kan jag ju stiga ur och gå, om det ock vore halfva vägen. Jag byter om skodon, så snart jag är hemma, och jag är aldrig på det sättet ömtålig för kölden.

— Jo visst! Då vore det, min kära Isabella, det märkvärdigaste, som kunde hända, ty annars blir du ju förkyld af den minsta pust. Du skulle gå hem, då det blir svårt nog för hästarna att komma fram!

Isabella vände sig till misstress Weston, för att få henne att undesstödja sin plan. M:rs Weston gillade den mycket. Sedan gick hon till Emma, men Emma ville icke öfvergifva hoppet att de allesammans skulle kunna följas åt och de rådgjorde ännu derom, då m:r Knightley återkom. Han hade genast efter broderns berättelse gått ut, för att förvissa sig om rätta förhållandet, och sade sig ansvara för att de kunde komma hem utan den minsta svårighet; snön var icke djupare än en half tum och på sina ställen var det ingen alls. Han hade talat vid deras kuskar, och båda voro af samma tanka, att det ej fanns någon fara.

Isabella blef förtjust öfver underrättelsen och nästan så äfven Emma för sin fars skull, hvilken också blef så mycket tillfreds, som hans vanliga nervretlighet tillät, men det tvifvel, som blifvit väckt, gaf honom dock ej längre någon ro på Randalls; medan de andra betänkte sig, så afgjorde m:r Knightley och Emma saken med få ord:

— Er far är orolig att komma hem, hvarför reser ni ej?

— Jag är färdig, om de andra äro det.

— Skall jag säga till om vagnen?

— Ja, om ni vill.

Efter några minuter voro vagnarna framme, och Emma kunde hoppas att snart vara af med den besvärlige reskamraten, som behöfde afkyla sig och återfå sitt förnuft, samt att den andre skulle återfå sitt goda lynne, så snart den härda pröfningen af att nödgas vara borta väl vore förbi.

Herr Woodhouse upphjelptes först med tillräcklig omsorg i sin vagn, men åsynen af snön, och att det var mycket mörkare än han förmodat, uppväckte åter alla hans farhågor — och sedan Emma, som skulle åka i en annan vagn — det vore bäst att vagnarna följdes åt så nära, som möjligt, och Johan tillsades, att köra långsamt och vänta på andra vagnen.

Isabella följde efter fadren in i vagnen, och m:r John, glömmande att han icke hörde dit, kröp helt naturligt in efter sin hustru, så att Emma fann det ödet bestämt henne en oundviklig tête à tête med m:r Elton. Hade det ej varit för hans besynnerliga uppförande den dagen, så skulle detta ej ha besvärat henne. De hade då talat om Harriet, men nu var det mindre behagligt; hon trodde att han druckit för mycket af m:r Westons goda vin och var säker om att han skulle prata en hop nonsens.

För att så mycket, som möjligt, förhindra detta, beslöt hon, att med allvar och lugn börja att tala om vädret, men hon blef snart afbruten af m:r Elton, som fattade hennes hand, bad om hennes uppmärksamhet och gjorde en häftig kärleksförklaring, begagnande sig af det dyrbara tillfället, för att förklara känslor, som redan måste vara kända, och hoppades, fruktade, tillbad, var färdig att dö, om han fick afslag, men smickrade sig med att hans varma tillgifvenhet, passionerade och gränslösa kärlek icke kunde fela att väcka

deltagande, och tycktes han på allvar vänta att genast få ja.

Hon kunde ej längre tvifla; det var verkligen så att m:r Elton utan skrupler, utan några ursägter, utan någon förvirring förklarade sig för hennes tillbedjare, då han älskade hennes vän. Hon försökte att hejda honom, men förgäfves; han skulle fortfara och uttala allt, hvad han hade att säga. Ehuru förtretad hon var, ville hon dock lägga några band på sin harm i sitt svar. Hon tillskref denna dårskap, att han ej var rätt redig, och att det således var någonting ögonblickligt, som vore bäst att behandla, hälften med skämt och hälften allvarsamt, i enlighet med hans halfnyktra tillstånd.

— Det förundrar mig på det högsta, att ni kan säga något sådant till mig; ni förglömmer er alldeles och tager mig för min vän; har ni någon helsning till miss Smith, så skall jag med nöje framföra den, men undanbeder mig att få höra mera sådant för min egen del.

— Miss Smith! Helsning till miss Smith! Hvad kunde meningen vara dermed?

Och han upprepade hennes ord med en så högdragen förvåning, att hon med någon häftighet återtog:

— Ert uppförande, master Elton, är utomordentligt besynnerligt, och jag kan blott förklara det på ett sätt; ni är för tillfället icke lik er sjelf, eljest skulle ni aldrig ha talat till mig eller om Harriet på detta sätt. Haf nog välde öfver er sjelf, för att icke säga något mera, och jag vill försöka att kunna glömma detta.

Men vinet hade blott gifvit m:r Elton friskt mod, utan att derjemte förmörka hans förstånd. Han visste mycket väl hvad hans afsigt var och protesterade liftigt emot hennes orättvisa misstanka, nämnde som hastigast sin aktning för miss Smith, såsom hennes vän, men visste alldeles icke, hvarför hon blef omnämnd,

samt förklarade ånyo sina varma känslor med ifrig anhållan om ett gynnsamt svar.

Ju mindre oredig han blef dess mera lättsinnig, ostadig och djerf föreföll han Emma, och hon tänkte ej mera på att svara höfligt.

— Min förvåning är långt öfver all beskrifning. Att, sedan jag under flera månader varit vittne till ert uppförande emot henne, likväl sedan blifva tilltalad af er på detta sätt, gifver tillkänna en ostadighet i karakteren, som man knappast skulle tro kunna existera. Tro mig, sir, att jag är långt ifrån smickrad af att hafva föroraakat en sådan förändring.

— Men, i himlens namn! utropade m:r Elton. Hvad menar ni? Jag har aldrig en minut tänkt på miss Smith, aldrig visat henne någon uppmärksamhet utan såsom er väninna, och som sådan blott har det interesserat mig antingen hon lefde eller dog. Har hon inbillat sig något annat, så är hon missledd, och det möjligen af sin egen önskan, hvilket gör mig rätt ledsen. Men hvem skulle kunna tänka på miss Smith bredvid miss Woodhouse? Nej, på min heder, jag har ingalunda gjort mig saker till någon ostadighet i karakteren, och jag förnekar all uppmärksamhet, som blifvit egnad någon annan än er. Under de sednaste veckorna har ju allt, hvad jag sagt eller företagit, ådagalagt min tillbedjan för er sjelf. Ni kan ej på rent allvar tvifla derpå. Nej, (med en ton, som skulle vara öfvertygande), ni har säkerligen förslått detta.

Det skulle vara omöjligt att kunna säga hvad Emma kände, då hon hörde honom så tala, och hvilken af alla hennes obehagliga känslor, som var den öfvervägande. Hon var så bestört, att hon icke genast kunde svara, och två minuters tystnad var för hans närvarande sinnesstämning nog att ingifva det säkraste hopp; han försökte åter att fatta hennes hand, i det han triumferande yttrade:

— Förljusande miss Woodhouse! Tillåt mig förklara denna tystnad till min fördel. Den säger mig, att ni länge förstått mig.

— Nej, sir, den säger ingenting sådant. Jag har så litet förstått er, att jag tills nu varit i en fullkomlig villfarelse om edra afsigter. Hvad mig sjelf angår, så är jag ledsen, att ni egnar mig alls några känslor; jag önskar ingenting mindre, men er böjelse för min vän, Harriet, er uppmärksamhet mot henne (så förekom det mig) gjorde mig mycket nöje, och jag önskade att ni skulle kunnat vinna hennes tycke; men hade jag anat att det ej var hon, som drog er till Hartfield, så skulle jag visserligen ansett det bäst att ni ej så ofta förnyat edra visiter. Skall jag då tro att ni aldrig tänkt på att behaga miss Smith?

— Aldrig! utropade han, nu å sin sida förtretad. Aldrig, det försäkrar jag! Miss Smith är visst en god flicka, och jag skall vara glad att se henne göra ett godt parti, och visserligen kan det finnas den, som öfverser med åtskilliga omständigheter — hvar och en har sin jemnlike — men för egen del anser jag mig ej så rådlös. Nej, mina visiter till Hartfield ha varit för er skull, miss Woodhouse, och den uppmuntran jag erhållit . . .

— Uppmuntran! Ni har bedragit er sjelf, sir; som en beundrare af min vän, har jag ansett er, och i intet annat afseende kunde ni hos mig väcka något interesse. Ehuru ledsamt detta är, så är det dock väl att ett sådant missförstånd upphör; hade det fortfarit längre, så hade miss Smith kunnat blifva missledd om edra afsigter, emedan hon troligen icke mer än jag sjelf förstår den rangskilnad, som ni är så ömtålig om. För det närvarande tänker jag ej på att gifta mig.

Han var för ond, för att kunna säga något mer; hennes svar var äfven för bestämdt för en fortsättning af ämnet, under en tilltagande, ömsesidig harm och

förödmjukelse, måste de ännu några minuter följas åt, emedan m:r Woodhouses räddsla nödgat dem att färdas fot för fot. Hade harmen icke varit så stor, skulle det varit förtvifladt brydsamt, men förbittringen lemnade ej rum för någon känsla af förlägenhet. Utan att märka, då vagnen svängde af till prestgården, eller då den stannade, befunno de sig med ens utanför hans hus, och han var ur vagnen, innan ett ord åter blifvit yttradt. Emma fann det nödvändigt att säga honom godnatt; stolt och liknöjdt besvarades höfligheten, och i en obeskrifligt uppretad sinnesstämning kom hon hem.

Der emottogs hon med den största förtjusning af sin far, som med oro tänkt på, att hon skulle färdas ensam från prestgården och passera den svängen, som utgjorde hans förskräckelse, och icke ha Johan, som körde. Det tycktes, som hennes närvaro blott hade fordrats, för att ställa allt åter tillrätta; m:r John, litet flat öfver sitt förra dåliga lynne, blef sjelfva vänligheten och uppmärksamheten och så mån om att tillfredsställa hennes far, att han var färdig, om ej att sjelf förtära en spilkum hafresoppa, att dock berömma dess förträfflighet för helsan, och dagen slutades i ro och fred för alla, utom för henne sjelf. Hon hade aldrig känt sig så förvirrad, och med största svårighet kunde hon synas glad och vara sig lik, till dess de vid den vanliga tiden skiljdes åt, och hon ostörd kunde få öfverlägga med sig sjelf om hvad som händt.

---

## XVI.

Sedan håret blifvit papiljotteradt och kammarjungfrun bortskickad, satte sig Emma, för att reda sina

tankar. Händelsen var ganska ledsam. Hennes önskningar voro så borttrasslade och redde sig nu på ett så ovälkommet sätt. En sådan otur för Harriet! Det var dock det svåraste af alltsammans. Hon skulle gerna fördragit, att hafva begått en ännu större villfarelse och att ännu mer ha felat i omdöme, om hon blott ensam lidit deraf.

— Om jag blott icke öfvertalat Harriet, att tycka om honom, så vore det ett lappri. Hans djerfva inbillningar om mig kan jag förlåta, men den stackars Harriet!

Huru kunde hon ha bedragit sig till den grad! Han försäkrade, att han aldrig tänkt på Harriet. Hon öfvertänkte det förflutna, men allt syntes henne otydligt; hon hade fattat en idé och rättat allting efter den. Men om ej hans uppförande varit obestämdt och tvifvelaktigt, skulle det aldrig så kunnat missleda henne.

M:r John hade hon att tacka för den första varningen, om att förhållandet möjligen kunde vara hvad hon sedermera fann att det också i sjelfva verket var. Hon kunde ej neka de båda bröderne skarpsinnighet. Hon kom ihåg hvad master Knightley en gång sagt om m:r Elton: att han aldrig skulle göra ett mindre väl beräknadt parti, och hon blygdes öfver huru mycken bättre kännedom om hans karakter, än hon sjelf egt, detta gaf tillkänna. Det var ej mindre förargligt att nödgas tillstå, det m:r Elton i många fall bevisat sig vara motsatsen af hvad hon trodde honom vara; han var högmodig, inbilsk, fåfäng och utan afseende för andras känslor.

Tvärtemot hvad som vanligen händer, hade master Elton förlorat mycket i hennes goda tanka om honom genom sin kärleksförklaring. Hans böjelse trodde hon ej på, och att han egt hopp, förolämpade henne. Han ville göra ett godt parti och, djerf nog, att dertill utse henne, föregaf han sig vara kär; men hon var sä-

ker på att ej behöfva ha medlidande med hans missräkning. Suckar och vackra ord hade varit godt om, men hon kunde knappast uppläcka ett enda uttryck eller i rösten något, som närmade sig till uppriglig kärlek. Han önskade blott att vinna anseende och bli rik och, om miss Woodhouse på Hartfield, en arftagerska till trettio tusen pund icke kunde så lätt vinnas, som han hade förmodat, så skulle han snart söka någon annan miss med tjugo eller tio tusen.

Men att han skulle tala om uppmuntran, tro att hon förstod hans afsigter och gillade dem, skulle inbilla sig vara hennes jemlike i börd och uppfostran, förakta hennes vän, såsom honom underlägsen i rang, men ej förstå att hon var öfver hans egen; det var väl det förargligaste, som kunde finnas

Men kanske han ej kunde sentera att hon var honom öfverlägsen i talanger och god ton, då dessa egenskaper felades honom sjelf; hvad han dock borde veta var, att hon äfven stod öfver honom i rang och rikedom. Han hade flyttat i deras grannskap för ett par år sedan och hade sökt att göra sig bemärkt, så godt han kunde, genom sin bildning och den plats han innehade — men han hade trott, att hon var kär i honom, och det var tydligen detta han hade litat på — och sedan hon något grubblat öfver det olämpliga i att ha ett vänligt umgängessätt i förening med ett inbillningsrikt hufvud, medgaf hennes vanliga uppriglighet: att hon uppfört sig mot honom så förekommande och förbindligt, så uppmärksamt och artigt, att, då man antager hennes skäl dertill af honom vara okändt, det kunnat öfvertyga en man, med medelmåttigt omdöme, som m:r Elton hade, att han var en stor favorit. Då hon så missförstått hans känslor, så borde hon ej undra på att han, förblindad af det egna interesset, äfven missförstått hennes.

Den första och största villfarelsen var å hennes

sida. Det var orätt och oförnuftigt att skämta med någonting så allvarligt, som att bestämma tvänne personers framtida lycka eller olycka. Det ångrade henne, och hon beslöt att aldrig mer befattta sig dermed.

— Jag har intalat Harriet att tycka om honom, tänkte hon; om jag icke varit, så hade hon aldrig tänkt på honom. Ack, att jag varit nöjd med att göra om intet partiet med unga Martin! Deri hade jag rätt, men jag skulle öfverlemnat det öfriga åt tiden och händelserna: men nu, stackars liten, är hennes lugn störd och jag har ej varit mer än till hälften hennes vän. Om hon likväl skulle taga detta mindre häftigt, så begriper jag icke hvem eljest jag skulle vilja att hon gifte sig med. William Coxe — äh nej — jag kan icke fördraga William Coxe, en näsvis, ung kunglig sekreterare.

Hon märkte nu sjelf, både rodnande och skrattande, faran af ett recidiv, men återtog snart en mera allvarlig och nedslående åsigt af saken. Det bekymmersamma meddelande hon hade att göra Harriet och allt, hvad hon skulle lida deraf, det obehagliga af att vidare råkas och svårigheten att afbryta bekantskapen och att dölja allt samt undvika all slags eclat, sysselsatte henne ännu en stund och hon gick omsider till hvila, utan att hafva hunnit längre än till öfvertygelsen om, att hon handlat förskräckligt tanklöst.

För ett ungdomligt, gladt lynne, som Emmas, skulle dagens ljus nödvändigt skingra aftonens dystra sinnesstämning. Ungdomen och morgonen stå i lyckligt förhållande till hvarandra, och om olyckan icke varit så smärtsam, att den borttagit all sömn, så öppnas ögonen för solens strålar med en känsla af återkommet hopp och glad lefnadslust.

Emma steg upp mycket lugnare till sinnet än hon varit aftonen förut, mera fallen för att tycka det led-

samma, som förestod henne, vara mindre, och att hon skulle lyckas att komma väl derifrån.

Det var en stor tröst, att m:r Elton icke var kär, ej heller så älskvärd, att det var synd, det han blifvit lurad; att Harriets känslor icke voro hvarken djupa eller långvariga; att ingen utom de tre agerande personerna behöfde veta, hvad som passerat, och framför allt, att hennes far icke haft ett ögonblicks bekymmer derför.

Allt detta var tillfredsställande, äfvensom en mängd snö på marken, som gjorde henne den tjensten, att de alla tre måste vara hvar på sitt håll.

Vädret var lika gynnsamt under hela helgen. Ingen gemenskap med Harriet var möjlig, utan genom bref; ingen färd till kyrkan och icke svårt att finna ursägter för m:r Eltons utebliſvande. Dessutom var hennes far så belåten med att ensam vara omgifven af sina barn, att hon hörde honom säga till m:r Knightley, hvilken intet slags väglag kunde hindra att komma till dem:

— Ack, m:r Knightley, hvarför håller ni er ej hemma, liksom den förståndige m:r Elton?

Denna tiden hade varit obeskrifligt behaglig, om hon ej haft sitt enskilda bekymmer, emedan deras ensamhet var just hvad svågern tyckte om, hvilkens sinnesstämning måste inverka betydligt på dem alla; han var angenäm och förbindlig och vid det förträffligaste lynne. Men oaktadt all anledning till glädje och det välkomna hindret att råka Harriet, skulle hon dock en gång veta sanningen, och detta hängde som ett moln öfver Emma, hvilket botande störde hennes frid.

## XVII.

Hennes syster och svåger kunde ej dröja länge på Hartfield. Väglaget blef snart så mycket bättre, att de kunde resa, efter de måste göra det. M:r Woodhouse hade försökt att få behålla Isabella med barnen, men nödsakades taga afsked af hela familjen och nöja sig med att beklaga den stackars Isabella, som likväl var en typ för qvinnlig lycka, omgifven af dem hon älskade och sysselsatt på det mest oskyldiga och beqvämliga sätt.

På aftonen samma dag de reste fick m:r Woodhouse ett bref från m:r Elton, ett långt, kruserligt bref, som med många complimenter underrättade om, "att han ernade lemna Highbury den följande morgonen, för att resa till Bath, dit han enträget var bjuden af några vänner att tillbringa några veckor, och var mycket ledsen deröfver, att af åtskilliga göromål vara hindrad att personligen få säga m:r Woodhouse farväl, af hvilkens vänskapliga godhet han alltid skulle behålla ett tacksamt minne; och om m:r Woodhouse hade något att befalla, skulle han vara lycklig att kunna vara honom till tjenst".

Emma öfverraskades mycket angenämt häraf. Hon kunde ej önska sig något bättre än m:r Eltons frånvaro just nu, var mycket nöjd med hans påfund, att resa bort, men mindre med det sätt, på hvilket han gaf det tillkänna. Han kunde ej tydligare uttala sin harm, än genom att visa hennes far en artighet, från hvilken hon helt och hållet var utesluten. Hennes namn var icke nämndt, hon fick ej en gång en indirekt helsning, i hvilket allt låg en synbar, stor förändring, och hans tacksägelser i det högtidliga afskedsbrefvet voro så illa beräknade, att hon fruktade att det ej kunde undfalla hennes far.

Han fäste dock ingen uppmärksamhet dervid, för-

vånades blott öfver den hastigt beslutade resan, tänkte på alla möjliga olägenheter, som kunde möta m:r Elton, och såg ingenting ovanligt i brefvets stil. Brefvet blef ganska nyttigt, såsom ett nytt ämne att tala om den öfriga delen af den långa aftonen.

Emma ernade nu med det första upplysa Harriet om rätta förhållandet. Hon var nu nästan alldeles frisk och det blef nödvändigt, att hon äfven fick tid att hemta sig från det ledsamma, som väntade henne innan han återkom. Emma gick således till m:r Goddard dagen derpå, för att med yppandet af sanningen pligta för sin obetänksamhet. Det var ej så lätt att förstöra ett hopp, som hon förut med så mycken fintlighet underhållit, att sätta sig sjelf i den obehagliga dagern af att vara det rätta föremålet och erkänna, huru hon under de sista sex veckorna oupphörligt misstagit sig i hvad hon trott sig se och varit öfvertygad om.

Hon blygdes för sin egen bekännelse och åsynen af de tårar, Harriet skulle fälla, väckte hos henne den känslan, att hon aldrig skulle kunna förlåta sig sjelf.

Harriet emottog underrättelsen mycket lugnt; förebrådde ingen, uppenbarade i allt en enkel uppriktighet och så liten tanka om sig sjelf, hvilket isynnerhet i det ögonblicket skulle förekomma hennes vän högst älskvärdt.

Emma var också i ett lynne, att just då värdera blygsamhet och enfald öfver allting annat, och att tro Harriet förtjena att ingifva tillgifvenhet mycket mer än hon sjelf. Harriet ansåg sig icke hafva någonting att klaga öfver; icke kunde hon vinna en sådan mans tycke, som master Elton, ingen utom en så partisk vän, som miss Woodhouse, skulle någonsin ansett det möjligt.

Hon grät visst mycket, men hennes sorg var så sann, att ingenting kunde gjort den mera aktningsvärd

i Emmas ögon, och hon försökte på det hjertligaste att trösta henne, för tillfället verkligen öfvertygad om att af dem båda var Harriet den bästa, och att likna henne, skulle för hennes egen tillfredsställelse vara bättre, än att ega både snille och kunskaper.

Att tillegna sig Harriets enfald, fann hon dock vara för sent, men hon fattade de bästa föresatser att blifva ödmjuk och försigtig, och att under hela sin återstående lefnad tygla sin inbillning. Hennes första skyldighet blefve nu att vårda Harriet, och att bevisa henne sin tillgifvenhet på annat sätt, än att gifta bort henne. Hon flyttade henne till Hartfield; visade henne de outtröttligaste omsorger och försökte med läsning och samtal att jaga bort tanken på m:r Elton.

Hon visste dock att tiden ensam kunde förmå detta fullkomligt, ansåg sig sjelf mindre behörig domare om sådant i allmänhet och isynnerhet oskicklig att sympathisera uti en böjelse för m:r Elton; men hon tyckte att sjelfva förståndet sade henne, att vid Harriets år, då allt hopp vore förbi, skulle hon hafva återvunnit vid tiden för m:r Eltons återkomst tillräckligt lugn, för att kunna råka honom bland bekanta utan fara att hennes känslor skulle röja sig eller deraf tilltaga i styrka.

Harriet fortfor ständigt i hans beröm; ingen fanns, som kunde jemföras med honom i utseende eller godhet, och hon bevisade sig ega en djupare känsla, än Emma förmodat; men det var ju likväl helt naturligt och nödvändigt, att besegra en böjelse, så helt och hållet obesvarad, att hon icke kunde begripa, huru den länge skulle kunna fortfara.

Att de alla tre voro så ohjelpligt nödsakade att bo i hvarandras grannskap, var ledsamt. Ingen af dem kunde förändra boningsplats eller sällskapskrets, de måste råka hvarandra och fördraga det, så godt de kunde.

Det var äfven en olycka för Harriet, att m:r Elton utgjorde allas förtjusning hos m:rs Goddard, de större flickornas, såväl som lärarinnornas, så att det blott var på Hartfield, hon kunde få höra honom omtalas med kallsinnighet och med en välgörande granskning. "Der man tagit sot, skall man taga bot", och Emma sjelf kände sig ej rätt nöjd, förrän hon såg Harriet på väg att af henne äfven erhålla det sednare.

---

## XVIII.

M:r Frank Churchill kom icke. I stället anlände vid den tiden ett bref med ursägter: "för det närvarande var det honom omöjligt till hans stora ledsnad och saknad, men han hoppades att framdeles, icke mycket långt till, skulle han komma till Randalls."

M:rs Weston blef obeskrifligt missbelåten, mycket mer än hennes man; hans lifliga temperament glömde snart en missräkning, för att fästa sig vid något nytt, att hoppas på. En halftimma var han förundrad och ledsen, men sedan fann han att det var mycket bättre att Frank kom två eller tre månader sednare; han gillade hans plan att begagna en vackrare årstid dertill, och han skulle säkerligen då kunna stanna qvar längre, än om han kommit tidigare på året.

Emma var så sysselsatt med Harriet, att hon brydde sig alls icke om att m:r Frank ej kom, utom för m:rs Westons skull; hon kände sig liknöjd för bekantskapen, önskade att vara i lugn och ej komma i frestelse; likväl yttrade hon sig med varmt deltagande för denna förnyade motgång för Westons.

Hon var den första, som berättade det för m:r Knightley och beskärmade sig, så mycket hon ansåg för nöd-

vändigt (kanske något mer, efter ej allt var hennes mening) öfver Churchills, som lade hinder i vägen för honom att resa till sin far; öfver förlusten för deras inskränkta sällskapskrets af något nytt att få se och höra; öfver den förtjusning, hela Highbury gått misste om, och slutade der hon börjat med att klandra Churchills, men fann sig snart invecklad i en dispyt med m:r Knightley, deri det roade henne att fäkta med m:rs Westons skäl och bevis, tvärtemot sin egen tanka och öfvertygelse.

— Det kan till någon del vara Churchills skull, sade han, men jag tror att Frank kunde komma, om han ville.

— Jag vet icke, huru ni kan säga det. Det är ju hans tante och onkel, som icke kunna umbära honom, sjelf önskar han ju ingenting högre, än att få komma.

— Det synes mig så otroligt att han icke skulle kunna komma, om han hade allvar dermed, att jag mäste ha bevis derpå, för att öfvertygas derom.

— Huru besynnerlig ni är! Hvad har m:r Frank gjort, som kan låta er förmoda, att han är en så onaturlig varelse?

— Det ligger ingen onatur i min förmodan, tvärtom är det mera naturligt, än som är önskvärdt, att en ung man, som blifvit uppfostrad af högmodiga, sjelfviska personer, äfven sjelf blir sådan. Om Frank Churchill velat helsa på sin far, så hade han funnit tillfälle att göra det emellan September och Januari. Det är omöjligt vid hans ålder — tre och tjugo år — att han icke skulle haft medel dertill.

— Det är lätt för er, m:r Knightley, att tycka det, som alltid varit er egen herre. Ni kan icke alls bedöma hvad det vill säga att vara beroende och hafva att göra med lynnen, som man måste skona.

— Man kan icke fatta att en man om tre och tjugo år icke skulle ega så mycken frihet, som behöfdes

dertill. Det kan icke felas honom hvarken penningar eller tid, då han ständigt förslösar båda delarna, än vid det ena badstället, än vid det andra, hvilket bevisar att han kan komma ifrån hemmet eller från Churchills.

— Ja, ibland kan han det.

— Och det är, då han tycker det lönar mödan, och han kan vänta sig något nöje.

— Det är väl ej så rätt att bedöma honom, utan att känna till förhållanderna på Enscombe, isynnerhet hans tants lynne, som väl ensamt bestämmer hvad han kan göra, och hvad han kan den ena gången torde han ej kunna en annan.

— Men en man kan alltid uppfylla sin pligt, icke genom slughet och anlagda planer, utan genom kraft och beslutsamhet. Det är Frank Churchills skyldighet att besöka sin far, och om han ville det, så sade han helt enkelt och uppriktigt till sin tante: "hvarje uppoffring af ett blott nöje skall ni alltid finna mig beredvillig till efter er önskan, men nu måste jag resa till min far; han skulle blifva ledsen och med skäl stött, om jag vid ett sådant tillfälle, som hans giftermål, icke visade honom skyldig vördnad. Jag reser derför i morgon.

Om han hade sagt detta med den ton af kraftfull vilja, som anstår en man, så skulle intet hinder uppstått.

— Nej, sade Emma, skrattande, men kanske väl för att få komma tillbaka. Att nyttja ett sådant språk till dem man är beroende af, det är blott ni, m:r Knightley, som kan anse det möjligt, emedan ni icke kan fatta en belägenhet, som står i motsats till er egen. Skulle m:r Frank Churchill tala så till sin onkel och tante, som uppfostrat honom såsom eget barn, ställa sig midt i rummet och med hög röst förkunna sin egen vilja? Huru kan ni föreställa er något sådant som möjligt?

— Lita på det, Emma, att en förståndig man skulle

utan svårighet kunna det. Naturligtvis skulle han gifva det tillkänna på ett passande sätt, och emedan han handlade rätt, skulle det gifva honom mera värde i deras ögon, af hvilka han berodde, än den medgörligaste villrådighet. Ett rättskaffens uppförande ingifver hvar och en aktning, och om han ständigt handlade efter grundsatser, skulle han ha' lätt att böja deras småsinne.

— Jag tviflar på det. Ni tycker mycket om att dominera sådant der småsinne, men då detta tillhör rikt folk, som eger att befalla, så tänker jag att det kan svälla ut och göra lynnet lika oböjligt, som det merändels är hos de storsinnade. Men det vill jag tro, att om ni med ens, sådan ni nu är, flyttades i Frank Churchills ställe, så skulle ni med god verkan kunna tala och handla så, som ni föreskrifver åt honom; då hade ni ej heller behof af att bryta en lång vana af tidig lydnad och eftergifvenhet. Han kan ha' lika djup känsla, som ni, af hvad som är rätt, utan att derför kunna handla på samma sätt under olika omständigheter.

— Då kan ej känslan vara lika djup. Om den ej framkallar samma verkan, kan den ej heller i lika grad vara öfvertygande.

— Åh jo, om man gör afseende på skiljaktigheten i lefnadsförhållanden. Jag önskar att ni ville åtminstone försöka att fatta en ung, älskvärd mans känslor, som befinner sig i rak opposition till dem, hvilka han, som barn och gosse, varit van att i allt göra till viljes.

— Den unge, älskvärde mannen är mycket svag, om han först vid tre och tjugo år sätter i fråga att tvärtemot andras vilja göra hvad som är rätt. Jag kan medgifva barnets fruktan, icke mannens. Han skulle satt sig emot det första försöket å deras sida att förmå honom till att vårdslösa sin far; hade han gjort

det i tid, då han borde, så hade ingen svårighet inträffat nu.

— Vi skola aldrig blifva ense om honom, utropade Emma, men det är ej något ovanligt. Jag tror alldeles icke att han har en svag karakter, tvärtom; m:r Weston skulle icke vara blind för ett sådant fel, om ock hos sin egen son. Men det tycks att han har en mera eftergifvande, foglig och mild natur, än ni finner öfverensstämmande med en manlig karakter. Jag är viss om att det så är, och om detta skulle beröfva honom några fördelar, så gifver det honom så många flere i andra afseenden.

— Ja, den stora fördelen af att vara hemma och föra ett sysslolöst och njutningsrikt lif, samt inbilla sig sjelf att mycket klokt kunna uppfinna ursägter derför. Han afskickar prydliga, väl skrifna bref, med försäkringar och falskheter, och tror sig dermed bibehålla enighet och aflägsna alla orsaker för hans far till missnöje. Hans bref äro odrägliga.

— Ni bedömmer dem bra eget, då de tillfredsställa alla andra.

— Jag anar att de ej tillfredsställa m:rs Weston. Ett fruntimmer med hennes förstånd och ömtåliga känslor, och som är i mors ställe, utan att vara förblindad af en mors kärlek, kan ej vara belåten med dem. För hennes skull borde han varit dubbelt angelägen, att visa sig uppmärksam mot fadren, och hon känner dubbelt hans uraktlåtenhet deraf. Hade hon varit en person med anseende, så hade han kommit, men då hade det varit mera detsamma, hvilketdera han gjorde. Nej, Emma, er älskvärda ungdom skulle kunna vara det såsom fransman, men ej såsom engelsman. Han är kanske angenäm, har god ton, mycken verld, men har icke den engelska grannlagenheten för andras känslor, och kan således icke vara verkligt älskvärd.

— Ni har föresatt er att tänka illa om honom.

— Jag, alldeles icke, svarade han nästan missnöjd. Jag är färdig att medgifva honom alla möjliga förtjenster, men jag hör ej talas om andra än tillfälliga: att han ser bra ut och är i umgänget hygglig.

— Näväl, det är tillräckligt, för att göra honom till en ovärderlig skatt för Highbury. Vi se ej ofta en vacker, ung man, väl uppfostrad och angenäm. Kan ni ej föreställa er, m:r Knightley, hvilken uppståndelse han skulle åstadkomma? Det kommer blott att talas om honom på flere mil omkring, alla få ett och samma interesse, samma föremål för all sin nyfikenhet: m:r Frank Churchill — ingen kan tänka eller tala om något annat.

— Ni förlåter om jag deruti blir ett undantag, ty om jag finner honom vara en pratmakare eller sprätt, så skall han icke mycket upptaga hvarken mina tankar eller min tid.

— Min tanka om honom är, att han i sin konversation kan rätta sig efter hvar och ens smak, och att han önskar samt äfven kan göra sig omtyckt af alla. Med er talar han om landthushållning, med mig om målning och musik, och så allt igenom med de allmänna kunskaper, som fordras, för att instämma uti eller sjelf anslå tonen, till hvilken konversation, som helst; det är min tanka om honom.

— Och min, svarade han något häftigt, är att om han befinnes vara någonting deråt, så är han den odrägligaste menniska, som kan existera. Att så ung vilja vara den förnämste i ett sällskap, vilja lysa, som den erfarne verldsmannen, hvilken genast uppfattar hvar och ens karakter och begagnar deras talanger till att så mycket mer synas öfverlägsen, samt utdelar smicker rundt omkring, så att alla, jemförda med honom, blifva narrar — min bästa Emma, ert sunda förstånd skulle icke, när det kom dertill, kunna fördraga en sådan fjesk.

— Jag säger aldrig ett ord mera om honom; ni förvänder allting till dåligt. Vi ha båda fördomar, ni emot och jag för honom, och kunna icke komma öfverens förrän han kommer hit.

— Fördomar! Jag för min del har inga sådana.

— Men jag har det och tillstår det, utan att rodna. Min vänskap för Westons gifver mig rättighet att ha dem till hans fördel.

— Han är en person, som jag vanligtvis aldrig tänker på, sade han, så förtretad, att Emma genast talade om något annat, ehuru hon icke kunde begripa hvad det var, som förtretade honom.

Att icke tycka om en ung man, blott för att han syntes ha ett helt annat temperament än han sjelf, var så olikt hans verkligen liberala tänkesätt; ty ehuru hon ofta förebrådt honom för mycken egenkärlek, så hade hon dock aldrig funnit att den förut gjort honom så orättvis emot andra, att han förnekat deras förtjenst.

---

## XIX.

En dag voro Emma och Harriet ute på en af deras dagliga promenader, och hade de för den gången i Emmas tycke talat tillräckligt om m:r Elton. Hon kunde ej tro, att hon för sina synder behöfde mera, ej heller Harriet, för att känna sig tröstad, och försökte på hemvägen att komma ifrån ämnet; men då hon ansåg sig hafva lyckats deri, rufvade ännu Harriets tankar derpå, och sedan Emma en stund talat om hvad de fattiga måste slita ondt om vintern, svarades med en sorglig ton: "m:r Elton är mycket god mot de fattiga"; hon måste skingra den fixerade tanken på annat sätt.

Som de voro helt nära miss Bates, så beslöt hon

att i flertalet söka räddning. Hon hade tillräcklig orsak till en visit; miss Bates och hennes mor tyckte om att få besök, och de få, som sökte fel hos henne sjelf, förebrådde henne — till exempel m:r Knightley — att hon ej så ofta, som hon borde, gaf detta lilla nöje åt dem, som hade så få.

Hon beslöt derför att nu gå in till dem och anmärkte, då hon föreslog det åt Harriet: att efter hennes beräkning var der nu intet något bref från Jane Fairfax, att plåga henne med.

M:rs och miss Bates hyrde rum i andra våningen, och i ett mindre förmak blefvo Emma och Harriet vänligt emottagna, med många tacksägelser för deras godhet, att ej gå förbi. Den gamla damen, proper och fin, satt helt lugn och stickade på den varmaste platsen i rummet och tillbjöd miss Woodhouse sin länstol; hennes pratsamma, mera verksamma dotter, öfverhopade dem med en mängd omsorger, med efterfrågningar, huru m:r Woodhuse mådde, med glada underrättelser om modrens helsa och äfven med bakelse och sylt. M:rs Cole hade just varit der; hon hade endast velat titta in på några minuter, men varit så god och stannat qvar en timme, och hon hade ätit af bakelsen och berömt den, och derför hoppades miss Bates, att miss Woodhouse och miss Smith skulle göra dem det nöjet att äfven smaka den.

Det var ej möjligt att nämna Cole, utan att strax komma till m:r Elton. De voro intimt lierade, och m:r Cole hade haft underrättelser från master Elton, sedan han reste.

Emma var nu beredd att höra talas om allt, som m:r Elton företog sig vid Bath, men hon väntade ej att miss Bates skulle i en hast skuffa undan m:r Elton, för att med ett hopp komma till Jane Fairfax.

— M:rs Cole berättade mig, att m:r Elton dansar vid Bath; hon är så god och kommer till oss ibland,

för att tala om Jane, och i dag började hon genast fråga efter henne och sade: jag vet, att ni icke haft just så nyligen underrättelser från henne, ty hennes bref komma vanligtvis på viss tid, men då jag genast svarade: vi ha deremot alldeles färska underrättelser, emedan vi haft bref nu på morgonen, så tror jag aldrig jag sett någon så förundrad. Ha ni verkligen haft det, sade hon; det var oförmodadt. Låt mig då höra hvad hon säger.

Emmas artighet glömde sig icke, och hon sade leende:

— Det var roligt och fägnesamt, att hon så nyligen låtit höra af sig. Jag hoppas hon mår bra.

— Jag tackar, ni är mycket god, svarade miss Bates, som ifrigt letade efter brefvet. Ah, här är det. Jag visste att det kunde ej vara långt borta; jag hade så nyligen haft det, men jag hade lagt sypungen öfver det, så att jag kunde ej se det genast. Jag läste det för m:rs Cole, och sedan hon gått, läste jag om det för min mor; ett bref från Jane är en sådan glädje för henne, att hon kan icke nog ofta få höra det, och här har jag det nu, och efter ni är så god och vill höra hvad hon säger — men först af allt måste jag, för att göra Jane rättvisa, göra en ursägt för att brefvet är så kort, endast två sidor, som ni ser, men eljest skrifver hon fullt hela papperet, och äfven till en del mellan raderna. Min mor undrar ibland på att jag så väl kan taga reda på det, men hade hon ej mig, så är jag säker på, att hon sjelf skulle göra det, och hon skulle så länge studera det tills hon hade reda på hvart enda ord. Och, ehuru min mors ögon icke äro så goda, som de varit, så kan hon likväl med tillhjelp af glasögon se temligen bra. Det är en för välsignad sak! Jane säger ofta, då hon är här: mormor måtte haft bra starka ögon, som ännu har så god syn och likväl arbetat så mycket fint, som kostat på dem; jag önskar, att mina ögon måtte lika länge stå mig bi.

Som allt detta sades mycket fort, så måste miss Bates nu stanna, för att hemta andan; och Emma gjorde någon artig anmärkning öfver miss Fairfax's vackra stil.

— Ni är obeskrifligt god, svarade miss Bates, mycket smickrad. Ni, som skrifver sjelf så väl, kan bäst bedöma det. Min mor hör illa, hon är litet döf. Mamma, sade hon, vändande sig till henne, hörde ni hvad miss Woodhouse hade den godheten att säga om Janes stil?

Och Emma måste höra sin egen, platta komplíment upprepas flere gånger, innan den gamla hörde den. Hon funderade under tiden på att, utan att synas allt för obarmhertig, kunna slippa undan det omtalade bref-vet, och ernade med något uppgifvet skäl genast skynda sig bort, då miss Bates åter tog hennes uppmärksamhet i anspråk.

— Min mor är icke just så mycket döf, som ni finner. Men det är för besynnerligt, att hon alltid hör Jane bättre än mig. Men Jane talar så tydligt. Hon skall likväl icke finna sin mormor döfvare än hon var för två år sedan, hvilket vill säga mycket vid min mors ålder; det är verkligen två år sedan Jane var här. Så lång tid har det aldrig förr varit emellan det vi råkats; också, som jag sade m:rs Cole, veta vi ej huru väl vi skola kunna taga emot henne.

— Vänta ni miss Fairfax mycket snart?

— Ack, ja, nästa vecka.

— Jag lyckönskar, det blir ett stort nöje.

— Jag tackar, ni är mycket god. Alla äro så förundrade och säga oss så mycket förbindligt. Jag är säker på att hon blir lika glad att se sina vänner i Highbury, som de att råka henne. Ja, om fredag eller lördag kommer hon; hon vet ej hvilkendera dagen, ty öfverste Campbells skulle ha vagnen sjelfva; så genombeskedligt af dem att gifva henne deras eget åkdon hela vägen, men så äro de alltid. Det är derför

hon skrifvit i dag på en ovanlig tid, eljest skulle vi ej haft bref förrän nästa onsdag eller thorsdag.

— Ja, så tänkte jag, och trodde att jag i dag ej skulle få höra något om miss Fairfax.

— Ni är allt för god, som tänker på henne. Min mor är så förtjust deröfver, att hon blir tre månader hos oss. Tre månader säger hon bestämdt, som jag skall ha den äran att läsa upp för er. Saken är den, att öfverste Campbells skola resa till Irland. Deras dotter, m:rs Dixon, har öfvertalat sina föräldrar, att genast komma till henne. De hade ernat dröja tills i sommar, men hon är så otålig att få råka dem; också hade hon, till dess hon gifte sig förleden Oktober, aldrig en enda dag varit skiljd från dem, och att nu vara i ett annat rike, höll jag på att säga, men uti ett annat land, skall förefalla henne besynnerligt, så att hon skref ett öfvertalande bref till sin far eller mor — jag tillstår att jag minnes ej hvilketdera — men vi skola sedan se det i Janes bref — och både å egna och sin mans vägnar bad dem komma genast, så skulle de möta dem i Dublin, och sedan allesammans följas åt till deras landtställe Baly-craig, ett mycket vackert ställe, som jag tror. Jane har hört mycket talas om, huru vackert der är af master Dixon, vill jag minnas, hvilket var ganska naturligt, då hon beständigt var med på de unga tus promenader, ty öfverstens ville icke, att deras dotter skulle gå ensam med m:r Dixon, hvilket jag alls icke klandrar, och då hörde hon hans berättelser om sitt hem i Irland, och jag tror hon skref, att hon till och med sett stället aftaget, någon utsigt deraf, som han sjelf hade ritat. Han är en mycket förträfflig och intagande ung man, tror jag. Jane var nyfiken att få se Irland, på hans beskrifning derom.

Emmas fantasi sammanväfde i ögonblicket en hel roman om Jane Fairfax, den förträfflige master Dixon,

och att icke följa med till Irland. I en försåtlig afsigt att upptäcka något mer, sade hon:

— Huru lyckligt att miss Fairfax just nu kunde vara här. Då m:rs Dixon och hon äro så goda vänner, så kunde man hafva väntat att inga ursägter förmått befria henne från att följa med öfverstens.

— Mycket sannt. Just hvad vi alltid ha fruktat, ty det skulle ej varit roligt att under flere månader veta henne så långt borta och ur stånd att kunna komma hit, i fall någonting skulle hända; men ni ser att allt slagit väl ut. De unga ha bedt henne obeskrifligt mycket att hon skulle komma med; ingenting kan vara mera öfvertalande, än deras gemensamma bjudning, lita på det; m:r Dixon underlåter ingen uppmärksamhet, han är en förtjusande, ung man. Allt sedan den tjensten han gjorde Jane vid Weymouth, då der var ett lustparti till sjös, och hon af någon slags hvirfvelvind i seglen höll på att blifva kastad i sjön och verkligen kommit dit, om icke han med den största rådighet fattat tag i hennes klädning — jag kan icke tänka derpå, utan att darra — men allt sedan vi hörde den dagens händelse, har jag tyckt så mycket om m:r Dixon.

— Men, i trotts af hennes vänners önskningar och sin egen nyfikenhet att se Irland, föredrager miss Fairfax, att egna sin tid åt sin mormor och tante?

— Helt och hållet af eget val och beslut, och öfverstens säger att hon gör rätt, emedan hon ej på någon tid varit rigtigt frisk, och de derför önska, att hon skulle försöka ombyte af luft, samt anse hennes födelseort bäst passande dertill.

— Det är ledsamt, att hon ej är frisk. Men för m:rs Dixon blir det en stor missräkning; hon är, som jag hört, ej någon skönhet och skall ej kunna jemföras med miss Fairfax?

— Åh-nej, ni är mycket god, som säger så, men

de kunna visserligen icke jemföras. Miss Campbell har aldrig varit vacker, men i högsta grad älskvärd och elegant.

— Ja, det förstås af sig sjelft.

— Jane hade förkylt sig, stackars liten, för så längesedan, som den sjunde November, som ni skall få höra af brefvet, och har aldrig varit frisk sedan. Den förkylningen hänger ovanligt långt efter. Jag måste berätta er en olycka, som hände mig. Jag brukar alltid först genomläsa Janes bref för mig sjelf, innan jag läser dem högt för min mor, i fall der skulle vara något, som kunde oroa henne. Jane har bedt mig göra det, och samma försigtighet iakttog jag äfven i dag, men då jag kom till det stället, der hon omnämner att hon ej är rätt rask, så skrek jag till af förskräckelse: kors i alla da'r, Jane är sjuk! hvilket min mor, som spänt sin uppmärksamhet, hörde och tog mycket illa vid sig. Likväl, sedan jag läst litet längre, fann jag, att det ej var så farligt, och har äfven sedermera framställt saken så lätt för min mor, att hon tänker icke mycket på det; men jag begriper icke, huru jag så kunde glömma mig. Nå, sedan jag nu gifvit en vink om hvad hon skrifver, så skola vi gå till sjelfva brefvet, som säger mycket bättre än jag, huru det förhåller sig.

— Jag fruktar, att vi måste skynda hem, sade Emma med en blick på Harriet; min far väntar säkert på oss; jag kom blott, för att som hastigast fråga, huru m:rs Bates mådde, men med mycket nöje har jag dröjt längre än jag ernade. Nu måste vi likväl taga afsked.

Då hon åter var nere på gatan, roade det henne särdeles, att, ehuru hon nödsakades afhöra en berättelse om innehållet af Jane Fairfax's bref, hon likväl undsluppit läsningen af sjelfva brefvet.

## XX.

Jane Fairfax var enda barnet efter m:rs Bates yngsta dotter, och både modren och fadren voro döda.

M:r Fairfax, löjtnant vid ett infanteri-regemente, hade gift sig med Jane Bates; de hade haft sina beaux jours och njutit af att omtalas och väcka interesse, men nu återstod blott minnet af, att han utomlands fallit i en affär, att hans sörjande enka kort derefter dog i lungsot, samt den omnämnda dottern.

Hon var född i Highbury, och då hon vid tre års ålder kom under sin mormors och tants vård, samt blef deras älskling och tröst, så skulle hon äfven efter utseendet för alltid ha stannat qvar der, med en uppfostran efter deras inskränkta förmåga och tillgångar.

Men en medlidsam vän till hennes far förändrade detta. Öfverste Campbell hade mycket värderat Fairfax, såsom en utmärkt officer och förträfflig ung man, och hade dessutom hans omsorger under en svår fältsjukdom att tacka för lifvet. Detta glömde han ej, ehuru några år förgingo efter fadrens död innan han återkom till England och kunde uppsöka flickan. Han var gift och hade blott en enda dotter vid samma ålder, som Jane; och Jane gjorde långvariga besök hos dem samt blef hos alla en favorit. Innan hon var nio år tillbjöd sig öfversten, dels för att vara en verklig vän, dels derför att hans egen dotter hyste en så stor tillgifvenhet för Jane, att åtaga sig hennes uppfostran. Tillbudet blef antaget, och allt sedan hade Jane helt och hållet tillhört öfverstens familj, och blott då och då helsat på sin mormor.

Meningen var, att uppfostra henne till lärarinna åt andra; de få hundra pund hon ärft efter sin far kunde ej gifva henne oberoende; och att på annat sätt be-

reda hennes framtid, stod ej med en måttlig förmögenhet, som skulle tillfalla hans dotter, i öfverstens förmåga.

Sådan var Jane Fairfax's historia. Hon hade kommit i goda händer, erfor blott godhet af öfverstens och erhöll en förträfflig uppfostran. Alltid tillsammans med personer, som voro rättskaffens och instruerade, hade hennes förstånd och tänkesätt deraf inhemtat hvarje fördel, som en moralisk uppfostran kan meddela, och som öfverstens bodde i London, hade hon tillgång till de bästa mästare, för utvecklingen af hvad som nu mera blifvit vanliga talanger. Hennes anlag och framsteg motsvarade fullkomligt all denna vänskap, och vid aderton eller nitton år var hon berättigad till att undervisa andra, men hon var för mycket älskad, för att kunna umbäras af familjen, och skilsmessans ledsamma dag blef aflägsnad af det lätt antagliga skälet: att hon dock ännu vore för ung. Jane stannade alltså qvar, deltagande i alla en elegant societets nöjen, så väl borta som hemma, alldeles som en dotter i huset, med undantag af utsigten för framtiden, som innehöll en påminnelse om att detta lefnadssätt snart skulle vara förbi för henne, hvilket hon ej heller förbisåg. Att hon var så varmt afhållen af hela familjen, isynnerhet af miss Campbell, hedrade dem alla, derför att Jane hade en bestämd öfverlägsenhet, så väl i utseende, som i talanger. Att naturen begåfvat hennes vän med skönhet, kunde ej blifva obemärkt af öfverstens unga dotter, icke heller hennes större intellektuella förmåga af föräldrarna. Deras godhet och ömhet var likväl oafbrutet densamma, så länge de egde hemma hos sig miss Campbell, hvilken — genom denna lyckträff, som trotsar allt omdöme i fråga om giftermål och snarare tyckes gynna medelmåttan än fullkomligheten — hade vunnit en ung, rik och angenäm irländares, m:r Dixons kärlek, och det nästan från samma

ögonblick de blifvit bekanta, samt var nu väl och lyckligt etablerad, då deremot den i allt förträffliga Jane Fairfax var nödsakad att förvärfva sitt uppehälle.

Denna händelse hade likväl så nyligen inträffat, att hennes mindre lyckliga vän ännu icke hunnit ordna sig något för beträdande af den bana, som väntade henne, ehuru hon nu var i den ålder, som hon sjelf bestämt dertill. Med sinnesstyrkan hos en novice, hade hon beslutat att vid ett och tjugo år fullborda offret: afstå från alla lifvets nöjen, från bildadt umgänge, från hopp och frid, för att för alltid egna sig åt besvärligheter och förödmjukelser.

Öfverste Campbells kunde ej med skäl sätta sig emot ett sådant beslut, ehuru det ej öfverensstämde med deras önskningar. Så länge de lefde, hade det varit deras högsta tillfredsställelse, om hon kunnat anse deras hem, som sitt eget, men det hade varit sjelfviskt att begära detta, och hvad som en gång måste ske vore bäst att det skedde snart. Kanske började de äfven finna att det varit mindre rätt att vänja henne vid ett sorgfritt och beqvämt lefnadssätt, och att fördröja den afgörande stunden, då hon dock måste försaka alltsammans. Likväl kunde de icke nu tillåta, efter hon ej varit rätt frisk allt ifrån dotterns giftermål, att hon skulle egna sig åt pligter, så alldeles oförenliga med svag helsa och nedstämdt lynne, att de taga i anspråk, äfven i allra bästa fall, en mer än mensklig fullkomlighet, både till själ och kropp, för att kunna utöfvas med någorlunda tålamod.

Hvad hon uppgifvit för sin tante såsom skäl att ej följa med till Irland, var sannt, ehuru kanske icke alla hennes skäl blifvit uppgifna. Det vissa var att hon skulle komma, och att Highbury, i stället att få en tillökning af någonting splitter nytt i master Frank Churchills person, måste nöja sig för det närvarande

med Jane Fairfax, som blott hade två års frånvaro till sin fördel.

Emma var ledsen, att nödgas umgås förtroligt under tre månader med en person, som hon icke tyckte om, men, hvarför hon icke tyckte om Jane Fairfax, skulle vara svårt att afgöra. M:r Knightley hade en gång sagt henne: att det var derför, att hon såg i henne det fullkomligt bildade fruntimmer, som hon sjelf ville vara, och ehuru hon lifligt motsade detta då, så fanns det ögonblick, som samvetet sade henne, att han hade rätt. Hvad hon ogillade, berodde så helt och hållet af inbillningen, att hon merändels första gången, hon återsåg Jane, erkände för sig sjelf, att hon gjort henne orätt; isynnerhet denna gången, sedan den formliga visiten blifvit gjord, var hon frapperad af det utseende och det sätt, som hon under två års tid sagt sig icke kunna med. Jane Fairfax's figur var vacker, något lång och särdeles behaglig; hon var hvarken för fet eller för mager, men helsan syntes litet klen, hvarför det äfven kanske fanns ett anlag mera för det sednare. Och hennes ansigte var vackrare än hon mindes det; det var ej reguliert, men obeskrifligt intagande och hennes mörkgrå ögon, med långa ögonhår, hade alltid väckt uppseende. Det herrskande uttrycket i hela hennes väsende var elegans, som Emma äfven sjelf egde i hög grad, men som knappast var tillfinnandes i Highbury, hvarför hon äfven till heder för sin egen smak måste beundra Jane.

Då hon dertill betänkte, hvilket öde, som väntade denna älskvärda varelse, kunde hon blott känna medlidande och aktning, isynnerhet som hennes fantasi åter framställde för henne sannolikheten, att der fanns hos henne en böjelse för Dixon. Hon hade troligen omedvetet insugit det skadliga giftet genom att ständigt deltaga i hans samtal med hennes vän, och i sådant fall kunde ingenting vara aktningsvärdare, än att

hon afstod från resan till Irland, för att sätta sig i förhållanden, som befriade henne ifrån att någonsin mera råka honom.

Emma skiljdes vid henne i en så mild sinnesstämning, att hon under hemvägen tänkte med saknad på, att deromkring icke fanns någon ung man, värdig att gifva henne oberoende — ingen, som hon kunde gifva förslag på.

Denna hennes förtjusning räckte dock icke länge. Innan hon bundit sig sjelf genom ett offentligt tillkännagifvande af sin oföränderliga vänskap för Jane Fairfax, eller tagit något steg, för att försona sin förra orättvisa, utom att säga till master Knightley: hon är onekligen vacker, mer än vacker, hade Jane, tillika med mormodern och tanten varit en afton på Hartfield, då allt åter stannade på den gamla foten emellan dem. Hon förtörnades på vanligt sätt. Tanten gjorde Jane till föremål för allas uppmärksamhet på det mest småaktiga och tröttsamma sätt, hvilket Jane fick uppbära. Det gjordes musik, Emma måste spela, och det beröm och de tacksägelser, som helt naturligt följde derpå, förekommo Emma som en tillgjord blygsamhet, en förnäm artighet, som blott skulle gifva ett högre värde åt Janes egen talang. Hon var dessutom, hvilket var det allra förtretligaste, så sluten och försigtig. Man kunde ej få reda på hennes eget omdöme. Hon gömde sig bakom höflighetens former, för att vara i säkerhet. Hennes försigtighet var afskyvärd och väckte äfven misstankar.

Om hon i något kunde anses mest sluten, då hon i allt var det i hög grad, så förekom hon så i fråga om Weymouth och Dixon. Hon kunde ej förmås att meddela något begrepp om master Dixons person; om hon värderade hans sällskap eller om hon ansåg partiet passande. Hon talade om allt med största bifall, men ingenting bestämdt eller karakteristiskt. Men detta

var med Emma en bortkastad försigtighet; hon säg att det läg något derunder: att troligen hon hade mera att dölja, än det egna tycket, att m:r Dixon varit nära att utbyta den ena vännen för den andra, och att det blott var de tolf tusen punden, som höll honom qvar hos miss Campbell.

Samma förbehållsamhet iakttog hon i andra frågor. Hon och Frank Churchill hade samtidigt varit i Weymouth, man visste att de voro bekanta, men Emma kunde icke få veta ett ord om, hurudan han verkligen var. Var han vacker? Hon trodde att han ansågs vara mycket vacker. Var han angenäm? I allmänhet bedömdes han så. Var han förständig och instruerad? Det var svårt efter några veckor, passerade vid en badort, att besvara den frågan. Sättet att vara var det enda, som med säkerhet kunde bedömas, äfven efter en längre bekantskap, och hon trodde att alla funno hans sätt behagligt. Emma kunde icke förlåta henne detta.

---

## XXI.

M:r Knightley hade äfven samma afton varit med på Hartfield och återkom morgonen derpå i affärer till m:r Woodhouse. Han hade alltid funnit Emma orättvis emot Jane, men hade nu med särdeles belåtenhet sett ett bättre förhållande emellan dem. Emma hade ganska skickligt gömt inom sig sjelf sin förtret, och han yttrade äfven sin tillfredsställelse dermed. Sedan han uppgjort affären med hennes far, sade han:

— Det var mycket roligt i går afton, särdeles roligt att höra så god musik. Jag vet ingenting bättre, än att i all beqvämlighet sällskapa med två sådana unga damer, som ömsom interessera med musik, öm-

som med konversation. Jag är öfvertygad om att miss Fairfax äfven hade nöje; ni lemnade henne ingenting att önska, Emma, i ert bemödande derför, isynnerhet var jag glad att ni bad henne spela så mycket; efter hon saknar instrument hos sin mormor, så skulle det för henne vara en verklig njutning.

— Det fägnar mig att ni är nöjd, svarade Emma leende, men jag hoppas att jag ej ofta mankerar gästerna på Hartfield?

— Nej, min söta du, sade hennes far, det finnes ingen så artig och uppmärksam, som du, kanske till och med något förmycket. Du proppade i dem så mycket bakelse i går afton; det är icke helsosamt.

— Nej, sade äfven m:r Knightley, det är ej ofta, som ni mankerar dem, hvarken i ert uppförande eller i ert omdöme. Jag trodde derföre att ni förstod mig.

En qvick blick sade honom: "jag förstår er mycket väl", men hon svarade blott:

— Miss Fairfax är mycket förbehållsam.

— Jag har alltid sagt er, att hon är det något, men ni skall snart öfvervinna den del deraf, som kommer från blyghet; det, som hörer till försigtighet, kan ej nog berömmas.

— Tror ni att hon är blyg; jag kan icke finna det.

— Min bästa Emma, sade han och flyttade sig närmare, ni vill väl icke säga mig att ni fann gårdagens afton obehaglig?

— Åh nej, jag hade mycket nöje af mina egna, oförtrutna frågor, och att de gåfvo mig så liten upplysning.

— Jag har då misstagit mig, var blott hans svar.

— Jag hoppas att alla voro nöjda med sin afton, sade m:r Woodhouse sagtmodigt; jag var det åtminstone med min. Miss Bates var så munter och pratsam, som hon alltid är, men hon talar något för fort, likväl är hon bra treflig och äfven m:rs Bates, fast på

ett annat sätt. Jag trifs med gamla vänner. Och miss Jane Fairfax är en vacker, ung dame, mycket vacker och charmant, och hon borde ju äfven, m:r Knightley, finna sig nöjd, efter hon hade Emma.

— Mycket sannt, sir, och Emma efter hon hade miss Fairfax.

Emma såg att det var en sak, som låg honom om hjertat och, för att stilla hans oro för tillfället, sade hon med en synbar upprigtighet:

— Hon är en så förtjusande varelse, att man blott vill sitta och se på henne. Jag betraktar henne alltid med beundran, och hon ingifver mig ett hjertligt deltagande.

M:r Knightley såg ut, som om detta yttrande gjorde honom mera nöje än han ville tillstå.

— Nå, Emma, sade han, jag har en nyhet att berätta er. Ni tycker om att höra nytt, och jag hörde något på vägen hit, som skall interessera er.

— En nyhet! Hvad är det? Hvarför smäler ni så der? Hvar hörde ni den? På Randalls?

— Nej, icke på Randalls; jag har icke varit der.

Han hann ej längre, ty dörren öppnades i detsamma för miss Bates och Jane. Miss Bates var så ifrig med tacksägelser för gårdagen och med nyheter, att hon ej visste rätt, hvilketdera hon skulle börja med. M:r Knightley såg genast att han ej behöfde yttra ett ord mera; nyheten skulle nog meddelas honom förutan.

— Ack, min bäste sir, huru mår ni i dag? Min bästa miss Woodhouse, jag får tacka så obeskrifligt mycket för i går, en så angenäm afton. Ha' ni hört nyheten? M:r Elton är förlofvad.

Emma hade ej haft tid att tänka på m:r Elton, så att hon vid ljudet af hans namn blef så förvirrad, att hon rodnade.

— Der har ni min nyhet. Jag trodde att den skulle

interessera er, sade m:r Knightley med ett leende, som gaf tillkänna att hvad han förutsagt inträffat.

— Men hvar har ni kunnat höra den? utropade miss Bates. Hvar kan ni möjligtvis ha' hört den? Det är icke fem minuter sedan jag fick m:rs Coles biljett — på sin höjd tio minuter — ty jag hade redan hatten på och skulle just sätta på mig kappan, då brefvet kom. Det är med miss Hawkins från Bath; det är allt, hvad jag vet. Men huru är det möjligt, att ni redan hört det, m:r Knightley, ty samma minut, som m:rs Cole fick höra det af sin man, satte hon sig ned och skref det till mig.

— För ett par timmar sedan var jag hos m:r Cole i affärer; just som jag kom, hade han nyss läst Eltons bref och gaf det till mig.

— Kors, m:r Knightley, så att ni verkligen såg brefvet . . . nåväl?

— Det var helt kort, men, glad och hänryckt, meddelade han underrättelsen. Han hade nu varit så lycklig, att . . . härvid såg han på Emma . . . jag kommer ej precis ihåg orden; det innehöll, som ni berättade, att han var förlofvad med miss Hawkins.

— Är m:r Elton förlofvad, sade Emma, sedan hon hemtat sig från sin förvåning, så finnes det väl ingen, som icke önskar honom lycka.

— Han är mycket för ung, för att gifta sig, sade m:r Woodhouse. Han borde ej haft så brådtom dermed. Jag tyckte han hade det så bra, som det var. Han kunde vara här, så mycket han ville, han var alltid välkommen.

— Vi få alltså en ny granne, miss Woodhouse, sade miss Bates förnöjd. Detta är verkligen en stor nyhet. Jane, du har aldrig sett m:r Elton, så att din nyfikenhet att få se honom är helt naturlig.

Jane, som var helt okunnig om att hon erfor en sådan nyfikenhet, svarade litet förlägen:

— Nej, jag har aldrig sett m:r Elton; är han mycket lång?

— Hvem skall besvara den frågan? sade Emma. Min far skulle säga ja, m:r Knightley nej; miss Bates och jag att han just är lagom. Då ni varit litet längre här, miss Fairfax, skall ni snart komma underfund med att han i Highbury är typen för allt, som är fullkomligt, både till utseende och bildning.

— Mycket sannt, miss Woodhouse, det kommer hon snart underfund med; han är den förträffligaste person, man kan se. Men, min bästa Jane, jag sade dig ju i går, att han är vid doktor Perrys längd. Miss Hawkins är säkert ett charmant fruntimmer. Jag säger, sir, vändande sig till m:r Woodhouse, att det finnes få ställen med en sådan societet, som Highbury. Här hafva vi nu m:r Elton och miss Hawkins, och så Coles, mycket beskedligt folk, och Perrys; jag tror aldrig det kan finnas några lyckligare, och som bättre förtjena det, än Perrys. Det ligger en välsignelse uti att en har sådana grannar.

— Ni säger ingenting, miss Fairfax, skämtade Emma, men jag hoppas er mening dock är, att finna er interesserad af den stora nyheten; vi kunna ej förlåta er, om ni blir liknöjd för m:r Elton och miss Hawkins.

— Sedan jag sett m:r Elton, svarade Jane, så kanske mitt interesse väckes, men med mig tror jag det blir ett nödvändigt vilkor derför.

— Miss Hawkins! upprepade ånyo miss Bates. Och jag, som föreställt mig att det snarare skulle bli någon ung dame häromkring; icke att jag ville medgifva hvad m:rs Cole en gång hviskade till mig, dertill svarade jag genast nej. M:r Elton är visst mycket förträfflig, men, med ett ord, jag är icke särdeles snabb uti sådana upptäckter; jag gör ej heller anspråk derpå. Men likväl kan ingen undra på, om m:r Elton skulle ha' eftersträfvat . . . miss Woodhouse tillåter mig så

beskedligt att fortgå med mitt pladder. Hon vet att jag för allt i verlden ej vill förolämpa. Hur mår miss Smith; nu ser hon alldeles rask ut. Har det nyligen varit några underrättelser från m:rs Isabella Knightley? Ack, de söta barnen! Jane, vet du hvad, jag inbillar mig, att m:r Dixon är lik m:r John Knightley. Jag menar lång, med samma sorts utseende, och icke mycket pratsam.

— Tvärtom, min bästa tant, der finnes intet tecken till likhet.

— Huru besynnerligt! Men man kan aldrig göra sig ett rätt begrepp om någon på förhand. Man föres bort af sin inbillning; m:r Dixon är ju ej hvad man kallar vacker?

— Vacker! Åh nej, långt derifrån, jag har ju sagt att han snarare är ful.

— Ja, men söta du, du sade att miss Campbell icke tillät någon att kalla honom för ful, och att du sjelf . . .

— Åh, mitt omdöme betyder ingenting. Då jag högaktar en person, så tycker jag äfven att den ser bra ut. Men den allmänna tanken om honom är att han är ful.

— Nå, min söta Jane, nu tror jag vi måste gå. Vädret lofvar icke godt och mormor blir orolig. Det var den mest angenäma nyhet, man kunde få. Jag skall gå omkring, för att titta in till m:rs Cole på några minuter, men, Jane, du har bättre af att gå direkte hem; jag vill icke att du skall vara ute under en regnskur. Vi tycka hon är redan bättre af att vara i Highbury. Jag får önska er god morgon, min bästa sir. Åh, m:r Knightley, går ni med. Det var för lyckligt, ty om Jane blir trött, så är jag säker på att ni ger henne er arm att stödja sig vid. Jag kan icke tänka på något annat än m:r Elton och miss Hawkins.

Emma, nu ensam med sin far, hörde dels på huru

han beklagade att ungt folk skulle ha så brådtom att gifta sig, dels betänkte hon ämnet efter sina egna åsigter derom. För henne sjelf var underrättelsen mycket välkommen; den bevisade att m:r Elton var snart trö-stad; men hon var ledsen för Harriets skull. Harriet skulle känna det djupt, och det enda hon hoppades var, att hon skulle få meddela henne nyheten sjelf, och att hon ej tvärt skulle öfverraskas dermed af andra. Vid den tiden på dagen brukade hon komma till Hart-field, men om hon skulle möta miss Bates på vägen! Det började regna, och Emma fruktade att vädret skulle hålla henne qvar hemma, och att hon utan all förbe-redelse skulle underrättas om förlofningen.

Regnskuren var häftig, men kort, och ej fem mi-nuter efter sedan den upphört kom Harriet med det upphettade, oroliga utseende, som en påskyndad gång dit med ett öfverfullt hjerta borde gifva henne, och hen-nes utrop: o, miss Woodhouse, kan ni tänka hvad som händt! tycktes bekräfta hvad det yttre tillkännagaf. I närvarande fall fann Emma att hon ej bättre kunde visa sitt deltagande, än med att höra på, så att Har-riet, obehindrad, med största ifver fick berätta hvad som händt. Hon hade gått för en halftimma sedan ifrån m:rs Goddard, ehuru regnlikt det såg ut, men trott sig hinna fram till Hartfield före regnet; men då hon gått förbi en sömmerska, som hade en klädning att sy åt henne, gick hon in, för att se, när den kunde bli fär-dig, och hon dröjde der icke mer än half minut, men straxt efter hon kom ut igen, började det att regna, och hon sprang då, så fort hon kunde, in i Fords bod, för att komma under tak; och der hade hon suttit en tio minuter, utan att tänka på någonting, då helt ha-stigt någon kom in; hvem tror ni, miss Woodhouse, det var? Ingen annan än Elisabeth Martin; de handla alltid hos Fords, och, så fasligt ledsamt, äfven hennes bror. Jag trodde jag skulle dåna och visste ej hvad jag

skulle göra. Jag satt straxt inför dörren, Elisabeth såg mig genast, men icke han, ty han sysselsatte sig med paraplyn. Jag är säker att hon såg mig, men låddes ej derom, och båda gingo de längst fram i boden, och jag satt qvar vid dörr'n. Ack! jag kände mig så olycklig, och var visst så blek, som min hvita klädning. Omsider tror jag att han vände sig om och fick se mig, ty de började hviska vid hvarandra, och de talade säkert om mig, ty jag inbillar mig att han öfvertalade systern att tala till mig; tror ni, miss Woodhouse, att han gjorde det? Hon kom neml. genast till mig, frågade, huru jag mådde och syntes färdig att taga mig i hand, om jag ville det. Hon gjorde allt detta på ett annat sätt än fordom; jag såg att hon var förändrad, men hon försökte att vara vänlig, och vi togo hvarandra i hand och stodo och talades vid en stund, men jag minnes ej mera hvad jag sade, jag rigtigt darade. Ack, miss Woodhouse, jag var verkligen beklagansvärd! Men då började regnet att upphöra, och jag beslöt, att ingenting skulle hindra mig från att gå min väg, då — tänk bara — äfven han kom till mig; likväl syntes han något villrådig hvilketdera han skulle, men så kom han och talade, och jag svarade; utom mig, som jag var, vet jag ej hvad, men så fattade jag mod och sade, att som det icke mera regnade, så kunde jag nu gå och gick min väg. Jag hade dock ej gått många steg, förrän han kom efter, blott för att säga mig, att om jag ernade mig till Hartfield, så borde jag ej gå genvägen, ty den var för våt efter regnet. O, jag trodde, att jag skulle sjunka under jorden! Jag svarade, att jag var honom mycket förbunden; jag kunde ej annat, och sedan tog jag stora vägen, men jag vet ej hvad jag velat gifva ut, för att det icke hade händt, och likväl var det glädjande att se honom så god och vänlig. Bästa miss Woodhouse, tala till mig och gör mig åter tillfreds och lugn.

Det var äfven Emmas uppriktiga önskan att göra det, men det stod icke genast i hennes förmåga; hon måste tänka efter och öfverlägga, emedan hon sjelf icke var alldeles lugn.

Efter Harriets beskrifning, framställde broderns och systerns uppförande en interessant förening af sårad tillgifvenhet och naturlig grannlagenhet, men hon hade ju förut ansett dem välvilliga och aktningsvärda, och det gjorde ju ingen förändring i olägenheten af deras bekantskap. Hon hade orätt uti att låta detta oroa sig, och dessutom, hvad kunde hon sätta för tillit till Harriets berättelse; hon, som så lätt blef belaten och hade så liten urskiljning; hvad betydde i det hela hennes beröm? Hon försökte derför på bästa sätt att åter något ordna hennes känslor.

— Det kunde vara ledsamt för ögonblicket, sade hon, men ni har ju mycket väl kommit derifrån, och det är nu förbi och kan icke, — kan aldrig återkomma, såsom ett det första mötet, och derför är det ej värdt att tänka mera derpå.

Harriet medgaf att det var mycket sannt, och att hon icke mera ville tänka derpå; men likväl kunde hon ej tala om något annat, så att Emma, för att få Martins ur hennes hufvud, måste helt tvärt berätta nyheten, som hon annars ernat meddela med mycken försigtighet, och hon visste knappt om hon skulle bli förtretad eller glad och road af den stackars Harriets sinnesstämning.

Ehuru hon visserligen icke emottog underrättelsen med de känslor, som hon skulle haft dagen eller en timma förut, så tilltog, ju mer de talade derom, hennes nyfikenhet, undran och smärta, äfvensom en liten afund öfver miss Hawkins lycka, tillräckligt för att i hennes inbillning åter sätta Martins på deras tillbörliga, underordnade plats.

## XXII.

Menniskorna äro i allmänhet mycket deltagande för vissa naturliga händelser i andra menniskors lefnad, och en ung person, som antingen gifter sig eller dör, blir merändels välvilligt omtalad.

En vecka hade knappt passerat, sedan miss Hawkins namn först nämndes i Highbury, innan hon på ett eller annat sätt var känd såsom en både vacker, talangfull och fullkomligt älskvärd person, så att då m:r Elton återkom, för att i största triumf utsprida ryktet om alla hennes förtjenster, var detta allt undangjordt, och det återstod blott för honom att underrätta om hennes förnamn, och hvilka musik-kompositörers arbeten hon mest spelade.

Den charmanta Augusta Hawkins egde utom andra förtjenster äfven en oberoende förmögenhet af en tio tusen pund, en sak af icke så obetydlig vigt, och som nu passade förträffligt i stycket. Den historia, som han meddelade m:rs Cole om början och fortgången af affären, var för honom ganska ärorik. Från första ögonblicket han blef presenterad visade hon honom en bestämd utmärkelse; hennes småleenden hade snart blifvit betydelsefulla, äfvensom hennes tilltagande rodnad. Den unga damens tycke var lätt vunnet; hon hade, med ett ord, varit genast färdig att gifva honom ja, så att både hans fåfänga och försiglighet voro tillfredsställda. Han återkom glad och sjelfförnöjd, brydde sig ej vidare om miss Woodhouse och såg med en nedlåtande blick på miss Smith.

Som ingendera af kontrahenterne var beroende af någon, så skulle de snart gifta sig, och då han nästa gång for till Bath, gaf m:rs Cole med en nick att förstå, det han skulle hemföra sin brud.

Under den korta tid, han varit hemma, hade Emma

icke talat med honom, utan blott sett honom, men fann af hans stötta, egenkära mine, att han ej blifvit förbättrad. Hon började undra öfver, att hon någonsin kunnat finna honom angenäm, och hans blotta åsyn väckte hos henne så obehagliga känslor att, utom i moraliskt afseende betraktadt, såsom en tjenlig förödmjukelse för hennes eget sinne, skulle hon gerna undvarit att någonsin mera behöfva se honom. Hon unnade honom allt godt, men han plågade henne och med mycken tillfredsställelse hade hon sett honom lycklig på ett afstånd af tjugo mil. En m:rs Elton kunde dock gifva orsak till en förändring: deras förra förtrolighet kunde försvinna utan anmärkning och återgå till blott en vanlig höflighet.

Om den unga damen sjelf hade ej Emma någon hög tanka. Utan tvifvel var hon god nog åt m:r Elton, tillräckligt älskvärd för Highbury, och ej mera vacker, än att hon troligen bredvid Harriet skulle synas ful. Hvad hennes börd beträffade, så var Emma nöjd, att han, oaktadt alla sina anspråk och sitt förkastande af Harriet, icke vunnit något bättre. I det afseendet hade man full visshet. Hvad hon var kunde ej afgöras, men hvem hon var kunde utletas, och, med åsidosättande af de tio tusen punden, syntes hon ej vara förmer än Harriet. Hon medförde intet namn, ingen rang, inga slägtförbindelser. Miss Hawkins var den yngsta af två döttrar till en minuthandlare i Bristol; en del af vintern tillbragte hon vanligen i Bath, men Bristol var hennes hem; ty ehuru hennes far och mor dött några år förut, så lefde en hennes onkel, som var lagkarl, och hos honom hade hon bott. Emma förmodade, att han varit skrifvare åt någon advokat och för dum, att kunna hinna längre på den juridiska banan. Och slägtens hela storhet tycktes bero af en äldre syster, som var mycket väl gift med en gentleman i stor stil nära Bristol, hvilken hade två par hästar och två vagnar. Det

var historiens glans-punkt och hvad miss Hawkins hade att skryta med.

Om hon blott kunnat ingifva Harriet sina känslor om allt det der! Hon hade nemligen öfvertalat henne att blifva kär, men hon kunde icke lika lätt öfvertala henne att icke vara det. Det behagliga af att hafva ett ämne, som sysselsatte hennes för öfrigt tomma tankar, kunde Harriet ej så lätt cedera. Och nu, stackars flicka, var det betydligt värre, sedan han återkommit, ty utom på Hartfield, var hon alltid med dem, för hvilka m:r Elton var en typ af fullkomlighet, och ingenting var för dem interessantare, än hvad som rörde honom. Hennes saknad lifvades af all den lycka, som tilldelades miss Hawkins, och hennes känslor retades af alla anmärkningar öfver huru kär han tycktes vara i sin fästmö, hvarpå hans mine, då han gick förbi fönstret, och sättet, på hvilket han satte sin hatt, voro tydliga bevis.

Om det varit rådligt att tala i ämnet och det ej medfört smärta för hennes vän och förebråelse för henne sjelf, så hade Harriets vankelmodiga tycke mycket roat Emma. Ibland föredrog hon m:r Elton, ibland m:r Martin; den enes namn kunde användas till att jaga den andre ur hennes tankar. Underrättelsen om m:r Eltons förlofning lugnade hennes sinnesrörelse öfver att hafva råkat m:r Martin; och sorgen öfver förlofningen hade litet mildrats af ett besök, som Elisabeth Martin gjort hos m:rs Goddard några dagar derefter. Harriet var icke hemma, men en liten biljett var lemnad till henne, skrifven i en öm stil, samt innehållande några få förebråelser, men många vänskapsbetygelser. M:r Eltons personliga närvaro kom henne dock att åter glömma Martins till dess Emma, samma morgon han reste tillbaka till Bath, föreslog att hon skulle svara på Elisabeths visit, men på ett sätt, som skulle gifva tillkänna, att de blott kunde umgås såsom vanliga bekanta, utan att lemna tid att förnya den

gamla förtroligheten. Hon skulle föra henne dit i sin vagn och lemna henne på Abbey-Mill, medan hon reste litet längre, och sedan skulle hon om en stund äfven hemta henne der.

---

## XXIII.

Harriet hade dock allt för liten håg till den visiten. En halftimma innan hennes väns vagn höll utanför m:rs Goddard hade hennes olyckliga stjerna fört henne just till det stället, hvarest en kappsäck med utanskrift: "M:r Philip Elton, Hvita Hjorten, Bath", lades på en kärra, för att föras till ångvagnsstationen, och således var för henne allting annat i hela verlden ett intet utom denna kappsäck och dess adress.

Hon följde likväl med, och då de kommo fram till gården och hon skulle stiga ur vid en täck allé af äppelträn i spalier, så började åsynen af hvad hon hösten förut funnit så behagligt, att upplifva några små locala känslor, och hon såg sig omkring med en slags rädd nyfikenhet, som kom Emma att besluta, det besöket ej fick fortfara längre än en qvart.

Efter den tiden var hon äfven tillbaka, och sedan miss Smith blifvit tillsagd, kom hon genast, utan att vara åtföljd af den orostiftande unge mannen; en af misserna Martin stod på trappan och skiljdes vid henne med en ceremoniös artighet.

Harriet kunde icke genast göra sig begriplig, dertill voro hennes känslor förmycket i rörelse, men omsider utletade Emma nog, för att förstå på hvad sätt de råkades och hvad som hade gjort det plågsamt. De hade, att börja med, varit litet främmande för hvarandra, till dess m:rs Martin helt hastigt sade, att hon trodde,

det miss Smith hade växt, hvilket straxt medförde mera förtrolighet. I samma rum hade hon och hennes två väninnor fått måttet på deras längd taget på fönsterposten, och der fanns ännu det med blyertz ditsatta märket. Han hade gjort det, och de tycktes alla minnas dagen och stunden, då det skedde och känna samma saknad samt vara färdiga att återkomma på samma goda fot, då vagnen återkom och allt var förbi.

Det var tydligt att en så kort visit skulle innebära något afgörande. Att blott dröja femton minuter hos personer, med hvilka hon ej längesedan tillbringat sex veckor! Emma insåg att det kunde hos dem väcka harm och göra Harriet ledsen. Emma ville gifvit ut mycket, för att Martin skulle haft en högre ståndpunkt; de voro så aktningsvärda, att en enda grad varit nog, men som det nu var, kunde hon omöjligt handla annorlunda. De måste skiljas, men det fanns något så plågsamt deri äfven för henne sjelf, att hon beslöt, för att muntra sig, att taga vägen åt Randalls. Hon var alldeles utträttad af att tänka och tala om m:r Elton och m:r Martin.

Idéen var således god, men då de kommo dit, voro hvarken m:r Weston eller hans fru hemma; de hade gått bort för en stund sedan, och, som det troddes, till Hartfield.

— Det var för tråkigt, utropade Emma sedan de vändt om, nu resa vi om hvarandra, och jag får icke råka dem.

Och hon drog sig upp i vagnshörnet, för att öfverlemna sig åt sitt misshumör eller, för att borträsonnera det, kanske litet af båda delarna, såsom det vanligaste hos ett lynne, som ej af naturen är dåligt. Om en stund stannade vagnen, hon såg upp och der stodo m:r och m:rs Weston, för att tala med henne. Deras blotta åsyn gjorde henne glad och större glädje vän-

tade henne, ty master Weston helsade med mycken liflighet:

— Huru mår ni? Vi ha varit hos er far; roligt att han är så rask. Nå, Frank kommer i morgon; jag hade bref i dag. I dag är han i Oxford, så att han är säkert här vid middagstiden i morgon, och han blir här en fjorton dagar; jag visste det skulle gå så. Hade han kommit i julas, så hade det blott blifvit för en tre eller fyra dagar; det var mycket bättre att han dröjde; nu kunna vi hafva litet bättre i ordning åt honom, och vi kunna ej önska det bättre.

Man kunde ej undgå, att känna sig upplifvad af en sådan nyhet, berättad med ett så förnöjdt utseende och dertill bekräftad af några få ord från m:rs Weston. Om hon var viss om att han skulle komma, så betviflade ej heller Emma det och ganska uppriktigt deltog hon i deras glädje.

M:r Weston berättade omständligt alla anordningar på Enscombe, som skulle tillåta hans son att disponera efter tycke om en fjorton dagar, äfvensom hvilken väg han tog och huru han färdades, och Emma hörde på, smålog och gratulerade.

— Jag skall snart föra honom till Hartfield, sade han omsider.

Emma inbillade sig att han vid de orden fick en lätt tryckning af sin hustrus arm.

— Vi uppehålla flickorna, det är bättre att vi gå, sade hon.

— Nä, nå, jag är färdig, men ni får ej vänta er, sade han, vändande sig åter till Emma, att få se någonting öfverdrifvet vackert; ni har blott hört honom beskrifvas af mig och han är visst icke alls någonting ovanligt; det får ni icke föreställa er, ehuru hans egen, strålande blick talade ett annat språk.

Emma såg ut, som om hon helt oskyldigt ingen-

ting anade, och svarade på ett sätt, som ej gaf något tillkänna.

— Tänk på mig i morgon, omkring klockan fyra, var m:rs Westons begäran, då de skiljdes åt, uttalad med någon oro i rösten.

— Fyra . . . han är här klockan tre, lita på det, rättade m:r Weston hastigt, och dermed voro de borta.

Emma var icke blott glad, hon kände sig lycklig. Allting omkring henne fick en annan färg. Johan och hans hästar sågo icke hälften så ruggiga ut, som förut. Hon tyckte att våren redan knoppat träden, och då hon vände sig till Harriet, hade äfven hennes leende någonting vårlikt och hoppfullt.

— Skall m:r Frank Churchill resa genom Bath, så väl som genom Oxford? var dock en fråga, som icke uttryckte alldeles detsamma.

Men hvarken geografisk kunskap eller sinneslugn kunde vinnas med ens; dock föresatte sig Emma i sitt närvarande lynne, att båda skulle med tiden erhållas.

Den väntade morgondagen kom, och m:rs Westons tillgifna elev glömde hvarken klockan tio, elfva eller tolf, att hon skulle tänka på henne klockan fyra.

Då hon frampå förmiddagen, strax efter kl. tolf, gick in i förmaket, sutto der två gentlemen hos hennes far: m:r Weston och hans son. De hade nyss kommit; m:r Weston hade knappast hunnit förklara, att Frank kommit en dag tidigare än han sagt, och hennes far ej ännu slutat att bedja dem vara välkomna, då hon inträdde, för att få sin del af presentation, förundran och nöje.

Hon såg nu då verkligen den länge och med så mycket interesse omtalade master Frank Churchill och tyckta att det ej blifvit sagdt för mycket till hans beröm. Han såg onekligen mycket bra ut: figur, toilett, sätt att vara, allt var i fullkomligaste, högsta stil, och han hade en stor del af fadrens liflighet. Hon fann

genast att hon skulle tycka om honom, och den verldsvana samt lätthet, med hvilken han gjorde sig sjelf bekant, öfvertygade henne om att hans afsigt var att komma på en förtrolig fot — och förtroliga måste de blifva. Han hade anländt till Randalls aftonen förut, och hon var mycket nöjd med hans ifver att komma snart fram, hvilken latit honom ändra resplan, och genom att resa både tidigare på morgonen och sednare på aftonen hade han vunnit en dag.

— Jag sade er ju det i går, sade m:r Weston förtjust, att han skulle vara här före den bestämda tiden. Jag minnes väl, huru jag brukade; man krälar icke fram på en resa och kommer fortare än man ernat, och nöjet att öfverraska sina vänner, innan de börja att vänta en, är värdt den lilla fatigen, som det fordrar.

— Det är ett stort nöje, när man kan tillåta sig det, svarade hans son, men jag känner icke många ställen, med hvilka det skulle kunna gå an; en annan sak var det nu; då jag reste hem, kunde jag våga det.

Vid ordet hem strålade hans fars ögon af en ännu högre tillfredsställelse. Han förstår att göra sig angenäm, tänkte Emma, och blef af det följande än mer öfvertygad derom. Han tyckte om Randalls, fann husets inredning beqväm, kunde ej medgifva att det var litet, beundrade belägenheten, promenaden till Highbury, äfven sjelfva Highbury, men ännu mera Hartfield, och han hade alltid känt det slags interesse för stället, som man blott kan erfara för sin födelsebyggd och äfven haft ett stort begär att besöka den. Och dock hade han aldrig förut varit i tillfälle att tillfredsställa detta oskyldiga begär! för som en misstanke genom Emmas hufvud, men om det också var en osanning, så var den oskadlig och dertill angenäm. Det fanns ingenting studeradt och öfverdrifvet i hans tal, utan det öfverensstämde med hans utseende: nemligen att han var i en ovanligt glad sinnesstämning.

I allmänhet berörde de sådana ämnen, som tillhöra början af en bekantskap. Honom tillhörde frågorna: var hon road af att promenera och att rida? Hade de många grannar? Kanske Highbury hyste inom sig en tillräckligt stor societet? Voro de i allmänhet musikaliska?

Men då deras bekantskap genom alla dessa frågor något tilltagit, fann han tillfälle, medan de båda gamle sysselsatte hvarandra, att nämna sin stjufmor och med högsta beröm talade han om henne, med en så lifligbeundran och tacksamhet för den lycka, hon tillförsäkrade hans far, och hennes godhetsfulla emottagande, att det blef ett förnyadt prof på, huru han förstod att göra sig behaglig, och att han ansåg det löna mödan att försöka behaga henne.

— Hans fars giftermål, sade han, var obeskrifligt klokt; alla hans vänner måste glädja sig deråt och till den familj, från hvilken han erhållit en så dyrbar gåfva, måste han alltid anse sig stå i största förbindelse. Han var beredd, fortfor han, att finna ett fruntimmer af en viss ålder, ett godt utseende och ett elegant sätt, men han hade ej väntat sig i m:rs Weston en vacker, ung dame.

— Jag hör med nöje, att ni medgifver m:rs Weston alla möjliga fullkomligheter, till och med om ni skulle tro henne blott vara aderton år, skulle det glädja mig; men hon skulle vara färdig att gräla med er, om hon hörde er tala så. Låt henne ej förmoda att ni kallat henne för en ung, vacker dame.

— Jag hoppas, att icke så förgå mig, nej, lita på, att då jag talar med m:rs Weston (med en bugning), så vet jag hvem jag kan tala om, utan att förekomma öfverdrifven i mina yttranden.

Emma undrade om samma misstanke någonsin fallit honom in, som så djupt rotfästat sig hos henne: om hvad man väntade af deras bekantskap, och om hans

artigheter skulle anses, som ett medgifvande till andras planer eller som ett trotts mot dem. För att afgöra detta, måste hon vara mera tillsammans med honom; för det närvarande nöjde hon sig med att finna honom angenäm.

Hvad master Weston ofta tänkte på, kunde hon ej betvifla. Allt som oftast upptäckte hon att hans lifliga blick var fästad på dem med uttryck af belåtenhet, och då blicken var frånvänd, var hon säker om att han lyddes efter hvad de sade.

Det var för henne en lugnande omständighet att hennes egen far icke hyste en tanke dität. Lyckligtvis kunde han lika litet förutse ett parti, som han kunde gilla det. Ehuru många skäl han hade att anföra mot alla äktenskap, så hade han dock aldrig ondt af att på förhand frukta något sådant; det såg ut som om han icke kunde fatta, att tvänne menniskor hade så litet förstånd, att de ernade gifta sig, till dess det fanns bevis emot dem. Emma välsignade denna brist på skarpsinnighet.

Efter en försvarligt lång visit steg master Weston upp. Han måste gå, han hade kommissioner åt sin fru hos Fords, och äfven egna affärer, men derför skyndade han icke på någon annan. Hans son hade för mycken belefvenhet, att höra vinken, utan att äfven stiga upp.

— Efter ni, sir, har affärer, så skall jag taga tillfället i akt och göra en visit, som måste ske en eller annan dag, och derför kan så gerna ske nu. Jag har den äran att vara bekant med en granne till er (vändande sig till Emma), som bor i eller nära Highbury, en familj, som heter Fairfax. Jag kan icke ha svårt att få rätt på, hvar de bo, ehuru jag tror att Fairfax icke var det rätta namnet; jag skulle sagt Barnes eller Bates. Känner ni någon med det namnet?

— Jo, ganska säkert känna vi m:rs och miss Bates.

Mycket sannt; du är bekant med miss Fairfax; jag kommer ihåg att du har sett henne vid Weymouth; en ganska vacker flicka, för all del sök upp henne här.

— Men det behöfver visst icke ske i dag, svarade Frank, likväl voro vi så mycket bekanta i Weymouth, att . . .

— Du bör göra din visit i dag, dröj ej dermed. Dessutom vill jag göra dig uppmärksam på att minsta brist på uppmärksamhet emot henne här kunde bedömas illa. Du såg henne tillsammans med öfverste Campbells, och som tillhörande deras familj. Här är hon hos sin gamla mormor, hvilken lefver i knappa omständigheter; det är således nödvändigt att du genast kommer ihåg er bekantskap.

M:r Frank såg öfvertygad ut.

— Jag har hört henne tala om er, såsom en bekant, sade Emma; hon är både ett charmant och elegant fruntimmer.

Han instämde deruti, men med ett så liknöjdt ja, att hon nästan betviflade att han tyckte det, och likväl måste det existera en särskildt slags elegans i den moderna verlden, om Jane Fairfax kunde bedömas såsom blott vanligt begåfvad dermed.

— Om ni aldrig förut blifvit frapperad af hennes älskvärdhet, sade hon, så blir ni det åtminstone i dag. Ni skall se henne till sin fördel, se och höra henne; nej, höra henne, fruktar jag att ni går misste om, ty hon har en tante, som icke kan tiga en minut.

— Ni är bekant med miss Fairfax, sir, sade m:r Woodhouse, alltid den siste att deltaga i samtalet; jag kan försäkra er, att hon är ett af de behagligaste fruntimmer, man vill se. Hon är på besök hos sin mormor och tant — mycket förträffliga menniskor — jag har känt dem i alla mina dagar. De blifva säkert glada atf få se er, och en af mina domestiker skall gå med och visa er vägen.

— Min bäste sir, nej, för all del, min far underrättar mig nu derom.

— Men er far skall ej gå ditåt, och vägen är mycket smutsig, om ni ej följer gångstigen; min kusk kan visa er bästa stället att komma öfver till andra sidan af gatan.

Master Frank afböjde det med den allvarsammaste mine han kunde antaga, och hans far understödde honom med att säga:

— Min goda vän, det är alldeles obehöfligt; en vattenpuss kan Frank nog urskilja, och då jag skiljes vid honom, har han blott ett steg, hopp eller skutt till m:rs Bates.

Det tilläts dem omsider att gå allena. Emma var mycket nöjd med början af deras bekantskap; hon kunde nu tänka på Randalls med fullt förtroende till den trefnad, som sonens besök skulle medföra.

---

## XXIV.

Morgonen derpå återkom Frank Churchill i sällskap med m:rs Weston, med hvilken han tycktes redan förtrogen, äfvensom med Highbury.

De hade utgjort hvarandras sällskap hemma till dess m:rs Westons vanliga promenadtid inträffade och, anmodad, att bestämma, hvaråt promenaden skulle företagas, hade Frank genast nämnt Highbury. Han tviflade ej på, att det fanns vackra promenader åt alla håll, men för sin egen del skulle han alltid välja Highbury. Det glada, luftiga, till utseendet lyckliga Highbury hade hela hans sympathi. För m:rs Weston var Highbury detsamma, som Hartfield, och hon trodde att

det äfven för honom hade samma betydelse. De gingo således direkte dit.

För att Emma skulle kunna bestämma sitt omdöme om Frank Churchill, måste hon se honom tillsammans med m:rs Weston; om han felade i vördnad eller artighet emot henne, skulle hon aldrig kunna förlåta honom det. Men när hon nu såg dem tillsammans, blef hon fullkomligt tillfredsställd. Hans uppmärksamhet mot sin stjufmor gaf på det mest behagliga sätt tillkänna hans önskan, att få anse henne för en vän och vinna hennes tillgifvenhet. Emma fick tillräcklig tid till ett moget omdöme, emedan de alla tre tillsammans gjorde en flera timmars promenad. Först gingo de omkring vid Hartfield, hvilket han berömde tillräckligt för m:r Woodhouses räkning, och sedan erkände han sig vara nyfiken, att få bese hela byn och finna flere ämnen till interesse än Emma kunnat förmoda.

Några af hans efterfrågningar talade fördelaktigt om en uppriktig känslighet: han bad att få se det hus, hans far så länge bebott, och hvilket äfven varit hans farfars hem, och, påminnande sig, att hans gamla amma lefde, gjorde han sig ett outtröttligt besvär, att få reda på hvar hon bodde. Alla hans anmärkningar voro förövrigt så välvilliga mot Highbury i allmänhet, att det nödvändigt skulle tillräknas honom som en förtjenst af dem han åtföljde.

Emma afgjorde med sig sjelf efter allt, hvad hon iakttagit, att man ej längre kunde misstänka att han frivilligt dröjt med att komma dit, ej heller att han i sina bref yttrat mindre uppriktiga försäkringar, och att m:r Knightley med en sådan anklagelse gjorde honom uppenbar orättvisa.

De stannade först vid värdshuset Kronan, en obetydlig byggnad, och damerna trodde ej, då de berättade historien om det stora rummet, som synbart blifvit tillbygdt, att den skulle väcka hans interesse. Un-

der en tid för många år sedan, då i grannskapet rundt omkring fanns en talrik ungdom, som gerna dansade, hade det blifvit uppbyggdt till ett balrum, men dessa briljanta dagar voro nu förbi, och det enda, hvartill det nu begagnades, var till klubb-rum åt en förening af gentlemen och icke gentlemen, som der kommo tillsammans, för att spela whist. Han blef genast mycket lifvad. Benämningen balrum fängslade honom, och i stället att gå förbi, stannade han vid de två främsta fönstren, hvilka stodo öppna, för att betrakta rummets storlek samt beklaga att det ej vidare begagnades till dess förstnämnda ändamål. Det var ej något fel med rummet, nej, det var tillräckligt långt, tillräckligt bredt och tillräckligt stort för ett lagom antal personer. De borde ha bal hvar fjortonde dag under hela vintern. Hvarför hade icke miss Woodhouse, som förmådde allt i Highbury, upplifvat den gamla, goda tiden? Han ville ej antaga hennes skäl, att der ej fanns tillräckligt med ungdom inom jemngoda familjer, och att ingen på något längre afstånd derifrån skulle hafva lust att besöka en sådan bal. Han kunde icke tro att så många, vackra hus, som der funnos, icke skulle kunna bestå ett tillräckligt stort balsällskap, som, efter att ha dansat tillsammans, morgonen derpå kunde återvända till hvar sin behöriga samhällsplats. Han resonnerade som en ung man, mycket begifven på dans, och tycktes ega sin fars liflighet, muntra lynne, böjelse för sällskapslifvet och ingenting af det Churchillska högmodet och stoltheten. Af stolthet hade han säkert för litet, hans liknöjdhet för all rangskilnad gränsade till en allt för nedlåtande sinnesstämning; han var dock okunnig om det hårda omdöme han åsamkade sig, och följde blott ingifvelsen af sitt lifliga lynne.

Omsider kunde han öfvertalas till att lemna fönstret på Kronan, och som de nu voro midtför, der m:rs Bates bodde, så frågade Emma, om han varit der i går?

— Ack, ja, jag ernade just omtala det; min visit lyckades förträffligt. Jag såg alla tre damerna, och kände mig tacksam för den vink, ni gaf mig. Om jag oförvarandes råkat ut för den talande tanten, så hade det tagit lifvet af mig; som det nu var, föranledde det blott till en orimligt lång visit. Tio minuter var allt, som kunde anses behöfligt och äfven passande, och jag hade sagt min far, att jag skulle vara hemma före honom, men det var ingen möjlighet att få gå, icke en minuts tystnad och till min förvåning fann jag, då han slutligen uppsökte mig der, att jag nära nog suttit hos dem en hel timme. Jag kunde icke slippa ifrån den goda tanten.

— Huru tyckte ni att miss Fairfax såg ut?

— Illa, mycket illa; det vill säga om det är tillåtet att säga så om en ung dame, men uttrycket är visst icke antagligt, misstress Weston, eller huru? Damerna kunna aldrig se illa ut och, allvarsamt taladt, så är miss Fairfax af naturen så blek, att hon nästan alltid ser sjuk ut . . . ett fel, som tillhör hennes hy.

Emma kunde ej medgifva detta, utan började att varmt försvara miss Fairfax's hy:

— Den var väl icke briljant, men sjuklig var den ej; den hade en lenhet och klarhet, som gaf en egen glans åt ansigtets uttryck.

Han hade hört flere säga detsamma, men tillstod, att i hans tycke kunde ingenting ersätta helsans väckra färg. Åt oregelbundna drag gaf den skönhet, och der det fanns skönhet — lyckligtvis behöfde han ej försöka beskrifva, huru mycket den förhöjdes deraf.

— Nå, sade Emma, om tycket kan man ej disputera, men ni beundrar henne som vi undantaga hyn.

Han skakade på hufvudet och svarade skrattande:

— Jag kan icke skilja miss Fairfax från hennes hy.

— Såg ni henne mycket i Weymouth; voro ni ofta i samma sällskaper?

I detsamma voro de helt nära Fords bod, och han utropade hastigt:

— Ah, det der är säkert den märkvärdiga boden, dit alla menniskor gå hvar enda dag, som min far berättade mig; han är sex dagar af sju i Highbury och har alltid ärende till Fords. Skola vi icke gå in dit, så att jag får anse mig höra till stället, såsom en sann medlem af Highbury. Jag måste köpa någonting der, och dermed betala mina medborgerliga rättigheter. Der finnes väl säkerligen handskar?

— Åh-ja, handskar och allting annat. Jag beundrar er patriotism; ni vill bli afgudad i Highbury. Innan ni kom, var ni redan populär, såsom m:r Westons son; men gifver ni ut en half guiné hos Fords, kommer er popularitet att öfverträffa edra förtjenster.

Under det flere bundtar af olika slags handskar togos ned och utbreddes på disken, sade han:

— Men, förlåt mig, miss Woodhouse; ni sade någonting just i detsamma jag anfölls af min kärlek till fosterjorden. Låt mig icke gå misste derom, jag försäkrar, att det högsta publika bifall, icke kan ersätta mig förlusten af någon lycka i det enskilda lifvet.

— Jag frågade blott om ni varit mycket i miss Fairfax's sällskap i Weymouth?

— Nu, då jag förstår frågan, så måste jag förklara den för mycket obillig. Det är fruntimmernas rättighet att bestämma, huru mycket eller litet man får vara bekant med dem. Miss Fairfax har väl redan redogjort derför, och jag vill icke gifva mig större anspråk än hon finner för godt att tilldela mig.

— Minsann svarar ni icke lika försigtigt, som om det varit hon sjelf. Då hon redogör för något, lemnar hon så mycket åt en sjelf att gissa och är så förbehållsam i sina underrättelser om andra, att jag tror det ni med säkerhet kan säga hvad ni sjelf tycker, utan fara att blifva motsagd.

— Kan jag! Nå då vill jag vara upprigtig, som jag också helst är. I Weymouth råkades vi ofta. Jag kände öfverste Campbells något förut och der hade vi samma umgängeskrets. Öfversten är mycket angenäm och hans fru ett qvinligt, känsligt fruntimmer. Jag tyckte om dem båda.

— Jag gissar, att ni vet hvilket öde, som väntar miss Fairfax?

— Ni går in på ett ömtåligt ämne, Emma, sade m:rs Weston; kom ihåg att jag är närvarande. Hvad skall m:r Frank Churchill svara, då ni talar med honom om det öde, som väntar miss Fairfax. Jag skall aflägsna mig litet.

— I afseende på m:rs Weston, har jag glömt, att hon någonsin varit annat än min bästa, min dyrbaraste vän, svarade Emma.

Franks blick gaf tillkänna, att han fullkomligt förstod och värderade ett sådant tänkesätt.

Då handskarna blifvit köpta och de lemnat boden, frågade Frank:

— Har ni hört det unga fruntimret, vi talade om, spela fortepiano?

— Hört henne! utropade Emma. Ni minnes då icke, huru mycket hon tillhör Highbury. Jag har hört henne hvarje år, allt sedan vi båda funnits till. Hon spelar förtjusande.

— Tycker ni verkligen det? Jag önskade att höra någons tanka derom, som förstod att bedöma det. Jag tycker visserligen att hon spelar väl och med mycken smak, men jag förstår icke musik, ehuru jag är förtjust deraf. Jag har hört hennes talang mycket berömmas, och jag påminner mig ett bevis på, huru mycket den är värderad. En man, som är verkligt musikalisk, och som var kär i ett annat fruntimmer, förlofvad med henne och helt nära sitt giftermål, ville dock aldrig bedja henne sätta sig till instrumentet, om den ifråga-

varande andra damen var närvarande och han kunde få höra henne. Detta af en man, med erkänd musikalisk talang, är väl ett bevis.

— I sanning, ett stort bevis! svarade Emma, som fann sig mycket road. M:r Dixon är då mycket musikalisk? Vi torde få mera upplysning om dem alla inom en halftimme af er, än vi på ett halft år kunnat erhålla af miss Fairfax.

— Ja, det var m:r Dixon och miss Campbell, och jag anser det vara ett stort bevis för miss Janes talang.

— Onekligen ett ganska stort och, för att vara upprigtig, ett större än jag, om jag varit miss Campbell, skulle tyckt om. Jag skulle icke förlåtit honom att älska mig mindre än musiken, att ha ett ömtåligare öra för vackra ljud än känsla för hvad som kunde misshaga mig. Huru upptog miss Campbell det?

— Det var ju hennes särdeles intima vän, som ni vet.

— En allt för liten tröst, svarade Emma, skrattande. Man skulle väl hellre se att en främmande för en gång blefve föredragen, än en intim vän, som alltid vore till hands att i allt visa sin öfverlägsenhet.

— Ni har rätt; det var icke mycket smickrande för miss Campbell, men hon tycktes icke sentera det.

— Så mycket bättre eller sämre, jag vet ej hvilketdera. Men om det hos henne var mildhet eller trögghet, varm vänskap eller kallsinnighet, så var det en annan person, som borde ha senterat det — miss Fairfax sjelf. Hon kunde ej undgå att inse det farliga och mindre passande uti en sådan utmärkelse.

— Hvad det beträffar . . . så vet jag ej . . .

— Åh, tro icke att jag väntar från er eller från någon annan någon upplysning om miss Fairfax's känslor. De äro visst ej kända af någon mensklig varelse, utom henne sjelf; men om hon fortfor att spela hvarje

gång master Dixon bad henne, så kan man tro derom hvad man vill.

— Det syntes råda ett så fullkomligt godt förstånd emellan dem alla, började han lifligt, men hejdade sig och sade: likväl är det omöjligt för mig att säga, på hvilken fot de verkligen voro med hvarandra — eller hvad som föregick bakom scenen. Jag vet blott att till utseendet herrskade der harmoni. Men ni, som känt miss Fairfax, sedan hon var ett barn, kan bättre döma om hennes karakter än jag, och huru hon troligen vid brydsamma tillfällen är sinnad att uppföra sig.

— Det är visst sannt att jag känt henne som barn, och som mycket unga ha vi äfven varit ofta tillsammans, så att det tyckes att vi borde vara förtroliga, men det ha vi aldrig varit. Jag vet knappast, huru det kommer till, om ej en liten orsak finnes i min svaghet att ej kunna med dem, som så afgudas och omskrikas, som hon alltid blifvit af sin tant och hennes bekanta. Och sedan hennes förbehållsamhet, med hvilken jag ej kan sympathisera.

— Det är en frånstötande egenskap, sade han. Den kan ofta vara beqväm att ega, men kan aldrig vara älskvärd. Man kan icke älska en förbehållsam karakter.

— Nej, icke förrän den mot en sjelf blifvit meddelsam och öppenhjertig, men sedan kan den vinna djupare tillgifvenhet än andra. Men jag skulle vara i större saknad af en vän, än jag hitintills varit, för att besvära mig med att besegra någons förbehållsamhet i afsigt att förse mig med en förtrogen väninna. Jag har icke det minsta skäl att tänka något ofördelaktigt om miss Fairfax, men en så ytterlig försigtighet i uttryck och fruktan att gifva ett bestämdt omdöme om någon af familjen skulle kunna väcka den idéen: att der fanns något att dölja.

Han gaf henne alldeles rätt, och sedan de nu vandrat så länge tillsammans och tänkt i mycket lika,

tyckte Emma sig så väl bekant med honom, att hon knappast kunde tro, att det blott var andra gången hon såg honom. Han motsvarade icke alldeles hvad hon hade väntat; han var i vissa afseenden mindre verldsmannen, mindre lyckans bortskämda barn och derför bättre än hon väntat. Hon blef särdeles frapperad af hans åsigt om m:r Eltons hus, hvilket han ville se, äfvensom kyrkan, och kunde icke finna mycket fel med någondera. Presthuset kunde icke kallas ett litet hus; om det delades med en hustru, som man älskade, så skulle han kunna afundas den, som egde en sådan bostad.

M:rs Weston skrattade och sade, att han ej förstod sig på den saken. Van, som han var, vid ett stort hus, hade han aldrig tänkt på, huru många fördelar och huru mycken beqvämlighet härrörde från dess rymlighet och kunde således icke bedöma de försakelser, som ett litet boningshus oundvikligen medförde. Men Emma tänkte för sig sjelf, att han nog visste hvad han sade, och att han visade en stadga, en böjelse för att etablera sig tidigt, och att gifta sig af blott tillgifvenhet, som var aktningsvärd.

---

## XXV.

Men hennes goda tanka om m:r Frank blef något rubbad den följande dagen, då hon hörde att han rest till London, blott för att låta klippa sitt hår. Detta infall hade han helt hastigt fått under det han frukosterade, skickade genast efter hästar, och for af, i tanka att vara tillbaka till middagen, utan annan synbar afsigt, än att få sitt hår modernt arrangeradt. Det

var visst icke något ondt uti att resa sexton mil fram och tillbaka för den orsaken, men det hade ett tycke af dårskap och fåfänga, som hon icke gillade, och som icke öfverensstämde med det antagna förstånd och de varma känslor, för hvilka han dagen förut tycktes vilja uppoffra mycket. En så öfverdrifven småaktighet med sin klädsel, ett så ombytligt lynne, som på något sätt, lika godt hvad, måste vara sysselsatt, en så oförsvarlig liknöjdhet för sin fars och m:rs Westons önskningar, samt för huru hans uppförande af allmänheten skulle bedömas — voro icke små förevitelser, som kunde göras honom.

Med undantag af detta anmärkningsvärda infall hade hans besök hitintills gifvit ett godt begrepp om honom. Misstress Weston berömde mycket hans uppmärksamhet mot henne sjelf och hans trefliga umgänge, samt förtrodde Emma att hon ej funnit något i hans karakter att klandra, men mycket deremot, som var förträffligt. Han tycktes vara mycket öppen och uppriktig, hade bestämdt ett gladt och lifligt lynne, talade gerna om sin onkel och alltid med utmärkt aktning, samt sade, att han skulle vara den bästa menniska i verlden, om han rådde sig sjelf; och ehuru hans tant icke var värderad af någon, så erkände han med tacksamhet hennes godhet mot honom sjelf och ville icke nämna henne utan med vördnad. Detta allt var mycket lofvande och utom det olyckliga infallet med härklippningen, syntes ingenting göra honom ovärdig den tillåtelse och ära, som Emmas inbillning gifvit honom, att blifva kär i henne, och att af alla deras gemensamma bekanta anses såsom bestämd för henne, hvarefter det berodde på hennes egen sinnesstämning att frångå eller stå fast i sitt beslut, att aldrig gifta sig. M:rs Weston understödde äfven denna idé med vinkar om att Frank mycket beundrade henne, såsom vacker och behaglig.

Der fanns likväl en person bland Franks nya bekanta, som icke bedömde honom så mildt. I allmänhet var han mycket omtyckt i hela grannskapet och en liten fåfänga hos en så vacker, ung man ursäktades lätt, isynnerhet då han smålog så ofta och bockade sig med sådant behag, men der fanns en, hvilkens skarpsinnighet icke kunde mutas hvarken af ett leende eller en helsning, och det var m:r Knightley. Han hörde hårklippnings-historien omtalas på Hartfield och svarade ingenting, men straxt derefter hörde Emma honom muttra för sig sjelf, bakom en tidning, som han höll i handen:

— Just så svag och småaktig, som jag trodde honom vara!

Som detta yttrades, blott för att gifva luft åt hans egna känslor, men ej för att retas med Emma, så lät hon det oanmärkt passera, ehuru stor lust hon hade att försvara Frank.

Westons visit på Hartfield den morgonen kom mycket väl till pass, emedan någonting inträffade, hvarom Emma ville rådfråga dem, och ännu bättre var det att deras råd öfverensstämde med hennes egen önskan.

Saken var den: herrskapet Cole hade bott några år i Highbury; aktningsvärda menniskor, vänliga, anspråkslösa och frikostiga, men å en annan sida voro de af låg härkomst, handlande, och med en medelmåttig bildning. I början lefde de mycket indraget, men på den sednare tiden hade deras förmögenhet så betydligt förökats, att han byggde till sitt hus, för att kunna se större sällskaper och ökade sin stat så i allt, att han i lefnadssätt och rikedom endast stod något efter sjelfva Hartfield. Deras nya rum och smak för att se främmande förberedde alla på middagsbjudningar och dessa hade äfven börjat, men varit blott för ungkarlar. Emma kunde dock ej föreställa sig, att de skulle bjuda de bästa familjerna, ty ingenting kunde

förmå henne att antaga en sådan bjudning; det passade ej för Coles, att sjelfva bestämma på hvad fot de skulle umgås med de förnämsta i orten.

Men hon hade så långt förut öfvertänkt huru hon skulle bemöta en sådan djerfhet, att när den omsider inträffade, emottog hon den i en helt annan sinnesstämning. Knightley och Westons hade blifvit inviterade, men ej hon och hennes far, till hvilket misstress Weston gaf det skälet: "att som de kände, det hon aldrig lemnade sin far, hvilken icke någonsin åt middag borta, så ville de ej taga sig den friheten", hvilket dock ej tillfredsställde Emma. Först tyckte hon att det skulle roat henne att få afslå bjudningen och sedan, då alla hon värderade att vara tillsammans med, skulle vara der, fick hon lust att antaga bjudningen, isynnerhet som dagen förut, då de talat om den, Frank beklagade, "att hon ej kom dit, emedan de kunde ju dansa på aftonen", hvilket mycket stegrade hennes begär att vara med och gjorde det mindre angenämt att blifva lemnad i en förnäm ensamhet, äfven om det skedde af artighet.

Men det kom verkligen en bjudning medan Westons voro qvar, och sedan hon först sagt: "naturligtvis måste jag neka", så frågade hon, hvad de tyckte hon borde göra — och öfvertalades snart af dem att antaga den.

Coles hade dessutom visat en så utmärkt artighet och uppmärksamhet mot hennes far, att det fordrade erkänsamhet. Slutet af biljetten innehöll: "att de tidigare skulle anhållit om den äran, i fall de ej väntat på en flyttbar skärm från London, som de hoppades skulle kunna placeras så, att den förekom allt drag, och master Woodhouse derigenom lättare skulle kunna bevilja dem äran af sitt sällskap.

Frågan blef nu, huru det kunde låta sig göra att Emma en hel eftermiddag skulle vara ifrån sin far,

utan att han för mycket saknade henne. M:rs Goddard måste öfvertalas att hålla honom sällskap under tiden, ty det var ej att tänka på, att han tvärt emot sin vana skulle deltaga i ett så stort sällskap.

— Jag tycker icke om middagsbjudningar, sade han, men efter Coles synes önska så mycket att få se Emma och efter ni båda äro der och äfven m:r Knightley, som kunna se efter henne, så vill jag ej sätta mig deremot om blott vädret blir vackert. Och med en förebrående blick på m:rs Weston tillade han: ack, miss Taylor, om ni icke varit gift, så hade ni stannat hemma hos mig.

— Nåväl, sir, sade m:r Weston, efter jag tog bort miss Taylor, så är det min skyldighet att skaffa någon i hennes ställe, om jag kan; jag skall genast gå och försäkra mig om m:rs Goddard, om ni vill.

Ett förslag, att i ögonblicket afgöra någonting, inverkade alltid menligt på m:r Woodhouses nerver, och fruntimren, som kände detta, bad m:r Weston sitta stilla och låta dem få tid att öfverlägga derom.

Lugnad häraf, kunde m:r Woodhouse snart åter yttra sig på sitt vanliga sätt. Han skulle bli glad att få se m:rs Goddard, han hade stor aktning för m:rs Goddard och Emma skulle skrifva till henne och bedja henne komma, och Johan kunde gå med brefvet. Och Emma skulle tillsäga Johan, att komma och hemta henne tidigt, ty hon skulle säkert vara trött vid thétiden.

— Men pappa vill väl ej att jag skall resa derifrån förr än jag är trött?

— Åh nej, söta du, men det blir du snart. Der blir så mycket folk, som alla tala på en gång; du kommer ej att tycka om det stojet.

— Men, min bästa sir, sade m:r Weston, om Emma reser tidigt, så bryter hon laget.

— Det är icke något ondt deri, svarade m:r Woodhouse; ju tidigare ett sällskap skiljes åt, ju bättre.

— Men ni betänker ej hvad Coles skulle tycka illa om att Emma reste så tidigt sin väg. De hafva visst icke några öfverdrifna anspråk, men likväl måste de finna det mindre artigt, att hafva så brådtom att komma derifrån, och om miss Woodhouse gjorde det, skulle det väcka mer uppseende, än hvilken annan, som helst. Ni vill väl icke, min bästa sir, förolämpa Coles, vänligt, beskedligt folk, och som varit edra grannar nu i tio år.

— Nej, för ingen del, m:r Weston, jag tackar er, som påminte mig derom. Min söta Emma, vi måste göra afseende derpå, och jag hoppas, att heldre än att stöta Coles, så vill du dröja litet längre, än du kunde känna dig ha' lust till och icke bry dig om, ifall du skulle finna det ledsamt.

— Åh ja, pappa, jag fruktar ingenting sådant för mig sjelf och skulle gerna dröja der så länge, som m:rs Weston, om ni blott vill lofva mig att icke sitta uppe och vänta på mig Tanken på att ni ej skulle gå till hvila vid er vanliga tid skulle förstöra allt mitt nöje. Lofva mig derför, att icke sitta uppe längre än vanligt.

Hon fick detta löfte mot vilkor att vara rädd om sig, taga väl på sig och undvika drag.

---

## XXVI.

Frank Churchill kom tillbaka, men om han lät vänta på sig till middagen, blef en hemlighet för Emma, så omtänksam var m:rs Weston att dölja det minsta, som för honom kunde synas ofördelaktigt.

Han kom tillbaka med ett af hårfrisören arrangeradt hufvud, tillstod utan förlägenhet sitt infall, skrattade och skämtade deröfver med mycket behag och förklarade, att han hade ingen orsak att låta ett långt, ostädadt hår dölja något uttryck af bryderi i hans ansigte eller regrettera en utgift, som satt honom i bättre lynne. Han var lika obesvärad och liflig, som förut, och sedan Emma sett honom, anmärkte hon för sig sjelf:

— Jag vet ej om det bör så vara, men säkert är det, att en småaktig fåfänga förlorar utseendet af att vara ett fel, då den ger sig tillkänna med qvickhet och djerfhet. Elakhet blir i alla förhållanden elakhet, men en dårskap beror mindre af handlingen att förefalla dåraktig än af den personliga karakteren. Om master Knightley vore fåfäng och småaktig och hade gjort detsamma, så hade det fått ett annat utseende. Han skulle antingen ha skrutit dermed eller ock sedermera rodnat derför, antingen varit stolt, som en dandy, eller för svag i fintlighet att kunna försvara sin egen fåfänga. Nej, Frank är hvarken fåfäng eller småaktig, det är jag öfvertygad om.

Om tisdagen hade hon den angenäma vissheten att åter få se honom och det för en hel afton; att få döma om hans sätt i allmänhet och göra slutsatser om meningen med hans uppförande mot henne sjelf samt det ej mindre roliga att gissa till deras anmärkningar, som skulle se dem tillsammans för första gången.

Hon väntade sig mycket nöje, ehuru det skulle bli hos herrskapet Coles, och hon ej kunde glömma, att bland m:r Eltons förseelser, äfven innan han fallit i onåd, hade ingen frapperat henne mer än hans böjelse att äta middag tillsammans med m:r Cole.

Sin fars trefnad hade hon dragit försorg om och både m:rs Bates och m:rs Goddard utgjorde hans sällskap. Den sista skyldighet, hon iakttog innan hon

lemnade hemmet, var att helsa på dem, der de sutto vid bordet, och medan hennes far beundrade huru väl hon var klädd, försåg hon de gamla damerna med mycket bakelse och fulla glas med vin, till ersättning för hvad de, af hans omsorg för deras helsa, kanske tvungits att ofrivilligt försaka af den öfriga middagen.

Hennes vagn körde fram till Coles på samma gång, som en annan, hvilken hon med nöje fann vara master Knightleys, ty han höll icke egna hästar, han behöfde sina penningar till annat, och som han hade god helsa, rörlighet och sjelfständighet i tänkesätt, så kom han merändels gående till grannarna, hvilket Emma icke tyckte passa en egare af Donwell Abbey. Nu fick hon tillfälle att säga honom sin tanka, emedan han stannade, för att hjelpa henne ur vagnen.

— Se det är, som det bör vara, sade hon; nu kommer ni, som det anstår en gentleman, jag är riktigt glad att råka er.

Han tackade och anmärkte;

— Huru lyckligt att vi nu inträffade på samma gång, ty om vi ej hade råkats förr än i förmaket, så tviflar jag på att ni kunnat upptäcka mig vara mer en gentleman än vanligt. Ni skulle ej på mitt utseende eller uppförande kunna säga på hvad sätt jag kommit hit.

— Jo, det skulle jag visst kunna. Det märks alltid, då folk ej iakttaga deras värdighet, på deras förlägenhet eller det väsen de göra deraf. Ni tror er bedrifva den saken mycket väl, men ni får vid sådana tillfällen en mine af trots, af tillgjord liknöjdhet, som ni vill skall göra er större än alla andra; men nu, som ingenting sådant kommer i fråga, är jag rätt glad att få komma in på samma gång, som ni.

— Ni är den orimligaste varelse i verlden, svarade han leende.

Emma hade lika mycket skäl att bli nöjd med det

öfriga sällskapet, som med m:r Knightley. Hon emottogs med uppriktig aktning och all den uppmärksamhet, hon kunde önska. Då Westons kommo, så fick hon af båda den varmaste blick af vänskap och beundran, och Frank närmade sig med en glädtig liflighet, såsom till den han mest var interesserad af och fick sin plats genom hans egen fintlighet bredvid henne vid bordet.

Sällskapet var ganska stort, och ehuru de ogifta damerna icke kommo förr än till théet, så voro de för många, för att konversationen skulle kunna blifva allmän; således hade Emma tillfälle att egna sin uppmärksamhet åt sin roliga granne, medan andra ämnen, såsom politik och m:r Elton, afhandlades af andra. Det första aflägsna ljud, hon fann sig förbunden att lyssna till, var namnet Jane Fairfax.

M:rs Cole sade någonting, som väckte allas interesse, och Emmas fantasi, denna sällsamma del af hennes eget jag, fick deraf liksom nytt lif. M:rs Cole berättade, att hon varit hos miss Bates och så snart hon kom in blifvit förvånad öfver att få se ett piano, ett vackert, elegant taffelpiano, och innehållet af historien, slutet af det prat, som uppstod af hennes förvåning, frågor, lyckönskningar och miss Bates förklaringar var, att pianot kommit till deras stora surpris dagen förut, alldeles oväntadt af både henne och systerdottern, och, efter hvad miss Bates sagt, skulle Jane sjelf i början varit alldeles villrådig från hvem presenten kunde vara, men att de sedan kommit öfverens om, att den blott kunde komma från ett håll, naturligtvis blott från öfverste Campbell.

— Man kan icke förmoda någon annan, tillade m:rs Cole; det förundrar mig blott att någon annan kunde sättas i fråga. Men Jane hade nyligen haft bref från öfverstens, deri ingenting nämndes derom. Hon kän-

de dem väl bäst, men deras tystnad betyder väl ingenting, om de velat suprenera Jane med sin present.

Många voro af m:rs Coles tanka och alla fägnade sig åt, att miss Fairfax fått ett piano och m:rs Cole fortfor:

— Jag har knappt någonsin hört något, som gjort mig ett så stort nöje. Det har alltid varit synd om Jane, som spelar så väl och icke haft ett eget instrument, isynnerhet då man kommer ihåg på huru många ställen det finnes ett godt instrument, som ingen begagnar. Detta kunna vi verkligen taga åt oss sjelfva, men m:r Cole tycker så mycket om musik, att han ej kunde motstå frestelsen att köpa ett instrument, i hopp att några af våra grannar skulle någon gång göra ett bättre bruk deraf, än vi kunna; det är också enda skälet, hvarför det köptes. Vi skola anhålla hos miss Woodhouse, att hon vill ha den godheten att försöka det i afton.

Miss Woodhouse gaf sitt tillbörliga samtycke härtill och då m:rs Cole icke hade något mer att berätta i ämnet, så vände Emma sig till Frank.

— Hvarför ser ni så skälmaktig ut? sade hon.

— Nej, hvarför gör ni det sjelf?

— Jag! Jag är blott glad öfver att öfverste Campbells äro så rika och liberala; det är en dyrbar present.

— Ja, mycket.

— Jag undrar på att den ej förr blifvit gifven.

— Kanske miss Fairfax aldrig varit i Highbury för en så lång tid, som nu.

— Eller att hon ej fick begagna deras eget instrument, medan de äro borta.

— Det är en flygel, som öfversten säkert ansett för stor att få rum hos m:rs Bates i hennes små rum.

— Ni kan säga hvad ni behagar, men jag ser på er mine, att ni tänker derom lika med mig.

— Jag vet icke det. Ni tilltror mig säkert mera

skarpsinnighet, än jag förtjenar. Jag återgifver blott er egen skälmaktiga mine, som innebär tvifvel, men kan icke inse, hvaruti detta kan komma i fråga; om icke öfversten är den rätte gifvaren, hvem skulle det då kunna vara?

— Hvad säger ni om hennes väninna, m:rs Dixon?

— M:rs Dixon, mycket sannt. Jag kom icke ihåg m:rs Dixon. Hon känner lika väl, som hennes far, huru välkommen en sådan present måste bli, och sättet, det hemlighetsfulla, för att surprinera, är mera likt ett ungt fruntimmers infall, än en äldre mans. Det är säkert från m:rs Dixon. Ni har alldeles rätt.

— Men hvarför skulle icke m:r Dixon ha någon del deri?

— M:r Dixon! ja väl. Nu finner jag att det måste vara en gemensam present från dem båda. Jag nämnde för några dagar sedan, att han så mycket beundrar hennes talang.

— Ja, och hvad ni då sade mig öfverensstämde med hvad jag förut inbillat mig. Jag sätter icke m:r Dixons och miss Fairfax's oskyldiga afsigter i fråga, men någonting romaneskt förefaller det mig måste existera i deras förhållande till hvarandra, t. ex. att han, redan förlofvad, blifvit kär i henne eller ock märkt någonting sådant å hennes sida. Man kan gissa till tjugo olika förhållanden, utan att gissa det rätta, men säkert är att hon har någon serskild orsak, hvarför hon valt att vara i Highbury i stället för i Irland, och dermed försaka all den glädje och allt det nöje, hon skulle njutit af att vara der tillsammans med sina vänner. Jag vill aldeles icke intala er en sådan idé, jag säger blott uppriktigt att jag fått en sådan.

— Och som jag medgifver tyckes ha mycken sannolikhet för sig. Att m:r Dixon heldre hörde henne spela, än hennes vän, det är då någonting, som jag bestämdt vet.

— Och så har han frälsat hennes lif. Har ni hört talas derom? På en lustresa till sjös höll hon af någon händelse på att falla öfver bord, då han fick fatt uti henne.

— Ja, jag var närvarande.

— Var ni det? Nå, ni observerade ingenting? Om jag varit med, jag skulle nog gjort någon upptäckt.

— Det kanske ni hade gjort, men jag i min enfald såg ingenting utom sjelfva händelsen, att miss Fairfax så när' blifvit kastad öfver bord, om ej m:r Dixon fått fatt i hennes klädning; det skedde i ett ögonblick, men förorsakade mycken oro och förskräckelse efteråt, så att det dröjde väl en half timma innan någon af oss åter var lugn, hvarföre man ej under en så allmän sinnesskakning kunde ha' tillfälle att iakttaga någon utmärkande enskild sinnesrörelse. Dermed vill jag dock icke säga att icke ett fruntimmer i den vägen förmått att göra upptäckter.

— Ankomsten af pianot ersätter för mig allt, hvad ett sådant tillfälle kunnat gifva af säkra symptomer, och vi få nog snart höra att presenten är från m:rs och m:r Dixon.

— Och om de skulle neka att ha någon kännedom derom, så är det klart att det kommer från öfverste Campbells.

— Nej, jag är viss om att det ej är från öfverstens; miss Fairfax är lika viss derom sjelf, eljest skulle hon genast ha gissat på dem. För min del är jag fullkomligt öfvertygad om att m:r Dixon, om äfven onämnd, är den förnämsta personen i den affären.

— Sannerligen hafva icke edra skäl en så öfvertalande förmåga, att jag helt och hållet instämmer deruti. Först, då jag förmodade att ni medgaf att det kom från öfversten, så såg jag deri, som det naturligaste i verlden, en faderlig gåfva. Men då ni nämnde m:rs Dixon, så tyckte jag det vara mera sannolikt, så-

som en gärd af en varm, qvinlig vänskap. Och nu kan jag ej bedöma det annorlunda, än som ett offer af kärleken.

Han såg ut, som om han sagt detta af sin djupaste öfvertygelse, så att hon svarade ej derpå. Andra ämnen upptogo det öfriga af middagen. Vid deserten inkommo barnen, hvilka ömsom tilltalades och beundrades under triviala anmärkningar, träkiga anspelningar och ett skämt, som var tungt och osmakligt.

Fruarna och Emma hade icke länge varit i förmaket, förrän de ogifta damerna anlände. Emma observerade noga sin enskilda, lilla väns utseende, och om hon icke kunde glädja sig öfver hennes gratie, och att hon förde sig väl, så fann hon henne dock älsklig i sin blomstrande ungdom och sitt enkla, anspråkslösa väsende. Isynnerhet fägnade det henne hjertligt, att hon hade ett så lätt och alls icke sentimentalt lynne, som tillät henne att njuta af många nöjen under det hon gömde inom sig en obesvarad böjelse. Ingen skulle af hennes utseende kunna ana att hon nyligen känt en bitter smärta. Att vara i sällskap, sjelf väl klädd, se andra väl klädda, att sitta småleende, vara vacker och säga ingenting, var nog för att hon för tillfället skulle känna sig nöjd. Jane Fairfax deremot förde sig med värdighet och egde gratie i hvarje rörelse, men Emma trodde dock, att hon skulle varit glad att kunna få byta känslor med Harriet — mycket glad att erfara förödmjukelsen af att hafva älskat, om ock en mr Elton utan hopp — mot det plågsamma medvetandet att vara älskad af den, som var förenad med hennes barndomsvän.

I ett så stort sällskap var det ej nödvändigt att Emma skulle uppsöka henne; hon ville icke säga någonting om pianot, hon tyckte sig för mycket invigd i hemligheten, för att nännas visa nyfikenhet eller interesse; men det öfriga sällskapet skyndade att upptaga

ämnet, och hon såg med hvilken rodnad lyckönskningarna emottogos, och den osanningens rodnad, som åtföljde nämnandet af, "min ädelmodige vän, öfverste Campbell".

M:rs Weston, både musikalisk och vänligt deltagande, var särdeles interesserad af händelsen, och Emma roade sig åt den envishet, med hvilken hon sysselsatte sig med instrumentet, i anseende till ton m. m., alldeles okunnig om den vackra hjeltinnans önskan att höra så litet derom, som möjligt, hvilket Emma tydligt såg på hennes mine.

Några herrar kommo straxt derefter, hvaribland Frank Churchill var en af de första. Han var onekligen den vackraste och sedan han en passant helsat på miss Bates och hennes systerdotter, gick han direkte till den motsatta sidan af rummet, der miss Woodhouse satt, och satte sig icke sjelf, förrän det blef en plats ledig bredvid henne. Emma visste allt för väl att alla de närvarande skulle anse henne för det föremål, han utvalt för sin uppmärksamhet. Hon presenterade honom för sin vän, miss Smith, och hörde sedermera vid tillfälle hvad de tänkte om hvarandra. Han hade aldrig sett ett så älskligt utseende och var förtjust af hennes naiveté. Och hon, om det icke vore att göra honom en för stor kompliment, så skulle hon säga att han hade tycke af m:r Elton.

Emma lät ej sin harm bryta ut, utan gick blott tvärt ifrån henne.

Ett småleende af hemligt förstånd utbyttes af Frank och Emma, då deras blickar först rigtades på miss Fairfax, men försigtigheten fordrade att icke säga något. Frank sade sig alltid vara otålig, att få lemna bordet sedan damerna gått sin väg, likväl hade han varit road den stund han dröjt qvar, ty herrarne voro kloka gentlemen, och i allmänhet tyckte han om alla i Highbury, och att der fanns en mängd interessanta per-

soner, så att Emma började tro, att hon för litet värderat stället och det sällskap det tillbjöd. Hon frågade honom om Enscombe, och om han var nöjd med grannarna der omkring? Hon förstod af hans svar, att umgänget der var mycket inskränkt; några få förnäma familjer på längre afstånd besöktes väl ibland, men högst sällan; att göra nya bekantskaper kom aldrig i fråga, och att, ehuru han visserligen hade sitt enskilda umgänge, så var det dock ej utan den största svårighet, som han kunde få bjuda en vän, att stanna qvar öfver natten. Han skröt ej af att ha' något välde öfver sin tant, men det märktes på hans berättelse om förhållanderna, att han förmått öfvertala henne, då hon deremot varit döf för hans onkels önskningar. Likvisst hade hon blifvit obeveklig äfven för honom i tvänne afseenden — han hade haft ett lifligt begär, att få resa till kontinenten — men det ville hon icke höra talas om, men nu, sade han, började han att känna sig liknöjd derför.

Den andra punkten, som han icke nämnde, trodde Emma hade afseende på förhållandet emellan honom och hans far.

— Jag har gjort en rätt förtretlig upptäckt, återtog han efter en minuts tystnad, i morgon blir det en vecka, som jag redan varit här — hälften af min permissionstid. Nu först har jag blifvit rätt hemmastadd, blifvit förtrolig med m:rs Weston och äfven med andra, och så är det förbi; det är förtretligt att tänka derpå.

— Nu kanske ni ångrar att ha' varit borta en hel dag, för att låta klippa ert hår?

— Nej, svarade han leende, det kan jag aldrig ångra. Jag har icke något nöje af att vara med mina vänner, så framt jag icke vet att jag är rätt presentabel för dem.

De andre herrarne blefvo nu synliga, och Emmas

uppmärksamhet togs i anspråk af m:r Cole; då hon sedermera åter kunde egna den åt Frank, såg hon honom med spänd uppmärksamhet betrakta miss Fairfax, som satt midtemot.

— Hvad ser ni på? sade hon.

Han såg litet häpen ut, men svarade:

— Tack för er varning; jag fruktar att det var oartigt, men miss Fairfax har arrangerat sitt hår så besynnerligt i dag, så alldeles eget, att jag icke kan låta bli att se på henne. Jag har aldrig sett någonting så yttereradt! Sådana lockar! Ingen annan har sådana. Jag måste gå och fråga henne om det modet är ifrån Irland. Ja, det skall jag, och ni skall se efter hvad mine hon håller, om hon rodnar.

Han gick genast, men som han händelsevis stod alldeles midt för miss Fairfax, under det han talade vid henne, kunde Emma icke observera det allra minsta.

M:rs Weston kom och intog hans plats bredvid Emma.

— Det är fördelen af stora sällskaper, sade hon, att man kan räka och förtroligt tala med alla. Vet du, min söta Emma, att jag gjort en upptäckt och i följd deraf uppgjort en plan, alldeles i din egen genre, som jag genast måste meddela dig, emedan idéen är splitter ny. Kan du gissa på hvad sätt miss Bates och Jane kommo hit?

— På hvad sätt? Voro de ej bjudna?

— Åh jo, men huru de färdades hit?

— Till fots, förmodar jag; de kunde ju icke komma på annat sätt.

— Mycket sannt. Nå för en stund sedan föll det mig in, att det kunde vara skadligt för Jane Fairfax att gå hem i nattkylan, sedan hon förut blifvit upphettad af värmen i rummet. Stackars flicka, det gjorde mig ondt om henne, så att jag gick till m:r Weston och bad att få tillbjuda dem vagnen, hvilket han med

nöje biföll; sedan, för att lugna miss Bates för hemfärden, sade jag henne, att hon kunde begagna vår vagn, innan den hemtade oss. Hon blef visst glad, den goda själen, men med många tacksägelser sade hon sig icke behöfva besvära oss, emedan m:r Knightleys vagn hade fört dem hit, och skulle äfven föra dem hem. Jag blef på det högsta förundrad öfver en så omtänksam och välvillig uppmärksamhet, som få männer skulle iakttagit. Med ett ord, som jag känner hans sätt att gå tillväga, så är jag viss om att det var för deras skull, som han begagnade sin vagn i dag, och blott för att dermed ha' en ursägt för sin hjelpsamhet.

— Mycket sannolikt, svarade Emma. Han är ingen kurtisör, men han har en sann välvilja för alla, äfven för fruntimmer, och ingen tilltror jag så mycket, som honom, att utöfva en god handling, utan att sjelf vilja synas.

— Ni tillräknar honom, sade m:r Weston leende, större förtjenst af en oegennyttig välvilja i detta fall, än jag gör, ty jag har fatt en idé, som säkert är en följd af mitt intima umgänge med min goda Emma, nemligen att det kan blifva parti emellan m:r Knightley och Jeane Fairfax; hvad säger ni derom?

— M:r Knightley och miss Fairfax! utropade Emma. Huru kunde någonting så orimligt falla er in, min bästa m:rs Weston? M:r Knightley får icke gifta sig, nej, lilla Henry skall hafva Donwell; jag kan ej tillåta honom att gifta sig, icke är det heller troligt att han gör det.

— Jag har sagt dig, min söta Emma, hvad som ingifvit mig den idéen, och om han verkligen skulle gifta sig, så skulle du väl ej vilja hindra det för en sex års gosses skull, som icke förstår hvad han förlorar dervid.

— Jo, det skulle jag göra. M:r Knightley gifta

sig! Den tanken kan jag ej förlika mig med, och allra minst med Jane Fairfax.

— Hon har ju alltid varit hans stora favorit, som du väl vet.

— Ett så dåraktigt parti!

— Jag bedömer ej partiet; jag säger blott att det är sannolikt.

— Jag deremot kan ej finna det sannolikt, om ni ej har några bättre bevis derför. Bästa m:rs Weston, ni har ingen talang för att uppgöra partier, ni gör det så illa.

— Med undantag af skiljaktigheten i förmögenhet och äfven något i åldern, så kan jag ej se, hvarföre det ej skulle kunna gå an.

— Men m:r Knightley tänker ej på att gifta sig, det är jag öfvertygad om; inbilla honom blott ej något sådant. Han är så lycklig, som han kan önska sig, med sina farmer, sina fårhjordar, sitt bibliothek, med att styra hela socknen och med sina brorsbarn, som äro honom mycket kära. Han är tillräckligt sysselsatt och har nog många föremål för sin kärlek, utan att behöfva gifta sig. Men detta hindrar ej att han kan visa miss Fairfax och hennes anhöriga all möjlig godhet.

— Nåväl, svarade m:rs Weston skrattande, den största godhet, han kunde visa dem, vore väl att gifva Jane ett så aktningsvärdt hem.

— Men det skulle medföra mycket ondt för honom sjelf, en så ledsam och besvärlig slägtskap. Huru skulle han kunna fördraga, att miss Bates alla dagar skulle komma till Donwell, för att tacka honom för hans stora godhet att ha' gift sig med Jane; så förbindligt och obeskrifligt beskedligt! Men han hade alltid varit en så god granne . . . och sedan afbryta midt i meningen, för att tala om sin mors gamla kjol: "icke just att det var en så gammal kjol, för den hade nog ännu

hållit länge . . . och dessutom kunde hon med tacksamhet säga att deras kjolar voro alla ganska starka".

— Tyst, tyst, Emma, ni kommer mig att skratta mot min vilja. Men sannerligen jag tror att miss Bates mycket skulle genera m:r Knightley; han blir aldrig förtretad af småsaker. Ah, nu kommer jag ihåg något annat, som äfven fallit mig in: han beundrar mycket Janes röst och spel, och jag har hört honom säga, det han aldrig kunde tröttna vid att höra henne, och detta piano, som hon fått af någon, jag tror att han är just den, som kunde gifva en present, äfven om han ej vore kär . . .

— Nå, då kan det icke heller bevisa motsatsen; men jag tror ej att m:r Knightley är road af att mystifiera någon, och hade han velat gifva henne ett instrument, så hade han sagt henne det.

— Men det kan finnas några grannlaga skrupler, som icke tillåta det, min söta Emma; jag tror fullt och fast att pianot är från honom.

— Ni fattar en idé, m:rs Weston, och hänföres sedan af den, hvilket ni många gånger förebrått mig. Jag kan icke finna något tecken till ett attachement och tror således ej derpå.

I detsamma kom master Cole och anhöll, att miss Woodhouse ville visa dem den godheten och försöka deras instrument. Frank, af hvilken hon under sin debatt med m:rs Weston, icke sett någonting, undantagandes att han satt bredvid miss Fairfax, följde med m:r Cole, för att äfven lifligt öfvertala henne dertill. Som hon sjelf icke hade någonting deremot, så samtyckte hon.

Hon kände för väl gränsen för sin förmåga, för att öfverskrida den, och saknade hvarken talang eller smak i utförandet af småsaker, som alla kunde fatta; hon accompagnerade sig sjelf till sin röst. Att hon blef sekunderad af Frank, svagt, men rent, var henne en

angenäm surpris. Om förlåtelse derför anhölls sedan hon slutat och vanliga komplimenter följde; han beskyldes att hafva en förtjusande röst och att förstå musik ganska grundligt, och försvarade sig mycket skickligt med att förneka alltsammans: han hade alls ingen röst och kunde blott sjunga efter gehör. Emma afstod nu sin plats åt miss Fairfax, med hvilken hon visste sig på intet sätt kunna täfla, hvarken i afseende på röst eller föredrag.

Emma satte sig med en mängd olika känslor ett stycke från instrumentet, för att höra på. Frank sjöng äfven nu; de hade sjungit tillsammans vid Weymouth. Men åsynen af m:r Knightley, såsom den uppmärksammaste åhöraren af dem alla, drog hennes tankar på hvad m:rs Weston sagt, och hon fördjupade sig så i ämnet, att den vackra duetten blott då och då förmådde afbryta hennes tankegång.

Efter en stund vände m:r Knightley sig om samt kom och satte sig bredvid henne. Han beundrade med mycken värma miss Fairfax's röst och method; hon slog fram om hans godhet, att hafva skickat sin vagn efter henne och hennes tante, och ehuru han svarade undvikande, så tyckte hon ej att det innebar något annat än hans vanliga obenägenhet att tala om sitt eget välvilliga handlingssätt.

— Den der presenten från öfverste Campbells, sade hon, ha' de gifvit på ett så vänskapsfullt sätt.

— Ja, svarade han, utan minsta förlägenhet, men det skulle varit bättre, om de underrättat henne derom. Surpriser äro icke alltid roliga. Det höjer icke värdet af gåfvan, och olägenheten deraf kan ofta vara betydlig. Jag skulle trott öfverstens om att hafva bättre omdöme.

Nu var Emma fullkomligt säker om att pianot icke var ifrån honom, men ännu återstod för henne att för-

vissa sig om han var fri från något djupare tycke, än hvad skönhet och talanger alltid tillvinna sig.

Mot slutet af sin andra sång blef Jane något hes.

— Nu är det nog, sade han, sedan hon slutat; ni bör icke sjunga mer i afton, ni måste hvila er.

Men man bad snart att hon ville sjunga mera. "Blott en enda gång till, man ville för ingen del trötta miss Fairfax och bad blott om en till".

Frank sade:

— Den här duetten tror jag icke skulle besvära er, det mesta ligger för sekunden.

M:r Knightley blef ond.

— Den der gunstig herrn, sade han föraktligt, tänker blott på att låta höra sin egen röst . . . han vände sig till miss Bates, som kom i detsamma . . . Miss Bates, för all del låt icke miss Fairfax sjunga sig hes på det der sättet, ni måste hindra det, de hafva icke någon skonsamhet.

Miss Bates i sin dödliga oro för Jane gaf sig knappast tid att tacka, för att skynda fram och göra slut på all vidare sång. Inom några minuter väcktes ett förslag att dansa; man visste ej från hvem det kom, och värden och värdinnan beredde genast tillfälle dertill genom utflyttandet af en mängd möbler. M:rs Weston, som spelte förträffligt dansmusik, började en oemotståndlig vals, och Frank bjöd upp Emma med en Dandys hela galanteri; de voro första paret.

Medan de väntade på att de andra paren skulle ordna sig, fick Emma tid att observera hvad master Knightley företog sig. Detta skulle blifva en pröfning. Vanligtvis dansade han icke; om han derföre nu med mycken ifver skulle bjuda upp Jane, så vore det betydelsefullt. Men nej, han sätter sig bredvid värdinnan och ser helt liknöjd ut; Jane dansar med en annan, och han fortfar att tala med m:rs Cole.

Emma behöfde ej längre frukta, att lilla Henry

skulle gå miste om Donwell, och hon egnade sig med hela sin liflighet åt dansen. De blefvo blott fem par, men det sällsamma och oförmodade i detta nöje gjorde det så mycket mer förtjusande, och Frank valsade mycket väl. Emma och han utgjorde ett par, som man med nöje betraktade.

De kunde dock olyckligtvis icke få mer än två dansar; det var sent och miss Bates blef orolig att komma hem till sin mor. De måste med mycken saknad tacka m:rs Weston och sluta.

— Kanske det var så godt, sade Frank, då han följde Emma till hennes vagn; jag hade varit nödsakad att bjuda upp miss Fairfax, och sedan jag dansat med er, skulle jag icke tyckt om att dansa med henne; hon valsar så långsamt.

---

## XXVII.

Emma ångrade ej att hon emottagit bjudningen till Coles. Hon hade dagen derpå många glada minnen, och en lysande popularitet var vinsten af uppoffrandet af hennes förnäma tillbakadragenhet. Hon hade förtjust Coles; de förtjenade, de beskedliga menniskorna, att man gjorde dem till viljes, och hon hade förvärfvat ett allmänt bifall.

En fullkomlig belåtenhet är någonting så sällsamt, att icke en gång minnet skänker den. Också var det nu tvänne ting, som gjorde henne mindre nöjd med sig sjelf. Hon fruktade att ej ha iakttagit den pligt, qvinnan är skyldig sitt eget kön, då hon meddelade åt Frank Churchill sin misstanka, i anseende till Janes känslor. Det var icke alldeles rätt, men hon hade så

hänförts af att se sin idé, liksom besannas af omständigheterna, och hans medgörlighet att låta leda sig af hennes skarpsinnighet, som han kallade det, lät henne betvifla, om hon gjort mera rätt uti att ej meddela den.

Det andra skälet till hennes missnöje hade också afseende på Jane. Det förtröt henne bittert, att vara Jane så mycket underlägsen i musikalisk talang; hon ångrade att hon så vårdslösat den, satte sig vid instrumentet och öfvade sig ett par timmar, och om Harriet ej kommit, hade hon nog fortfarit dermed ännu längre, så ifrig var hon att återtaga den försummade tiden; om Harriets beröm kunnat vara henne nog, så hade hon emellertid snart blifvit nöjd.

— Ack, om jag kunde spela så väl, som ni, miss Woodhouse, eller som miss Fairfax!

— Nämn oss icke på en gång, Harriet. Mitt spel är icke mera likt hennes, än en lampa är lik solskenet.

— Åh kors, jag tänkte att ni spelade mycket bättre än hon. Det var roligare att höra er, och alla sade att ni spelade utmärkt väl.

— Alla, som kunna bedöma det, förstå nog skilnaden. Saken är den, Harriet, att min talang är god nog att berömmas, men hennes är öfver allt beröm.

— Hon sjöng ju italienska, som är så ledsamt att höra; man förstår ju aldrig ett ord. Dessutom bör hon väl excellera deruti, då hon skall lära det åt andra. Flickorna Cox's undrade i går, om hon skulle komma till någon förnäm familj. Huru tycker ni att de flickorna se ut?

— Alldeles ingenting.

— De berättade mig någonting, sade Harriet litet villrådig, men det var blott ett lappri.

Emma nödsakades att fråga, hvad de hade sagt, ehuru hon var rädd att det skulle blifva fråga om master Elton.

— De berättade, att m:r Martin ätit middag hos dem i lördags.

— Jaså.

— De talade mycket om honom, isynnerhet Anna. Jag vet ej hvad hon menade, men hon frågade, om jag äfven i sommar skulle helsa på hos Martins.

— Hon är närgånget frågvis, hvilket man just kunde vänta af en Anna Cox.

— Miss Nash tror att flickorna Cox, hvilkendera som helst, skulle blifva mycket glad öfver att få m:r Martin till man.

— Det är sannolikt; det finnes inga tarfligare flickor i hela Highbury.

Harriet skulle gå till Fords, för att köpa någonting, som hon behöfde, och Emma ansåg det försigtigast att gå med henne. Det vore möjligt, att hon åter kunde råka Martins, hvilket i hennes närvarande sinnesstämning icke vore så synnerligen önskvärdt.

Harriet var frestad att köpa allt, hvad hon såg, och således långsam i att välja hvad hon egentligen skulle ha, hvarföre Emma lemnade henne vid en mängd mussliner samt gick och ställde sig i dörren. Hon väntade just ej att få sin nyfikenhet retad; der kom slagtaren, med sin kärra; en liten nätt madam vandrade hem från torget med sin fullproppade korg, två hundar slogos om ett gammalt ben, och en rad af lata pojkar stod och gapade på pepparkakorna i bagarens bodfönster, men hon var tillräckligt road deraf, för att stå qvar. Ett lifligt sinne, alldeles fritt från bekymmer, är nöjdt äfven utan att några yttre föremål medverka dertill.

Hon såg åt Randalls-vägen; der syntes någonting mera lofvande. Två personer, m:rs Weston och Frank, kommo derifrån till Highbury, och naturligtvis äfven till Hartfield. De stannade likväl först utanför m:rs Bates, som låg närmare deras väg än Fords, och de

hade redan knackat på dörren, då de fingo se Emma. Genast gingo de tvärs öfver gatan, för att helsa på henne, och den angenämt passerade gårdagen tycktes fördubbla nöjet af att nu råkas. M:rs Weston förklarade, att de ernade sig till Bates, för att höra det nya pianot.

— Frank säger mig nemligen, fortfor hon, att jag så säkert lofvade miss Bates i går att komma nu på morgonen, fastän jag sjelf icke kan minnas att jag bestämde dagen, men efter han säger det, så erna vi oss nu dit.

— Och medan m:rs Weston är der, så hoppas jag få tillåtelse att åtfölja miss Woodhouse och invänta m:rs Weston på Hartfield.

Misstress Weston såg missnöjd ut.

— Åhnej, kom med mig, sade hon, om ni ej finner det obehagligt. Vi skola ej dröja der länge, och sedan gå vi till Hartfield. Det skulle taga så väl och anses som en stor uppmärksamhet, om ni följde med mig.

Han hade icke vidare någon undflykt, och i hopp att få ersättning på Hartfield, återvände han med m:rs Weston till Bates. Emma stannade, till dess hon sett dem gå in, och förenade sig sedan med Harriet vid den interessanta boddisken, användande all sin förmåga, för att öfvertyga henne om, att då hon ville ha enfärgadt musslin, så tjenade det till intet att hon såg på det, som var brokigt, och att blå band, om än aldrig så vackra, icke passade till en gul klädning. Sent omsider blef då allt afgjordt, och äfven hvart paketet skulle skickas.

— Skall jag skicka det till m:rs Goddards? frågade m:rs Ford.

— Ja, nej, jo, till m:rs Goddard. Men det är visst bättre till Hartfield, jag behöfver banden genast; kunde ni icke göra två paketer, m:rs Ford, det vore bäst.

— Hvad är det värdt att besvära m:rs Ford med att lägga det i två paketer, Harriet?

— Nej, kanske det icke är.

— Intet besvär alls, det försäkrar jag, sade den artiga m:rs Ford.

— Men jag vill hellre ha det i ett paket, och hvad råder ni mig till, miss Woodhouse, skall det skickas till m:rs Goddard eller till Hartfield?

— Jag beder att icke en half tanke egnas mera derät. Till Hartfield, om ni är så god, m:rs Ford.

— Ja, det är det bästa, sade Harriet, alldeles belåten.

Man hörde röster närma sig boden, eller rättare en röst och två fruntimmer; misstress Weston och miss Bates mötte dem i dörren.

— Jag har just sprungit tvärs öfver gatan, sade den sistnämnda, för att anhålla hos er, miss Woodhouse, att ni ville komma på en liten stund och säga oss hvad ni tycker om det nya instrumentet — ni och miss Smith — huru står det till, miss Smith? Vi må bra, jag tackar. Och jag bad m:rs Weston följa med, för att vara säker om att lyckas.

— Jag hoppas att miss Fairfax är . . .

— Alldeles bra, ni är mycket god, som oroar er för henne, men hon förkylde sig ej i går. M:rs Weston berättade, att ni var här i boden. Nå, sade jag, då måste jag springa öfver och bedja miss Woodhouse komma hit, min mor skulle blifva så glad att få se henne, och nu, som vi ha ett så utsökt sällskap, kan hon icke neka. Ja, gör det, sade m:r Frank Churchill, det blir nödvändigt att höra miss Woodhouses omdöme om instrumentet; men, sade jag, om någon af er ville gå med, så låt hon lättare öfvertala sig. Åh, vänta då en half minut, sade han, till dess jag slutat detta; kan ni tro, miss Woodhouse, att der sitter han, den beskedligaste menniska i verlden, och lagar min

mors glasögon. De gingo sönder i morgse, och min mor kunde icke nyttja dem; så beskedligt af honom! Men hvar och en borde ha två par glasögon; det säger också Jane. Jag tänkte att genast gå med dem till Saunders, men blef hindrad än af ett, än ett annat. Först kom Patty och sade, att hon trodde spiseln fick lof att sotas. Åh, svarade jag, kom nu icke Patty med några ledsamma underrättelser, förrän jag fått er frus glasögon lagade. Derefter så kommo de stekta äpplena hem; m:rs Wallis, bagarefrun, skickade sin gosse med dem; hon är alltid så vänlig och höflig mot oss, m:rs Wallis. Jag har likväl hört sägas, att hon kan vara rätt barsk och svara rätt plumpt ibland. Hennes artighet mot oss kan likväl icke komma af att vi äro goda kunder, ty vi köpa icke mycket bröd, endast åt tre personer, och nu dertill Jane; men hon äter nästan intet, och gör en så dålig frukost, att ni skulle blifva rädd, om ni såg det. Men midt på dagen blir hon hungrig och det finnes ingenting, som hon tycker så mycket om, som stekta äpplen, och de äro äfven mycket helsosamma, ty jag tog tillfället i akt härom dagen, då jag råkade doktor Perry på gatan och frågade honom. Jag tviflade visst icke derpå förut, som hört m:r Woodhouse så ofta rekommendera ett stekt äpple; jag tror han icke anser dem helsosamma att förtära på annat sätt. Vi nyttja likväl ofta äppletorta, Patty lagar den så väl. Nåväl, m:rs Weston, har ni lyckats, få vi damerna med oss, som jag hoppas.

Emma svarade, att hon mycket gerna skulle se huru m:rs Bates mådde m. m., och de gingo omsider ur boden, utan vidare hinder från miss Bates.

— Huru står det till, m:rs Ford? Förlåt mig, jag såg er icke genast. Jag hör att ni fått hem mycket vackra band; Jane var förtjust i dem. Tack för handskarna, de passade temligen bra; de voro blott litet för vida, men Jane sydde in dem.

— Hvad var det jag talade om? sade hon, då de kommit ut på gatan.

Emma undrade, hvilket ämne hon i hela röran skulle taga reda på,

— Jag försäkrar, att jag icke minnes hvad jag talade om. Ah, min mors glasögon! Huru förbindligt af m:r Frank Churchill! Sannerligen öfverträffar han icke allt, hvad man hört sägas om honom, och allt, hvad man väntade. Jag lyckönskar er, m:rs Weston, på det hjertligaste; han motsvarar allt, hvad de ömmaste föräldrar kunna önska. Jag kan aldrig glömma en sådan vänlighet. Och då jag tog fram de stekta äpplena och bad, att han skulle vara så god och smaka på dem! Ack, sade han, det finnes ingenting i fruktväg så godt, som ugnstekta äpplen, och dessa äro de aptitligaste, jag någonsin sett. Det syntes på hans sätt, att det icke blott var en kompliment, och det var ju så obeskrifligt förbindligt. Det är också utmärkt rara äpplen och m:rs Wallis sköter dem mycket väl, men vi låta ej sätta in dem mer än två gånger, ehuru m:r Woodhouse tog löfte af oss att de skulle insättas tre gånger, och derföre beder jag miss Woodhouse vara god och icke nämna det. Det är också en präktig sort stekäpplen, ifrån Donwell, och en af m:r Knightleys frikostiga gåfvor. Han skickar oss hvarje år en hel säck sådana, och ingen har äpplen, som så länge kunna förvaras, som från ett träd i hans trädgård, eller jag tror der är två. Men häromdagen blef jag alldeles förlägen; han kom just, som Jane åt sina äpplen; vi talade om dem och huru mycket hon tyckte om dem, och han frågade om icke säcken redan var slut. Jag är säker på, sade han, att den måste vara slut, och jag skall skicka litet mera, ty jag har mera deraf än jag behöfver sjelf. Jag bad att han icke skulle göra det, ty jag kunde icke säga, att vi hade tillräckligt qvar, efter der blott var ett dussin eller så, och de

skulle varit för Janes räkning allesammans; men jag tyckte det var fasligt att han skulle skicka oss mera, då vi redan fått så mycket, och Jane sade detsamma. Och då han gått sin väg, så nästan grälade hon på mig; nej, jag bör ej säga gräla, ty det ha vi ännu aldrig gjort, men hon var ledsen, att jag ej låtit honom tro att der var tillräckligt qvar. Samma afton kom William Larkins med en stor korg med samma sorts äpplen. William är en gammal bekant, som jag alltid är glad att råka, och som jag språkade mycket med, men sedan fick jag höra af Patty att William sagt att det var alla äpplen, som funnos qvar, så nu hade m:r Knightley inga sjelf. Detta ville jag för ingen del att Jane skulle få veta, så att jag förbjöd Patty att omtala det, men olyckligtvis kom jag att nämna det sjelf.

Miss Bates hade just slutat, när Patty öppnade dörren och hennes följeslagerskor gingo uppför trappan, oupphörligt ackompagnerade af samma fragmentariska uttryck af hennes välvilliga pratsamhet.

— Var god och akta sig, m:rs Weston, det är ett trappsteg i svängen. Akta sig, bästa miss Woodhouse, den här trappan är så förskräckligt mörk och trång. Miss Smith, akta sig för all del; jag är så ledsen, miss Woodhouse, jag tror ni stötte er fot.

---

## XXVIII.

Det lilla rummet gaf anblicken af ett lugn, som en målare med förtjusning skulle uppfattat. Den gamla mormodern, utan sitt vanliga handarbete, satt slumrande bredvid spiseln, de tvänne unga personerna voro tysta, den ena vid ett bord, nära den gamla, ifrigt sys-

selsatt med hennes glasögon, den andra betraktande med synbart nöje sitt nya piano.

Den unge mannen syntes mycket glad att åter få se Emma, och sade sagta:

— Det var roligt att ni kom, ehuru tio minuter tidigare än jag beräknade. Ni ser att jag försöker att vara nyttig till något; hvad tror ni derom?

— Hvad! sade m:rs Weston, äro de icke färdiga ännu? Ni skulle icke kunna lefva på att arbeta, som guldsmed.

— Jag har icke hela tiden hållit på med detta; jag hjelpte miss Fairfax att ställa pianot stadigt. Golfvet var ej jemnt, så att vi ha lagt papper under den ena foten.

Han satte fram en stol åt Emma bredvid sig, valde ut åt henne de bästa äpplena och bad henne om råd vid sitt arbete, till dess miss Fairfax var färdig att sätta sig till instrumentet. Att hon icke genast gjorde det, trodde Emma komma af hennes sinnesrörelse, som behöfde besegras innan hon kunde begagna en gåfva, så ny och för henne så betydelsefull. Emma kände medlidande med hennes känslor och beslöt att aldrig mer skämta deröfver med Frank.

— Hvilken än öfverste Campbell användt som kommissionär, sade Frank och såg småleende på Emma, så har han icke gjort sin sak illa. Jag blef invigd i familjens smak vid Weymouth och diskantens särdeles milda ton är precist hvad de alla skulle isynnerhet tycka om; är det icke så, miss Fairfax?

Jane låddes icke höra, ty m:rs Weston talade till henne i detsamma.

— Det är icke beskedligt, hviskade Emma; min gissning var ju blott ett infall. Ni bör icke göra henne brydd.

Han skakade då hufvudet med en mine, som tillkännagaf allt för litet tvifvel och allt för litet medlidande.

Straxt derefter började han åter:

— Hvad edra vänner i Irland, miss Fairfax, skola glädja sig åt, att veta er ega tillgång till ett så stort nöje för er sjelf. Jag är viss om att de ofta tänka på er och undra hvilken dag, som instrumentet kommer fram. Tror ni att öfverste Campbells nu kunna ana att ni sitter och spelar på det, eller att det kanske anländt tidigare än de förmoda?

Nu var det ingen hjelp. Jane måste både höra och svara.

— Till dess jag får bref från öfverste Campbells, sade hon med en röst, som hon försökte att göra lugn, så kan jag ej med säkerhet antaga någonting; allt blir blott en gissning.

— En gissning! Ibland slår en gissning in, ibland är den alldeles på tok. Jag önskar, att jag kunde gissa huru snart detta blir färdigt. Hvad man talar för nonsens, miss Woodhouse, då man tillika är sysselsatt; jag tänker att arbetsfolket måste tiga under arbetet. Se der, nu är det färdigt. Jag har det nöjet, madame, sade han till m:rs Bates, att återlemna glasögonen, för det närvarande hela.

Både mormodern och dottern tackade honom på det hjertligaste, men, för att undslippa den sednare, gick han till pianot, der Jane satt qvar och bad henne spela något mera.

— Om ni är mycket god, sade han, så blir det en vals, en af dem vi dansade i går afton, det är så mycket lif i dem. De hade dock ingen upplifvande verkan på er sjelf, ty ni såg trött ut hela tiden. Ni tyckte om att vi slutade, men jag hade velat gifva allt i verlden, för att få dansa en halftimme till.

Hon spelade.

— Hvilken sällhet att höra toner, som påminna om att man varit lycklig! Om jag icke misstager mig, så dansades den der vid Weymouth.

Hon såg på honom en minut, rodnade djupt, och spelade sedan något annat. Han tog noter från en stol bredvid pianot och gick med dem till Emma.

— Här är någonting alldeles nytt för mig. Känner ni till Cramer? Och här är ett nytt häfte af irländska melodier. Det var att förmoda ifrån det hållet; allt detta följde med instrumentet. Mycket omtänksamt af öfverste Campbell; han visste att miss Fairfax icke kunde få någon ny musik här. Denna del af presenten väcker isynnerhet min aktning, den bevisar att hjertat haft del deri. Ingenting gjordt i hast eller ofullkomligt; det kommer från en sann tillgifvenhet.

Emma önskade att han talat mindre tydligt, men likväl kände hon sig road, och då hon kastade en blick på Jane och såg ett halft småleende tillsammans med förebråelsens rodnad, gjorde hon sig mindre samvete af att deltaga i skämtet. Den älskvärda, upprigtiga, fullkomliga miss Fairfax njöt af att i hemlighet underhålla, som det tycktes, straffbara känslor.

Han lade på bordet hela nothögen, och medan de tillsammans genomsågo den, hviskade Emma:

— Ni talar för tydligt; hon kan ej annat än förstå er.

— Jag hoppas äfven att hon gör det; jag vill att hon skall förstå mig. Jag behöfver icke rodna för hvad jag sagt.

— Men det gör nästan jag och ångrar att jag någonsin fick den idéen.

— Jag är deremot glad att ni meddelade den till mig. Jag har nu klaven till hennes besynnerligheter i många fall; om hon har något att förebrå sig, så bör hon erkänna det.

— Det är ej utan, att hon icke gör det äfven, tänker jag.

— Det ser jag just inga tecken till; hon spelar nu Robin Adair, hans favorit-stycke.

Miss Bates, som satt vid fönstret, skrek till, att m:r Knightley kom ridandes.

— Jag måste tala vid honom, om det blir möjligt, men jag vill icke öppna fönstret här, utan i rummet bredvid, det kunde blifva drag; han kommer säkert in, då han får höra hvem som är här. Ack, så roligt, att se vårt lilla rum så hedradt.

Hälften af detta sades i rummet bredvid, der hon öppnade fönstret och fångade an m:r Knightley, och hvarje ord, de båda sade, hördes så väl af de andra, som om de varit i samma rum.

— Huru står det till? Vi äro obeskrifligt tacksamma för vagnen i går afton; vi kommo just lagom hem, min mor hade icke väntat oss förut. Men kom in, kom in, jag beder, ni skall finna några af edra vänner här.

Så började miss Bates, men m:r Knightley tycktes ha beslutat att han framför allt först skulle ha svar på en sin egen fråga och sade derför i en hög och något befallande ton:

— Huru mår er systerdotter, miss Bates? Jag tänkte höra efter er alla, men isynnerhet huru miss Fairfax mådde efter gårdagen. Hon förkylde sig väl icke, hoppas jag.

Och miss Bates var nödsakad att svara derpå bestämdt innan han ville höra på hvad hon hade att säga. Åhörarne hade ej litet roligt, m:rs Weston såg menande på Emma, men hon skakade nekande på hufvudet.

— Hvad vi äro er förbundna för vagnen, återtog miss Bates.

Men han afbröt det tillernade talet tvärt:

— Jag ernar mig till Kingston. Har ni något ärende dit, som jag kunde åtaga mig?

— Kors! Till Kingston? Jag hörde m:rs Cole säga, att det var något hon ville ha från Kingston.

— M:rs Cole kan skicka sina domestiker, men är det någonting, ni vill ha derifrån?

— Nej, jag tackar. Men kom in. Hvem tror ni väl är här? Miss Woodhouse och miss Smith ha varit så goda och kommit, för att höra det nya pianot. Lemna er häst på Kronan och kom in.

— Nåväl, sade han litet fundersam, kanske på en fem minuter.

— Och så är m:rs Weston här och master Frank Churchill! Ha vi icke nu att bjuda på?

— Nej, tack, jag har ej tid nu; jag skall komma en annan dag och höra det nya pianot.

— Ack, så ledsamt det var; men, m:r Knightley, i går hade vi ett verkligt nöje, musik och dans; att se miss Woodhouse och m:r Frank Churchill valsa var rigtigt förtjusande, har ni sett någonting sådant?

— Ingenting så förtjusande; jag kan väl icke säga någonting mindre, efter de förmodligen höra hvad som säges. Men hvarför berömmer ni icke också miss Fairfax; hon dansar också mycket väl, och m:rs Westons dansmusik — jag tror ingen i hela England spelar så väl till dans, som hon — och om nu edra vänner derinne ha den minsta tacksamhetskänsla, så skulle de nu berömma er och mig i deras ordning, men jag kan icke stanna qvar och höra på dem.

— Åh, m:r Knightley, ännu ett ögonblick . . . han är redan borta . . . nåväl, sade hon, då hon kom in till de andra, jag kunde icke öfvertala honom. M:r Knightley hade ej tid att dröja, han skulle till Kingston. Han frågade mig om jag . . .

— Ja, sade Jane, vi hörde hans godhetsfulla tillbud och hvarje ord han yttrade.

— Åh-ja, söta du, det är jag viss om att ni gjorde, dörren och fönstret voro öppna och han talade så högt . . . äh, miss Woodhouse, skall ni gå så snart, ni är ju så godt som nyss kommen, men ni var mycket god.

Då man såg på klockan, var tiden så långt liden, att äfven misstress Weston och Frank togo afsked och kunde blott följa de unga damerna till Hartfields-vägen.

---

## XXIX.

Det är icke omöjligt att helt och hållet kunna undvara dans. Man har exempel på att unga personer tillbringat många månader i rad, ja, äfven år, utan att hafva varit på någon slags bal, och derföre ej tagit någon skada, hvarken till kropp eller själ; men om de blott börjat, om den sällheten erfarits en gång, att sättas i en hastig rörelse, så att andan kanske mistes, då skall det vara en tungsint ungdom, som ej vill ha mera deraf.

Frank Churchill hade dansat en gång i Highbury, och han längtade att dansa om igen, och en afton, då m:r Woodhouse var på Randalls, uppgjorde Frank och Emma planer derför. Det var hans idé och han hade största ifvern att utföra den, ty hon bedömde bäst svårigheterna och var mest mån om beqvämlighet och utrymme. Likväl hade hon ingenting emot att ånyo tillsammans med Frank förtjusa med sin dans, det var någonting, hvaruti hon kunde täfla med miss Fairfax och äfven för dansen i sig sjelf, utan någon tillsats af fåfänga, hjelpte hon till att mäta rummet, som de voro uti, och derefter bedöma hvad det kunde rymma och sedan äfven rummet bredvid, i hopp att det skulle vara större.

Hans första förslag och begäran var att dansen, som började hos Coles, skulle fortsättas der, att samma sällskap skulle bjudas och samma musik erhållas, hvil-

ket bifölls mycket beredvilligt. M:r Weston fann det förträffligt och hans fru lofvade att spela, så länge de orkade att dansa; sedan företog han den interessanta affären att räkna öfver hvilka det skulle blifva, och bestämma det oundgängligt nödvändiga utrymmet för hvarje par.

— Ni, miss Smith och miss Fairfax gör tre och två misser Coxes, gör fem; och så ha' vi två herrar Gilbert, den unge Cox, min far, jag sjelf och dessutom m:r Knightley. Ja, det är alldeles tillräckligt, och för fem par är här rigtigt godt utrymme.

Men så gjordes först den anmärkningen:

— Här kan icke vara rum för fem par, det är omöjligt, det låter sig icke göra.

Och sedan:

— Det lönar väl dessutom icke mödan att ställa till en dans blott för fem par. Fem par äro ju ingenting, om man tänker rätt på saken, man kan blott tala om det för tillfället.

Någon sade, att bröderne Gilbert väntade sin syster, och hon kunde då äfven bjudas; äfven trodde man att m:rs Gilbert dansat, om hon hos Coles blifvit uppbjuden. Omsider nämnde m:r Weston en hel mängd kusiner, som nödvändigt måste vara med, och en annan familj, som hörde till gamla bekanta, hvilka icke kunde uteslutas, så att man på det sättet fick tio par, och frågan, huru de skulle få rum, återstod nu blott att besvara.

Man kan allt, hvad man vill, säger ordspråket, och Frank ville dansa, hvarföre han äfven fann att samma rum, som för en stund sedan ansågs med möda kunna rymma fem par, nu var tillräckligt för tio.

— Vi ville ha' det allt för ståtligt, sade han, och beräkna för stort utrymme; tio par få mycket väl rum här.

— Det blefve en faslig trängsel, invände Emma;

man skulle knappast kunna röra sig, mycket mindre dansa.

— Mycket sannt, svarade han allvarsamt, men fortfor med att mäta rummet och upprepade sedan: jag tror det blir temligen godt rum för tio par.

— Nej, nej, sade hon, ni är för oförståndig. Ingenting kan väl vara mindre roligt, än att dansa i trängsel, och det till i ett litet rum.

— Det kan ingen neka, svarade han, och jag håller fullkomligt med er derom. Trängsel i ett litet rum . . . ni har, miss Woodhouse, en talang att måla med få ord alldeles förträffligt. Likväl, sedan man hunnit så långt, är man icke benägen att öfvergifva hela planen. Min far skulle derigenom gå miste om ett nöje . . . och, noga öfverlagdt, så är min tanka att tio par kunna dansa här.

Emma blef varse att han under sin artighet gömde en egen vilja, som han icke dessmindre gjorde gällande, och att han nu hellre ville disputera, än förlora tillfället att åter få dansa med henne, och för denna hans önskan förlät hon det öfriga.

Tidigt följande dagen var han på Hartfield, och det glada leende, med hvilket han helsade henne, bevisade att planen ej var öfvergifven. Han kom också tvärtom för att förkunna att den vunnit en förbättring.

— Nåväl, miss Woodhouse, började han genast, jag hoppas att ert tycke för dans icke blifvit bortskrämdt af fruktan för min fars små rum. Jag medför ett annat förslag i ämnet, som min far uppgjort och som blott väntar på ert bifall, för att sättas i verket. Vill ni göra mig den äran och dansa de två första dansarna med mig på den lilla tillernade bal, som blifver, ej på Randalls, utan på värdshuset Kronan?

— På Kronan!

— Ja, om ni och m:r Woodhouse icke finna något hinder derför, och jag hoppas att ni icke nekar min

far, som önskar att hans vänner ville besöka honom der, hvarest han kan bättre accommodera dem och skall lika hjertligt taga emot dem, som på Randalls. Åh, ni hade fullkomligt rätt, det hade blifvit odrägligt varmt och trängt på Randalls, men jag tordes ej medgifva det, för att ej hela planen skulle bli om intet. Ni samtycker . . . jag hoppas ni samtycker?

— Såvida jag kan svara för mig sjelf, så gillar jag med stort nöje detta arrangement, som ingen kan ha något att invända emot, då m:r och m:rs Weston ej sjelfva göra det. Tycker ej pappa, att detta blir mycket bättre?

Pappa hade ej varit för dansen på Randalls, det var lätt att förkyla sig sedan man dansat; nu hade han svårt att förstå, huru Westons kunde vilja göra sig ett sådant besvär, och hade ännu svårare att tillåta Emma riskera sin helsa, som han kallade det; men Emma påminde honom, att hon var der under miss Taylors vård, som doktor Perry en gång sagt var det säkraste preservativ för Emma mot allt ondt, hvarefter han omsider samtyckte.

Frank framförde sedan den kommission han fått, att föra Emma till det blifvande balrummet, der m:r och m:s Weston redan voro och önskade att erhålla Emmas råd, innan de företogo någonting. Med särdeles nöje efterkom hon deras begäran, och de två unga personerna följdes åt till Kronan, der de mottogos med underrättelser om tilltänkta anordningar. M:r Weston var nöjd med allting på stället, men hans fru var ej utan sina bekymmer.

— Emma, sade hon, se på tapeterna, de äro sämre än jag väntade, på vissa ställen förskräckligt smutsiga . . . och panelningen så gul och förbi.

— Min bästa du, sade hennes man, du är för nogräknad, det betyder ju ingenting, ty vid ljus kommer

det ej att synas. Icke märka vi det der, då vi sitta och spela här.

Damerna sågo på hvarandra och tänkte: herrarne se sällan att någonting är smutsigt". Herrarne anmärkte hvar för sig: "fruntimmerna skola alltid ha' onödiga omsorger".

Men en omsorg delades likväl af herrarne, och det var, hvar man skulle supera? Då balrummet byggdes, hade ej någon supé tagits med i beräkningen, så att der blott fanns ett litet rum bredvid för spelpartier. Hvad skulle man göra? Rummet behöfdes äfven nu till samma ändamål och var dessutom för litet att supera uti. Ett annat, större rum kunde erhållas, men det låg på andra sidan af huset, och man måste passera en obehaglig, lång gång, för att komma dit. Detta hade i båda fallen sina olägenheter: ungdomen kunde förkyla sig i den dragiga gången, och att vara hoppackade i det lilla rummet under supéen, skulle blifva odrägligt.

— Jag önskade helst, sade m:rs Weston, att rätta mig efter hvad våra gäster i allmänhet skulle tycka mest om, men huru skall man få veta det?

— Åh jo, svarade Frank, om ni vill ha' edra grannars omdöme, så bör ni vända er till de förnämsta, t. ex. Coles, de bo ej långt bort, jag kan ju gå efter dem . . . eller miss Bates, hon bor närmare . . . och hvem vet om icke hon är den rätta att ha' reda på hvad alla andra tycka. Här bör bli' en stor rådplägning. Skall jag bedja miss Bates komma och deltaga i den?

— Ja, om det roar dig, sade m:rs Weston litet villrådig, om vi kunna ha' någon nytta af henne.

— Man får aldrig höra af miss Bates hvad man vill veta, sade Emma. Hon skall bli' alldeles förtjust, vara idel tacksamhet, men icke svara någonting bestämdt, knappast höra på hvad vi fråga. Någon nytta skall hon visst icke göra.

— Men hon är så rolig, så utomordentlig rolig! Jag tycker så mycket om att höra miss Bates tala. Dessutom skall jag icke föra hit hela familjen.

M:r Weston närmade sig i detsamma, och då han hörde hvarom frågan var, gaf han sitt afgörande bifall dertill.

— Ja, Frank, hemta hit miss Bates, ty jag vet ingen, som bättre än hon kan visa oss huru man undanrödjer svårigheter. Vi ha' blifvit litet förmycket granntyckta, men hon är ett slående exempel, huru man kan finna sig i allt. Men hemta hit dem båda två.

— Båda två . . . kan den gamla . . .?

— Den gamla . . . jag skulle anse dig, Frank, för ett stort dumhufvud, om du kommer, utan att äfven ha systerdottern med.

— Ah, förlåt, jag kom icke genast ihåg . . . men efter ni så vill, skall jag försöka att öfvertala dem båda att följa med.

Och han sprang bort.

Långt förrän han återkom med den lilla, lifliga tanten och den eleganta miss Fairfax, hade m:rs Weston, som en eftergifven, god hustru, ånyo undersökt den omtalta gången och funnit dess olägenheter mindre, ja, nästan inga, emedan den befanns vara alldeles dragfri, hvilket gjorde ett beslut ganska lätt. Allt det öfriga, åtminstone såsom man tänkte sig det, skulle blifva efter önskan. Frank hade redan skrifvit till Enscombe, för att få några dagars längre permission, som väl icke kunde nekas honom, och en förträfflig bal skulle det blifva, hvilket miss Bates, då hon kom, äfven försäkrade. Som rådgifverska behöfdes hon väl ej, men såsom en bifallande person — en mindre farlig titel — var hon mycket välkommen. Hon tröttnade ej heller att ifrigt och varmt berömma allt, och hvarje detalj särskildt, som naturligtvis skulle förefalla behagligt. Innan sällskapet skiljdes åt, hade den blifvande afto-

nens hjelte försäkrat sig om Emmas samtycke till de två första dansarna, hvarvid m:r Weston, med en förtjust mine, hviskade något till sin fru.

---

## XXX.

För att Emma skulle fullkomligt glädja sig åt balen, fordrades, att den kunde blifva af inom de fjorton dagar, som ulgjorde tiden för hans första permission, ty hon ensam fruktade att Churchills skulle neka att förlänga den. Men man måste hafva tid till alla anordningarna, så att den ej kunde bestämmas, förrän till början af tredje veckan, äfven med risk att allt besvär vore förgäfves.

Churchills visade sig likväl graciösa i sjelfva saken, om ej i orden. Det märktes tydligt att de icke ogerna samtyckte till hans begäran. Allt tycktes således gynna företaget, men, som det vanligen händer, så lemnade en oro blott rum åt en annan, och sedan Emma nu var viss om balen, så började hon fundera på m:r Knightleys förtretliga liknöjdhet för den. Antingen derför, att han icke sjelf dansade, eller för det att planen uppgjorts utan hans tillstyrkande, så hade han fast beslutat, att den ej skulle interessera honom, ej väcka hans nyfikenhet eller göra honom något nöje. Då hon talade med honom derom, tycktes han ej mycket gilla den.

— Om Westons vilja göra sig så mycket besvär för några timmars bullrande gästfrihet, sade han, så icke mig emot, ehuru jag ej är road deraf; ja, jag kommer dit, det förstås, och skall försöka att vara så litet sömnig, som möjligt, men jag tillstår att jag hellre

vore hemma och ginge igenom veckans räkningar med William Larkins. Hvad är det för nöje uti att se andra dansa? Att dansa väl tror jag måste, liksom dygden, vara sin egen belöning, ty de, som se på, tänka på någonting helt annat.

Emma tog åt sig hvad hon trodde vara ernadt åt henne och blef förtretad. Likväl tillfredsställde det henne något, att det ej heller innehöll någon kompliment åt miss Fairfax, och det var ej, för att sympathisera med henne, som han talade med sådant förakt om balen, ty tanken derpå hade gjort henne utomordentligt glad, så att hon till och med blifvit animerad och meddelsam, och af sig sjelf yttrat:

— Ack, miss Woodhouse, måtte ingenting förhindra balen! Det skulle blifva för obeskrifligt ledsamt, ty jag föreställer mig att den skall blifva mycket, mycket rolig.

Jane delade med henne således det ödet, att m:r Knightley föredrog William Larkins sällskap framför deras, hvilket var en stor tröst.

Det blef likväl ingen anledning att gräla med m:r Knightley, ty två dagar derefter blef det så säkert förutsedda nöjet om intet. Ett bref från Franks onkel bad honom genast komma hem. M:rs Churchill hade sjuknat, och så farligt, att hon önskade och kunde ej undvara att se honom.

Underrättelsen härom fick Emma i en biljett från m:rs Weston, samt att han skulle resa om ett par timmar, utan att likväl känna någon oro för sin tante, ty han kände till hennes sjukdoms-fall, och de rättade sig efter hennes egen vilja. Han skulle likväl förut, som hastigast, komma till Hartfield, för att taga afsked, hvilket allt biljetten innehöll. Denna ledsamma biljett emottog Emma vid frukosten, och sedan den var läst, kunde man blott beklaga och beskärma sig. En sådan förtjusande och rolig afton, som man gick miste om,

och dertill den unge mannens angenäma sällskap, det var ju rigtigt olyckligt!

— Men det anade mig, sade hon slutligen.

Hos hennes far väckte underrättelsen helt andra känslor; han blef lifligt interesserad af tantens sjukdom och undrade hvad hon nyttjade för medicin, men hvad balen angick, så var det ledsamt att Emma skulle gå miste derom; likväl var hennes helsa bättre bevarad den förutan.

Emma hade hemtat sig och återfått sitt vanliga lugn innan Frank blef synlig, men om detta lugn väckte den otålighet, den sorgsna blick och det nedslagna lynne, som märktes hos honom, så kanske det förlikte henne med hans hastiga bortresa. Han satt först fördjupad i tankar en fem minuter och sade sedan häftigt:

— Af allt, som är fasligt, är ingenting värre än att taga afsked?

— Men ni kommer väl igen, sade Emma; detta kan väl ej blifva ert enda besök på Randalls.

— Ah, sade han, skakande på hufvudet, det är osäkert om och när jag skulle kunna komma åter. Det skall dock ej blifva mitt fel, om jag ej gör det, ty alla mina tankar och bemödanden skola egnas derät.

— Vi måste nu försaka vår stackars bal.

— Ack, ja, balen! Hvarför dröjde vi med den? Huru ofta förstör man icke ett nöje genom förberedelserna dertill; så dåraktigt! Men om jag kommer igen, så skola vi ha' vår bal. Glöm således icke ert löfte.

Emma gaf honom ett vänligt småleende.

— Hvad dessa tvänne veckor varit för en lycklig tid! fortfor han. Hvarje dag har vunnit allt mer och mer intresse och värde och gifvit mig allt mindre håg att utbyta Highbury mot något annat ställe . . . lycklig den, som får stanna qvar här!

— Efter ni nu gör oss en så liberal rättvisa, sade Emma, skrattande, så kan jag fråga, om ni ej kom hit

med ett litet tvifvel om att kunna trifvas här? Vi ha' säkerligen öfverträffat er väntan. Ni skulle ej dröjt så länge att komma hit, om ni haft en angenäm föreställning om Highbury.

Han skrattade blott och syntes tankspridd.

— Och ni måste resa nu genast?

— Ja, så snart min far kommer, som skulle hemta mig här, följas vi åt tillbaka; jag för att sätta mig i vagnen. Jag fruktar, att han i hvarje minut kan vara här.

— Har ni icke en gång fem minuter att skänka edra vänner, miss Fairfax och miss Bates; det var illa, ni kunde ha' hemtat styrka af miss Bates kraftfulla, öfvertygande förmåga.

— Jag har redan varit der. Jag ernade blott vara der tre minuter, men blef uppehållen deraf, att miss Bates var utgången, och jag måste nödvändigt invänta hennes återkomst. Hon är ett fruntimmer, som man kan och måste skratta åt, men som man ej vill visa missaktning. Då jag skulle passera förbi der, så var det bättre att göra min visit med ens . . . och . . .

Han syntes villrådig, steg upp och gick till ett fönster.

— Miss Woodhouse, återtog han, jag tror att ni måste misstänka något?

Han betraktade henne, som om han velat se hvad hon tänkte. Hon visste knappt hvad hon skulle säga. Det tycktes båda något allvarsamt, som hon ville undvika. Hon försökte således att med största lugn säga:

— Ni gjorde alldeles rätt, det var bäst att då aflägga ert besök.

Han teg. Hon hörde honom sucka. Han hade visserligen orsak dertill, ty han kunde ej smickra sig med att hon uppmuntrat honom. Efter några sekunders förlägenhet satte han sig åter och sade i en mera bestämd ton:

— Det var, för att få tillbringa på Hartfield den sista stund, jag hade öfrig. Och min aktning . . .

Han stannade åter och syntes helt förvirrad.

Han var mera betagen än Emma förmodat, och hvem vet huru det kunnat slutas, om icke hans far anländt i detsamma, äfvensom m:r Woodhouse, och nödvändigheten tvungit honom att öfvervinna sin sinnesrörelse.

M:r Weston hade alltid brådtom, då det var fråga om en affär, och han kunde lika litet fördröja en oundviklig ledsamhet, som han kunde förutse den innan den inträffade; han sade också nu: "det är tid att gå". Den unge mannen suckade, men steg upp, för att taga afsked.

— Jag har dock den tillfredsställelsen att få höra talas om er allesammans. M:rs Weston har varit så god och lofvat, att korrespondera med mig. Det är en så stor fördel att brefvexla med ett fruntimmer, då man är allvarsamt interesserad af dem, som man aflägsnar sig ifrån. Hon skall berätta mig allting och jag äter befinna mig i det kära Highbury genom hennes bref.

Emma och han togo hvarandra vänligt i hand, och med ett melankoliskt "adieu" skiljdes han derifrån. Deras bekantskap hade varit kort, afskedet kort, han var borta och Emma kände sig så sorgsen och förutsäg en så stor saknad af hans frånvaro ur deras lilla krets, att hon började frukta att detta kunde väcka hos henne en för djup känsla.

De fjorton dagarna hade gått fort, och märkbar måste återgången blifva till tidens förut vanliga gång på Hartfield. För att göra sig fullkomligt saknad, hade han ju nästan förklarat sin kärlek. Huru stark eller varaktig hans böjelse kunde blifva, var en annan fråga, men för det närvarande kunde hon ej betvifla att han hade ett lifligt tycke och beundran för henne sjelf, och denna öfvertygelse, i förening med det öfriga,

kom henne att antaga, det hon måste vara litet kär i honom, oaktadt hennes förut fattade föresatser att icke blifva det, efter hon aldrig skulle gifta sig.

— Jag är det dock säkerligen, tänkte hon; denna känsla af oro och ledsnad, denna håglöshet för någon sysselsättning måste vara tecken dertill; jag skulle också vara en högst besynnerlig varelse, om jag icke vore det, åtminstone för några veckor. Nåväl, allt ondt har något godt med sig. Om många sakna Frank Churchill, så skall deremot m:r Knightley känna sig nöjd.

M:r Knightley visade dock ingen glädje, som kunde vara obehaglig för henne; han sade tvärtom med godhet:

— Det var en verklig otur för er, Emma, som så sällan har tillfälle att få dansa.

Några dagar gick om, innan hon råkade Jane och kunde döma om, huru hon kände denna bedröfliga förändring, men när hon träffade henne, fann hon hennes orubbliga sinneslugn afskyvärdt. Hon hade likväl varit sjuk och plågats så förfärligt af hufvudvärk, att hennes tante förklarade, att om också balen blifvit af, så hade visst icke Jane kunnat vara med, och Emma tyckte att det var ett barmhertighetsverk, att tillskrifva hennes opassande liknöjdhet en sjuklig mattighet.

---

## XXXI.

Emma öfvertygade sig allt mer och mer om att hon var kär i Frank Churchill; hon var blott osäker om till hvilken grad. Först tänkte hon att det var ganska betydligt, men sedermera att det var blott helt litet. Hon hade stort nöje af att höra talas om honom och för hans skull ett större nöje än vanligt att råka m:r

och m:rs Weston; hon tänkte ofta på honom och var otålig att det skulle komma bref, så att hon kunde få veta, huru han befann sig, huru hans lynne var, huru tanten mådde och om han hade någon utsigt att få komma åter till Randalls på våren. Men å en annan sida kände hon sig icke olycklig, och utom första dagen, var hon, som vanligt, road af sysselsättning; hon var glad och munter och, ehuru behaglig han var, kunde hon dock föreställa sig att han ej var utan sina fel, och under det hon i inbillningen genomgick fortsättningen och slutet af deras ömsesidiga böjelse, fantiserande de interessantaste samtal och mest eleganta bref, blef dock slutsatsen den, att hon gaf honom korgen. Deras böjelse skulle förvandlas till vänskap. Då hon nogare tänkte på detta, så tyckte hon att det ej var möjligt att hon kunde vara så särdeles mycket kär i Frank; ty, oaktadt hennes beslut att icke lemna sin far och att aldrig gifta sig, skulle väl en stark böjelse förorsaka någon strid i hennes känslor, hvilken nu ej fanns. Hon kom underfund med att hennes lycka ej berodde af honom och var särdeles belåten dermed.

I det hela var hon lika nöjd med sin åsigt om hans känslor. Hon trodde ej att hans tycke skulle fortfara; han tycktes ej vara den, hvilkens beständighet var att lita på. Han hade lifliga känslor, men hon trodde dem vara ombytliga. Hon kände sig rigtigt tacksam för att hennes eget tycke icke var djupare, än att hon efter en kort tid skulle vara densamma, som förut.

— Och jag skall då ha öfverstått en god sak, ty det påstås, att alla måste en gång älska, och min erfarenhet deraf har då varit ganska lätt, sade hon för sig sjelf.

Då hans bref till m:rs Weston anlände, fick Emma läsa det, och det gjorde hon med en så hög grad af nöje och beundran, att det kom henne att skaka på hufvudet åt sina egna känslor och låta henne tro att

de voro djupare än hon förmodat. Det var ett långt, välskrifvet bref, som beskref hans resa och uttryckte all den tillgifvenhet, tacksamhet och vördnad, som icke allenast var i sin ordning, utan äfven hedrade honom. Med liflighet och qvickhet omtalades skiljaktiga föremål och lokaliteter, som kunde anses interessera. Nu var det inga prydliga ursägter, framförda med en vältalighet, som väckte misstankar, utan det var ett språk, som tillkännagaf en uppriktig tillgifvenhet för m:rs Weston, och öfvergången från Highbury till Enscombe, kontrasten emellan de båda ställena, i anseende till sällskapslifvets största fördelar, berördes lätt, men tillräckligt, för att visa, att det senterades, och att mycket mer kunde sägas derom, om ej grannlagenheten förbjöde det. Hon förljustes äfven af att se sitt eget namn, miss Woodhouse, förekomma mer än en gång och alltid i förening med något litet smicker, antingen öfver hennes smak eller ett upprepande af hvad hon sagt; men då det förekom sista gången, utan någon artig blomsterprydnad, trodde hon sig deri igenkänna sitt eget inflytande och upptog det, som den största af alla komplimenter.

Nederst i kanten af brefvet stod dessa ord: jag fick ej tid, som ni sjelf vet, att taga afsked af miss Woodhouses lilla, vackra vän; var god och framför till henne min ursägt och helsning. Detta kunde Emma icke betvifla var blott för hennes skull — Harriet var blott ihågkommen såsom hennes vän. M:rs Churchill var mycket bättre, men han vågade ej en gång tänka på att bestämma, när han skulle kunna återkomma till Randalls.

Ehuru tillfredsställande och upplifvande brefvet var i sina detaljer, så fann dock Emma, när hon återlemnat det till m:rs Weston, att det ej gjort hennes känslor varmare. Hennes beslut att gifva honom korgen vann tvärtom ett stort stöd af en plan, som hon upp-

gjorde till hans blifvande tröst och lycka. Att han mindes Harriet och kallade henne "den lilla, vackra", gaf henne tanken på att hon i sinom tid kunde ersätta henne sjelf i hans tycke. Skulle det vara omöjligt? Nej, Harriet var visserligen mindre bildad än han sjelf, men han hade blifvit frapperad af det älskliga ansigtet och hennes enkla, hjertliga väsende.

"Men jag måste icke fästa mig dervid, tänkte hon, jag vet huru farligt det är. Besynnerligare har man dock sett, och då Frank och jag ej längre ha samma känslor för hvarandra, som nu, så blir det ett sätt att tillknyta fastare det band af oegennyttig vänskap emellan oss, som jag redan motser med så mycket nöje."

Det blef äfven nödvändigt att ha någon god utsigt i perspektiv för Harriet, ehuru försigtigheten fordrade att icke låta inbillningen för ofta framställa den, ty man kunde få ledsamheter från det hållet. Som man i Highbury fått Frank Churchills ankomst att tala om, straxt efter m:r Eltons förlofning, och denna sednare händelse liksom utplånat den förra, så återfick deremot nu, sedan Frank Churchill försvunnit, m:r Eltons giftermålsaffär hela dess första retande gestalt. Bröllopsdagen nämndes, det talades och tänktes ej på annat än m:r Elton och hans brud; Emma var sjuk af att höra det. Det hade varit en lycklig tid, den, då hon kunnat glömma master Elton, och hon hade hoppats att under den tiden Harriets sinne fått den styrka, som det behöfde; men hon blef snart öfvertygad om motsatsen, och att Harriet ej tillvunnit sig det lugn, som behöfdes.

Stackars Harriet, hon var så förbi, att hon behöfde all den tröst och uppmärksamhet, Emma kunde gifva henne. Och hon erkände att Harriet hade rättighet att göra anspråk på allt hennes tålamod och skicklighet att ställa henne tillfreds. Men det var ett tungt arbete, att med alla sina förnuftsskäl icke kunna väcka ett

motsvarande räsonnemang eller förmå att rubba tankan utur dess fixerade position.

Slutligen använde Emma ett annat medel.

— Att ni så fortfar, Harriet, att sörja öfver master Eltons giftermål, är den största förebråelse ni kan göra mig. Ni kan aldrig lifligare påminna mig om min villfarelse; jag har ej glömt, det försäkrar jag, att alltsammans var jag skulden till; jag bedrog mig sjelf och derefter olyckligtvis äfven er; tro icke att jag har glömt det!

Harriet blef så bestört, att hon blott gjorde ett utrop.

Emma fortfor:

— Jag har icke sagt: beherrska er sjelf för min skull, tänk mindre och tala mindre om m:r Elton för min skull; jag ville det skulle ske af bättre skäl, än för att blott skona mig; jag önskade ni skulle antaga vanan att beherrska er sjelf, såsom en pligt, både emot er sjelf och andra. Det smärtar mig att detta icke är ett tillräckligt skäl. Kanske jag ibland tyckt att Harriet icke borde glömma hvad som vore en skyldighet eller rättare en godhet mot mig.

Detta vädjande till hennes tillgifvenhet verkade mera än allt det öfriga. Att hon hade felat i tacksamhet och grannlagenhet mot miss Woodhouse, som hon så verkligt älskade, gjorde henne alldeles olycklig för en stund, och tanken härpå gaf henne sedermera styrka att iakttaga hvad hon borde, och att lägga band på sina känslor.

— Ni, som varit min bästa vän, att vara så otacksam mot er! Ni, som är ojemförlig med någon, som jag håller mest af i hela verlden. O, miss Woodhouse, huru otacksam jag varit!

Sådana uttryck, i förening med ett godt, uppriktigt utseende, kom Emma att tro, det hon aldrig så högt värderat Harriets tillgifvenhet, som då.

— Det finnes intet, som ingifver större behag än ett godt hjerta, sade hon sedermera till sig sjelf, ingenting så intagande. Det är det goda hjertat, som gör min far så allmänt älskad, som gör Isabella så omtyckt. Jag har det ej, men jag förstår att värdera och högakta det. Harriet har deri ett bestämdt företräde framför mig. Den goda Harriet! Jag ville icke förlora henne för det ljusaste, mest instruerade och förståndigaste fruntimmershufvud i verlden, t. ex. en Jane Fairfax's, med hennes kallsinnighet! Harriet är värd hundrade sådana, och, som hustru åt en ömsint man, blir hon ovärderlig. Jag vill ej nämna någon, men lycklig den man, som får Harriet i stället för Emma!

Det låg förmodligen utom Emmas erfarenhet, att ett godt hufvud och ett godt hjerta kunde vara förenade hos en och samma person.

---

## XXXII.

M:rs Elton visade sig först i kyrkan, men ehuru andakten deraf kunde störas, så kunde ej nyfikenheten tillfredsställas af att blott se den unga frun i kyrkbänken, och först efter lyckönsknings-visiterna kunde det afgöras, om hon såg bra ut, var vacker eller alls icke vacker.

Emma beslöt, icke af nyfikenhet, men af stolthet, att icke vara bland de sista, som besökte prestgården, och hon ville nödvändigt ha Harriet med sig, så att det värsta kunde vara förbi, ju förr dess hellre.

Hon kunde icke inkomma i samma rum, dit hon för tre månader sedan tagit sin tillflykt, under förevändning af sitt kängband, utan en mängd påminnel-

ser om artigheter, charader och oräkneliga missförstånd; det var ej heller att förmoda det icke den stackars Harriet skulle erfara detsamma; men hon uppförde sig väl och var blott något blek och mycket tyst. Visiten var naturligtvis helt kort, och under tiden var det så mycken förlägenhet och så mycket annat, som upptog tankarna, att Emma ej kunde bilda sig något omdöme om den unga frun, utom det, att hon var väl klädd och mycket liflig.

I det hela tyckte hon ej om henne. Utseendet var bra, ansigtet mera vackert än fult, men mine, röst och sätt hade en fullkomlig brist på elegans.

Hvad m:r Elton angick, så ville hon ej göra någon anmärkning; han var ingen Don Juan, och blott som en sådan hade han kunnat vara tillsammans med tre fruntimmer, hvaraf han nyligen var gift med det ena — hade friat till det andra — och blifvit misstänkt för att erna fria till det tredje — utan att känna sig förlägen och genom sitt bemödande att dölja detta blifva tillgjord och något löjlig.

— Nåväl, miss Woodhouse, sade Harriet, då de voro på egen hand, hvad tänker ni om henne, är hon icke förtjusande?

Emma besinnade sig litet innan hon svarade.

— Åh-ja . . . hon är ett lifligt fruntimmer.

— Jag tycker att hon är utmärkt vacker.

— Mycket väl klädd . . . klädningen var vacker.

— Det förundrar mig icke alls att hon vunnit hans tycke.

— Nej, der finnes ingenting att förundra sig öfver; hon har förmögenhet, och han behöfde ej söka upp henne.

— Jag är säker på, sade Harriet, suckande, att hon är honom mycket tillgifven.

— Kanske hon är det, men hvar och en blir icke alltid gift med den, af hvilken han är mest älskad.

Miss Hawkins behöfde ett hem och antog således det första, som tillbjöds henne.

— Och dermed fick hon äfven, sade Harriet allvarsamt, det bästa hon kunde önska sig. Jag önskar dem upprigtigt all lycka. Nu skall jag kunna råka dem, utan att det väcker min saknad. Hon synes förtjusande, just hvad han förtjenar. Han kallade henne Augusta; ett så vackert namn!

Då Eltons svarade på visiten, fick Emma tillfälle att stadga sitt omdöme. Harriet var lyckligtvis ej då på Hartfield. M:r Woodhouse sysselsatte m:r Elton, och hon hade en stunds ensam konversation med den unga frun, hvilket var tillräckligt, för att öfvertyga henne om, att m:rs Elton var fåfäng, sjelfbelåten i hög grad och ansåg sig för en mycket betydande person; att hon ernade angifva sällskapstonen, ehuru hon sjelf hade en ganska dålig; att om hon ej var dum, så var hon dock okunnig och skulle ej inverka fördelaktigt på m:r Elton.

Det första hon talade om var "Maple Grove", hennes svågers, m:r Sucklings, egendom. Hon jemförde Hartfield med Maple Grove. Allting omkring Hartfield var litet, men vackert ordnadt, huset väl bygdt och modernt. "Sannerligen mycket likt Maple Grove"! Hon var frapperad af likheten; sjelfva rummet hade samma storlek och form, som frukostrummet på Maple Grove, hennes systers favoritrum. Det vädjades till m:r Elton.

— Är det icke förvånande likt? Jag kunde nästan inbilla mig att jag vore på Maple Grove. Jag försäkrar er, miss Woodhouse, att det är för mig ett stort nöje att blifva påmind om ett ställe, som jag håller så mycket af, som Maple Grove. Jag har tillbringat så lyckliga dagar der.

En sentimental suck åtföljde detta.

— Alla, som se stället, finna det utmärkt vackert, men för mig har det varit ett hem. Då ni, såsom jag,

miss Woodhouse, måste ombyta vistelseort, så skall ni förstå, hvilket nöje det medför att möta sådant, som påminner om hvad man lemnat; men detta är en af de olägenheter, som tillhöra giftermål, det har jag alltid sagt.

Emma svarade något obetydligt, men det var nog för m:rs Elton, som helst hörde sin egen röst.

— Min svåger och syster ha lofvat att helsa på oss i sommar, och då skola vi resa vidt omkring och bese alla vackra ställen. De komma naturligtvis i sin Barouche-Landau, som rymmer mycket beqvämt fyra. Då man kommer till en vacker trakt, så vill man se deraf så mycket, som möjligt, och min svåger tycker mycket om sådana utfärder. Här brukas väl mycket om sommaren sådana lustpartier, miss Woodhouse?

— Nej, icke just här. Den vackraste delen af provinsen, som besökes af sådana partier, som ni talar om, ligger längre bort; men här äro vi mera stillsamma af oss och mera fallna för att vara hemma, än att uppgöra några planer för nöjen.

— Ah, ingenting är också bättre än hemmet. Ingen kan älska hemmet mera än jag. Min syster sade många gånger, då hon reste in till Bristol: jag kan icke förmå den flickan att lemna hemmet, ehuru jag icke tycker om att resa ensam i den stora Barouche-landauen; om Augusta rådde sig sjelf, skulle hon aldrig gå längre än i parken. Men likväl tycker jag ej om, att helt och hållet stänga in mig, det anser jag för ganska skadligt, och att det är mycket bättre att vara med någon gång i verlden, men hvarken för mycket eller för litet. Men jag förstår mycket väl hvad som hindrar er, miss Woodhouse, att vara hemifrån — hon säg på m:r Woodhouse — men hvarför försöker han icke Bath? Hans helsa skulle säkert blifva bättre, om han ville begagna Bath.

— Min far har varit der mer än en gång, men utan den minsta nytta.

— Det var stor skada, ty jag försäkrar, att för dem, som vattnet passa, är det förträffligt. Men stället är så gladt och muntert, att det säkert skulle uppfriska m:r Woodhouse till lynnet, hvilket jag hört ibland skall vara nedstämdt. Och hvad ni sjelf skulle tycka om det, behöfver jag knappast säga. Fördelarne af en vistelse i Bath för unga personer äro så allmänt erkända. Ni skulle der komma in i stora verlden, hvilket ni måste längta efter, som alltid lefvat så indraget. Och jag kunde genast med några rader införa er i den bästa societeten på stället. M:rs Partridge, hos hvilken jag alltid bott, skulle visst anse sig lycklig, att få visa er all möjlig uppmärksamhet och vore just rätta person att föra er an.

Detta var nästan mer än Emma kunde uthärda, utan att gifva svar på tal; hon besegrade dock sitt missnöje och svarade:

— Det kunde aldrig komma i fråga att de skulle resa till Bath, och hon betviflade att stället skulle passa henne bättre än hennes far.

Och för att slippa höra flera sottiser om Bath, sade hon:

— Jag behöfver ej fråga om ni är musikalisk, m:rs Elton, sådant underrättar alltid ryktet om, och vi ha här i Highbury länge vetat att ni spelar mycket väl.

— Nej, visst icke, långt derifrån, men underrättelsen har säkert kommit från någon mycket partisk. Jag tycker mycket om musik, är passionerad för musik och har derför med förtjusning hört, att jag kommit i en musikalisk krets. Jag vet att ni sjelf, miss Woodhouse, spelar förträffligt. För min del så kan jag icke lefva utan musik, den är bestämdt nödvändig för min tillvaro; jag sade derför ganska uppriktigt till m:r E., då han talade om mitt blifvande hem med någon fruktan

för dess inskränkthet mot hvad han viste att jag var van vid, jag sade honom uppriktigt: att jag kunde försaka verlden, baler, spektakler, nöjen, då jag hade så många medel inom mig sjelf att ersätta detta, men hvad jag icke kunde lefva förutan vore några musikaliska vänner; ty utan musik vore lifvet för mig ett intet.

— Jag förmodar, sade Emma leende, att m:r Elton skyndade att försäkra, det ni ej skulle sakna sådana här, och att ni förlåter honom för motivets skull, i fall ni finner att han öfverdrifvit.

— Något sådant fruktar jag visst icke. Jag är förtjust att befinna mig i en sådan krets och hoppas att vi skola ha små concerter tillsammans. Jag tänker, miss Woodhouse, att ni och jag skola arrangera musikaliska soiréer vissa dagar i veckan, ömsom här och ömsom hos oss. Är det icke en god plan? Någonting af den beskaffenheten skulle vara särdeles välkommet för mig, för att förmå mig att icke lägga bort att spela, ty, som ni vet, säger ordspråket, att, som gifta, glömma fruntimmerna deras piano.

— Men med er, som så utomordentligt älskar musiken, kan väl detta icke inträffa?

— Jag skulle hoppas det, men då jag tänker efter bland mina bekanta, med hvilka detta är händelsen, så darrar jag för mig sjelf.

Emma svarade ej härpå, och m:rs Elton valde ett annat ämne.

— Vi ha varit på Randalls och funno dem båda hemma; de tycktes vara mycket trefliga menniskor. Jag tyckte mycket om dem. M:r Weston roade mig mycket, och jag försäkrar, att han är redan min favorit. M:rs Weston tyckes vara mycket god, och ser så moderligt välvillig ut, att hon intager en genast. Hon har varit guvernant här, tror jag?

Emma var nästan för mycket förvånad, för att kunna

svara, men m:rs Elton väntade knappast derpå, förrän hon fortfor:

— Som jag visste det förut, så blef jag nästan förundrad att se henne så lik en lady. Hon är verkligen ett förnämt fruntimmer.

— M:rs Westons enkelhet och elegans blir alltid det bästa mönster för ett ungt fruntimmer, svarade Emma.

— Och hvem tror ni kom dit, medan vi voro der?

Emma var alldeles bortkommen. Tonen förutsatte någon gammal bekant, och huru skulle hon kunna gissa, hvem det var.

— Knightley, fortfor m:rs Elton, sjelfve Knightley, hvilket var rätt lyckligt. Vi voro icke hemma, då han sökte oss för några dagar sedan, således hade jag aldrig sett honom och var särdeles nyfiken att få se en af Eltons bästa vänner. Min vän Knightley har jag så ofta hört nämnas, att jag var rigtigt otålig att få se honom, och för att göra min cara sposo rättvisa, så behöfde han ej skämmas för sin vän. Knightley är en gentleman, jag tycker mycket om honom.

Lyckligtvis tog nu visiten slut, de voro borta, och Emma kunde åter få andas ut.

— Odrägliga varelse! utropade hon, hon är värre, än man kunnat ana; alldeles odräglig! Knightley, hvem kunde tro något sådant? Hon hade aldrig sett honom förut och kallar honom genast Knightley och upptäcker att han är en gentleman. En liten uppnäsig, alldaglig näsperla, med sitt m:r E. och caro sposo och alla näsvisa anspråk på att höra till den högsta klassen, då man är alldeles utan uppfostran. Förundrad att en person, som varit i mors ställe för mig, skulle vara lik en lady! Jag har aldrig hört något sådant. Man skulle nedsätta Harriet genom att jemföra dem båda. Hvad skulle Frank Churchill säga om henne, om han vore här? Huru på en gång förtretad och road

han skulle blifva! Ah, genast tänker jag på honom, jag påträffar mig sjelf dermed!

M:rs Elton hade deremot vunnit m:r Woodhouses bifall, hon var ung och vacker, skulle säkert blifva en god hustru, men talade blott för fort.

---

## XXXIII.

M:rs Elton blef sig lik, hvar Emma sedermera råkade henne: fåfäng, inbilsk, näsvist förtrolig, okunnig och med dålig ton. Hon hade utseendet för sig och litet af bildning, men var så utan omdöme, att hon trodde sig sjelf ega mycken verld och på landet vara den förnämsta samt ansåg sig, såsom miss Hawkins, hafva intagit en sådan plats i societeten, att det blott kunde öfverträffas af m:rs Eltons betydenhet.

Ingen anledning fanns att tro, det m:r Elton häruti tänkte olika med sin fru. Han syntes stolt öfver henne och öfver att hafva fört till Highbury ett fruntimmer, som öfverträffade i allt sjelfva miss Woodhouse; och största delen af misstress Eltons nya bekanta, utan eget omdöme, togo för gifvet, att den unga frun måste vara lika fullkomlig, som hon sjelf gaf sig ut för, och hennes beröm utbasunades af hvar och en, alldeles oförhindradt af Emma, som med god mine gaf sin gärd dertill, med hvad hon från början sagt: att hon var liflig och väl klädd.

Men Emma fick en större olägenhet af m:rs Elton, än hon förmodat. Hennes sätt mot Emma förändrades. Sannolikt stött af den lilla uppmuntran, som hennes förslag om en intimare förtrolighet erhållit, drog hon sig äfven å sin sida tillbaka, blef mera förbehållsam

# EMMA

eller

## Talangen att uppgöra partier för sina vänner.



Öfversättning från Engelskan.

---

ANDRA och TREDJE HÄFTET.

---

# NYTT
# KABINETTS-BIBLIOTHEK

AF

**Blandad**

***Svensk och Utländsk***

**ROMANLITTERATUR.**

***ÅTTONDE ÅRGÅNGEN.***

**1857.**

SJUTTONDE och ADERTONDE HÄFTET.

LINKÖPING,
C. F. RIDDERSTAD.
1857.

# NYTT

# KABINETTS-BIBLIOTHEK

AF

## Blandad

## Svensk och Ulländsk

## ROMANLITTERATUR.

ÅTTONDE ÅRGÅNGEN.

1857.

SJUTTONDE och ADERTONDE HÄFTET.

I. INKÖPING,
C. F. RIDDERSTAD.
1857.

och liknöjd, och ehuru detta visserligen var på sätt och vis välkommet, så ökade det dock Emmas missnöje. M:rs Eltons, äfvensom hennes mans, uppförande mot Harriet var ohöfligt. Utan tvifvel hade den stackars Harriets tycke blifvit ämne för det äktenskapliga förtroendet, äfvensom den del, som Emma sjelf haft i den historien, hvilken blifvit framställd i den minst fördelaktiga dager för Emma och mest smickrande för honom sjelf. Hon skulle således naturligtvis vara ett föremål för deras gemensamma tadel; att klandra miss Woodhouse, blefve alltid en föreningspunkt, om de saknade någon annan, och den fiendtlighet, de icke kunde uppenbart visa henne, gaf sig luft i ett föraktligt bemötande mot Harriet.

Det föll m:rs Elton in, att förklara sig förtjust i Jane Fairfax, och det från första gången hon såg henne. Hon nöjde sig dock icke med att uttrycka en välförtjent beundran, utan, oombedd, utan rättighet eller skäl, förklarade hon sig vilja gynna och hjelpa henne. Innan Emma fallit i onåd fick hon del af hennes donquixotiska planer.

— Jag är alldeles tokig, miss Woodhouse, i Jane Fairfax. En behaglig, interessant varelse! Så qvinligt mild, och med en sådan talang! Jag försäkrar, att hon spelar utomordentligt väl; så mycket förstår jag musik, att jag kan garantera det. Åh, hon är förtjusande! Ni kanske skrattar åt att jag talar om henne med sådan värma, men jag kan knappt tänka på någonting annat, och hon befinner sig i förhållanden, som så särdeles väcka ens deltagande; miss Woodhouse, vi måste göra vårt bästa till att hjelpa henne och göra henne känd. En sådan talang, som hennes, måste vinna ryktbarhet. Vi få icke tillåta att hon blifver förbisedd.

— Jag tror icke, att hon riskerar det, svarade Emma, helt lugnt. Då ni blir bättre bekant med miss Fairfax' förhållanden och får höra, hvilket hem hon

haft hos öfverste Campbells, så blir ni snart öfvertygad om att hennes talang icke är okänd.

— Åh, men nu, bästa miss Woodhouse, lefver hon ju så indraget, så ensam, så undangömd. Hvilka fördelar hon än haft hos Campbells, så äro de nu troligen förbi. Och det känner hon, det är jag säker om; hon är så blyg och tyst. Man ser tydligt, att hon behöfver uppmuntras. Jag tycker så mycket mer om henne derför. Jag har mycken förkärlek för blyghet, men man ser den så sällan, isynnerhet hos personer på en underordnad plats. Åh, Jane Fairfax är en förtjusande karakter, och hon interesserar mig mera än jag kan beskrifva.

— Ni tyckes känna mycket deltagande, men jag kan icke inse, huru hvarken ni sjelf eller någon annan af miss Fairfax's bekanta här skulle kunna visa henne någon annan uppmärksamhet, än att . . .

— Min bästa miss Woodhouse, mycket kan göras af dem, som förmå något; till exempel ni och jag. Många skola då följa efter, så vidt de kunna, men alla ha' icke våra tillgångar. Vi kunna hemta henne med hästar och vagn, och äfven föra henne hem så, och vi lefva på ett sätt, att en person till vid middagen icke kan göra oss någon olägenhet. Jag skulle blifva mycket missnöjd, om min hushållerska gaf oss en middag, till hvilken jag icke skulle kunna bjuda flera än Jane Fairfax. Jag har beslutat, att taga mig af henne, ofta bjuda henne, föra henne med mig vid alla tillfällen, som det kan låta sig göra, ställa till musik-soiréer, så att hon kan få låta höra sig, och ständigt efterhöra någon god kondition åt henne. Mina bekantskaper äro så vidsträckta, att jag hoppas snart få höra någon, som kan passa henne. Då min svåger och syster komma, skall jag rekommendera henne på det varmaste till dem. De skola säkert tycka ofantligt om henne, och då hon blir något bekant med dem, skall all hen-

nes rädsla snart försvinna, ty båda två ha ett mycket vänligt sätt, och hon skall säkert få en plats i Barouchelandauen på våra utflykter.

— Stackars Jane, tänkte Emma, detta är mer än dina synder förtjena. Att beskyddas af en m:rs Elton! Måtte hon blott ej våga, att så handlera Emma Woodhouse, som hon gör med Jane Fairfax! Men det finnes sannerligen inga gränsor för hennes sjelfsvåldiga tunga.

Emma fick ej mer något särskildt förtroende, ty kort derefter inträffade m:rs Eltons förändrade uppförande, och Emma undslapp att tvingas till en intim vänskap, och att under ett slags förmynderskap patronisera Jane Fairfax, utan hon blef blott, liksom alla andra, på ett mera allmänt sätt underrättad om hvad m:rs Elton kände, ernade göra eller redan hade gjort.

Det roade Emma att höra till åskådarne. Miss Bates tacksamhet för m:rs Eltons sorgfällighet om Jane var i högsta grad varm och uppriktig; för miss Bates var hon den mest värderade, den mest älskvärda och vänligaste, och alldeles så fullkomlig och nedlåtande, som m:rs Elton ville anses för att vara. Men det förundrade Emma, att Jane kunde emottaga ett sådant patronage af m:rs Elton och ha så mycket tålamod med henne, som hon tycktes ha'. Hon promenerade med Eltons, satt tillsammans med Eltons, tillbringade hela dagen hos Eltons — detta var förundransvärdt! Emma kunde icke begripa att Jane Fairfax's smak eller stolthet kunde förlikas med sådant sällskap, som prestgården hade att bjuda på.

— Hon är en gåta, fullkomligt en gåta, sade Emma. Att af fritt val dröja här i flera månader under alla slags försakelser, och att nu heldre underkasta sig en m:rs Eltons uppmärksamhet och hennes tomma konversation, än att återvända till den förträffliga krets, der hon alltid så sannt och ädelmodigt varit älskad!

Jane hade kommit till Highbury, som det var sagdt, för tre månader. Campbells hade rest till Irland, äfven för tre månader; men nu hade öfversten lofvat sin dotter, att stanna qvar åtminstone till midsommar, och en ny bjudning hade anländt till Jane, som bad henne komma dit. Miss Bates tillade, ty dessa underrättelser kommo från henne, att m:rs Dixons bref var det mest öfvertalande, man kunde tänka sig. Om Jane ville komma, så funnes det medel dertill; en pålitlig domestik skulle skickas till hennes disposition och alla svårigheter för resan undanrödjas, och likväl afslog hon det.

Hon måste ha några andra skäl, än dem, som uppgifvas, var Emmas slutsats; hon måste ha gjort något löfte antingen till Campbells eller till sig sjelf. På något håll finnes det mycken fruktan, mycken försigtighet och mycken beslutsamhet. Hon skall icke vara tillsammans med Dixons, den domen har någon fällt. Men hvarföre samtycker hon att vara med Eltons? Det är en annan gåta.

Då hon meddelade sin förundran häröfver till de få, som kände hennes tanka om den unga prestfrun, gjorde m:rs Weston en ursägt för Jane:

— Jag medger, att hon icke kan ha stort nöje i prestgården, min söta Emma, men hon kan tycka det vara bättre, än att alltid vara hemma. Hennes tante är visst en hjertligt god varelse, men som ständigt sällskap måste hon vara tröttsam.

— Ni har rätt, m:rs Weston, sade m:r Knightley lifligt. Miss Fairfax kan lika väl, som någon af oss, bedöma m:rs Elton rättvist. Kunde hon välja hvem hon ville att liera sig med, så blef det säkerligen icke hon, som hennes val skulle falla på. Men, med ett småleende mot Emma, som innehöll en förebråelse, m:rs Elton visar henne ett interesse, som ingen annan har tid med.

M:rs Weston gaf Emma en betydelsefull blick, och hon frapperades sjelf af hans liflighet. Med en liten rodnad svarade hon:

— Ett sådant interesse, som m:rs Eltons, tycker jag snarare skulle besvära än smickra miss Fairfax. M:rs Eltons bjudningar inbillar jag mig icke kunna ega någonting inbjudande.

— Det skulle icke förundra mig, sade m:rs Weston, om miss Fairfax blifvit af sin tante indragen i en mera synbar förtrolighet, än hon sjelf önskat, oaktadt hennes ganska förlåtliga tycke för litet ombyte.

De väntade båda nyfiket att höra hvad han skulle säga härnäst; efter några minuters tystnad svarade han:

— Man måste äfven fästa afseende på en annan sak. M:rs Elton talar ej till miss Fairfax på samma sätt, som hon talar om henne. Vi känna alla skillnaden i användandet af pronomen han eller hon och du i allmänt tal; vi vänjas tidigt, att iakttaga någonting utöfver den formela artigheten, och vi meddela ej det obehagliga omdöme, vi kanske yttrat en minut innan vi råkas; vi få då en annan sinnesstämning. Och, utom denna allmänna regel, känner säkerligen m:rs Elton en sådan vördnad för både miss Fairfax's öfverlägsna förstånd och karakter, att hon, då hon är tillsammans med hene, alltid behandlar henne med den aktning, hon har rätt att fordra. Misstress Elton har troligen aldrig förut sett ett sådant fruntimmer, som Jane Fairfax, och ingen grad af fåfänga bör kunna hindra henne ifrån att erkänna, det hon, hvad talenterna angår, är henne vida underlägsen.

— Jag vet, att ni har en särdeles hög tanka om Jane Fairfax, sade Emma. Hon tänkte på lilla Henry och både af oro och grannlagenhet visste hon ej hvad mera hon skulle säga.

— Ja, hvar och en kan få veta, huru högt jag värderar hennes personlighet.

— Och kanske, började Emma hastigt, med en småslug blick, men hejdade sig — det var likväl bäst att med ens få veta det värsta — så att hon fortfor: kanske ni knappt sjelf vet, till hvilken grad. Höjden af er beundran kan en vacker dag förvåna er sjelf.

M:r Knightley böjde sig ned och tog upp något, som fallit på golfvet, och antingen deraf eller af någon annan orsak var han mycket röd i sitt ansigte, då han svarade:

— Ah, är ni nu der? Men ni kommer beklagligen försent. M:r Cole gaf mig en vink derom för sex veckor sedan.

Han tystnade. Emma kände m:rs Weston trampa sig på foten och visste ej hvad hon skulle tro. Ett ögonblick derefter fortfor han:

— Det inträffar dock aldrig, det kan jag försäkra. Miss Fairfax vill säkerligen icke hafva mig, om jag skulle anmäla mig, hvilket jag dock är ganska säker på att jag icke gör.

Emma trampade i sin tur m:rs Westons fot och blef lugn nog, för att kunna säga:

— Ni är alls icke fåfäng m:r Knightley, det berömmet kan jag ge er.

Han tycktes knappt höra henne, var mycket tankfull och syntes litet missnöjd, då han strax derefter sade:

— Så att ni uppgjort, det jag skall gifta mig med Jane Fairfax.

— Nej, visst icke jag. Ni har förmycket bannat mig för giftermålsförslager, för att jag skulle våga att taga mig den friheten med er. Jag menade ingenting med hvad jag nyss sade, som ju ofta är händelsen, då man vill litet bry någon. Nej, jag försäkrar, att

jag önskar uppriktigt, det ni icke skall gifta er med någon; ni skulle icke bli hälften så treflig då.

M:r Knightley förblef tankfull, och resultatet af hans begrundande blef följande:

— Nej, Emma, en sådan tanka har aldrig fallit mig in. Jane Fairfax är ett mycket förtjusande, ungt frun-timmer, men icke en gång hon är utan fel; hon har icke den öppenhjertighet, som en man kunde önska hos sin hustru.

Emma blef mycket glad att höra, det hon hade ett fel.

— Förmodligen upplyste ni snart m:r Cole om sin villfarelse.

— Ja, mycket snart. Han slog fram någonting deråt, och jag svarade, att han misstog sig; han bad mig förlåta sig och sade ingenting mer. Cole vill icke synas klokare eller skarpsyntare, än hans grannar.

— I det fallet är han bra olik den söta m:rs Elton, som vill vara klokare än hela den öfriga verlden. Ni håller således icke med mig om, att det är en besynnerlig förtrolighet emellan henne och miss Fairfax. Ert skäl, m:rs Weston, kan jag mycket väl förstå och fattar lättare en önskan att undslippa miss Bates, än att någon seger kan vinnas öfver m:rs Eltons egenkära fåfänga. Jag kan blott föreställa mig misstress Eltons oblyghet, då hon ständigt talar om sina präktiga afsigter, ifrån och med att skaffa sin kära Jane en god kondition, till anbudet att deltaga i de nöjsamma utflykter, som skola företagas i Barouche-landauen.

— Jag anklagar icke miss Fairfax för att sakna finkänslighet, sade m:r Knightley. Hennes känslor tror jag äro både starka och ömtåliga, hennes lynne är förträffligt i afseende på tålamod, sjelfbeherrskning och förmågan att kunna försaka; men det är något inbundet, kanske mer än det borde vara, och jag älskar ett meddelsamt och öppet lynne. Förr än Cole gaf en

vink om, att jag förmodades vara kär, hade något sådant aldrig fallit mig in. Jag har alltid sett och samtalat med miss Fairfax både med beundran och nöje, men med inga djupare känslor.

— Näväl, m:rs Weston, utropade Emma, då han lemnat dem, hvad säger ni nu om m:r Knightleys parti med Jane Fairfax?

— Om ni ej blefve ond, så skulle jag säga, att han är så sysselsatt med tanken på och föresatsen att ej vara kär, att det icke skulle förundra mig, om han slutligen blefve det.

---

## XXXIV.

Alla i och omkring Highbury, med hvilka m:r Elton förut umgåtts, visade honom uppmärksamhet, i anledning af hans giftermål. Middagar och supéer tillställdes för honom och hans unga fru, och bjudningar kommo i sådan mängd, att hon snart kunde skryta med att ej ha någon dag ledig.

— Jag ser, huru det blir, sade hon; vi komma att lefva i ständiga förströelser. Det är ju alldeles likt stora verlden. Om detta kallas att lefva på landet, så har det ingenting afskräckande med sig. Från måndagen till söndagen äro vi bortbjudna hvar enda dag! Ett fruntimmer med mindre resurser än jag skulle kunna taga sig ut här.

Emma kunde ej heller ge sig tillfreds, utan att ha på Hartfield en middag för Eltons. De kunde icke visa mindre uppmärksamhet än alla andra, eljest kunde det föranleda ledsamma misstankar och tillräknas henne, som en småaktig hämndkänsla. Sedan Emma talt derom

med sin far, var han ej obelåten dermed, blott de ej blefvo flera än åtta personer.

Frågan om hvilka, som skulle bjudas, väckte just icke mycket bryderi. Utom Eltons skulle det bli m:r Weston med fru samt m:r Knightley, och det tycktes falla af sig sjelf att lilla Harriet skulle blifva den åttonde; men i flera afseenden var Emma mindre nöjd dermed och blef rätt glad, då Harriet bad, att hon skulle få afsäga sig bjudningen. Hon ville så mycket, som möjligt, undvika att vara i hans sällskap, och om derför miss Woodhouse tillät, så skulle hon blifva hemma. Detta var precist hvad Emma hade önskat, och hon blef mycket belåten med sin lilla väns sinnesstyrka — ty hon visste att Harriet ådagalade styrka, då hon försakade en bjudning — och nu kunde hon bjuda den, som hon från början utsett till den åttonde, miss Fairfax. Hon hade lagt m:r Knightleys ord på hjertat, att ingen visade Jane någon höflighet mer än m:rs Elton.

— Jag förebrår mig, sade hon, att jag icke närmat mig till henne mera; vi ha varit länge bekanta, äro lika gamla och vi borde ha varit vänner. Nu skall hon aldrig tycka om mig, sedan jag så länge försummat henne. Jag vill likväl visa henne större uppmärksamhet än hittills.

De bjudna lofvade komma, och så till vida var allt godt och väl; men i stället inträffade en annan kinkig omständighet. M:r John Knightleys två äldsta gossar skulle nemligen komma under våren på några veckor till Hartfield, och deras pappa underrättade sin svärfader och svägerska derom, att han skulle följa dem dit och dröja öfver en dag, just samma dag, som den tilltänkta middagen skulle blifva. Hans göromål lemnade honom ingen annan tid dertill, och detta åstadkom ett oförutsedt bryderi. M:r Woodhouse ansåg åtta personer till middagen, såsom det högsta antal, hans

nerver kunde tåla, och nu skulle de blifva nio; Emma, å sin sida, fruktade, att den nionde skulle råka i mycket dåligt lynne, derför att han ej kunde komma till Hartfield på fyratioåtta timmar, utan att råka på en middagsbjudning.

Hon tillfredsställde sin far bättre än sig sjelf, med att föreställa honom, att svågern visserligen blefve den nionde, men vanligen var så tyst och talade så litet, att det var detsamma, som om han icke funnes; men med ledsnad tänkte hon på, huru hans allvarsamma utseende och tröga konversation skulle förstöra allt nöje.

Händelsen gynnade dock m:r Woodhouse, så till vida, att m:r Weston måste oförmodadt resa till staden och skulle ej komma åter förrän samma dag, hvarföre han ej kunde vara med på middagen. Master Woodhouse fann detta förträffligt, och att se sin far nöjd och de små gossarne samt sin svågers philosophiska lugn, då han hörde hvad som förestod honom, skingrade äfven till största delen Emmas oro.

Dagen kom, sällskapet var punktligt på klockslaget församladt, och m:r John tycktes tidigt egna sig åt sin skyldighet, att vara angenäm. I stället för att sätta sig för sig sjelf med sin bror vid ett fönster, medan de väntade på middagen, talade han med miss Fairfax. Han betraktade blott på afstånd m:rs Elton, hvilken var så elegant, som hon gerna kunde blifva, med spetsar och perlor, och han observerade henne noga, för att med sina underrättelser kunna tillfredsställa Isabella. Miss Fairfax var en gammal bekant till honom och en lugn varelse, med hvilken han kunde konversera. Han hade mött henne tidigt på morgonen, då han återkom med sina gossar från en promenad, och just som det börjat regna. Det var således naturligt, att synas interesserad af, huru hon kommit hem, och han sade:

— Jag hoppas att ni i morgse icke gick långt, miss Fairfax, annars blef ni säkert våt. Vi kommo knappast undan regnet; ni vände väl genast om?

— Jag gick endast till porten, sade hon, och hann hem innan regnet blef starkare. Det är min dagliga promenad; jag hemtar alltid sjelf mina bref, då jag är här. Det lockar mig ut, och den friska luften gör mig så godt.

— Men väl icke, då det regnar, skulle jag tro.

— Nej, men det hade icke börjat att regna rigtigt, då jag gick hemifrån.

M:r John smålog och svarade:

— Det vill säga, att ni beslutat, att i alla fall gå, ty ni var icke sex alnar ifrån ert hem, då jag hade det nöjet att råka er, och mina gossar hade längt förut sett flere regndroppar, än de kunde räkna. Posten har en magisk kraft under en viss period af vårt lif. Då ni hunnit till min ålder, så skall ni icke tycka det löna mödan, att gå i regnet, för att sjelf hemta edra bref.

En liten rodnad syntes, och sedan svarades:

— Jag kan icke någonsin hoppas att, liksom ni, sir, blifva omgifven af dem, som äro mig dyrbarast och således ej heller med åren blifva kallsinnig och liknöjd för att få bref.

— Emellertid äro dock bref oftast ganska ledsamma och tråkiga att få.

— Ni menar affärsbref, men jag menar sådana, som jag erhåller från mina vänner.

— Jag har ofta ansett de sednare för den värsta sorten, sade han kallsinnigt. Affärsbref kunna medföra penningar, men det händer sällan med dem, man erhåller från sina vänner.

— Åh, ni skämtar blott; jag känner för väl m:r John Knightley, för att ej veta att han lika mycket värderar vänskap, som alla andra. Det är icke åldern, som

gjort er likgiltig för bref, utan edra familj-förhållanden. Ni lefver i kretsen af dem, som äro eder kära, men troligen skall jag aldrig få göra det mera, och derför, innan jag öfverlefvat alla, som jag känner tillgifvenhet för, skall posten alltid förmå att locka ut mig, äfven i sämre väder än i dag.

— Då jag talade om att tiden, sade m:r John, och att åren skulle förändra er, så hade jag afseende på de förändrade förhållanden, som med tiden vanligen inträffa. Jag anser det ena förutsätta det andra. Tiden upplöser i allmänhet vänskapsband, som äro utom den dagliga sferen; men det var icke denna förändring jag tänkte på för er. Som en gammal vän, miss Fairfax, tillåter ni mig väl yttra milt hopp, att inom tio år se er sjelf omgifven af lika många älskade föremål, som jag eger.

Detta sades med godhet och upptogs ej illa. Ett leende och ett: jag tackar, var ett försök, att vända det till skämt, men den darrande öfverläppen och tåren i ögonen utvisade, att det berört någon af hjertats fibrer. Hon tilltalades nu af m:r Woodhouse, såsom den sista i den rund bland sina gäster, som han vanligen brukade göra, för att komplimentera, isynnerhet damerna; med sin milda, gammalmodiga artighet sade han:

— Det gör mig ledsen att höra, miss Fairfax, att ni på morgonen varit ute under regnet. Unga damer skulle vara rädda om sig; de äro ömtåliga plantor. Ni bytte väl om, min söta, skodon, då ni kom hem?

— Ja, sir, det gjorde jag, och jag är tacksam för er godhetsfulla omsorg om mig.

— Min bästa miss Fairfax, det kan aldrig felas unga damer dem, som gerna taga omsorg om deras helsa. Jag hoppas att er goda mormor och tante må väl. Jag önskar att min helsa tillät mig, att vara en mera uppmärksam granne. Min dotter och jag äro mycket lyck-

liga af, att få se er här på Hartfield, och ni har visat oss en stor godhet.

Den godhjertade, gamle mannen kunde sedermera sätta sig, glad att hafva fullgjort sin pligt och öfvertygat damerna om, huru välkomna de voro.

Just då hade promenaden i regnet hunnit till m:rs Eltons öron, och hon anföll Jane med förmaningar derför:

— Min kära Jane, hvad är det jag hör? Att gå till posten i regnet! Det får icke ske mera; ni, stygga flicka, huru kunde ni göra något sådant? Men jag var icke närvarande, det hörs, jag skulle aldrig tillåtit det.

Jane försäkrade mycket sagtmodigt, att hon ej haft något ondt deraf.

— Åh, säg icke mig det. Ni är verkligen en stygg flicka, som icke vill vara rädd om er. Att gå till posten i regnet! M:rs Weston, har ni hört något sådant? Ni och jag måste bestämdt taga oss någon myndighet öfver miss Fairfax.

— Ett varnande råd, sade m:rs Weston med godhet, skulle jag gerna vilja gifva miss Fairfax: att, efter hennes helsa icke är rätt stark, så är just denna tiden på året farligast att förkyla sig. Hostan kunde komma igen; och jag är viss om att hon är för förståndig, att för några brefs skull exponera sig derför. Jag ser på miss Fairfax, att hon ej tänker göra om det.

— Nej, hon skall visst icke göra om det, tog m:rs Elton mycket ifrigt uti. Vi skola ej tillåta det och . . . med en nick till Jane . . . vi skola nog ställa om den saken. Jag skall tala med m:r E.; den, som hemtar våra bref, kan äfven hemta edra och bära dem till er. Det skall förekomma alla olägenheter och utaf oss tänker jag, min söta Jane, att ni icke kan ha någonting emot att emottaga ett sådant anbud.

— Ni är mycket god, sade Jane, men mina morgon-promenader kan jag icke cedera. Man har till-

styrkt mig, att vara så mycket i friska luften, som möjligt, och att vandra omkring utan ett bestämdt mål är mindre roligt. Dessutom är det i dag första gången, som det varit fult väder.

— Kära Jane, säg ingenting deremot; saken är afgjord, det vill säga (med ett tillgjordt skratt) så vida jag kan våga att afgöra någonting utan min herres och mans samtycke. Ni vet, m:rs Weston, att ni och jag måste i det afseendet vara försigtiga. Men jag vågar smickra mig med, att ännu ega något inflytande och om intet oöfvervinnerligt hinder finnes, så kunna vi anse det för afgjordt.

— Förlåt mig, sade Jane allvarligt, jag kan på intet sätt samtycka till att så onödigtvis besvära ert folk. Om det icke gjorde mig ett nöje, så kunde ju, liksom då jag icke är här, mormors . . .

— Åh, kära Jane, så mycket som Patty har att göra, och jag skulle anse det som en godhet om vårt folk användes dertill.

Jane såg ut, som om hon ej ernade medgifva det, men, i stället för att svara, började hon åter tala med m:r John.

— Posten är en beundransvärd inrättning, sade hon; om man tänker efter dess jemna gång och skyndsamhet, tillsammans med en sådan mängd små detaljer, så är det förundransvärdt.

— Ja, det är en mekanisk inrättning, hvaruti hvarje knygg är en lefvande varelse och sammansättningen är förträfflig.

— Den måste vara förträfflig, då så sällan ett bref af de många tusen, som ständigt föras omkring hela riket, skickas galet, och kanske icke ett bland en million verkligen går förloradt; och då man besinnar alla olika stilar, och dertill dåliga, som skola tagas reda på, så tilltager det underbara deri.

— I London är en person blott sysselsatt med, att

dechiffrera otydliga adresser, och den reguliera ordentligheten beror af den mekaniska vanan. Dessutom då publiken betalar, så har den rätt att blifva väl betjenad.

Med vanliga anmärkningar talade man nu om olika stilar.

Master John sade:

— Jag har ofta hört försäkras, att samma stil kan herrska inom en familj, och det kan vara naturligt, om alla dess medlemmar haft en och samma lärmästare. Men detta skäl kan dock blott gälla för fruntimmerna, ty gossar få efter en viss ålder ingen undervisning, utan förvärfva sig med allt för litet besvär hvilken stil som helst. Isabella och Emma skrifva mycket lika; jag kan ej åtskilja deras stil.

— Ja, svarade hans bror, litet villrådig, der finnes någon likhet; men Emma har en mera vacker hand.

— M:r Frank Churchill har den vackraste stil, jag sett någon gentleman ha, sade Emma.

— Jag tycker icke så mycket om den, svarade m:r Knightley; den är för fin och har ej nog styrka. Det är en fruntimmers-stil.

Detta kunde icke medgifvas af damerna; de försvarade honom mot en sådan beskyllning. Det felades den alldeles icke styrka, det var väl icke en stor stil, men tydlig och rask, och man bad m:rs Weston att visa något bref, i fall hon hade något med sig; men som det icke var händelsen, så sade Emma:

— Jag har ett bref ifrån honom; om m:rs Weston påminner sig, så hade ni bedt honom skrifva i ert ställe.

— Min begäran var säkerligen för honom blott en ursägt.

— Jag har emellertid brefvet och skall visa det på eftermiddagen, för att öfvertyga m:r Knightley.

— Åh, den elegante master Churchill kunde icke

skrifva till den vackra miss Woodhouse, sade master Knightley med någon kärfhet, utan att använda mycken omsorg på sitt bref.

Det var nu serveradt, och innan m:r Woodhouse hann tillbjuda henne sin arm, steg m:rs Elton upp.

— Skall jag gå först? Jag rigtigt blygs att alltid vara den, som går i spetsen.

Det hade icke undfallit Emma, huru angelägen Jane varit, att hemta sjelf sina bref. Hon hade sett och hört allt och var litet nyfiken att få veta, om hon erhållit något den morgonen. Hon misstänkte att så varit, eljest hade hon väl ej så beslutsamt vandrat af i regnet, om ej med visshet att få höra något från en mycket kär person, och hennes gladare mine än vanligt och höga färg tycktes bevisa att hon ej gått förgäfves. Hon hade kunnat göra några oskyldiga frågor om den irländska postgången, men hon ville det ej. Hon hade föresatt sig att icke yttra ett ord, som kunde störa Jane Fairfax's känslor, och de följdes åt efter de andra arm i arm, till utseendet goda vänner, hvilket mycket harmonierade med bådas skönhet och ovanliga gratie.

---

## XXXV.

Då damerna på eftermiddagen återvände till förmaket, kunde icke Emma förekomma att de delade sig i två partier; med en så envis ohöflighet bemäktigade sig m:rs Elton uteslutande miss Fairfax och visade sig liknöjd för Emma. Hon och m:rs Weston öfverlemnades åt sig sjelfva, att tiga eller tala med hvarandra, hvilket de behagade. Om Jane hejdade misstress Elton något, så började hon snart åter, och huru å

hennes sida mycket sades i en hviskande ton, så kunde man ej undvika att höra, hvarom det talades: posten — förkyla sig — hemta brefven — och vänskap, voro de ämnen, som länge afhandlades. Och efter dem kom ett, som icke kunde vara mindre obehagligt för Jane, nemligen förfrågningar om hon ännu fått någon plats, som hon tyckte om, och försäkringar om misstress Eltons medverkan dertill.

— Vi ha nu April månad, sade hon; jag börjar bli orolig för er. Juni är icke långt borta.

— Men jag har icke bestämt mig för någon viss månad, utan blott i allmänhet tänkt på sommaren.

— Men har ni verkligen ingenting på förslag?

— Jag har icke gjort någon efterfrågan och ärnar icke heller göra någon ännu.

— Men vi kunna ej börja för tidigt, bästa Jane, ni kan icke göra er begrepp om, huru svårt det är att få någon plats, som man kan bli nöjd med.

— Goda m:rs Elton, hvem har kunnat tänka derpå mera än jag har gjort?

— Men ni har icke sett så mycket af verlden, som jag; ni känner icke huru många sökande det alltid är till en god plats. Jag såg en god del sådant i grannskapet af Maple Grove. En kusin till min svåger, m:rs Bragge, hade en sådan mängd af ansökningar, ty alla ville komma i en familj, som hörde till den bästa kretsen. Vaxljus i skolrummet! Tänk hvad det lofvar! Af alla ställen i hela riket ville jag helst att ni skulle kunna komma till m:rs Bragge.

— Öfverste och m:rs Campbell komma åter hem till midsommar; jag skall då vara någon tid tillsammans med dem, hvilket de säkerligen räkna på. Efteråt blir jag säkert glad att kunna bestämma något om mig sjelf. Jag beder således, att ni ej vill göra er besvär med att höra efter någon plats just nu.

— Men, mitt kära barn, tiden skyndar; er oerfarenhet riktigt oroar mig. En sådan plats, som ni förtjenar och edra vänner kunna bli nöjda med, är icke att taga liksom på hyllan; vi måste sannerligen genast börja våra efterfrågningar.

— Förlåt mig, men sådan är ej min afsigt; jag gör inga efterfrågningar sjelf, och skulle vara ledsen om mina vänner befattade sig dermed. Då jag bestämt mig för tiden, så fruktar jag ej att länge bli utan employ. Det finnes kontor i London, kontor, der man för penningar säljer, om just icke hela menniskan, så likväl hennes intellektuela del.

— Åh, min allra bästa, sälja menniskor! Ni förskräcker mig; om ni vill gifva en släng åt slaf-handeln, så kan jag försäkra att min svåger alltid önskat dess afskaffande.

— Jag tänkte blott på handeln med guvernanter, som visserligen skiljer sig betydligt från slaf-handeln i anseende till deras brottslighet, som drifva den, om ej i anseende till de olyckliga offrens elände. Jag ville blott säga att det finnes annonserings-kontor, och att, då jag vänder mig dit, skall jag snart erhålla någonting, som passar mig.

— Någonting, som passar er, upprepade misstress Elton, någonting, som öfverensstämmer med er anspråkslösa tanka om er sjelf! Jag vet hvad ni är för en blygsam varelse, men det kan icke tillfredsställa edra vänner, att se er emottaga det första, som tillbjudes er.

Så der fortfor hon utan afbrott till dess master Woodhouse kom in, då hon fick ett nytt ämne för sin fåfänga och Emma hörde henne säga i samma hviskande ton:

— Nå, kommer icke der min gamle, gode kurtisör; tänk, huru uppmärksamt af honom, att komma före de andra herrarne! Hvad han är älsklig! Jag tycker ofant-

ligt om honom. Jag beundrar denna sällsamma, gammaldags-artighet, den är mycket mer i min smak än den frihet i sättet att vara, som nu är modern; jag finner den sednare till och med odräglig. Men den gamle, gode m:r Woodhouse! Ni skulle hört, hvilket grannt tal han höll till mig; jag tror verkligen att jag är en favorit hos honom, och det skulle ej förundra mig, om min caro sposo blefve något svartsjuk.

Hela sällskapet var knappt åter församladt, förrän master Weston anlände. Han hade som hastigast ätit middag hemma och sedan gått till Hartfield. Han var väntad af alla, och master Woodhouse var nästan lika glad att se honom nu, som han skulle blifvit ledsen, om han kommit tidigare. Det var blott m:r John, som icke kunde komma från sin förundran, att en man, som efter en dags göromål i London, kunnat suttit i lugn hemma vid sin egen härd, skulle frivilligt åter aflägsna sig derifrån, för att tillbringa aftonen i sällskap, under bemödande att vara angenäm — det öfvergick hans fattning. Han betraktade honom med förvåning, höjde på axlarna och sade:

— Jag hade knappt en gång trott honom derom.

M:r Weston, alldeles okunnig om den mindre fördelaktiga tanka, han gifvit anledning till, var glad och munter, som vanligt, med rättighet att efter en dags bortovaro samla åhörare omkring sig, åt hvilka han beredvilligt meddelade alla inhemtade nyheter, hvarefter han vände sig till sin hustru med en enskild underrättelse, som han dock på intet sätt betviflade icke äfven skulle interessera alla närvarande. Han gaf henne ett bref; det var från Frank till henne sjelf, men han hade tagit sig den friheten att öppna det.

— Läs det, läs det, sade han, det skall göra er nöje och det är blott några få rader — läs det för Emma.

De båda fruntimmerna läste det gemensamt; under

tiden satt han småleende och talade till dem, väl sagta, men likväl så tydligt, att alla kunde höra honom.

— Nåväl, han kommer, som ni ser; goda tidningar, skulle jag tro. Sade jag icke alltid, att vi snart skulle ha honom åter, men ingen ville tro mig. Hennes sjukdom är ej så farligt med; det blir roligt att få hit Frank. Ha ni slutat nu? Har Emma läst alltsammans? Göm det då; vi skola tala mera derom vid tillfälle. Jag skall blott nu nämna i allmänhet derom för de andra.

— M:rs Weston blef på allt sätt belåten och gaf det tillkänna med både blickar och ord. Emma kunde icke tala derom ledigt. Hon var litet sysselsatt med att undersöka sina egna känslor, och att förstå betydelsen af sin sinnesrörelse, som hon tyckte var nästan för stark.

Det var rätt väl att m:r Weston antog för gifvet, att alla skulle fägna sig åt underrättelsen, eljest hade han kunnat betvifla det den gaf m:r Woodhouse och m:r Knightley något särdeles nöje. Från dem ernade han sig till miss Fairfax, men hon var så fördjupad i samtal med m:r John, att han omöjligt kunde afbryta det, och som han var helt nära m:rs Elton, så började han genast att tala i ämnet med henne.

---

## XXXVI.

— M:rs Elton, jag hoppas att snart få det nöjet presentera min son för er.

Hon, som genast förmodade att deruti låg en särskild kompliment åt henne, smålog mycket graciöst.

— Ni har kanske hört talas om en viss Frank Chur-

chill, fortfor han, såsom min son, ehuru han ej bär mitt namn?

— Ja, och jag längtar att få göra hans bekantskap. M:r Elton och jag skola med nöje se honom i prestgården.

— Frank skall nog ej underlåta att begagna sig af er godhet. Han kommer till London i nästa vecka; vi hade underrättelse derom i dag. Jag emottog ett bref, då jag kom hem, och som jag såg att det var från min son, så öppnade jag det, ehuru det egentligen var till min hustru. Det är hon, som brefvexlar med honom; till mig skrifver han nästan aldrig.

— Jaså, ni bröt verkligen ett bref, som var adresseradt till henne? Det måste jag protestera emot, sade hon med ett affekteradt skratt. Sannerligen ett farligt exempel, som jag hoppas edra grannar ej måtte följa. Om jag har att vänta något sådant, så måste vi gifta damer göra våra rättigheter gällande.

— Ja, det är bäst, m:rs Elton, att ni försvarar dem sjelf. Brefvet säger oss, att de allesammans för m:rs Churchills helsas skull komma nu genast till London; hon har ej mått bra hela vintern och tror att det är för kallt för henne på Enscombe, så att hon vill mera åt södern.

— Enscombe ligger ju i Yorkshire, tror jag.

— Ja, de ha ungefärligen 190 mil till London; en ansenlig väg.

— Det är det sannerligen. Sextio mil mera än från Maple Grove till London. Men hvad betyder afståndet, m:r Weston, för personer, som äro rika? Ni vill knappast tro, att min svåger och master Bragge reste två gånger på en vecka till London och hem igen med fyra hästar för vagnen.

— Olägenheten med afståndet från Enscombe består deri, att misstress Churchill icke kunde lemna soffan på flere veckor. Hon kunde icke gå ur det ena

rummet till det andra, utan att stödjas af både Frank och hans onkel, som det föregående brefvet innehöll. Detta bevisar mycken svaghet och likväl är hon nu så otålig att komma till London, att hon ej vill dröja mer än öfver två nätter på vägen, som Frank skrifver. Det är visst och sannt att ömtåliga fruntimmers helsa tyckes vara särdeles ombytlig, är det icke så misstress Elton?

— Nej, alldeles icke; jag tager alltid mitt eget köns parti och säger er på förhand, att jag i den vägen blir en farlig motståndare. Om ni kunde föreställa er, huru rädd Selina är att passera en natt på ett värdshus, så skulle det ej förundra er att m:rs Churchill uppbjuder alla sina krafter, för att undvika det. Selina säger att det utgör hennes fasa, och jag är ej heller utan litet af hennes noggrannhet. Hon har alltid på resor egna lakan med sig; brukar m:rs Churchill äfven den försigtigheten?

— Man kan lita på att misstress Churchill iakttager allt, som tillhör en förnäm dame's vanor; hon står icke efter någon . . .

M:rs Elton invände ifrigt:

— För all del, m:r Weston, tro icke att Selina är en förnäm dame, fatta ej en så origtig idé.

— Är hon icke det? Då kan icke heller m:r Churchill bedömas efter henne; ty något förnämare finnes ej än m:rs Churchill.

M:r Elton ångrade att hon så ifrigt förnekat hvad hon i sjelfva verket ville låta förstå och öfverlänkte, huru hon skulle kunna hjelpa detta, då m:r Weston fortfor:

— Hon har fått i sitt hufvud att Enscombe är för kallt för henne; men saken är den, att hon är uppledsen vid stället. Hon har aldrig förr varit der under en så lång tid, som nu, och hon längtar efter ombyte. Stället är aflägset, mycket vackert, men utan grannar.

— Ah, säkert likt Maple Grove. Det ligger alldeles ur vägen, omgifvet af en vidsträckt parkanläggning, och man tycker sig vara der i en fullkomlig enslighet. Men m:rs Churchill har kanske hvarken helsa eller sinne att, liksom Selina, njuta af ensligheten. Eller kanske hon icke har nog resurser inom sig sjelf, för att passa för landtlefnaden. Jag säger alltid att ett fruntimmer kan icke ha nog många resurser; med mina är jag alldeles oberoende af sällskapslifvet.

— Frank var här i Februari på en fjorton dagar.

— Det har jag hört berättas. Han finner tillökning i societeten, då han kommer igen, om jag vågar att sjelf anse mig som en sådan. Men kanske han icke har begrepp om att det finnes en sådan varelse i verlden?

Detta påkallade för tydligt en kompliment, för att kunna undvikas, hvarföre master Weston äfven genast utropade:

— Ingen utom ni sjelf, m:rs Elton, kan föreställa sig någonting sådant möjligt. Icke ha hört talas om er! M:rs Westons bref ha säkerligen den sednare tiden icke talat om annat än m:rs Elton.

Han hade nu gjort sin skyldighet och kunde återgå till sin son.

— Då Frank lemnade oss, var det så osäkert, när han skulle kunna komma igen, att underrättelsen i dag är derför dubbelt välkommen, ty den var alldeles oväntad. Jag var väl öfvertygad om, att han snart skulle vara här igen, att någonting skulle komma att gynna det, men ingen ville tro mig. Men jag har anmärkt under min lefnad, m:rs Elton, att då det går förtretligt den ena månaden, så går det så mycket bättre månaden derpå.

— Mycket sannt, m:r Weston, fullkomligt sannt. Jag brukade just säga detsamma under förlofningstiden åt en viss gentleman, som blef förtviflad, om icke allting gick så fort, som han ville; han trodde ock sä-

kert att det skulle hinna bli Maj månad, innan hymens fackla tändes för oss. En morgon isynnerhet var han alldeles utom sig, derför att han blifvit narrad på löftet att få den nya vagnen färdig.

Hon måste hosta, hvilket gaf m:r Weston tillfälle att fortsätta sitt ämne:

— Ni nämnde Maj; det är under Maj månad, som Churchills erna bli i London, så att vi ofta kunna vänta besök af Frank nu på våren, och vi kunde ej önska någon bättre tid, långa dagar, behagligt väder, som lockar en ut, och hvarken för varmt eller kallt till reseturer. Detta blir ett fullkomligt nöje, ty i mitt tycke, m:rs Elton, så utgör just ovissheten, hvilken dag, timma eller minut han kan komma, det största nöjet och jag föredrager det mot att ha honom hemma i huset. Jag hoppas ni skall tycka om min son, m:rs Elton; m:rs Weston är mycket partisk för honom, hon tycker att ingen kan jemföras med honom.

— Jag kommer visst att förena min tanka med alla andras till hans fördel. Men det får jag säga, master Weston, att jag likväl är sjelfständig i mitt omdöme och icke blindvis låter leda mig af andra; så, som jag finner er son vara, så skall jag bedöma honom och äfven säga er det uppriktigt; jag smickrar aldrig.

M:r Weston satt tankfull.

— Om m:rs Churchill är sjuk, så gör det mig ondt att jag gjort henne orätt och trott det blott hafva varit inbillning. Ni kan icke vara okunnig om, m:rs Elton, mina slägtförhållanden till familjen, ej heller huru den har behandlat mig och, oss emellan, så säger jag, att hon ensam var orsaken dertill. M:r Churchill är högmodig, men det är ingenting emot hans fru; han har en gentlemans lugna, liknöjda högmod, som blott gör honom sjelf tråkig, men hennes är ett djerft öfvermod, som man är så mycket mindre böjd att fördraga, som

hon icke har någon hög härkomst, utan är egentligen en parvenue.

— Åh, det måste vara oändligen retsamt! Maple grove har gifvit mig en fullkomlig afsmak för parvenuer; der är i grannskapet ett herrskap, som heter Tupmans, hvilka äro högst obehagliga för min syster och svåger för det anseende de taga sig sjelfva. Er beskrifning på m:rs Churchill kom mig genast att tänka på dem. De kommo från Birmingham, som ni vet icke lofvar mycket. Jag säger alltid, att i sjelfva ljudet ligger något orent, men någonting annat känner man ej om Tupmans, ehuru man kan misstänka en hel hop, och det herrskapet vill vara lika goda med min svåger, m:r Suckling, som råkar till att vara deras närmaste granne. Det är för befängdt. M:r Suckling, som bott elfva år på Maple grove, och hvilkens far rådde om det förut, som jag tror, åtminstone vet jag att han afslutade köpet innan han dog.

Théet bars nu omkring, och m:r Weston, som sagt allt, hvad han ville säga, tog tillfället i akt och gick sin väg.

Aftonen förflöt temligen trögt. M:r och m:rs Weston samt m:r Elton utgjorde m:r Woodhouses spelparti och de öfriga öfverlemnades åt sig sjelfva. Jane hade gått hem, m:r Knightley var icke fallen för att konversera, m:rs Elton lemnades åt sina egna resurser, och m:r John meddelade Emma några råd, om de båda gossarnes behandling, som han lemnade qvar.

---

## XXXVII.

Då Emma fick tid till lugn eftertanka, blef hon ganska nöjd med beskaffenheten af den sinnesrörelse,

hon erfarit vid nyheten om Frank Churchill. Hon öfvertygade sig sjelf snart derom, att det varit för hans skull och icke för egen del, som hon känt sig orolig och förlägen. Hennes egen böjelse hade minskats, så godt som till intet och var ej värd att vidare tänka på, men om hans böjelse, som varit så mycket djupare än hennes, skulle bibehållit sig i samma värme-grad, som då de skiljdes, så vore det högst olyckligt. Om en skiljsmessa af två månader icke afkylt honom, så måste hon iakttaga den högsta försigtighet, för att undvika ledsamhet, både för honom och sig sjelf. Hon ville icke ha något nytt trassel med sina egna känslor och det var hennes pligt att vaka öfver hans.

Hon önskade undvika att från honom emottaga någon formlig förklaring. Det skulle föranleda ett ledsamt slut på deras bekantskap och likväl kunde hon ej undgå, det fruktade hon, någonting afgörande. Hon hade en aning om att våren icke skulle passera, utan att medföra en kris, en händelse, någonting, som skulle förändra hennes nu varande lugna sinnesstämning.

Det dröjde ej länge innan hon fick tillfälle att bedöma Franks känslor. Så snart Enscombe-familjen kommit till London, red han till Highbury för några timmar; han kunde ej dröja länge, men som han genast från Randalls kom till Hartfield, så kunde hon med ens med sin lifliga inbillning uppfatta hans hjertas tillstånd och derefter bestämma, huru hon borde uppföra sig. De möttes såsom de bästa vänner. Hon kunde ej tvifla på att han var glad att råka henne, men hon tyckte dock att der var någon förändring, att der fanns mindre värma och mera kallsinnighet. Hon observerade honom noga. Det var klart för henne att hans känslor ej voro desamma. Frånvaron och vissheten om hennes liknöjdhet hade naturligtvis åstadkommit denna önskvärda förändring.

Han var vid förträffligt lynne, lika pratsam och ro-

lig, och talade med förtjusning om sitt förra besök samt påminte om hvad som då inträffat; det var dock ej utan att han syntes upprörd. Det var också icke af hans lugn, som hon slöt till hans liknöjdhet; han var tvärtom alldeles icke lugn, hans sinne var synbarligen i liflig rörelse, och han var orolig; men han var ej tillfreds med sig sjelf. Och att han ej stannade mer än en qvart, för att göra andra besök i Highbury gaf henne den förut nämnda öfvertygelsen. Han hade sett en grupp af gamla bekanta på gatan, han hade blott helsat på dem, och han smickrade sig med att de skulle blifva missnöjda, om de ej fingo se honom hos sig, derföre måste han skynda, ehuru gerna han velat dröja längre på Hartfield.

Hans brådska och sinnesrörelse sade henne dock, att han ej var alldeles botad, och hon tillskref det en fruktan för, att hon skulle återtaga sin makt öfver honom, och ett försigtigt beslut att icke exponera sig för faran af hennes sällskap.

På tio dagar syntes ej Frank Churchill till; flyttningen till London hade icke gifvit hans tante någon lindring i hennes nervösa lidande. Att hon verkligen var sjuk, det hade han förklarat på Randalls; hon var bestämdt svagare, än för ett halft år tillbaka, men han hoppades att läkarevård skulle återgifva henne krafterna, och att hon ännu skulle hafva många år qvar af sin lifstid.

Hon blef dock icke länge nöjd med London, hon tålte ej vid allt det bullret och efter de tio dagarna underrättade Franks bref om en förändrad plan. De skulle genast flytta till Richmond, nio mil blott från Highbury. M:rs Churchill skulle der anlita en mycket berömd läkare. Ett färdigmöbleradt hus med vacker belägenhet var redan anskaffadt, och man hoppades en välgörande verkan af denna förändring.

Det berättades Emma, att Frank skrifvit i högsta

förtjusning öfver denna händelse, som lät honom i 2:ne månader blifva en nära granne till så många dyrbara vänner, hvilka han nu kunde vara säker om att råka så ofta nästan, som han sjelf kunde önska.

Emma förstod, huru m:r Weston uppfattade dessa glada utsigter. Han ansåg henne såsom orsaken till all den glädje de inneburo. Hon önskade dock att det ej måtte vara så, och två månader skulle nog upplysa derom.

Att man åtminstone skulle vinna en god sak genom denna flyttning, det blef man genast viss om, nemligen den tilltänkta balen. Den var ej bortglömd, men likväl erkändes det allmänt vara omöjligt att dertill förut kunnat bestämma dagen. Nu deremot emotsåg man en möjlighet och alla anordningar började på nytt; några rader från Frank sade, att hans tant redan befann sig bättre, och att han säkert kunde vara en hel dag på Randalls, hvilken de önskade.

Om två dagar skulle således master Westons bal blifva en verklighet; om två dagar skulle ungdomen i Highbury blifva så obeskrifligt lycklig att få dansa.

Master Woodhouse var resignerad. Maj månad var mycket bättre än Februari: m:rs Bates skulle hålla honom sällskap och dessutom hade han lilla Henry och lilla John.

---

## XXXVIII.

Intet hinder mötte denna gången det tilltänkta nöjet. Dagen kom, och efter en liten orolig väntan på morgonen anlände Frank Churchill i egen efterlängtad person före middagen till Randalls, och sedermera var man trygg.

Emma råkade ej Frank förrän i balrummet. Master Weston hade bedt så allvarligt, att hon måtte komma tidigt, komma vid samma tid, som de sjelfva, för att få höra hennes tanka om anordningarna i rummen innan någon annan vore kommen, att hon ej kunde neka honom och, åtföljd af Harriet, anlände hon straxt efter dem sjelfva och tillbragte således någon tid tillsammans med Frank innan de öfrigas ankomst.

Frank tycktes ha stått på post, och ehuru han ej sade mycket, så såg man på hans mine, att han väntade sig en ovanligt rolig afton. De gingo tillsammans omkring, för att granska allt, och efter en fem minuter hördes en annan vagn stanna, hvilket mycket förundrade Emma. "Så orimligt tidigt"! tänkte hon utropa, men fann genast att det var gamla vänner, som kommo, liksom hon sjelf, på m:r Westons särskilda begäran, för att biträda hans eget omdöme, och följdes tätt efter af en vagn med kusiner, som med samma allvar blifvit reqvirerade och till samma ändamål, så att det såg ut, som om hälften af sällskapet blifvit samladt, för att taga en förberedande öfversigt af det hela.

Emma tyckte det ej vara mycket smickrande för ens fåfänga, att vara favorit hos och intimt lierad med en person, som hade så många förtrogna vänner. Hon tyckte om hans öppna väsende, men med mindre öppenhjertighet hade han haft mera värde. Allmän välvilja, men icke att vara vän med hela verlden, gör en man till hvad han bör vara; hon trodde sig känna en sådan karakter.

Det var icke m:r Westons fel att icke rådgifvarne blifvit talrikare; han hade hållit utanför miss Bates, för att tillbjuda platser i sin vagn, men hon och miss Fairfax skulle följa med Eltons.

Frank var i en orolig rörelse, som om han blifvit elektricerad; än gick han till fönstret, än till dörren,

lyddes efter bullret af flere vagnar, ock visade en märkbar otålighet. Det talades om m:rs Elton.

— Hon måtte väl snart vara här, sade han. Jag är bra nyfiken att få se m:rs Elton, jag har hört så mycket talas om henne.

En vagn stannade. Han var genast utom dörren, men kom straxt tillbaka och sade:

— Jag glömde alldeles, att jag är en obekant person. Jag har aldrig sett m:r och m:rs Elton och kan således icke taga emot dem.

De kommo in, formaliteter och småleenden iakttogos tillbörligt.

— Men hvar äro miss Bates och miss Fairfax? frågade m:r Weston; vi trodde att de skulle åka med er.

Det hade varit ett litet misstag, men vagnen gick nu, för att hemta dem. Emma längtade att höra hvad intryck m:rs Elton i sin studerade elegans och med sitt graciösa småleende skulle väcka hos Frank, så mycket mer som han efter presentationen stannade, för att tala med henne.

Inom några minuter återkom vagnen, någon sade att det regnade.

— Jag skall se efter en paraply, sir, sade Frank till sin far. Man får ej glömma miss Bates.

Och han gick ut.

Master Weston ernade följa efter, men m:rs Elton qvarhöll honom, för att säga honom sin tanka om hans son, och så tvärt började hon, att Frank, som visst icke dröjde, dock måste höra en del deraf.

— Han är sannerligen mycket vacker, m:r Weston; ni vet att jag lofvade, att vara upprigtig, och jag får säga, att jag tycker ofantligt om honom. Ni kan tro mig; jag säger aldrig några complimenter. Han är så fullkomligt en gentleman, utan den minsta affektation eller högdragenhet. Jag har en afsky för sådana; de tåldes ej vid Maple Grove. Hvarken master Suckling

eller jag hade tålamod med dem; vi brukade säga dem skarpa saker, men Selina har en mildhet, som går nästan för långt; hon fördrog dem bättre.

Så länge hon talade om hans son, var m:r Westons uppmärksamhet fängslad, men när hon hunnit till Maple Grove, kom han ihåg att damer anländt, som han måste taga emot, och skyndade bort med ett gladt småleende.

M:rs Elton vände sig till m:rs Weston:

— Jag förstår att ni varit så goda och tillbjudit er vagn åt miss Bates och Jane, men en annan gång är det alldeles öfverflödigt. Ni kunna vara vissa om att jag alltid skall draga försorg om dem; det är ett sådant nöje att skicka sin vagn, att hemta en vän.

Miss Bates och miss Fairfax, förda af de två gentlemennen, kommo nu in, och m:rs Elton ansåg det lika mycket vara hennes skyldighet, som värdinnans, att gå emot dem. Af hennes gester och rörelser förstod man hennes mening, om man observerade dem noga, liksom Emma, men hvad hon eller någon annan sade öfverröstades snart af miss Bates talförmåga. Då dörren öppnades, hördes hon redan:

— Ni är obeskrifligt god! Intet regn alls, ingenting, som betydde något; för mig sjelf brydde jag mig ej derom. Jag har tjocka sulor i mina skor. Och Jane — nu var hon inkommen i rummet — detta är sannerligen briljant! Excellent, beundransvärdt påfunnet, öfver allt, hvad man kunde föreställa sig. Så väl ecklärereadt! Se, Jane, har du sett något så förträffligt? Åh, master Weston, ni har säkerligen haft Aladdins lampa. M:rs Stokes kan icke känna igen sina rum; jag såg henne, då jag kom, hon stod i förstugan. Ah, m:rs Stokes, sade jag, men hann ej med mera.

M:rs Weston kom nu emot henne.

— Ack, hur mår ni, m:rs Weston, jag var så rädd att ni skulle ha er hufvudvärk; jag har sett er gå förbi

så ofta, och vet huru mycket besvär ni måtte haft. Jag är förtjust att ni mår bra — och, misstres Elton, många tacksägelser för vagnen, den kom så lagom; just som Jane och jag voro färdiga; hästarna väntade icke en minut, en mycket beqväm vagn. I det afseendet får jag äfven så mycket tacka er, m:rs Weston, hade icke m:rs Elton förut skrifvit till Jane, så skulle vi visst begagnat oss af tillbudet. Att ha två sådana tillbud på en dag! Aldrig hade någon så goda grannar. Jag sade också till min mor: mamma . . . jag tackar, hon är temligen rask. Hon har gått till m:r Woodhouse, och jag satte shawlen på henne, ty aftnarna äro kyliga; den nya, varma shawlen, hon fick af m:rs Dixon, då hon stod brud. Så beskedligt af henne, att tänka på mamma! Den är köpt i Weymouth, och m:r Dixon valde; der fanns tre andra att välja på, säger Jane. Öfverste Campbell tyckte mer om den gröna. Söta Jane, du blef väl ej våt om fötterna? Det kom blott en eller två droppar, och m:r Churchill var så ofantligt artig och lät lägga en matta, att stiga på; jag skall aldrig glömma en sådan uppmärksamhet. Ah, m:r Frank Churchill, min mors glasögon ha icke varit sönder, sedan ni lagade dem så väl. Vi tala ofta om er, m:r Churchill; göra vi intet det? Se här är miss Woodhouse. Huru mår ni, bästa miss Woodhouse? Vi råkas liksom i ett förtrolladt slott, allting så förändradt här! Jag får icke säga någon kompliment (betraktande Emma förnöjd), men jag försäkrar, att det är er beau jour i dag, miss Woodhouse. Hvad tycker ni om Janes hufvud? Ni förstår att bedöma det. Hon har klädt sig sjelf; det är rigtigt beundransvärdt, huru hon fäster upp sitt hår; ingen i London, som betalas derför, kunde göra det bättre. Nå, jag måtte säga, m:r Huges och m:rs Huges; jag måste gå och helsa på dem. Hur står det till, hur står det till? Jag tackar, jag mår bra. Är icke detta någonting rigtig präk-

tigt? Hvar är den goda m:r Richard; ah, der är han! Stör honom icke; det är roligare för honom att tala med de unga damerna. Huru mår ni m:r Richard? Jag såg er häromdagen, då ni red genom staden. Nå, är det icke m:rs Otway och den goda m:r Otway och miss Otway och miss Caroline? En sådan mängd af vänner! Och m:r George och m:r Arthur, huru må ni allesammans? Nu kommer en vagn till, hvem kan det vara? Säkerligen Coles, de rara menniskorna. Det är bra angenämt att få råka alla sina vänner så här. Intet kaffe för mig, jag tackar, dricker alldrig kaffe; men litet thé vid tillfälle, sir, det är alls icke brådtom. Nå, men se här är det, allting så godt!

Frank Churchill kom tillbaka till Emma, och medan miss Bates drack sitt thé, stod hon för nära m:rs Elton och miss Fairfax, för att ej kunna höra deras samtal. Frank var tankfull, och hon kunde ej afgöra, om han äfven hörde det eller ej. Efter många artigheter till Jane öfver hennes utseende och paryr — artigheter, som med mycket lugn afhördes och besvarades — väntade m:rs Elton att blifva komplimenterad i sin tur och frågade:

— Hvad tycks om min klädning? Än garneringen? Huru har min jungfru satt upp mitt hår? m. m., som allt med tålamod och vänlighet afhandlades.

M:rs Elton fortfor sedan:

— Ingen kan i allmänhet mindre tänka på sin paryr än jag gör, men vid ett sådant tillfälle, som detta, då allas uppmärksamhet är rigtad på mig, och af artighet för Westons, som utan tvifvel tillställt balen för min skull, så vill jag ej vara sämre än andra. Jag ser få, som ha perlor i dag, utom jag sjelf. Frank Churchill skall vara en stor dansör, som jag hört. Få se om vi komma öfverens i valsen. Han är ovanligt vacker, jag tycker mycket om honom.

I detsamma började Frank att tala så fort och

hårdt, att han säkerligen hört sitt eget beröm och ville icke höra mera. Efter en stund fördes åter till deras öron m:rs Eltons röst, som utropade, då hon fick se sin man:

— Har du då slutligen funnit rätt på oss; vi ha stått här för oss sjelfva. Jag sade också till Jane just nu, att du säkert blir otålig öfver att ej se till oss.

— Jane! upprepade Frank med en förundrad och missnöjd mine. Det är att vara väl frispråkig, men jag förmodar att miss Fairfax tillåter det.

— Hvad tycker ni om m:rs Elton? hviskade Emma.

— Icke alls.

— Ni är otacksam.

— Otacksam! Huru så? svarade han, och med ett leende, som jemnade den förut rynkade pannan, tillade han: nej, säg det ej; jag vill icke förstå er mening. Hvar är min far? Kunna vi ej få börja dansen?

Emma begrep ingenting af hans besynnerliga lynne. M:r och m:rs Weston kommo i detsamma, för att meddela Emma deras förlägenhet. Det hade förefallit m:rs Weston, som om m:rs Elton gjorde anspråk på att börja balen, hvilket stod alldeles i strid med deras egen önskan att få visa Emma denna utmärkelse. Emma bar sitt missöde med styrka.

— Och hvem skall blifva hennes moitié, sade m:r Weston, hon väntar naturligtvis att Frank skall bjuda upp henne.

Frank vände sig genast till Emma, för att erhålla uppfyllandet af hennes löfte, hvilket gaf hans far en mycket tillfredsställd mine; m:r Weston hade ej heller någonting emot att dansa sjelf med m:rs Elton, då det proponerades honom af hans fru. Emma måste underkasta sig, att låta m:rs Elton vara den förnämsta, hvilket nära nog hos henne väckte tanken på att hon borde gifta sig.

M:rs Eltons fåfänga var nu i alla afseenden tillfreds-

ställd och, i trots af denna lilla otur, strålade Emmas ögon af förtjusning, då hon såg den långa raden i angläsen och visste sig ega flere timmar att njuta af detta nöje. Men att m:r Knightley ej dansade, var litet förtretligt. Der stod han bland dem, som sågo på. Hvarför skulle han räkna sig sjelf till de gamle, som blott väntade på spelbordet, för att lemna bal-salen; likväl kunde han aldrig visa sig bättre till sin fördel, än der han sjelf placerat sig. Hans höga, raka figur bredvid gubbarnas böjda gestalter och kullriga skuldror, tyckte Emma skulle ådraga honom allas blickar. Det var ingen i hela sällskapet, utom Frank, som kunde jemföras med honom. Så snart deras ögon möttes, tvang hon honom att le; men föröfrigt var han allvarsam. Han syntes ofta observera henne. Hon kunde icke smickra sig med att han brydde sig om hennes dans, och om det var, för att klandra hennes uppförande, så var hon alldeles lugn. Det fanns ej tecken till kurtis å Franks sida: de syntes mera såsom glada, goda vänner, än som älskande.

Balen fortgick till allas belåtenhet. Mr:s Westons outtröttliga bemödande, såsom värdinna, var icke förgäfves; hvar och en var lycklig, och man sparade ej heller på att meddela hvarandra: att man hade roligt. Någon vigtig eller minnesvärd händelse gaf den ej anledning till. Der passerade likväl något, som Emma fästade sig vid. De två sista dansarna före supén, hade börjat, och Harriet var icke uppbjuden; hon var den enda unga dame, som satt. Antalet af dansörer hade förut varit så lika med de dansande damerna, att man undrade på orsaken dertill. Men Emma undrade mindre, då hon fick se m:r Elton icke dansa. Han skulle ej vilja uppbjuda Harriet, om han möjligen kunde undvika det, och hon väntade hvarje ögonblick, att han skulle smyga sig ut i spelrummet.

Detta var dock icke hans plan. Han gick tvärtom

omkring och talade med de äldre, sittande fruntimren, för att visa, att han var ledig och ernade förblifva så. M:rs Weston gick till honom och sade:

— Hvarför dansar ni icke, m:r Elton?

— Mycket gerna, svarade han genast, om ni vill dansa med mig.

— Med mig, åh-nej, jag är ej dansant; ni kan få en bättre dame.

— Om misstress Gilbert vill dansa, svarade han, så skulle det vara mig ett nöje, ehuru jag nu snart kan räkna mig till de gamla, gifta männerne och min danstid således är förbi.

— M:rs Gilbert ernar icke dansa, men der är en ung dame, som icke är uppbjuden, och som jag ogerna ser sitta, miss Smith.

— Miss Smith, ah, jag såg icke det; om jag icke vore en gammal, gift man . . . men min danstid är förbi . . . så skulle jag mer än gerna uppfylla er önskan, men nu hoppas jag ni ursägtar mig.

M:rs Weston sade ingenting mer, men Emma föreställde sig lätt, huru förundrad och förödmjukad Harriet skulle vara. Detta var m:r Elton, den ämable, förbindlige, artige m:r Elton. Hon såg ett ögonblick efter honom; han hade satt sig bredvid m:r Knightley, för att prata, under det han utbytte ett segrande småleje med sin fru.

Emmas hjerta svällde af harm, och hon fruktade, att det skulle synas på hennes glödheta ansigte; men ögonblicket derpå fick hon se någonting helt annat; m:r Knightley hade neml. bjudit upp Harriet. Ingenting kunde i det ögonblicket göra henne mera förundrad eller mera förtjust. Hon var idel tacksamhet, både för sin och Harriets skull, och längtade att säga honom det, och ehuru detta ej genast kunde ske, så sade hennes utseende och blickar mycket, då deras ögon möttes.

Han dansade så väl, som hon alltid trott att han skulle göra, med det naturliga behag han hade i sina rörelser, och Harriet skulle kanske ansetts vara allt för glad, om hon ej blifvit så hårdt bemött; hela hennes väsende utvisade, att hon fullkomligt uppfattade och njöt af den höga utmärkelse, som visats henne.

M:r Elton tog sin reträtt till spelrummet, mycket flat (som Emma hoppades); hon trodde, att han ännu ej hunnit blifva lika styfsint, som sin fru, hvilken gaf luft åt sina känslor, genom att helt högt anmärka till sin kavaljer:

— Knightley hade medlidande med den stackars, lilla miss Smith; han är mycket godhjertad, det måste jag säga.

Det tillsades att soupéern var serverad. Man gjorde sig i ordning att gå till det andra rummet, och miss Bates hördes oafbrutet prata ifrån den stunden och till dess hon satt vid bordet och hade tagit upp sin sked.

— Jane, Jane, min söta du, hvar är du? Här är din boa; m:rs Weston beder, att du skall sätta på dig din boa. Hon fruktar att det kan vara drag i gången, ehuru man försökt att förekomma det. En dörr är igenspikad, en mängd mattor utbredda, likväl, söta Jane, måste du taga den på. M:r Churchill, åh, ni är allt för god! Så väl ni sätter på den; jag är rigtigt tacksam. Ja, söta du, jag sprang hem, som jag sade jag skulle göra, för att hjelpa mormor i säng, och jag kom tillbaka, och ingen hade saknat mig. Mormor mådde alldeles bra, hade haft trefligt med m:r Woodhouse, de hade pratat och spelat bräde. De drucko thé der nere, och hade vin och stekta äpplen innan hon gick derifrån; hon hade haft en förvånande lycka i några kast, och hon frågade mycket efter dig, om du roade dig bra, och hvilka du dansade med? Åh, sade jag, jag vill icke gå Jane i förväg; då jag gick, dansade hon med m:r Georg Otway. Hon tycker bäst

om att få berätta det sjelf i morgon; den första dansen var med m:r Elton. Men, bästa sir, ni är allt för god. Skulle ni icke hellre vända er till någon annan; jag hjelper mig nog sjelf. Nå, minsann, Jane under ena armen och mig under den andra. Vänta, vänta, låtom oss dröja litet; m:rs Elton kommer der, den söta m:rs Elton, så elegant, så dyrbara spetsar! Nu kunna vi följa efter henne, hon är aftonens drottning. Här äro vi då i den omtalta gången. Två trappsteg, Jane, akta dig, det är två trappsteg; nej, här är blott ett. Kors, så besynnerligt! Jag var så säker på att der var två och det är blott ett. Jag har aldrig sett någonting så präktigt, ett rigtigt haf af ljus öfver allt! Jag talade om mormor, Jane, hon hade haft en liten missräkning. De stekta äpplena och bakelsen voro, som vanligt, mycket bra, men det kom äfven in ett deliciöst frikassé af kalfbräs och sparris; men den försigtige m:r Woodhouse trodde ej att sparrisen var rigtigt kokt och skickade bort alltsammans. Det finnes ingenting, som mormor hellre äter än kalfbräs och sparris, så att hon blef verkligen narrad, men vi kommo öfverens att icke nämna det för någon, så att den goda miss Woodhouse icke fick veta det; det skulle göra henne så ledsen. Nå, men detta är ju rigtigt briljant; en sådan elegans och öfverflöd! Hvar skola vi sitta? Någonstädes, der det ej kan draga på Jane. Hvar jag sitter är detsamma. Jaså, ni rekommenderar denna sidan, men, m:r Churchill, det är visst för högt upp, men som ni vill. Ni har att säga här i huset, huru det skall vara. Kära Jane, huru skola vi kunna minnas hälften af rätterna, för att tala om dem för mormor. Redan soppa! Bevara mig, icke skall jag ha bland de första; det luktar så godt, att jag måste smaka på den.

Emma kunde ej få tala vid Knightley förrän efter soupéern, då de alla voro återkomna i balsalen, men hen-

nes blick manade honom då oemotståndligt att låta henne få tacka honom. Han klandrade lifligt master Eltons uppförande, såsom oförlåtligt, ohöfligt och m:rs Eltons miner undergingo äfven en tillbörlig censur.

— De ernade såra någon mera än Harriet, sade han; hvarför äro de fiendtligt sinnade emot er, Emma?

Han såg på henne med ett forskande leende och tillade, då han ej fick något svar:

— Hon borde väl icke vara ond på er, som jag förmodar, om han också skulle vara det. Ni kan icke, om ni vill vara uppriktig, motsäga detta; men tillstå äfven, Emma, att ni ville gifta honom med Harriet.

— Det ville jag, och det kunna de ej förlåta mig.

Han skakade på hufvudet, men det åtföljdes af ett godhetsfullt leende, och han sade blott:

— Jag skall icke banna er. Jag lemnar er åt er egen eftertanka.

— Men smickrar icke den allt för mycket? Säger mig min fåfänga någonsin att jag har orätt?

— Icke er fåfänga, men ert allvarliga förstånd. Om den ena missleder er, så är jag viss om att det andra underrättar er derom.

— Jag har sagt mig sjelf, att jag helt och hållet misstagit mig om m:r Elton. Det finnes en småaktighet hos honom, som ni genast upptäckte, men icke jag; jag var fullkomligt öfvertygad om att han var kär i Harriet, och detta föranleddes af en hel mängd villfarelser.

— Och efter ni erkänner så mycket, så vill äfven jag göra er den rättvisan och säga: att ni skulle dermed ha valt bättre för honom, än han gjort det sjelf. Harriet Smith har några ädla egenskaper, som misstress Elton alldeles saknar. Hon är en anspråkslös, enkel och okonstlad flicka, som borde vara oförlikneligt mera i en förståndig mans smak än m:rs Eltons. Jag fann Harriet mera pratsam, än jag väntat.

Emma blef obeskrifligt nöjd. M:r Weston kom nu och uppmanade hvar och en att åter börja dansa.

— Kom, miss Woodhouse, miss Otway, miss Fairfax, hvar äro ni alla? Kom, Emma, och föregå med godt exempel. Icke går det an att vara lat och trött så tidigt.

— Jag är färdig, sade Emma, så snart det börjar.

— Hvem skall ni dansa med? frågade m:r Knightley.

Hon dröjde litet, men sade sedan:

— Med er, om ni bjuder upp mig.

— Vill ni?

Och han räckte henne sin hand.

— Det vill jag visst. Ni har visat att ni kan dansa och, som vi icke verkligen äro bror och syster, så är det ingenting besynnerligt deri.

— Bror och syster! Nej, visst icke.

---

## XXXIX.

Den lilla förklaringen, hon haft med m:r Knightley, var ett af de behagligaste minnen balen hade lemnat Emma, då hon morgonen derpå gick i trädgården och njöt om igen af den föregående aftonens nöje. Hon var mer än glad, att de så öfverensstämde i deras tanka om Eltons, och det beröm han gaf Harriet tillfredsställde henne särdeles.

Herrskapet Eltons näsvishet, som ett ögonblick hotat att förstöra aftonens nöje, hade tvärtom gifvit anledning till att det betydligt blifvit förhöjdt; hon väntade sig äfven en annan fördel deraf: att det skulle bota Harriet för hennes fortfarande dårskap. Hennes sätt att omtala händelsen innan de skildes åt gaf henne mycket hopp derom. Hon tycktes med ens inse att m:r

Elton 'icke var den oöfverträffliga varelse, hon trott honom vara. Febern var förbi, och Emma fruktade ej att pulsen skulle höjas af någon uppmärksamhet å hans sida. En mycket treflig sommar väntade henne: Harriet förståndig, Frank Churchill icke allt för mycket kär och m:r Knightley i en fredlig sinnesstämning.

Hon skulle ej på morgonen råka Frank, emedan han så tidigt måste återvända hem. Hon saknade honom ej.

Sedan hon i tankarna genomgått dessa ämnen, öfversett och ordnat dem, som de borde vara, vände hon om, för att gå in och helsa god morgon på de små gossarne och äfven på deras morfar, då hon såg den stora jerngrinden öppnas till alléen för tvänne personer, som hon allraminst väntade att få se tillsammans, neml. Frank med Harriet under armen; det var verkligen hon! Hon behöfde blott ett ögonblick, för att finna, det något utomordentligt inträffat. Harriet var blek och uppskrämd; han försökte att ställa henne tillfreds. Jerngrinden och förstuguporten voro icke tjugo alnar ifrån hvarandra; de befunno sig således snart alla tre i salen, der Harriet sjönk ned på en stol och svimmade.

En ung dame, som svimmar, fordrar hjelp, frågor måste besvaras och det besynnerliga förklaras. Sådana händelser äro mycket interessanta, men de kunna ej länge spänna nyfikenheten; om några minuter visste Emma hela sammanhanget.

Miss Smith och en ung flicka hos m:rs Goddard, hvilken också varit på balen, hade gått ut tillsammans och valt vägen åt Richmond, en allmän landsväg, på hvilken de ej kunde ana någon fara. En half mil från Highbury gick vägen i en bugt, och, beskuggad å ömse sidor af almar, såg den ödslig ut. Då de unga flickorna gått ett stycke längre fram, blefvo de varse på sidan af vägen, på en jemn, grön plats ett parti Ziguenare. Ett barn, som stått på vakt, kom och tiggde

af dem. Harriets sällskap blef så förskräckt, att hon skrek till och, ropande åt Harriet att följa sig, sprang hon allt, hvad hon förmådde, tillbaka åt Highbury. Men den stackars Harriet kunde ej följa henne. Hon hade lidit af kramp i fötterna efter dansen och vid första bemödande att springa kom den igen, så att hon omöjligt kunde komma af stället, ehuru uppskrämd hon var, utan måste stanna qvar.

På hvad sätt de stackrarna uppfört sig, om den unga damen visat mera mod, är svårt att kunna säga, men en sådan inbjudning till anfall kunde de ej motstå, och Harriet omringades snart af ett halft dussin barnugnar, åtföljda af en stark, stor qvinna och en större gosse, alla bullersamma och näsvisa till utseendet, om också ej i orden. Mer och mer uppskrämd, lofvade hon dem penningar, tog fram sin börs och gaf dem en skilling, samt bad dem nöja sig dermed och icke göra henne något ondt. Hon kunde nu gå, fastän långsamt, och gick sin väg, men hennes rädsla och hennes börs voro för stora frestelser, och hon omringades af hela skaran, som begärde mera.

I denna förlägenhet hade Frank funnit henne, darrande och bedjande, men Ziguenarne högljudda och oförskämda. Genom en tillfällighet hade hans resa blifvit fördröjd, hvilket medförde hans lyckliga biträde i det kritiska ögonblicket. Morgonen var så vacker, att han velat gå ett stycke och lät derför sina hästar möta sig på en annan väg, ett par mil från Highbury, och som han aftonen förut händelsevis lånat en sax af miss Bates, som han glömt igenlemna, hade han blifvit nödsakad att vid förbigående gå in på några minuter, för att gifva den tillbaka. Som han gick till fots, blef han ej bemärkt förr än han var skojarne helt nära. Den rädsla de ingifvit Harriet blef nu deras egen del. Han hade dugtigt uppskrämt dem och lemnade dem med Harriet, hvilande mot hans arm, ur

stånd att tala och med nätt och jemt så mycket krafter, som hon behöfde, för att hinna till Hartfield, der hon svimmade.

Detta var summan af tilldragelsen, som både han och Harriet meddelade, så snart hon åter hemtat sig; han kunde ej dröja längre, än till dess han fick se henne åter må bra, och Emma hann knappt att tacka honom, både för sin egen del och sin väns, förrän han var borta.

En sådan händelse, som denna, att en ung, vacker karl och ett ungt, älskligt fruntimmer af ödet på det sättet föras tillsammans, skulle nödvändigt äfven i det kallaste hjerta och det bäst ordnade förstånd väcka vissa slutsatser, tänkte Emma. Om en grammatikus eller en mathematikus hade sett hvad hon såg: huru de kommo tillsammans, hon hvilande mot hans arm, och hört deras historia, så skulle de säkert deraf slutat till att omständigheterna medverkat, att göra dem interessanta på ett särdeles sätt för hvarandra; huru mycket mera då hon, med en inbillning, så lätt lifvad till spekulationer och förutsägelser, framför allt med den grund derför, som redan fanns i hennes talang för romaneska slutledningar.

Det var en märkvärdig tilldragelse. Ingenting sådant hade någonsin förut, hvad hon kunde minnas, förekommit der i trakten; ingen ung dame hade haft något äfventyr, ingen skrämsel, ingenting ditåt, och nu skulle en sådan händelse just föranleda en slags förbindelse emellan dessa två. Det var "ödets lek" eller ock dess allvar; hon trodde det sednare med den kännedom hon egde om den gynnsamma sinnestämning derför, hvari de båda voro. Han önskade att öfvervinna sin böjelse för henne sjelf och hon, att blifva befriad från sin vurm för m:r Elton.

Emma beslöt först att icke omtala hvad som passerat för sin far, emedan hon visste, huru orolig och

uppskrämd han skulle blifva, men hon blef snart öfvertygad om, att det var omöjligt att dölja det. Inom en halftimme kände hela Highbury till historien. Det var just något för dem, som gerna pratade, unga och gamla, pojkar och tjenstfolk, alla blefvo lifvade af en så fruktansvärd nyhet. Balen glömdes alldeles för Ziguenarne. M:r Woodhouse satt darrande i sin ländstol och ville knappt tillåta att någon gick utom porten. Det blef dock en tröst för honom att en mängd förfrågningar ankommo på dagen, för att höra huru han sjelf, (hans grannar visste att han tyckte om sådana bud), miss Woodhouse och äfven miss Smith mådde; och han hade det nöjet att få svara, det de mådde temligen bra, ehuru de befunno sig, hvad fruntimmerna beträffade, alldeles bra. Emma hade en mycket för god helsa, för att vara hans dotter; hon visste knappt hvad det var att må illa och hon kunde aldrig väcka deltagande i fråga om helsan, om ej hennes far efter godtycke nedsatte den.

Ziguenarne väntade ej på lagens mellankomst, utan de skyndade i största hast derifrån. De unga damerna i Highbury hade, redan innan deras rädsla börjat, kunnat i all säkerhet promenera, hvart de behagade, och hela historien förföll till en obetydlighet, utom för de små gossarna, Henry och John, som alla dagar frågade, huru det var med Harriet och Ziguenarne, och hvilka ihärdigt tillrättavisade hvar och en, som afvek från den ursprungliga berättelsens detaljer.

---

## XL.

Några dagar efter denna händelse kom Harriet en morgon till Emma och hade en liten dosa i handen

Och sedan hon satt sig, började hon med någon villrådighet:

— Miss Woodhouse, om ni har tillfälle, så har jag någonting, som jag önskade berätta er, en slags bekännelse, och sedan skall det vara förbi.

Emma blef något öfverraskad, men bad henne meddela hvad hon hade att säga. Det var ett sådant allvar i Harriets utseende, att det beredde henne lika mycket, som hennes ord, på att få höra någonting ovanligt.

— Det är min skyldighet, och jag försäkrar äfven min önskan, att i den saken icke ha någon hemlighet för er. Som jag nu lyckligtvis är i ett afseende en förändrad varelse, så är det icke mer än billigt att äfven ni, miss Woodhouse, får den tillfredsställelsen att veta det. Jag vill icke säga mera derom, än som behöfs; jag blyges för mycket öfver det förflutna, men jag är säker att ni förstår mig.

— Ja, som jag tror.

— Att jag så länge kunde underhålla en sådan inbillning, utropade Harriet häftigt, är mer än jag förstår. Nu finner jag honom icke alls beundransvärd. Jag bryr mig icke om antingen jag råkar honom eller ej, utom det att jag heldst undviker att se honom; och jag är alldeles icke mera afundsjuk på hans fru: jag hvarken beundrar eller afundas henne, som jag gjorde förut. Hon är visst mycket vacker och qvick med mera sådant, men jag anser henne elak och obehaglig; jag skall aldrig glömma hennes blick balaftonen. Likväl kan ni vara öfvertygad om, miss Woodhouse, att jag visst icke önskar henne något ondt. Nej, måtte de vara så lyckliga, som möjligt! Det skall tvärtom fägna mig och, för att bevisa att jag talar sanning, så skall jag nu förstöra hvad som bordt blifvit förstördt långt för detta, hvad jag aldrig bordt gömma, det vet jag mycket väl. Men nu vill jag också förstöra

alltsammans, och det är min innerligaste önskan, att göra det i er närvaro, så att ni får se huru förståndig jag blifvit. Kan ni icke gissa hvad som är i den här lilla dosan? frågade hon helt ångerfullt.

— Nej, det kan jag alls icke. Han gaf ju aldrig någon present?

— Det är visserligen icke några presenter, men det är saker, som jag på det högsta värderat?

Hon räckte fram dosan till Emma, som läste utanpå: "de dyrbaraste skatter". Hennes nyfikenhet var till högsta grad retad. Harriet tog af locket, och hon väntade otåligt att få se hvad det var. Ibland en mängd silfverpapper och bomull fanns ej annat än en liten bit engelskt plåster.

— Nå, sade Harriet, kommer ni ihåg?

— Nej, sannerligen jag det gör.

— Åh, kors! Huru är det möjligt att ni kunnat glömma, hvad som tilldrog sig i detta samma rum, en af de sista gångerna, vi råkades här? Det var blott en eller två dagar innan jag fick ondt i halsen, samma afton, tror jag, som m:r John och m:rs Isabella kommo. Minnes ni ej, att han skar sig i fingret med er nya pennknif, och ni rådde honom att använda engelskt plåster. Men som ni ej hade något till hands, men visste att jag hade i min syläda, så bad ni mig förse honom dermed och jag klippte af en stor bit och gaf honom, men som den var mycket för stor, så klippte han den mindre och satt och lekte med det öfriga innan han gaf mig det tillbaka. Och i min då varande dårskap skrinlade jag detta, för att icke af någon annan nyttjas, och har betraktat det allt då och då med förtjusning.

— Sötaste Harriet! utropade Emma, satte handen för ögonen och sprang upp, jag är mera ledsen öfver mitt handlingssätt än jag kan omtala. Jag minnes nu mycket väl alltsammans, utom att ni gömde

den der reliken, som jag ej visste af; men att han skar sig i fingret, och att jag bad honom nyttja engelskt plåster och sade, att jag ej hade något till hands. O, huru jag blyges och skäms! Jag hade tillräckligt deraf äfven i min sylåda. Ett af mina tanklösa upptåg, för hvilka jag bör blygas, så länge jag lefver. Nåväl, sättande sig igen, är der något mera?

— Hade ni verkligen sjelf plåster så till hands? Det kunde jag omöjligt misstänka, ni såg så upprik-tig ut.

— Och ni gömde för hans skull den der biten engelskt plåster, sade Emma, som återfått sitt mod och nu fann det både löjligt och underbart samt tänkte: aldrig i verlden kunde något sådant falla mig in att göra för Franks skull, att gömma en bit engelskt plåster, som han lekt med!

— Här, återtog Harriet och plockade upp ur sin ask, här är någonting af ännu mera värde, jag menar, som haft mera värde, emedan det tillhört honom, som plåstret aldrig hade gjort.

Emma blef ifrig att få se hvad det kunde vara. Det var en liten stump af en gammal blyertzpenna.

— Denna har verkligen varit hans, sade Harriet; kommer ni ihåg, miss Woodhouse, en morgon — men det gör ni säkert ej — en morgon skulle han upptecknа, huru tallstrunt-öhl bryggdes. M:r Knighley hade sagt honom något derom och han ville skrifva upp det, men då han skulle nyttja sin blyertzpenna, så var der ingen blyertz qvar i den, så att ni lånade honom en annan och denna lemnades qvar på bordet, såsom dugande till något. Men jag lemnade den ej ur sigte och så snart jag kunde göra det obemärkt, så tog jag den, och har gömt den allt sedan.

— Nu minns jag det, utropade Emma, det talles om tallstrunt-öhl och både m:r Knighlley och jag sade att vi tyckte om det, och m:r Elton tycktes ha beslu-

tat, att lära sig tycka om det. Jag minns det mycket väl; m:r Knightley stod just här; gjorde han ej det?

— Åh, det vet jag ej, det kan jag ej minnas; så besynnerligt att jag ej kommer ihåg det. Master Elton satt här, det vet jag precis, just der jag nu sitter.

— Nå, vidare.

— Ingenting mer alls, utom att jag nu ernar kasta alltsammans på elden, och att jag ville ni skulle se det, miss Woodhouse.

— Min lilla, stackars Harriet! Och har det kunnat vara någon tillfredsställelse uti att förvara de der sakerna?

— Ja, så enfaldig jag var! Men jag blygs för det nu och önskar jag kunde glömma min dårskap lika lätt, som jag kan bränna upp det här. Det var illa af mig att sedan han var gift ändock behålla det, men jag hade icke nog beslutsamhet, för att skiljas dervid.

— Men, Harriet, är det då så nödvändigt, att bränna upp det engelska plåstret? Det kunde ju användas till något nyttigt; den gamla blyertzpennan säger jag ingenting om.

— Det skall göra mig ett nöje att få bränna upp det, jag tål icke se det. Se der ligger det nu, och så är det nu slut på m:r Elton, som bättre är.

— Och när skall det börjas med master Churchill? tänkte Emma.

Hon fick snart skäl att tro, det början redan var för hand och hoppades blott, att zigenarne, ehuru de ej spått Harriet någon lycka, likväl skulle komma att bidraga till den. Omkring fjorton dagar efter händelsen kommo de helt oförmodadt till en förklaring. Emma tänkte i det ögonblicket ej derpå, hvilket lät henne mera värdera underrättelsen.

Under prat och skämt med hvarandra hade Emma sagt:

— Då du blir gift, Harriet, så vill jag råda dig att göra så eller så, och tänkte ej vidare derpå, men efter en minuts tystnad hörde hon Harriet i en mycket allvarsam ton säga: jag skall aldrig gifta mig.

Emma såg på henne och fann genast, huru det var fatt och efter en liten strid med sig sjelf, om hon skulle låta det passera obemärkt eller ej, svarade hon:

— Aldrig gifta dig! Det är ett helt nytt beslut.

— Men likväl ett, som jag aldrig skall gå ifrån.

Emma funderade åter något innan hon sade:

— Jag hoppas att det icke härrör från . . . jag hoppas det ej är för att göra master Elton en kompliment?

— Master Elton! utropade Harriet föraktligt. Ah, nej, och Emma uppfångade orden, mycket förmer än master Elton!

Huru skulle nu Emma göra? Skulle hon låtsa, som om hon ingenting förstod; kanske Harriet då skulle anse henne kallsinnig och missnöjd, eller skulle hon kanske förmå Harriet att meddela henne för mycket; ty det hade hon föresatt sig, att en så öppenhjertig förtrolighet i afseende på hopp och fruktan, som förra gången, skulle ej mera ega rum. Hon trodde derför det vara bäst, att sjelf efterfråga med ens allt, hvad hon i ämnet ville veta, och en gång för alla säga sin tanka derom.

— Harriet, jag vill ej affektera att icke förstå er mening. Ert beslut eller rättare er förmodan att ni aldrig skall gifta er kommer från den öfvertygelsen att den person, som ni tycker om, står på en för hög ståndpunkt, för att någonsin tänka på er. Är det icke så?

— Ah, miss Woodhouse, tro mig jag är icke så djerf att tro någonting; så dåraktig är jag sannerligen ej. Men det är ett nöje för mig att beundra honom på afstånd och tänka att han öfverträffar alla

andra, med de känslor af tacksamhet och vördnad, som jag nödvändigt måste erfara.

— Det förundrar mig icke alls, Harriet; den tjenst, han bevisade er, borde naturligtvis lifva er tacksamhetskänsla, som i sig sjelf är ganska varm.

— En tjenst! Åh, jag står i en obeskrifligt stor förbindelse! Blott minnet af hvad jag kände, då jag såg honom komma med sin ädla blick, är nog. I ett ögonblick en sådan förändring: från en fullkomlig olycka till en fullkomlig lycka!

— Det är ganska naturligt och till och med hedrande att vara så tacksam. Men att det tycket kommer att medföra någon lycka, är mer än jag kan lofva. Jag råder er icke, Harriet, att öfverlemna er åt tanken derpå, ty jag kan icke ansvara för att det blir besvaradt. Observera honom noga och låt hans uppförande bestämma graden af er tacksamhet. Jag säger er detta nu, emedan jag aldrig mer skall tala i ämnet. Härefter är jag alldeles okunnig om förhållandet och vill på intet sätt befatta mig dermed. Låt oss aldrig nämna något namn. Vi ha varit tanklösa, låtom oss nu bli försigtiga. Då han är mycket öfver er i rang, tyckes här finnas hinder af en allvarsam art, men likväl, Harriet, har man sett besynnerligare händelser inträffa. Var dock uppmärksam på er sjelf och, huru det än må sluta, så är det ett så stort bevis på god smak, att ert tycke fallit på honom, att jag alltid skall värdera er derför.

Harriet afhörde allt detta med en undergifven tystnad, och Emma var säker på, att ett sådant tycke skulle förädla hennes väsende och utbilda hennes förstånd samt bevara henne från att kasta bort sig till någon ovärdig.

## XLI.

Med sådana planer och förhoppningar började Juni månad och medförde i allmänhet inga förändringar, hvarken vid Hartfield eller i Highbury. Elton talade alltjemt om ett besök af Sucklings, och om huru Barouche-landauen skulle begagnas; Jane Fairfax var qvar hos sin mormor och, som Campbells än vidare skulle dröja i Irland till fram i Augusti, så var det sannolikt att hon skulle qvarblifva i Highbury ännu två månader, så framt hon kunde afböja m:rs Eltons tjenstaktiga ifver, att tvärtemot hennes önskan skaffa henne en förträfflig plats.

Master Knightley hade af något skäl, som han bäst sjelf kände, tidigt fattat antipathi för Frank Churchill och den var i jemt stigande. Han började ana någon dubbelhet i hans uppförande mot Emma. Att han gjorde henne sin kur, var tydligt af hans uppmärksamhet, hans fars vinkar och m:rs Westons iakttagna tystnad, hvilket allt sammanlagdt röjde vissa afsigter. Men under det alla andra trodde honom vara kär i Emma och Emma sjelf önskade att han skulle blifva det i Harriet, så misstänkte m:r Knightley honom för att hyckla en böjelse för miss Fairfax. Han kunde ej förstå det rigtigt, men han såg tecken till hemligt förstånd emellan dem — som han trodde — tecken af beundran å hans sida, hvilka han ej kunde öfvertyga sig om voro alldeles utan mening, utan att Knightley derför ville följa exemplet af Emmas inbillningar och villfarelser. Emma var ej närvarande, då han gjorde sina första observationer. Han hade ätit middag hos Elton tillammans med familjen från Randalls, och han hade sett mer än en blick fästad på miss Fairfax, blickar, så eldiga och varma, att de voro högst oväntade från en beundrare af miss Woodhouse, Då han åter var i deras sällskap,

påmindes han ovilkorligt om hvad han hade sett och kunde följaktligen ej undgå att observera nogare; han fick ännu mera skäl att tro, att det fanns ett ömsesidigt tycke och en hemlig öfverensstämmelse emellan Jane Fairfax och Frank Churchill.

M:r Knightley hade gått en eftermiddag till Hartfield, hvilket han ofta gjorde, för att tillbringa aftonen der. Emma och Harriet hade gått ut, för att promenera, han uppsökte dem, och på hemvägen mötte de ännu flere, hvilka, liksom de sjelfva, gått ut tidigt, emedan himmelen hotade med regn; bland andra m:r och m:rs Weston med son, samt miss Bates och Jane, som händelsevis råkat tillsammans med dem.

Då de kommo till vägen, som gick upp till Hartfield, bad Emma dem alla komma in och dricka thé med hennes far, emedan hon visste att det var den stunden på dagen, då han tyckte mest om att se främmande. Westons samtyckte alla genast dertill, och efter mycket vackert prat af miss Bates, som ingen hörde på, emottog äfven hon den goda miss Woodhouses förbindliga bjudning.

Då de vände af inåt parken, red doktor Perry förbi. Herrarne talade om hans häst.

— Nå, sade Frank till misstress Weston, hvad blef det af doktor Perrys plan, att lägga sig till en vagn?

M:rs Weston svarade förundrad:

— Jag har aldrig hört sägas, att han haft en sådan plan.

— Åh-jo, ni berättade det sjelf för 3 månader sedan.

— Jag, omöjligt.

— Visst var det så. Jag minnes det mycket väl. Doktorn hade omtalat det sjelf, som en glad nyhet. Minnes ni det icke nu?

— Jag försäkrar, att jag aldrig hört det förrän nu.

— Aldrig, verkligen aldrig! Men, bevara mig, huru är det möjligt? Jag måste då hafva drömt derom, och

jag, som var så öfvertygad att jag fått det från er, m:rs Weston. Miss Smith, ni går, som om ni vore mycket trött. Ni skall tycka om att komma hem och få hvila er.

— Hvad var det? Hvad sade du, Frank, om Perry och en vagn? Jag är glad att höra att han kan bestå sig en vagn. Har han sagt det sjelf eller huru? frågade Weston.

— Nej, sir, svarade hans son skrattande, ingen lärer ha sagt det. Mycket besynnerligt! Jag ville minnas att m:rs Weston nämnt det i ett af sina bref för längesedan, men hon har förklarat, att hon aldrig hört ett ord derom förrän nu; naturligtvis har jag då väl drömt det. Jag drömmer vanligtvis mycket; jag drömmer om alla menniskor i Highbury, då jag icke är här och sedan jag i drömmen återsett alla mina vänner, så kommer turen till doktor Perry.

— Det är kuriöst att du drömt om en sak, som säkerligen förr eller sednare slår in. Hvilket förutseende ibland en dröm kan innehålla, och hvilka orimligheter åter andra! Men de sednare äro kanske detsamma, som att få bref, skrifna med chiffre, till hvilken man ej känner klafven. Din dröm bevisar, Frank, att du frånvarande är med tankarna i Highbury. Emma, jag menar att ni också drömmer mycket?

Men Emma kunde icke höra hvad som sades; hon hade skyndat förut, för att bereda sin far på deras ankomst.

— Men, för att säga sanningen, utropade miss Bates, som förgäfves försökt att få ordet de sista minuterna, och om jag skall yttra mig om saken, så kan det ej nekas att icke m:r Churchill kan ha hört . . . jag vill visst icke säga att han ej drömt det . . . jag har ofta sjelf de underligaste drömmar i verlden; men om jag blir tillfrågad, så måste jag tillstå att det var i fråga tidigt i våras, ty fru Perry sjelf nämnde det

till min mor och Coles visste derom, så väl som vi; men det skulle vara en hemlighet och tänktes blott på en tre dagar. Jane, minnes du ej att mormor berättade det för oss, då vi kommo hem. Jag har glömt hvar vi hade varit — till Randalls, tror jag — misstress Perry har alltid tyckt så mycket om min mor, och jag vet verkligen icke hvem som ej gör det; och hon nämnde det i förtroende till henne och hon var mycket angelägen om att hennes man skulle få en vagn för större beqvämlighet och ernade öfvertala honom, att skaffa sig en. För oss två fick min mor omtala det, men längre fick det ej komma, och från den stunden och tills nu har jag icke nämnt det för någon christen själ, som jag vet af, ty jag är pratsam, som ni vet, och säger lätt ett ord om saker och ting, som icke borde undfallit mig. Jag är icke så försigtig, som Jane; jag önskar jag vore det. Hvar är hon? Åh, bakom oss... jag kommer fullkomligt ihåg alltsammans ... en högst märkvärdig dröm.

M:r Knightleys ögon hade sökt Jane före miss Bates. Från Franks ansigte, der han tyckte sig märka en förlägenhet, som han sökte att skämta bort, hade hans blickar ovilkorligt vändt sig till Jane, men hon stod bakom, sysselsatt med sin shawl, ty de voro nu i förstugan. Master Weston hade gått in åt förmaket, men de båda andre herrarne väntade vid dörren, för att låta Jane gå förut. Frank sökte på allt sätt att uppfånga en blick af henne, men förgäfves, och om m:r Knightley såg rätt, gick hon in, utan att se på dem någondera.

Han hade ej tid till flere observationer, utan måste hålla till godo med drömmen och taga plats bland de öfriga omkring det moderna, runda bordet, som Emma infört på Hartfield, och som hon ensam kunnat förmå sin far att tåla, i stället för det lilla Pembroksbordet, vid hvilket han i fyratio år druckit sitt thé.

— Miss Woodhouse, sade Frank Churchill, sedan han undersökt ett bord, som stod straxt bakom honom, ha de små gossarne tagit med sig den lilla asken med det skrifna alfabetet? Den brukade stå här; hvar är den? Vi ha en så mulen afton, att vi måste behandla den snarare som en vinter- än en sommar-afton. Vi hade mycket roligt af de der bokstäfverna en förmiddag och jag längtar att ånyo gifva er litet bryderi.

Emma fann förslaget godt, framtog asken, och bordet var snart öfverströdt med bokstäfver, som ingen var ifrigare att begagna än de båda. De gåfvo hvarandra ord och äfven till dem bland de andra, som ville göra sig besvär att leta ut dem. Den tystnad, som åtföljde denna lek, gjorde den särdeles omtyckt af m:r Woodhouse, som ibland funnit sig besvärad af någon mera bullersam, hvilken m:r Weston någon gång föreslagit. Nu satt han i ett melankoliskt lugn och klagade öfver de små gossarnes bortresa, eller ock utpekade han huru väl Emma skrifvit bokstäfverna.

Frank gaf ett ord till miss Fairfax. Innan hon såg på det, kastade hon en blick omkring bordet. Frank satt bredvid Emma, Jane midt emot dem och master Knightley så, att han kunde se dem allesammans; det var också hans afsigt att obemärkt observera allt, som tilldrog sig. Ordet uppläcktes snart och med ett litet leende sköt hon det ifrån sig

Harriet, mycket begifven på nya ord, tog det genast, och som hon satt bredvid master Knightley, bad hon honom hjelpa sig att leta ut det. Ordet var "öfverlöning", och då Harriet med triumf utropade det, rodnade miss Fairfax, hvilket gaf deråt en betydelse, som det föröfrigt icke hade. M:r Knightley sammanband det med drömmen, men huru det egentligen förhöll sig gick öfver hans begrepp, äfvensom att grannlagenheten och försigtigheten hos hans favorit kunde blifva så insöfda — han fruktade att der fanns en be-

stämd intrig — falskhet och dubbelhet tycktes möta honom öfverallt. Leken med bokstäfverna var således vald af m:r Frank, för att derunder dölja kurtis med en skicklighet, som liknade något en taskspelares.

Han fortfor i sina observationer med en känsla af harm och såg med ledsnad och fruktan förblindelsen hos de båda damerna. Ett ord tillagades åt Emma och gafs henne med en skälmaktig och obeslutsam mine. Emma hade snart reda på det och syntes road, ehuru hon ansåg nödvändigt att klandra det.

— Så obeskedligt! sade hon.

Han hörde Frank fråga med en blick åt Jane:

— Jag vill gifva det till henne; skall jag? . . . Äfvensom att Emma med mycken ifver och dämpadt skratt svarade:

— Nej, nej, det får ni ej, det bör ni ej.

Han gjorde det likväl. Den behaglige, unge mannen, som gjorde sin kur, utan att tyckas hysa några varma känslor, gaf genast ordet till miss Fairfax och bad henne med synnerlig artighet studera det. Master Knightley blef ytterligt nyfiken att se hvad det kunde vara för ett ord och upptäckte snart nog att det var "Dixon". Jane förstod säkerligen bättre den hemliga meningen och förträffliga sinnrikheten i de fem bokstäfverna, så sammansatta; ty hon blef synbarligen missnöjd och såg upp, och då hon fann, att man gaf akt på henne, rodnade hon i allra högsta grad och sade blott:

— Jag visste icke att enskilda namn voro tillåtna.

Och hon sköt bort lapparna förtretad och syntes besluten att icke emottaga några flere ord. Hon vände sig ifrån de angripande, och till sin tant.

— Mycket sannt, söta du, sade miss Bates, ehuru Jane icke yttrat ett ord; jag tänkte just säga detsamma. Det är tid för oss att gå hem, mormor väntar säkert på oss. Min bästa sir, vi måste önska er god natt.

Jane steg genast upp, för att lemna bordet, men så många kommo i rörelse i detsamma att hon ej kunde komma derifrån; master Knightley såg en ny samling bokstäfver med någon oro räckas till henne, men hvilken hon, utan att se derpå, kastade bort. Hon sökte sedan efter sin shawl, och Frank sökte äfven efter den; det var redan skymning och någon oordning i rummet, så att m:r Knightley ej visste huru de skiljdes åt.

Han blef qvar efter alla de andra, med tankarna så upptagna af hvad han sett, att han nödvändigt måste, såsom en vän, en orolig vän, gifva Emma några varningar och göra henne några frågor.

— Kan jag få veta, Emma, hvaruti det roliga och det sårande låg i det sista ordet, som ni och miss Fairfax fingo? Jag såg hvad det var och är nyfiken att veta, huru det kunde väcka löje hos den ena och förtret hos den andra.

Emma blef mycket förlägen. Hon hade icke mod att gifva honom en sanningsenlig förklaring, ty ehuru hennes misstankar icke voro häfda, så blygdes hon dock öfver att någonsin ha meddelat dem åt någon.

— Åh! utropade hon, besvärad, det var ingenting, blott ett skämt oss emellan.

— Skämtet, svarade han allvarsamt, var blott, som det tycktes, emellan er och m:r Churchill.

Han hoppades, att hon skulle säga något, men det gjorde hon ej. Han satt några minuter villrådig. Han förutsåg en mängd af olyckor, som det skulle vara förgäfves att vilja förekomma. Emmas förlägenhet och den erkända förtroligheten tycktes gifva tillkänna en förbindelse dem emellan. Likväl måste han varna. Det var hans skyldighet, att hellre utsätta sig för hennes missnöje, än att hennes välfärd skulle sättas på spel.

— Min goda Emma, sade han omsider med ett mildt allvar, tror ni er verkligen förstå hvad slags bekant-

skap, som existerar emellan den damen och gentlemannen, som vi nyss talade om?

— Emellan m:r Frank Churchill och miss Fairfax? Åh, fullkomligt. Hvarför sätter ni det i fråga?

— Har ni aldrig funnit något skäl att tro dem tycka om hvarandra?

— Aldrig, aldrig! utropade hon med en uppriktig ifver. Huru har ni fallit på en sådan idé?

— Jag har på den sednare tiden inbillat mig att jag sett tecken dertill: vissa uttrycksfulla blickar, som meningen var att ingen skulle se.

— Jag är förtjust att höra, att äfven ni tillåter er inbillning svärma omkring, och beklagar blott, att jag måste hämma dess första försök dertill. Jag kan försäkra, att det ej finnes något tycke å någondera sidan och hvad ni trott er se har härrört från särskilda omständigheter, från känslor af en helt annan natur, som det dock är omöjligt att närmare förklara; men hvad som med säkerhet kan sägas är: att de äro så långt ifrån att tycka om hvarandra, som två varelser gerna kunna vara. Det vill säga: jag "förmodar" att det så är å hennes sida, och jag "ansvarar" för att det är så å hans. Han är fullkomligt indifferent.

Hon talade med en sådan tillförsigt, att det gjorde m:r Knightley villrådig, och med en tillfredsställelse, som tystade honom. Hon var mycket animerad och önskade att höra beskrifvas hvarje blick och omständighet, som väckt hans misstanka, såsom något mycket interessant, men hans sinnesstämning harmonierade ej med hennes. Han insåg att han ej kunde verka något godt, och var för mycket förbittrad, för att vilja säga något mera. Han tog derför afsked och gick hem att afkyla sig i sin ensamhet på Donwell Abbey.

## XLII.

Dagens nyheter i Highbury inskränkte sig nu för någon tid till underrättelser om m:rs Churchills helsa, som var mycket ombytlig, äfvensom misstress Westons, hvilken man kunde hoppas, genom ankomsten af en ny menniskoplanta, skulle blifva lika lycklig, som hennes grannar under tiden varit af att tala derom.

M:rs Elton var ur humör, för det att hennes svåger och syster icke kunde komma, hvarigenom påräknade tillfällen till skryt och föreslagna lustpartier blefvo om intet. Detta var hennes största saknad, men sedan fick hon en ingifvelse, att resan till Box-Hill gerna kunde gå för sig utan herrskapet Sucklings; den kunde på hösten göras om igen i sällskap med dem. Att Eltons ernade företaga något sådant, var allmänt kändt och det hade gifvit andra samma idé. Emma hade aldrig varit vid Box-Hill, hon önskade se hvad alla ansågo förtjena att ses, och m:r Westons och hon hade kommit öfverens om, att någon vacker morgon resa dit. Två eller tre utvalda skulle få följa med, men resan skulle ske utan bråk eller besvär på ett beqvämt och behagligt sätt, som vore att föredraga framför m:rs Eltons alla tillredelser med mat- och dricks-varor.

Emma blef således förundrad och litet missnöjd, då master Weston berättade henne: att han föreslagit m:rs Elton att de två partierna skulle slå sig tillsammans, hvilket hon genast beviljat, och om Emma icke hade något deremot, så skulle det tillgå på det sättet.

Som Emma icke hade någon annan invändning mot förslaget, än att hon ej tyckte om m:rs Elton, hvilket m:r Weston mycket väl kände, så var det ej värdt att ånyo anföra detta, och hon fann sig således nödsakad att samtycka till ett arrangement, som hon ogerna deltog uti, så mycket mer, som hon sedan säkerligen

skulle ha den förödmjukelsen att anses stå i intimt förhållande till m:rs Elton. Hon kunde ej undgå att i hemlighet göra några stränga anmärkningar öfver m:r Westons tanklösa välvilja.

— Jag är glad att ni är nöjd dermed, sade han, mycket belåten. Men det var jag säker om förut; man måste vara många med om ett sådant nöje, eljest blir det förfeladt. Ett stort sällskap roar sig sjelf, och m:rs Elton är i alla fall en liten godsinnt menniska, som man icke kunnat gå förbi.

Emma förnekade ingenting deraf, men i tysthet medgaf hon ingenting af hvad han sagt.

Man var nu i medlet af Juni månad och vädret vackert. M:rs Elton blef otålig att få bestämma dagen och uppgöra med m:r Weston om duf-pastej och kall lamstek, då en af hennes vagnshästar blef halt och förvandlade hela planen till en bedröflig ovisshet. Det kunde draga ut veckor eller blott några dagar innan hästen blef bra; men några tillredelser kunde man ej våga på, och det var ett stillastående, som gjorde m:rs Elton mjeltsjuk. Hennes inre resurser voro ej tillräckliga mot en sådan händelse.

— Är det icke bra förtretligt, Knightley, utropade hon, och ett så präktigt väder till en tur! Dessa missräkningar och uppskof äro odrägliga. Året kan gå förbi på det här sättet och vi komma ingenstädes. Förlidet år hade vi mycket tidigare en mycket rolig tur från Maple Grove och till Kings Weston.

— Det är bäst att göra en tur till Donwell, svarade m:r Knightley; dertill behöfs ej hästar. Kom och ät mina smultron, de äro just nu mogna.

Om detta från början icke varit hans allvar, så måste det dock blifva det, ty förslaget ansågs förljusande.

— Ah, det skulle jag tycka mer om än allting annat, sades, så väl med minen, som orden; ty damen

med de många resurserna för landtlifvet och ensamheten, längtade efter ombyte och förströelse. Hon lofvade att komma, och upprepade det långt mera än han yttrade tvifvel derom samt var obeskrifligt smickrad af en sådan utmärkt artighet, enkom för hennes räkning.

— Lita på mig, sade hon; jag skall nog komma. Sätt ut någon dag och jag kommer, men ni måste tillåta mig att medföra Jane Fairfax.

— Jag kan icke bestämma dagen, sade han, förrän jag råkat några, som jag ville skulle göra er sällskap.

— Åh, lemna det åt min omsorg; gif mig endast fullmagt. Jag är Lady Patroness, som ni vet. Jag skall föra med mig några vänner.

— Jag hoppas, att ni vill föra med er Elton, men för öfrigt vill jag ej besvära er med att bjuda någon.

— Åh, nu är ni fasligt försigtig; men icke kan det medföra någon fara att visa mig ett sådant förtroende. Jag är ingen ung dame, som vill göra lycka. Ett gift fruntimmer kan man gifva en sådan makt. Lemna det således åt mig; jag skall bjuda edra gäster.

— Nej, svarade han helt lugnt; blott ett gift fruntimmer kan jag tillåta att bjuda, hvilka gäster hon behagar till Donwell och det är . . .

— M:rs Weston, förmodar jag, sade m:rs Elton nästan stött.

— Nej, m:rs Knightley, och så länge någon sådan icke finnes på Donwell, så sköter jag det sjelf.

— Åh, ni är en besynnerlig varelse! utropade hon nöjd att icke se någon sig föredragen. Ni är en humorist och kan säga hvad ni vill. Nåväl jag skall endast föra med mig Jane och hennes tante; de öfriga öfverlemnar jag åt er. Jag har alldeles ingenting emot att råka familjen från Hartfield; frukta icke det. Jag vet att ni är lierad med den.

— Ni skall säkert råka dem, om jag lyckas förmå

dem att antaga min bjudning; och på hemvägen skall jag gå upp till miss Bates.

— Det är alldeles öfverflödigt; jag är alla dagar tillsammans med Jane; men som ni vill. Vi skola komma på morgonen, så mycket ni vet det, Knightley, och helt enkelt och landtligt. Jag skall taga på mig en stor hatt och ha en korg hängandes på armen, en korg med ett rödt band, och Jane skall ha en dylik — helt simpelt — vi skola bli ett slags Ziguenare och plocka smultronen sjelfva och sitta under träden, och hvad eljest ni tänker ge oss, så skola vi förtära det ute; ett bord dukadt i skuggan, allting så naturligt och enkelt, som möjligt. Tycker ni icke det?

— Icke alldeles. Jag finner det mera naturligt och enkelt att ha ett bord dukadt i matsalen. Då ni äro trötta vid trädgården och smultronen, så skall det finnas kall mat inne i salen.

— Gör, som ni sjelf behagar, men gör det icke alltför storstätligt; och om jag eller min hushållerska kunna tjena med några råd, så var bara uppriktig, Knightley, och säg om ni vill, att vi skola ha bestyr med något.

— Nej, visst icke, jag tackar,

— Men min hushållerska är en utmärkt klok menniska.

— Jag ansvarar för att min anser sig fullt ut så klok och skulle försmå all slags hjelp.

— Ack, om ni hade en åsna! Hvad det skulle se bra ut, om vi alla kommo på åsnor: Jane, miss Bates och jag, och min Caro sposo gående bredvid. Jag måste verkligen tala vid honom att han köper en åsna. På landet är det alldeles en nödvändighet att ha en åsna, det är svårt för ett fruntimmer att göra långa promenader; om sommaren äro vägarna dammiga och om vintern smutsiga.

— Vägen emellan Highbury och Donwell är aldrig

dammig och nu är den fullkomligt torr. Men kom på en åsna, om ni tycker mera om det. Ni kan låna en af Coles. Jag önskar att ni måtte få er vilja fram.

— Det är jag säker om att ni gör, och jag gör er fullkomligt rättvisa. Jag säger alltid till m:r E., att ni är en humorist allt igenom. Under er tröga, buttra yta har ni det varmaste hjerta. Jag värderar mycket er uppmärksamhet för mig med hela denna plan och ni kunde icke ha hittat på något, som för mig varit roligare.

M:r Knightley hade ett annat skäl för att ej hafva bordet dukadt i skuggan; han ärnade nemligen bjuda m:r Woodhouse, så väl som Emma, och han visste, att ingen af dem ville äta ute under bar himmel.

M:r Woodhouse antog verkligen bjudningen. Han han hade icke på två år varit på Donwell.

En vacker morgon kunde han, Emma och Harriet mycket väl gå dit, och han kunde sitta stilla med m:rs Weston, medan de kära flickorna gingo omkring i trädgården. Han skulle mycket tycka om att se det gamla huset ånyo och gerna möta der hvilka af sina grannar som heldst.

Öfverallt mottogs m:r Knightleys bjudning med sådan glad beredvillighet, att det såg ut, som om hvar och en, liksom m:rs Elton, ansett den för en särskild artighet åt sig sjelf. M:r Weston lofvade, oombedd, att Frank skulle komma med, hvarmed han trodde sig förekomma en önskan af m:r Knightley, och hvilket tvang denne att säga: det han skulle blifva glad att få se honom, och att bedja m:r Weston skrifva och förmå honom att komma.

Under tiden blef hästen bra och det blef omsider afgjordt, att den ena dagen skulle sällskapet vara på Donwell och den andra resa till Box-Hill.

En klar solskensdag, så varm man kunde vänta sig midt i sommaren, fördes m:r Woodhouse försigtigt i

sin vagn med blott ett fönster nedsläppt till deltagande i ett lustparti, tillställdt för att njuta af landtlifvets behag och den friska luften under Guds bara himmel; och i ett af de bästa rummen på Donwell Abbey, enkom tillredt åt honom med en brasa, som brunnit hela morgonen, satt han sedan mycket belåten och förnöjd, berättande om sin lyckliga färd och bedjande alla stanna qvar hos honom och icke gå ut, för att blifva upphettade och sedan förkyla sig. M:rs Weston, som tycktes hafva gjort den långa promenaden blott för att blifva trött och att hålla honom sällskap, satt qvar, då de andra skyndade ut i trädgården.

Det var så längesedan Emma varit der, att så snart hon kunde lemna sin far, var hon glad att få bese det gamla stället, interesserad af att uppfriska eller rätta sina minnen af ett ställe, som hon mycket värderade för lilla Henrys skull. Det hade fordom varit ett kloster, som namnet gaf tillkänna; huset var större än Hartfields och alldeles olika till beskaffenhet, upptagande en betydligt stor plats, men oregelbundet genom en mängd tillbyggnader; der funnos många rum, hvaribland blott några få voro vackra. Det var just sådant det borde vara, såsom en gammaldags byggnad och Emma kände sin vördnad derför tilltaga, då hon tänkte på den sannt ädla familj det tillhörde, som bibehållit sitt sköldemärke obefläckadt, för att äfven tala i en gammaldags stil, och hon hade så mycket nöje häraf, att hon dröjde i det längsta att förena sig med de andra vid smultronsängarna. Alla voro före henne der utom Frank, som hvarje minut väntades från Richmond — och m:rs Elton, tillbörligen för tillfället utstyrd i den stora hatten och korgen på armen, anförde smultronplockningen och konversationen, som naturligtvis blott afhandlande smultron, till dess hon blef så varm, att hon sade sig ej härda ut längre, utan måste sätta sig i skuggan.

De funno temligen skuggrika platser, och nu måste Emma höra hvad m:rs Elton sade till Jane. Hon hade en kondition att tillbjuda, som icke var att förkasta, och hade samma dag fått bref derom samt var angelägen att meddela Jane detta. Det var ej hos m:rs Suckling, ej heller hos m:rs Bragge, det var hos en kusin till m:rs Bragge, en bekant till m:rs Suckling, en lady, som var känd på Maple Grove. Hon var förtjusande, charmante, lefde i de högsta kretsar och hade allting för sig. M:rs Elton var utom sig, för att få det genast afgjordt. Det var å hennes sida en ifver, en värma, en glädje, som icke tillät henne höra på sin väns afslag, ehuru miss Fairfax fortfor att försäkra, det hon icke för det närvarande ville fatta något beslut i den vägen, upprepande samma skäl derför, som hon förut gifvit. Icke dessmindre envisades m:rs Elton om tillåtelse, att få med morgondagens post skrifva ett bifallande svar. Huru Jane kunde fördraga med tålamod allt, var mer än Emma kunde förstå. Hon såg dock förtretad ut, svarade med litet missnöje och omsider, med en beslutsamhet, som var henne mycket olik, steg hon upp och föreslog, att de skulle bese trädgården; hon önskade att se, huru långt den sträckte sig. Hon syntes utledsen vid sin väns oefterrättlighet.

Det var mycket varmt och sedan sällskapet först spridt sig i olika riktningar, två eller tre tillsammans, följde de sedermera efter hand hvarandra till en behaglig, skuggrik allé af lindar, som gick ett stycke utom trädgården, jemte strömmen, och tycktes sluta den egentliga promenad-terrängen. Den förde till ingenting, utan man stannade vid en stenmur, men man hade derifrån en särdeles vacker utsigt. Den betydliga höjd, vid hvars fot Donwell låg, syntes här brantare och en half mil längre bort hade man en stor sandbank, betäckt af skog, under hvilken framlyste det väl belägna

Abbey-Mill, med en äng framföre, som var begränsad af strömmen, hvilken följde den i bugt.

Det var en vacker utsigt både för ögat och tanken: engelsk grönska, odling och trefnad, belyst af en strålande sol, som ej var tryckande het.

I denna allé funno Emma och m:r Weston de andra före sig, m:r Knightley och Harriet visande vägen, och långt framför det öfriga sällskapet. M:r Knightley och Harriet, en sällsam tête à tête; men det fägnade henne. För en tid sedan skulle han hafva försmått hennes sällskap och utan krus gått ifrån henne. Nu tycktes de deremot samtala helt vänligt. För en tid sedan skulle Emma varit ledsen öfver, att se Harriet beundra belägenheten af Abbey-Mill, men nu ingaf det henne ingen fruktan. Då hon hunnit fram till muren, förenade hon sig med dem, och fann dem mera upptagna af deras samtal än af att se på utsigten. Han meddelade Harriet underrättelser om jordbruket och dylikt och ett småleende tycktes säga henne: "detta utgör mina egna sysselsättningar, så att jag har en viss rättighet att tala derom, utan att blifva misstänkt för att påminna om Robert Martin". Emma misstänkte det ej heller; alltsammans var längesedan förbi och Robert Martin tänkte säkerligen ej mera på Harriet. De gingo tillsammans en stund upp och ned i allén, det var så skönt och svalt der i skuggan och för Emma var detta den behagligaste delen af dagen. Derefter gingo de in, för att äta, samt hade satt sig och börjat att tillfredsställa sin apetit, och ännu var ej Frank Churchill anländ. M:rs Weston blef orolig, hans far ville ej synas vara det, utan skämtade öfver hennes fruktan för hans häst, som var ostyrig; men likväl hördes han allt då och då önska, att han ville göra sig af med den stygga hästen. Man sökte afleda denna fruktan genom att påminna om m:rs Churchills tillstånd, som var underkastadt så hastiga förändringar och kunde qvar-

hålla honom i Richmond på de giltigaste skäl i verlden. Emma betraktade Harriet, för att se hvilken verkan detta skulle ha på henne; hon uppförde sig väl och röjde ingen sinnesrörelse.

Man hade slutat att äta och skulle ytterligare göra en promenad, för att bese den gamla fiskdammen eller kanske gå så långt, som till klöfvern, hvilken skulle slås dagen derpå. M:r Woodhouse, som gått ett varf genom den närmaste delen af trädgården, satt stilla, och hans dotter bestöt att stanna hos honom, så att m:rs Weston kunde låta öfvertala sig af sin man, att söka litet förströelse, som hennes sinnesstämning tycktes behöfva.

M:r Knightley hade användt allt, som stod i hans förmåga, för att roa m:r Woodhouse. Böcker med gravyrer, lådor med medaljer, caméer, koraller, snäckor och andra samlingar hade plockats fram för hans gamle väns räkning till att fördrifva tiden med, och denna hans omsorg motsvarades förträffligt, ty m:r Woodhouse fann sig utomordentligt road. M:rs Weston hade visat honom alltsammans, och nu skulle han låta Emma se det. Men innan hon stannade hos sin far, gick hon till förstugan, för att i frihet få betrakta den på gammaldagsvis utsirade porten; men hon var knappast ditkommen, förrän Jane Fairfax hastigt kom utifrån, med utseende af att vilja smyga sig bort. Som hon ej förmodat att så snart träffa miss Woodhouse, spratt hon till, ehuru miss Woodhouse just var den hon ernade uppsöka.

— Vill ni vara så god, sade hon, om jag saknas, att säga, det jag gått hem? Min tant vet icke, huru sent det är, men jag är säker om att mormor behöfver någon af oss, och har beslutat att genast gå. Ingen vet derom; det skulle blott gifva anledning till bråk och störa de öfrigas nöje, hvilka nu gått till fiskdammen. Jag skall ej saknas, förrän de komma till-

baka; om ni då ville vara god och säga att jag gått hem.

— Mycket gerna, efter ni vill det, men icke får ni gå ensam den långa vägen?

— Jo, hvad kunde hända mig? Jag går fort och är hemma om tjugo minuter.

— Det är sannerligen för långt att gå ensam. Låt mig säga till om vagnen; den är tillreds om några minuter.

— Jag tackar, men jag går hellre; och icke får jag vara rädd, som så snart skall taga vara om andra.

Hon syntes mycket upprörd, och Emma svarade med mycken känsla:

— Det kan ej blifva ett skäl, hvarför ni nu skulle riskera något. Jag måste säga till om vagnen; det ligger fara i sjelfva värmen, och ni är redan uttröttad.

— Det är jag, svarade hon, men det är icke en så beskaffad trötthet, som efter en promenad, att gå till fots skall deremot friska upp mig. Vi veta alla, miss Woodhouse, hvad det vill säga, att vara trött till själen, och jag tillstår att jag är det i hög grad. Den största godhet, ni kunde visa mig, vore, att icke hindra mig och endast då det blir nödvändigt underrätta om att jag gått.

Emma kunde ej vidare invända något; hon insåg, huru rätt hon hade, delade hennes känslor och hjelpte henne med en väns hela nit att komma obemärkt derifrån. Janes afskedsblick uttryckte tacksamhet, och hennes sista ord: "o, miss Woodhouse, hvilken sällhet att någon gång kunna vara allena!" kom från ett hjerta med många tunga bekymmer och gaf äfven tillkänna det oupphörliga tålamod, hon behöfde, äfven med dem, som älskade henne mest.

— Ja, med ett sådant hem, en sådan tant! tänkte Emma. Hvad det gör mig ondt om henne! Och ju mera känslig ni visar er för deras tråkighet, ju mera kommer jag att tycka om er, min stackars Jane!

Det var icke en qvart efter sedan hon gått, som Frank kom in till Emma och hennes far. Emma hade hvarken längtat efter eller tänkt på honom, men likväl var hon glad att se honom. M:rs Weston skulle blifva lugn; det var ej hästens fel; de hade rätt, som tillskrifvit m:rs Churchill orsaken. Han hade blifvit uppehållen af ett ögonblickligt tilltagande illamående, ett nervöst anfall, som räckt några timmar och hade således först helt sent kunnat tänka på att komma, och om han vetat huru förskräckligt hett det blef att rida i sträckande fart, och ändock komma fram så sent, så hade han icke alls kommit. Hettan var odräglig, han hade aldrig känt något sådant; det hade varit mycket bättre att han stannat hemma, han var nära död af värme. Köld kunde han tåla, om det var aldrig så kallt, men att liksom stekas, var någonting fasligt, och han satte sig vid det öppna fönstret, till utseendet högst olycklig.

— Ni blir snart sval, om ni sitter stilla, sade Emma.

— Så snart jag blir sval, vänder jag om. Det var svårt för mig att vara hemifrån; men man gjorde så mycket afseende på att jag ändtligen skulle komma! Hela sällskapet är väl snart färdigt att bryta upp. Jag mötte en — så oförnuftigt i en sådan värme — ja, rigtig galenskap.

Emma hörde på, betraktade honom och blef snart varse, att Frank Churchills sinnesstämning bäst förklarades med den uttrycksfulla benämningen dåligt lynne. Vissa personer voro alltid förtretade och förtretliga, då de voro för mycket upphettade af solvärmen. Han var förmodligen så beskaffad, men hon visste att ett botemedel fanns uti att förtära något i mat och dryck; hon tillstyrkte honom således att taga några förfriskningar, hvaraf fanns tillräcklig tillgång i matsalen, och visade honom beskedligt dörren dit.

— Nej, han var icke hungrig, kunde icke äta, det skulle blott göra honom varmare.

Efter två minuter likväl gaf han efter för sitt eget bästa och, muttrande någonting om dricka, gick han ut i salen.

Emma tänkte för sig sjelf:

— Det är för väl, att jag icke har något lifligare lycke för honom, en man, som kan blifva ur humör för så litet; men för Harriets milda, passiva lynne gör det ingenting.

Han var länge nog borta, för att ha hunnit med att göra ett försvarligt mål och kom också tillbaka i mycket bättre lynne och mera sig lik; han drog en stol intill bordet, tog del i deras sysselsättning och beklagade på ett mera sansadt sätt, att han kommit så sent. Han var väl ej så animerad, som vanligt, men försökte dock att göra sig angenäm med att skämta något litet. De betraktade några utsigter från Schweiz.

— Så snart min tant blir bra, sade han, skall jag resa utomlands. Jag måste nödvändigt se dessa ställen. Ni skall få mina teckningar eller läsa min resbeskrifning, eller mina poesier. På något sätt skall jag utmärka mig.

— Det kan väl vara, men icke blir det med teckningar öfver Schweiz. Ni skall aldrig få tillåtelse af er onkel eller tant att lemna England.

— De kunna kanske förmås att följa med. Ett varmare klimat föreskrifves för henne. Jag har en stark aning om att vi komma allesammans att resa. Jag är ledsen vid att gå och slå dank; jag behöfver ombyte. Det är mitt allvar, miss Woodhouse, hvad än edra forskande ögon må upptäcka; jag är led åt England och ville lemna det i morgon dag, om jag kunde.

— Ni är led åt välgång och lycka; kan ni icke påfinna några svårigheter för er sjelf och sedan vara nöjd med att stanna qvar.

— Ni misstager er alldeles, miss Woodhouse; jag anser mig ej för en person med medgång och lycka. För alla mina väsendtliga önskningar lägges hinder; jag anser mig icke lycklig.

— Men ni är likväl nu icke alldeles så olycklig, som då ni först kom. Ni skulle förse er med litet mera mat och dryck, så blef ni snart nog icke olyckligare än vi andra.

— Nej, jag skall stanna qvar hos er; ni är det bästa botemedlet.

— Vi erna oss i morgon till Box-Hill, vill ni följa med dit? Det är icke Schweiz, men dock någonting för en ung man, som är så mycket i behof af ombyte. Stanna på Randalls och följ med oss.

— Nej, visst icke, jag rider hem, så snart det blifvit svalt.

— Men ni kan komma igen i morgon bittida, medan det är svalt.

— Nej, det lönar icke mödan. Om jag kommer, så blir jag tråkig.

— Stanna då qvar i Richmond.

— Men det blir åter tråkigt för mig sjelf. Det skulle vara odrägligt att veta er allesammans vara der och icke vara med.

— Ni måste således sjelf afgöra hvilken grad af tråkighet, ni föredrager. Jag beder er icke mera.

Det öfriga sällskapet återkom nu; somliga blefvo ofantligt glada att få se Frank der, för andra var det mera likgiltigt, men en allmän förvåning och oro uppstod vid underrättelsen om att miss Fairfax redan gått.

Efter några öfverenskommelser för morgondagen, skiljdes man åt. Franks böjelse att ej deltaga i partiet slöts dermed att han sade till Emma:

— Om ni vill, att jag skall stanna qvar och blifva med, så gör jag det.

Ett gladt småleende förklarade hennes önskan i det afseendet, och ingenting mindre än ett bud från Richmond skulle kunna återföra honom dit, förrän den följande aftonen.

---

## XLIII.

Dagen var vacker och alla andra yttre omständigheter af anordningar, beqvämlighet och de lustfärdandes iakttagande af den bestämda tiden, gynnade färden till Box-Hill. Emma och Harriet åkte tillsammans, miss Bates och Jane med Eltons, herrarne voro till häst. M:rs Weston blef hemma hos m:r Woodhouse. Ingenting felades, om de äfven på stället kunde finna det nöje, de väntade sig. Man reste sju mil, för att njuta af något ovanligt, och då de först kommo fram, så blef också hvar och en öfverraskad och beundrade förtjust ställets utmärkta skönhet, men sedermera blef det både si och så. Sällskapet beherrskades af märkbar tröghet, saknade lif och enighet och skiljde sig för mycket i partier. Eltons gingo tillsammans, m:r Knightley tog vård om miss Bates och Jane, och Emma och Harriet atföljdes af Frank. M:r Weston försökte förgäfves att förmå dem till att bättre harmoniera. M:r Elton och hans fru voro ej obenägna att närma sig, och att på deras sätt vara angenäma, men under de två timmar, som tillbragtes ute, tycktes de andra fattat en föresats, att vara hvar för sig, som icke af den herrliga utsigten eller förfriskningar i det gröna eller m:r Westons glada lynne kunde rubbas.

I början fann Emma det rent af ledsamt. Frank Churchill hade aldrig varit så tyst och träkig. Han

sade ingenting, som var värdt att höra på, betraktade allt, som om han ingenting sett, beundrade utan känsla, svarade, utan att veta hvad man sagt. Då han var så ledsam, så var det naturligt att Harriet skulle blifva detsamma, och de voro båda odrägliga.

Då sällskapet hade satt sig ned, blef det bättre i Emmas tycke. Frank blef glad och pratsam och egnade henne hela sin uppmärksamhet. Att roa och behaga henne, tycktes vara det enda, han brydde sig om, och Emma, nöjd med att blifva animerad, icke missnöjd med att blifva smickrad, sympathiserade med hans munterhet, samt gaf honom en vänlig uppmuntran att vara artig, som i hennes egen tanka ingenting betydde, men som för de öfriga måste förekomma såsom en emottagen kurtis. Det var en stark kurtis emellan m:r Frank Churchill och miss Woodhouse, var en fras, som de sjelfva exponerade sig för att i bref få afskickad till Maple Grove af den ena damen och till Irland af den andra. Men det var ej af verklig tillfredsställelse, som Emma var så glad; hon skrattade egentligen åt sin missräkning på dagens nöje, men hans uppmärksamhet interesserade henne, och ehuru det fanns förträffligare karakterer än Franks, så hade hon dock beslutat att de skulle vara vänner.

— Jag är er mycket förbunden, sade han, för att ni bad mig komma med i dag. Jag har att tacka er för att jag ej gick misste om detta nöje. Jag hade bestämdt ernat att återvända till Richmond.

— Ja, i går var ni fasligt olycklig och jag vet ej hvarför, om ej att ni kom försent till de bästa smultronen. Jag var en bättre vän än ni förtjenade att ha. Men ni blef dock ödmjuk till slut och bad så ifrigt om att få en befallning, att komma med i dag.

— Säg icke att jag var olycklig; jag var trött och förbi af värmen.

— Det är varmare i dag.

— Icke i mitt tycke; i dag är det fullkomligt trefligt.

— Ni finner det så, för det att ni låter beherrska er.

— Ni beherrskar mig? Ja, utan tvifvel.

— Jag gaf er kanske anledning att säga så, men min mening var sjelfbeherrskning. Ni hade på något sätt i går brutit alla tyglar och kunde icke styra er sjelf; i dag har ni återtagit dem, och som jag icke alltid kan åtfölja er, så är det bäst att ni beherrskar ert lynne sjelf och icke öfverlåter det åt mig.

— Det blir sak samma. Jag kan icke ha någon sjelfbeherrskning, utan att ha en orsak dertill. Om ni befaller mig det, så följer mig denna befallning öfver allt, och ni är således den, som beherrskar mig.

— Allt sedan klockan tre i går eftermiddags. Min beständiga makt kunde icke ha börjat tidigare, eljest skulle ni ej varit så ur humör förut.

— Klockan tre i går; men jag daterar min första bekantskap med er från Februari.

— Man kan verkligen icke besvara edra artigheter. Men — sänkande rösten — ingen talar mer än vi båda, och det är nästan mycket att nödgas prata tok, för att roa sju personer, som säga intet.

— Jag säger ingenting, som jag behöfver blygas för, svarade han med en liflig djerfhet; första gången jag såg er var i Februari månad. Må alla, som finnas här på kullen, höra mig, om de vilja. I Februari såg jag er första gången, det vill jag basuna ut, så långt min röst kan höras.

Sedan hviskade han:

— Sällskapet är muntert och tystlåtet; huru skola vi få dem litet meddelsamma, något måste påhittas; de *måste* tala. Mina damer och herrar, jag är befald af miss Woodhouse, som alltid presiderar, hvar hon befinner sig, att gifva tillkänna, det hon önskar veta, hvad det är ni tänken på.

Några skrattade och gåfvo ett skämt till svar. Miss

Bates sade en hel hop; m:rs Elton pöste öfver att höra det miss Woodhouse presiderade; m:r Knightleys svar var det tydligaste:

— Är miss Woodhouse säker om, att hon vill höra hvad vi alla tänka på?

— Nej, nej! utropade Emma, skrattande och så obesvärad, som möjligt, för ingen del i verlden. Det är det sista, jag ville exponera mig för just nu. Likväl finnes här några . . . med en blick på m:r Weston och Harriet . . . som jag icke skulle frukta att höra säga hvad de tänka på.

— Något sådant, utropade misstress Elton spetsigt, skulle jag aldrig trott mig ega rätt att efterfråga, ehuru kanske såsom sällskapets förkläde . . . gift fruntimmer; jag har aldrig varit med i något lustparti, der ogifta damer . . .

Hon muttrade det der isynnerhet till sin man, och han svarade äfven muttrande:

— Mycket sannt, min söta vän. Alldeles så, sannerligen . . . alldeles oerhördt . . . men vissa damer säga allting. Bäst att taga det som ett skämt. Alla veta hvad du har rätt att fordra.

— Det hjelpte icke, hviskade Frank till Emma; de fleste äro alldeles förbluffade. Jag vill behandla frågan med mera skicklighet. Mina herrar och damer, jag har befallning af miss Woodhouse att säga: det hon efterskänker sin rätt, att få veta bestämdt på hvad ni tänka, och önskar blott att af hvar och en få höra någonting, som kan interessera i allmänhet. Här äro sju personer, utom jag sjelf, som hon har den godheten att säga redan är interessant, och hon begär af hvar och en antingen ett yttrande, mycket förståndigt, i prosa eller vers, eget eller citeradt, eller ock två yttranden, mindre förståndiga eller ock tre helt och hållet dumma och förbinder sig, att finna dem allesammans mycket roliga.

— Åh, mycket bra, sade miss Bates, det kommer ej att göra mig mycket bryderi. Tre dumma yttranden, det passar just för mig. Jag behöfver blott öppna munnen, så är jag säker om att säga tre dumma saker, är det icke sannt? Och hon såg sig omkring med den mest godlynta mine, för att få deras medgifvande.

Emma kunde ej emotstå frestelsen.

— Men det kan dock uppstå en svårighet. Förlåt mig, antalet är inskränkt, endast tre på en gång?

Miss Bates blef i början litet förvillad af den artiga tonen, så att hon icke fattade meningen, då hon slutligen insåg den, blef hon ej förtretad, men en liten rodnad utvisade att den smärtade henne.

— Åh, nå ja, jag förstår hvad meningen var, sade hon, vändande sig till m:r Knightley, och jag vill försöka att kunna tiga. Mitt prat måste vara bra obehagligt, eljest skulle hon icke sagt något sådant till en gammal vän.

— Jag går in på förslaget, sade master Weston, antaget, antaget. Jag vill göra en turlupinade; huru kommer en sådan att anses?

— Icke särdeles högt, fruktar jag, svarade hans son, men vi skola vara öfverseende, isynnerhet med den, som gör början.

— Nej, nej, sade Emma, den skall värderas högt. En turlupinade af m:r Weston gäller för två och befriar hans närmaste granne.

— Jag tviflar sjelf på att den kan räknas såsom lyckad, sade m:r Weston; den är allt för tydlig, men här är den, hvilka äro de två bokstäfver i alphabetet, som innefatta någonting fullkomligt?

— Två bokstäfver! Någonting fullkomligt, det vet jag icke.

— Åh, ni kan aldrig gissa det. Vändande sig till Emma, sade han: ni skall heller icke kunna gissa det; derför vill jag säga, hvilka de äro: M. och A. Em—ma, förstår ni det?

Att förstå och tacka, följdes åt. Det var just icke mycken qvickhet deri, men Emma, liksom Frank och Harriet, funno något att skratta åt. De öfriga af sällskapet befattade sig ej dermed, några tycktes ej begripa det och master Knightley sade allvarsamt:

— Detta förklarar hvad som menades med att säga någonting förståndigt; men master Weston skulle ha talat för oss alla. Han hade litet för brådtom att göra det för sin egen del.

— För min del hoppas jag att bli ursägtad, sade m:rs Elton. Det är ej värdt att försöka, ty jag tycker ej mycket om sådant der. Jag fick en gång ett akrostikon på mitt namn, som icke alls roade mig. Jag visste, hvarifrån det kom. En odräglig fjesk — nickande åt sin man — du vet hvem jag menar. Sådant här kan passa vid jultiden, då man sitter kring eldbrasan, men är i min tanke alldeles ur vägen, då man gör ett lustparti om sommarn. Miss Woodhouse får ursägta mig. Jag är icke en af dem, som har qvickheter tillreds åt hvem som heldst; jag gör icke anspråk på att vara qvick. Jag har mycken liflighet på mitt eget sätt, men det måste tillåtas mig att tala eller tiga efter eget godtfinnande. Var god och gå förbi oss, m:r Churchill. Gå förbi m:r Elton, Knightley, Jane och mig sjelf. Vi ha ingenting förståndigt att säga, ingen af oss.

— Ja, jag ber, gå förbi mig, tillade hennes man, med en ironisk blick. Jag har ingenting att säga, som kan interessera miss Woodhouse eller någon annan ung dame. En gammal gift man — vill du, Augusta, skola vi promenera litet mera?

— Mycket gerna. Jag är verkligen trött af att sitta så länge på ett ställe. Kom Jane!

Jane afböjde det likväl, och man och hustru vandrade af.

— Älskvärda par, sade Frank, så snart de voro

nog långt borta, att ej kunna höra honom. Hvad de komma väl öfverens! En särdeles lycka, då de gifte sig efter blott några veckors bekantskap vid Bath. Vid ett bad eller brunn kan man ej lära känna en persons lynne; det är först då man ser fruntimmerna i deras eget hem, i kretsen af deras familj, som man kan få ett rätt begrepp om deras karakterer. Underlåter man detta, så blir partiet blott en lyckträff, som ofta slår illa ut. Huru ofta har icke en man ingått en förening efter en kort beskantskap, som han fått ångra hela sin öfriga lefnad!

Miss Fairfax, som sällan talat utan med sina närmaste grannar, sade nu:

— Sådant inträffar otvifvelaktigt. Hon hindrades af en hosta att fortsätta.

— Frank Churchill vände sig till henne; sade ni någonting? frågade han med allvar.

Hon kunde nu åter rå med sin röst och fortfor:

— Jag gjorde blott den anmärkningen, att ehuru sådana olyckliga tillfälligheter inträffa både för mannen och qvinnan, så tror jag dock ej det kan ske ofta. En hastig och oförsigtig böjelse kan visserligen väckas, men man bör dock kunna lyckas, att i någorlunda tid qväfva den. Dermed menar jag, att det blott är svaga, obeslutsamma karakterer, hvilkas lycka alltid måste bero af händelsen, som kunna tåla att en olycklig bekantskap blir en ständig plåga och olägenhet.

Han svarade ingenting, bugade sig blott med en undergifven mine, men straxt derpå sade han i en mycket lifvad ton:

— Jag har så litet förtroende till mitt eget omdöme, att om jag skall gifta mig, måste någon annan välja mig en hustru. Vill ni det? sade han, vändande sig till Emma. Vill ni välja mig en hustru och förse mig dermed? Gif mig förslag på någon? jag har icke brådtom; adoptera och uppfostra henne.

— Skall jag göra henne lik mig sjelf?

— Ja, alldeles lik, om det är möjligt.

— Nåväl, jag emottager kommissionen; ni skall få en charmante hustru.

— Hon måste vara mycket liflig och ha bruna ögon. Föröfrigt är det detsamma. Jag skall på några år bli en turist, och då jag återkommer, skall jag hos er hemta min hustru; kom ihåg det.

Det kunde visst icke Emma glömma; det uppdraget berörde för mycket hennes favoritfantasier. Med undantag af de bruna ögonen, skulle Harriet om två år blifva allt, hvad han kunde önska. Han hade kanske Harriet i tankarna nu; hvem kunde veta? Att Emma skulle uppfostra henne, tycktes gifva det tillkänna.

— Nu, om tante vill, sade Jane, skola vi gå till m:rs Elton.

Tanten var strax tillreds och de åtföljdes af m:r Knightley och m:r Weston; Frank, Harriet och Emma blefvo blott qvar, och Franks goda lynne stegrades nu till en grad, som nästan blef obehaglig. Till och med Emma tröttnade omsider vid smicker och skämt och önskade sig heldre vara med de andra eller ock allena, för att i lugn njuta af den herrliga utsigten. Åsynen af betjeningen, som kom, för att höra efter om vagnarna befalldes fram, blef välkommen i väntan på den beqvämligare hemfärden, som skulle sluta det tvifvelaktiga nöjet af dagens lustresa. Ett sådant företag, med ett så illa valdt sällskap, skulle hon aldrig mer låta narra sig till.

Medan hon stod och inväntade vagnen, fann hon m:r Knightley bredvid sig. Han såg sig omkring om någon annan var nära och sade sedan:

Emma, än en gång måste jag tala med er lika uppriktigt, som förr, en rättighet, som ni kanske snarare fördragit än tillåtit, men jag måste likväl begagna mig af den. Jag kan ej se att ni handlar orätt, utan

att göra er uppmärksam derpå. Huru kunde ni vara så hård emot miss Bates? Huru kunde ni vara så näsvis i er qvickhet emot ett fruntimmer med hennes karakter, ålder och lefnadsställning? Jag hade aldrig trott er vara istånd dertill, Emma!

Emma påminde sig det, rodnande, blef ledsen, men försökte att slå bort det med skämt.

— Nå, huru kunde jag hjelpa det; ingen kunde undgå att säga det, men det var ej så farligt. Hon förstod det visst icke.

— Jo, det försäkrar jag att hon gjorde; hon fattade fullkomligt meningen. Hon talade om det sedan, och jag önskar ni hade hört, med hvilken blygsamhet och ädelmod. Ni borde ha hört, huru hon berömde ert tålamod, som kunde visa henne så mycken vänlighet, då hennes sällskap måste förefalla er bra tråkigt.

— Åh ja, jag vet, sade Emma, det finns ingen mera god menniska i verlden, men ni måste medgifva att det goda och det löjliga är så olyckligt förenadt hos henne.

— Visserligen, svarade han, jag medger det, och vore hon rik, så kunde jag ursägta om man någon gång glömde det goda för det löjliga, och om hon vore er jemlike i rang; men besinna, Emma, huru långt ifrån detta är händelsen; hennes beroende ställning borde tillförsäkra henne ert medlidande. Ni handlade sannerligen högst illa, då ni, som hon känt sedan ni var barn, som hon sett växa upp under sina egna lyckligare dagar, då hon sjelf hade anseende, att ni nu af tanklöshet och ett ögonblickligt högmod skulle göra narr af henne, förödmjuka henne och det i hennes systerdotters närvaro och äfven andras, bland hvilka flera säkerligen skulle följa ert exempel. Detta roar er ej att höra, icke eller mig att yttra, men jag måste och jag vill säga er sanningen, så länge jag eger tillfälle dertill, tillfredsställd af att få visa mig vara er vän i

tillgifna råd i det hopp att ni någon gång skall göra mera mig rättvisa än ni nu kan göra.

Medan de talade, närmade de sig vagnen; den var färdig och innan hon hann svara hade han hjelpt henne upp i den. Han missförstod den känsla, som höll hennes hufvud bordtvändt och hennes tunga mållös; det var af missnöje med sig sjelf, förödmjukelse och djup sinnesrörelse. Inkommen i vagnen, sjönk hon tillbaka i den, alldeles förbi för ett ögonblick, men sedan förebrådde hon sig att ej hafva tagit afsked, ej yttrat något tacksamt medgifvande, utan rest till utseendet förtretad. Hon såg ut genom vagnen, färdig med hand och röst att bevisa motsatsen, men det var försent; han hade vändt sig om, och kusken körde. Detta oroade henne så, att hon knappt kunde dölja det. Aldrig hade hon förr känt sig så upprörd och smärtsamt ledsen öfver någonting. Hon kunde ej neka att han haft rätt i hvad han sagt; hon kände det i sitt hjerta. Huru kunde hon hafva varit så grym och ohöflig mot miss Bates och exponera sig för en persons klander, hvars omdöme hon värderade, och skiljas vid honom utan ett vänligt eller medgifvande ord! Ju mer hon tänkte deröfver, dess djupare kände hon det; hon kände sig verkligt olycklig; det bästa var att hon behöfde icke tala. Hon hade blott Harriet med sig, som sjelf var ur humör, trött och gerna iakttog tystnad, och Emma grät i tysthet hela vägen hem, utan att kunna förekomma det, ehuru ovanligt det än var för henne.

---

## XLIV.

Den ledsamma resan till Box-Hill sysselsatte Emmas tankar hela aftonen. Hvad de andra tyckte om

den, kunde hon ej veta; de kanske påminde sig den med nöje, hvar och en på sitt särskilda sätt, men, hvad henne beträffade, ansåg hon dagen förlorad; den hade ej gifvit sinnet någon reel njutning och var mera värd att glömmas än att minnas. Att spela bräde med hennes far en hel afton, tyckte hon vara en sällhet, jemförd med hela resan. Deri fann hon ett verkligt nöje, och, om hon än var oförtjent, som hon tyckte sig vara, af hans oinskränkta tillgifvenhet och förtroendefulla aktning, så fanns dock ingen anledning till någon förebråelse att vara utan hjerta och känsla i hennes uppförande som dotter. Hon hoppades att ingen skulle kunna fråga: "huru kunde ni vara så känslolös emot er far; jag vill säga er sanningen, medan jag ännu kan det". Miss Bates skulle aldrig mer få anledning att klaga öfver henne; om en jemn uppmärksamhet framdeles kunde låta glömma det förflutna, så kunde hon hoppas förlåtelse. Hon hade ofta varit hård, hennes samvete sade henne det, kanske dock mera i tankarna än i handling, men det skulle ej blifva så mera. Med en uppriktig och liflig välvilja ville hon besöka henne morgonen derpå, och dermed skulle hon börja ett oafbrutet, liberalt och godhetsfullt umgänge.

Hennes beslut sattes i verkställighet dagen derpå och hon gick tidigt, för att ej blifva af något hindrad. Det kunde vara en möjlighet att hon på vägen råkade m:r Knightley — det skulle ej vara henne emot — hennes ögon voro rigtade på Donwells-vägen, men hon såg ej till honom.

Damerna voro alla hemma. Hon hade aldrig glädt sig deråt förut eller gått uppför den trappan med någon önskan, att göra ett nöje med sitt besök eller att sjelf erfara något, utom af det löjliga det kunde medföra.

Det hördes något buller, då hon kom; hon hörde miss Bates röst, någonting skulle ske i största hast,

tjenstflickan säg uppskrämd och tafatt ut, bad att hon ville vara så god och dröja litet och öppnade sedan dörren förtidigt. Tanten och Jane syntes fly undan till rummet bredvid; Jane såg hon ganska tydligt, hon tycktes vara mycket sjuk, och då dörren stängdes, hörde hon miss Bates säga:

— Nåväl, söta du, jag skall säga att du ligger och du ser verkligen ut att behöfva det.

Den gamla, goda misstress Bates var sig lik och tycktes icke hafva reda på hvad som tilldrog sig omkring henne.

— Jag fruktar, att Jane icke mår bra, sade hon, men de vilja ej säga mig, huru det är. Min dotter kommer säkerligen strax, miss Woodhouse; var god och sitt, hon kan ej dröja länge.

Emma önskade uppriktigt, att hon ville komma; hon hade ett ögonblicks fruktan att miss Bates ville undvika henne. Men miss Bates kom ganska snart — mycket förbunden för Emmas godhet; men den sednare tyckte med sitt uppskrämda samvete, att hon ej hade samma muntra pratsamhet, som förr, och en liten förlägenhet i sitt sätt. En mycket vänlig förfrågan efter miss Fairfax hoppades hon skulle undanrödja denna förändring, hvilket äfven lyckades.

— Ack, miss Woodhouse, jag gissar att ni redan hört och kommer för att lyckönska oss. Detta är dock icke att glädja sig åt för mig — hon blinkade bort några tårar — det blir så svårt för oss, att skiljas vid henne, sedan vi nu fått haft henne så länge. Hon har en förskräcklig hufvudvärk just nu, efter att ha skrifvit hela morgonen; sådana långa bref hon måste skrifva till öfverste Campbells och m:rs Dixon. Söta du, sade jag, du skadar dina ögon, ty ögonen voro jemt fulla af tårar, som man visst icke kan undra på; det blir en så stor förändring. Och ehuru hon är obegripligt lycklig, att få en sådan god plats genast — tro oss

icke otacksamma miss Woodhouse för en sådan stor fördel — men då man är djupt bedröfvad, kan man ej så värdera det goda, som man bör. Hon är så obeskrifligt nedstämd. Ni måste ursägta henne att hon ej kommer in, men sannerligen hon är i stånd dertill; hon har gått in i sitt rum, och jag bad henne taga sig liten hvila, men det gjorde hon ej utan vandrade fram och tillbaka i rummet. Men nu, sedan brefven äro skrifna, säger hon att hon snart skall bli bra. Hon är säkert ledsen att ej råka er, miss Woodhouse, men ni måste ha den godheten att ursägta henne.

Emmas känslor blefvo fullkomligt uppmjukade; hon hade länge känt sig bättre stämd mot Jane och denna målning af huru mycket hon nu led förskingrade alla hennes fordna, oädla misstankar. Hon kände nu blott medlidande. För miss Bates uttryckte hon det varmaste deltagande och sin uppriktiga önskan att det beslut, som hon hörde blifvit fattadt, måtte blifva så mycket, som möjligt, till miss Fairfax's fördel och trefnad.

— Får jag fråga till hvem miss Fairfax lofvat sig?

— Till m:rs Smallridge, ett charmante fruntimmer, mycket förträffligt, för att taga vård om tre små flickor, förtjusande barn. Hon kunde omöjligt fått en fördelaktigare plats, om vi undantaga m:rs Sucklings egen familj eller m:rs Bragge's; men det är i grannskapet af båda och endast fyra mil från Maple Grove. Jane kommer blott fyra mil från Maple Grove.

— Jag förmodar att m:rs Elton . . .

— Ja, vår goda m:rs Elton! En sann och outtröttlig vän! Hon tillät ej Jane att säga nej, ty då Jane först hörde talas derom, det var den dagen, då vi voro vid Donwell, hade hon fast beslutat, att icke antaga tillbudet, emedan hon ville invänta öfverste Campbells återkomst innan hon afgjorde någonting, och det sade hon m:rs Elton många gånger, så att det kunde aldrig

falla mig in att hon skulle ändra sin tanka deruti; men den goda m:rs Elton, som aldrig misstager sig i sitt omdöme, såg längre än jag. Icke skulle alla varit ihärdiga med sådan godhet; hon förklarade bestämdt att hon ej med gårdagen ville skrifva något afslag, som Jane bad henne; hon ville vänta, och hon hade rätt, ty på aftonen i går blef det afgjordt, att Jane skulle taga emot det, alldeles en surpris för mig. Jane tog m:rs Elton afsides och sade med ens att sedan hon tänkt öfver alla fördelarna i m:rs Sucklings tillbud, så hade hon funnit det bäst att antaga det. Jag visste icke ett ord derom förr än allt var uppgjordt.

— Passerade ni aftonen tillsammans med misstress Elton?

— Ja, vi alla. Medan vi voro på Box-Hill och gingo omkring der med m:r Knightley, så sade hon: ni måste alla tillbringa aftonen hos oss; jag vill nödvändigt ha er allesammans med mig hem!

— M:r Knightley var också der?

— Nej, icke m:r Knightley; han afsade sig genast att kunna följa med, men min mor, Jane, och jag voro der, och en ganska angenäm afton hade vi bland så goda vänner, ehuru alla voro liksom trötta efter resan — äfven ett nöje kan bli tröttsamt — och jag kan icke säga att någon af dem hade funnit det mycket roligt. Jag skall likväl alltid med tacksamhet minnas de vänner, som förskaffade mig det nöjet att vara i deras sällskap.

— Och när skall miss Fairfax lemna er?

— Ack, så snart; det är det svåraste af allt! Om en fjorton dagar. M:rs Smallridge har begärt det. Det gör min mor högst olycklig, och jag vet knappt, huru jag skall kunna trösta henne.

— Hennes vänner måste naturligtvis högst ogerna sakna henne och öfverste Campbell's bli säkert ledsna,

att finna det hon tagit engagement innan deras återkomst.

— Ja, Jane tror det, men likväl tycker hon det vore orätt att ej begagna sig af tillfället. Jag blef så förvånad, då hon kom och berättade mig det, och m:rs Elton i detsamma lyckönskade mig. Det var före théet — nej — nu minnes jag, det var något annat, som hände före théet. M:r Elton blef tillkallad, för att tala med gamla John Abdy's son, som ville be om någon hjelp af socknen åt sin far. Sjelf bergar han sig mycket bra, han är första stalldrängen på Kronan, men han kan icke föda sin sjuka far utan någon hjelp. Och då m:r Elton kom tillbaka, berättade han hvad han hört af unga John, att åkdon skickats från Kronan till Randalls för m:r Churchills räkning, som fått bud efter sig från Richmond strax efter hemkomsten, och som hans häst var trött, hade han skickat efter hästar och vagn från Kronan. Detta hände före théet. Det var efter théet, som Jane talade med m:rs Elton.

Ingenting i allt det der kunde förvåna eller interessera Emma och det fäste hennes uppmärksamhet blott i sammanhang med det, som först upptog hennes tankar. Hon frapperades af kontrasten emellan den omsorg, som visades m:rs Churchill, liksom hon varit oumbärlig för verlden och den ringa omsorg Jane Fairfax åtnjöt, med kanske lika stort behof deraf; hon tänkte på olikheten i menniskornas öden och satt med ögonen rigtade framför sig, utan att se på något, då miss Bates störde hennes tankfullhet.

— Ah, jag ser att ni tänker på pianot, hvart det skall taga vägen? Jane talte nyss derom. Det är förbi, sade hon; vi måste skiljas. Men låt det likväl stå qvar till dess Campbell kommer tillbaka. Jag skall tala med honom derom, han skall ställa till rätta för mig alla svårigheter.

Och än i dag tror jag ej hon vet, om hon fått det af honom eller hans dotter.

Emma nödsakades nu att tänka på pianot och minnet af hennes fordna fantasier och obilliga slutsatser var så litet behagligt, att hon tänkte visiten kunde ha varat länge nog och tog afsked med alla de goda önskningar för Jane, som hon verkligen hyste i sitt hjerta.

---

## XLV.

Då Emma kom hem, fann hon i förmaket hos sin far m:r Knightley och Harriet.

M:r Knightley steg genast upp och sade i en mycket allvarligare ton än vanligt:

— Jag vill ej gå min väg förr än jag fått råka er, men har deremot nu ej tid att dröja längre. Jag reser om en stund till London och blir några dagar tillsammans med John och Isabella. Har ni någonting att säga eller skicka dem, utom är tillgifna kärlek, som ingen kan föra med sig?

— Nej, ingenting. Men är icke detta en oförmodad resa?

— Jo, nästan, jag har likväl tänkt derpå någon tid.

Emma såg att han icke förlåtit henne; han var sig så olik. Med tiden skulle de väl åter blifva vänner, tänkte hon. Medan han ännu dröjde, började m:r Woodhouse sina efterfrågningar.

— Nå, söta Emma, du kom lyckligt och väl dit; huru mår min goda gamla vän och hennes dotter; de blefvo säkerligen mycket glada att få se dig. Den snälla Emma, m:r Knightley, har varit hos m:rs Bates, som jag redan har sagt er, hon är alltid så uppmärksam mot dem.

Emma blef mörkröd öfver detta oförtjenta beröm; med ett leende och en skakning på hufvudet, som sade mycket, såg hon på m:r Knightley. Det tycktes, som om detta gjort ett ögonblickligt intryck på honom till hennes fördel; som om hennes blick uppenbarat för honom allt det goda, som föregått inom hennes känslor och väckt hans aktning, hvilket hans varma blick tillkännagaf. Hon blef häraf lifligt tillfredsställd, och ögonblicket derefter ännu mera af ett litet tecken af mer än vanlig vänskap å hans sida. Han tog hennes hand — om hon först sjelf räckt honom den, visste hon ej så riktigt — han tog och tryckte hennes hand och var på väg att föra den till sin mun, då af ett eller annat skäl han åter släppte den. Hvarföre han hejdade sig, kunde hon ej förstå, men afsigten var emellertid otvifvelaktig och hon tyckte det klädde honom särdeles väl, att visa en sådan, hvad honom beträffade, sällsam artighet. Det var någonting så enkelt och tillika värdigt i hans sätt, och öfvertygade dessutom om återställd vänskap. Hans rörelser hade alltid en lifighet, som tillhör karakterer, hvilka hvarken äro obeslutsamma eller långsamma, men nu försvann han med mer än vanlig hastighet.

Emma kunde visst icke ångra att hon gick till miss Bates, men önskade att hon kommit hem tio minuter tidigare; det hade varit ett sådant nöje, att få tala med m:r Knightley om Jane Fairfax. De skiljdes likväl som förlikta och hon var viss om att hon återvunnit hans goda tanka om henne och det var en tröst. Han hade varit der en halftimme, berättades det; huru förtretligt att hon ej förr gått hem!

Som hennes far mycket oroade sig öfver master Knightleys resa, först emedan han ej hunnit blifva förtrolig med tanken derpå och sedan emedan den skulle ske till häst, som han ansåg högst osäkert, så meddelade Emma, för att skingra detta bekymmer, underrättelsen om Jane Fairfax, och att hon snart skulle lemna

mormodren; effekten blef sådan hon förmodat; nyheten interesserade, utan att öfverraska. Han hade länge vetat att miss Fairfax tänkte blifva guvernant och kunde således tala derom, utan att hans tankegång blef förvirrad.

Dagen derpå medförde en nyhet, hvarigenom allting annat glömdes. En express till Randalls underrättade om att m:rs Churchill var död. Då Frank återkom, hade hon icke varit sämre, men ett hastigt anfall af helt annan beskaffenhet än hennes vanliga tillstånd hade tagit henne bort efter en kort strid. Den förnäma m:rs Churchill fanns ej mera.

Nyheten emottogs, som den borde. Hvar och en iakttog allvar och en viss grad af ömhet för den bortgångna, deltagande för hennes efterlefvande vänner och efter en passande tid nyfikenhet att lära känna, hvar hon skulle begrafvas. Goldsmith yttrar: att då en älsklig qvinna börjar blifva narraktig eller obehaglig, så bör hon få dö; det är det enda sättet för henne att återvinna sitt rykte. Sedan man i tjugofem år till det minsta förtalat m:rs Churchill och funnit henne odräglig, talade man nu om henne med ett medlidsamt öfverseende. I ett afseende blef hon fullkomligt frikänd. Man hade aldrig medgifvit, att hon var verkligen sjuk, men utgången utvisade att hon icke blott af inbillning eller sjelfviskhet klagat öfver kroppsligt lidande.

M:r Weston till och med skakade på hufvudet, såg högtidlig ut och sade:

— Stackars m:rs Churchill, hvem kunde ana något sådant?

Han beslöt, att hans sorgdrägt skulle blifva ganska djup. Emma tänkte på huru det skulle komma att inverka på Frank; han skulle blifva fri och mera rå sig sjelf. Då m:r Churchill ej mera styrdes af sin fru, så var det ingen, som fruktade honom; han var godsint och lätt ledd, Frank kunde nog öfvertala honom

till hvad som heldst. Nu skulle inga hinder uppstå för en förbindelse med Harriet Smith; allt, hvad som återstod att önska, var att Frank skulle komma att tycka om henne, ty ehuru gerna hon ville det, så kunde hon ej med visshet antaga att han redan gjorde det.

Harriet visade vid detta tillfälle mycken sjelfbeherrskning. Hon röjde ingenting, som gaf tillkänna, att hon fattat mera hopp. Emma var mycket belåten med att hennes karakter vunnit i styrka och sökte bibehålla den genom undvikandet att beröra ämnet.

Det var nu mera angeläget, än att tänka på Harriet, att visa uppmärksamhet mot Jane Fairfax, hvilkens utsigter mörknade, då deremot Harriets ljusnade, och hon hade så kort tid qvar i Higbury, att ingen, som ville visa henne deltagande, kunde dröja dermed. Hos Emma hade en sådan önskan blifvit mycket liflig. Hon ångrade sin förra kallsinnighet och det låg henne mycket om hjertat, att nu tillkännagifva all möjlig aktning och sympathi för en person, som hon under flera månader icke brytt sig om. Hon beslöt att öfvertala henne att tillbringa en dag på Hartfield, och skref i den afsigten ett bref till henne, Bjudningen afslogs muntligen: "Miss Fairfax mådde ej så bra, att hon kunde skrifva". Och då doktor Perry samma morgon besökte Hartfield, sade han sig blifvit kallad till miss Fairfax, likväl emot hennes vilja, och funnit henne lidande af en svår hufvudvärk, samt en nervös feber, så allvarsam, att han tviflade på att hon den utsatta tiden kunde komma till m:rs Smallridge. För det närvarande var hennes helsa mycket klen, och ehuru det väl ej fanns några symptomer af lunginflamation, som hennes anhöriga fruktade för, så var han likväl orolig för henne. Han trodde att hon nu insåg, fastän hon ej ville tillstå det, att hon åtagit sig mera än hon kunde stå ut med. Hennes lynne var helt och hållet nedtyngdt. Hennes närvarande hem, det nödgades han säga, var mindre

tjenligt för ett nervöst lidande, inskränkt, som hon var, blott till ett rum, och hennes tante, ehuru god och beskedlig, måste han dock förklara icke vara det bästa sällskap för en sådan patient. Hennes omsorger, fruktade han, gjorde henne mera ondt än godt. Emma hörde honom med det största interesse och önskade allt mer och mer på något sätt kunna vara henne nyttig. Att skilja henne, om blott för en timma, ifrån hennes tante, att gifva henne ombyte af luft och föremål och ett förståndigt utbyte af tankar, skulle ju vara något välkommet, om äfven blott för en kort stund. Hon skref följande dagen i de mest känsliga uttryck, hon kunde påfinna, och tillböd sig att komma, för att hemta henne med vagnen, hvilken timme Jane sjelf ville bestämma; hon nämnde äfven att m:r Perry ansett en sådan motion tjenlig för hans patient. Svaret innehöll blott dessa få ord:

"Miss Fairfax är mycket tacksam, men ur stånd till all slags motion."

Emmas bref hade förtjent något bättre, men det var omöjligt att förtreta sig öfver ord, som så tydligt utvisade en af illamående darrande hand; så att hon tänkte blott på huru hon bäst skulle kunna motverka denna ovilja hos den sjuka att se någon eller emottaga någon hjelp. Således, i trots af afslaget, for hon till miss Bates, i hopp att Jane kunde låta öfvertala sig att åka ut, men det var omöjligt. Miss Bates kom ned till vagnen, helt och hållet tacksamhet, och trodde äfven att litet inhemtande af frisk luft skulle vara nyttigt, och allt, hvad budskickning kunde förmå, försöktes, men allt förgäfves. Emma önskade att hon fått råka henne, men innan hon ännu yttrat något derom, lät miss Bates förstå att hon lofvat Jane, att icke på några vilkor föra in till henne miss Woodhouse. Det var också sannerligen så att den kära Jane icke kunde taga emot någon — ingen alls — m:rs Elton var dock

ett undantag, och m:rs Cole fäste sådan vigt dervid, och m:rs Perry var så enträgen, men utom dem ville Jane verkligen icke se någon.

Emma ville visst icke räknas till de värda fruarna, som kunde inträngа öfverallt, icke heller kunde hon ha någon rättighet att blifva dem föredragen, så att hon resignerade och frågade i stället efter den sjukas appetit och diet, om hon i det afseendet kunde vara till tjenst med något. Miss Bates beklagade sig, att Jane knappast ville smaka en bit. Doktor Perry hade ordinerat födande mat, något stärkande, men allt, hvad de hade, och allt, hvad de fingo — och aldrig hade någon så goda grannar, som de — så smakade det ej Jane.

Då Emma kom hem, inkallade hon genast hushållerskan, för att efterhöra, om hon hade något gelé färdigt och, om så vore, att det genast skulle skickas till miss Bates. Efter en halftimme blef det återskickadt med helsning från miss Bates: "att Jane ej gaf sig tillfreds med mindre, än att det sändes åter; det var någonting, som hon icke kunde förtära, och dessutom hade hon bedt miss Bates säga att hon icke saknade eller behöfde någonting".

Då Emma sedermera hörde, att man sett miss Fairfax promenera på ängen ett stycke från Highbury samma dag, som hon nekat att fara ut och åka med Emma, så var det nu mera allt för klart, då allt lades tillsammans, att Jane icke ville stå i förbindelse hos Emma för någon slags godhet. Detta bedröfvade henne. Men hon tröstade sig med att hennes bemödanden varit uppriktiga och att, om m:r Knightley kände hennes försök att tjena Jane Fairfax, så skulle han icke hafva någonting att förebrå henne.

## XLVI.

Omkring tio dagar efter m:rs Churchills bortgång kallades Emma en morgon ned från sitt rum, för att tala med m:r Weston, som icke kunde stanna qvar mer än fem minuter och hade något vigtigt att säga henne. Han mötte henne i förmaksdörren och gaf sig knappt tid att helsa, förrän han hviskade, så att ej hennes far skulle höra det:

— Kan ni komma någon stund nu på morgonen till Randalls. Min hustru längtar att råka er, hon måste råka er.

— Är hon sjuk?

— Nej, nej, icke alls, bara litet upprörd. Hon skulle rest hit, men hon måste råka er ensam och det kunde ej ske här. Kan ni komma?

— Visserligen, straxt, om ni vill. Det är omöjligt att neka er, då ni beder på det sättet, men hvad kan det vara? Mår hon verkligen bra?

— Det gör hon, lita på det, men fråga mig icke. Ni får tids nog veta det. Den mest oväntade nyhet! Men tyst, tyst!

Att gissa hvad han menade, var omöjligt för Emma. Att det var någonting vigtigt, gaf hans utseende tillkänna, men då hans fru mådde bra, så försökte hon att ej oroa sig och, sedan hon föreburit för sin far, att hon så tidigt skulle göra sin vanliga promenad, gingo hon och m:r Weston med skyndsamma steg till Randalls.

— Nå, sade Emma, då de kommit ett stycke på vägen, låt mig nu veta hvad som händt.

— Nej, nej, fråga icke mig, jag lofvade min hustru att öfverlemna alltsammans åt henne. Var icke otålig, Emma, det blir tids nog kändt.

— Gode Gud! utropade Emma och stannade af förskräckelse. Någonting har händt hos min syster i London! Säg mig det genast, m:r Weston, jag ålägger er att säga mig det innan vi gå ett steg längre.

— Nej, jag försäkrar er, att ni misstager er.

— M:r Weston narrars icke för mig. Jag beder er för allt, hvad heligt är, att icke längre dölja det för mig.

— Jag lofvar er, Emma . . .

— Lofvar! Hvarför icke försäkra på er heder att det icke rör någon af de mina!

— På min heder, sade han mycket allvarligt, det gör det ej. Det har icke det allra minsta att göra med någon lefvande varelse, som heter Knightley eller Woodhouse.

Emmas mod återkom och de fortsatte sin gång.

— Det var illa af mig att framställa det tvetydigt, återtog han. I sjelfva verket rör det blott mig och icke alls er, som vi hoppas. Hum — med ett ord, bästa Emma, det bör just ej väcka någon oro. Jag säger derför icke att det ej är en ledsam affär, men det kunde ha varit sämre. Om vi gå på, så äro vi snart framme.

Emma fann att hon måste vänta och nu blef detta henne mycket lätt. Hon frågade derför ej mera, men uppgjorde deremot i sin inbillning hvarjehanda. Det angick säkerligen penninge-affärer, någonting hade upptäckts i den vägen, i följd af m:rs Churchills död, som var obehagligt för familjen. Hennes fantasi var ej rådvill. Någon naturlig son kanske, som gjorde Frank arflös! Detta, ehuru obehagligt, kunde icke oroa henne; det upplifvade blott hennes nyfikenhet.

— Hvem är den herrn, som rider der borta, frågade hon, snarare för att hjelpa m:r Weston att icke röja hemligheten, än i någon annan afsigt.

— Jag vet icke. En af Otways — icke Frank, det

försäkrar jag. Ni får icke se honom. Han är nu halfvägs till Windsor, der m:r Churchill är på besök hos en af sina gamla vänner, som han icke sett på tio år.

— Har då er son varit hemma?

— Visste ni icke det? Det är också detsamma.

Han tystnade för ett ögonblick, men tillade sedan med en mera varsam och förbehållsam ton:

— Ja, Frank har just nyss varit hemma; blott för att se huru vi mådde.

Som de gått fort, voro de snart framme.

— Nåväl, söta du, sade han, då de kommo intill hans fru, jag har fört henne med mig, och nu hoppas jag, att du straxt blir bättre; jag lemnar er tillsammans. Det tjenar ingenting till att dröja. Jag går icke långt bort, om du vill mig något. Och Emma hörde honom säga i en lägre ton innan han gick: jag har hållit ord, hon anar ej det minsta.

M:rs Weston såg sjuk, orolig och litet förlägen ut, så att det gjorde Emma bekymrad, och så snart de voro allena, sade hon ifrigt:

— Min egen vän, hvad är det? Någonting af obehaglig beskaffenhet finner jag måste ha inträffat. Säg mig derför direkte hvad det är. Hela vägen har jag plågats af ovisshet, ett tillstånd, som ingendera af oss tycker om; låt derför icke min fortfara längre. Det är dessutom alltid en lättnad att meddela ett bekymmer, hvad det än må vara.

— Har ni icke någon aning derom? sade m:rs Weston med en osäker röst. Kan ni icke, älskade Emma, kan ni icke alls gissa hvad det är ni får höra?

— Så mycket kan jag gissa, att det angår master Frank Churchill.

— Det är rätt. Det angår honom, och jag vill säga er det utan omvägar . . . hon återtog sitt arbete och tycktes vilja undvika att se upp . . . han har varit här för en stund sedan, för att säga oss något alldeles

oväntadt. Jag kan omöjligen beskrifva vår förundran. Han kom, för att upplåcka för sin far en böjelse . . .

Hon stannade, för att andas ut. Emma tänkte först på sig sjelf, sedan på Harriet.

— Men mera än en böjelse, återtog m:rs Weston — en förbindelse — sin förlofning. Hvad skall du säga, Emma — hvad skola alla andra säga, då det blir kändt att Frank Churchill och miss Fairfax äro förlofvade; nej, att de länge varit förlofvade.

Emma spratt till af förvåning och utropade förskräckt:

— Jane Fairfax! Det är ej ert allvar. Ni menar ej hvad ni säger.

— Det må väl öfverraska er, svarade m:rs Weston, med ögonen på arbetet och talande ifrigt, så att Emma skulle få tid att hemta sig. Det är öfverraskande, men förhåller sig verkligen så. Det har existerat en allvarlig förbindelse emellan dem allt sedan Oktober månad, och hvilken de ingingo vid Weymouth, men icke omtalat för någon. Ingen menniska visste det, hvarken Campbells eller hennes anhöriga eller hans. Det är så förunderligt, att, ehuru öfvertygad jag är om att det är sannt, kan jag likväl knappt tro det. Jag ansåg mig känna hans karakter.

Emma hörde knappt hvad hon sade. Hon var upptagen af tanken på sin konversation med honom om miss Fairfax och på den stackars Harriet och för en stund kunde hon blott förvåna sig, och begärde upprepade bekräftelser på att det så var.

— Nåväl, sade hon omsider, med ett försök att något hemta sig, det är ett förhållande, som jag behöfver tänka på en half dag, för att alls kunna fatta. Är det möjligt? Förlofvad med henne, innan någon af dem kom till Highbury?

— Förlofvad sedan i Oktober, hemligt förlofvad. Det har stört mig ganska mycket och äfven hans far,

En del af hans uppförande kunna vi icke förklara eller ursägta.

Emma funderade litet och svarade sedan:

— Jag vill ej låtsa, som om jag ej förstod, hvarför detta väcker bekymmer och äfven derför ge all den tröst, som beror af mig; var således öfvertygad om att hans uppmärksamhet för mig icke haft den verkan, som man i allmänhet förmodat.

M:rs Weston såg upp, oviss om hon skulle tro hvad hon hörde, men Emmas utseende bekräftade hennes ord.

— På det att min försäkran om liknöjdhet icke skall förekomma som ett blott skryt, så vill jag tillstå att det var en tid, i början af vår bekantskap, som jag tyckte om honom, och då jag var böjd att attachera mig för honom; men huru det upphörde, är för mig sjelf en gåta. Jag har verkligen de sednare tre månaderna icke alls brytt mig om honom. Ni kan tro mig, m:rs Weston, det är sanna förhållandet.

M:rs Weston kysste henne med glädjetårar i sina ögon och försäkrade, då hennes sinnesrörelse tillät henne att tala, att detta var den största tillfredsställelse hon kunde få.

— M:r Weston skall bli nästan lika glad, som jag. I detta afseende ha vi mycket missräknat oss. Det var vår innerligaste önskan att ni båda skulle tycka om hvarandra, och vi trodde äfven att så var. Föreställ er derför vårt bekymmer för er skull,

— Jag har sluppit undan, och att så är, må vi tacksamt förundra oss öfver. Men detta ursskuldar icke honom, m:rs Weston, och jag måste säga att jag anser honom mycket brottslig. Med hvad rätt kom han hit såsom förlofvad, för att med sitt uppförande bevisa motsatsen? Hvad rätt hade han att söka behaga, som han onekligen gjorde, att utmärka ett ungt fruntimmer med en ihärdig uppmärksamhet — som han

också gjorde — då han redan var förlofvad med en annan? Huru visste han, att han ej skulle vinna mitt tycke och dermed kunna förorsaka flera olycka? Mycket illa handladt, sannerligen är det icke det.

— Af någonting, som han sade, skulle jag kunna tro . . .

— Och huru kunde hon fördraga allt detta, att ständigt med sinneslugn åskåda, huru han egnade all sin uppmärksamhet åt en annan, det är en grad af sagtmod, som jag hvarken kan förstå eller beundra.

— Också har det varit missförstånd emellan dem, det sade han uttryckligen. Han hade ej tid att ingå i några förklaringar; han var blott här en qvarts timma och i ett så upprördt tillstånd, att den korta stunden icke en gång kunde rätt begagnas, men att missförstånd hade existerat, det nämnde han, och det hade troligen föranledts af hans tvetydiga uppförande; samt att detta just framkallat nödvändigheten att yppa förlofningen.

— Tvetydiga! Åh, m:rs Weston, det är allt för skonsamt sagdt. Han har sjunkit, jag kan icke beskrifva huru mycket han sjunkit i mitt omdöme. Så olikt hvad man väntar af en manlig karakter. Ingen upprigtig redlighet, inga moraliska grundsatser, som en man bör ådagalägga i hvarje den minsta handling.

— Nej, goda Emma, nu mäste jag taga hans parti, ty, ehuru han i ett afseende visst icke kan försvaras, så känner jag nu hans karakter så mycket, att jag vet att han har många, många goda egenskaper, och . . .

— Min Gud och m:rs Smallridge! utropade Emma, som icke hörde hvad m:rs Weston sade, skall icke Jane till henne, som guvernant. Har man någonsin hört en sådan brist på grannlagenhet, att tillåta att hon sökte en sådan plats, att hon ens tänkte på något sådant!

— Han visste ingenting derom, Emma, det kan jag försäkra. Det var hennes enskilda beslut, som hon ej

meddelat honom. Tills i går, sade han, var han okunnig om hennes plan. Den öfverraskade honom, jag vet ej rätt på hvad sätt, och det var upptäckten af det steg, hon var färdig att taga, som förmådde honom att genast tillstå allt för sin onkel, öfverlemna sig åt hans godhet och med ett ord göra slut på det hemlighetsfulla förhållande, som olyckligtvis räckt så länge.

Emma hörde nu på med mera deltagande.

— Jag får snart höra något ifrån honom, fortfor m:rs Weston; han sade sig skola skrifva och förklara många omständigheter, som han ej nu hann med. Låtom oss således invänta hans bref, det kan kanske sätta mycket i en annan dager och göra mycket ursägtligt, som vi nu knappt förstå. Låtom oss ej ha för brådtom att döma honom strängt. Jag vill moderligt älska honom och nu, då jag är tillfredsställd i afseende på det vigtigaste, så önskar jag uppriktigt att allt måtte bli bra och hoppas det äfven. De måste båda ha lidit mycket af ett så svårt och ledsamt förhållande.

— Hans lidande, svarade Emma buttert, tycktes icke inverka på honom alls. Nå, huru upptog m:r Churchill det?

— Mycket gynnsamt för Frank; nästan utan någon invändning gaf han sitt samtycke. Besinna hvad en veckas händelser gjort för en förändring inom den familjen. Medan m:rs Churchill lefde, fanns väl för Frank ingen utsigt eller möjlighet till hopp, men knappast ligger hon i familjegrafven, förrän hennes man handlar tvärtemot hvad hon skulle ha fordrat af honom. Det är en välgerning att ett otillbörligt välde icke sträcker sig utom grafven. Han gaf sitt samtycke utan svårighet.

— Ack, tänkte Emma, han hade gjort detsamma för Harriet!

— Saken afgjordes emellan onkeln och Frank i går afton och på morgonen i dag reste han hit; först

hade han, som jag förmodar, varit hos m:rs Bates, men måste skynda tillbaka till onkeln, för hvilken han nu är mycket nödvändigare än förut, så att han dröjde blott en qvart, som jag redan sagt. Han var till den grad upprörd, att han var sig fullkomligt olik mot hvad jag sett honom förut; och till allt det öfriga kom äfven det, att han fann Jane så sjuk, hvilket han alls icke anade; hela hans utseende gaf tillkänna att det gick honom djupt till hjertat.

— Och ha de kunnat dölja sin förbindelse för alla. Campbells, Dixons, vet ingen af dessa om förhållandet?

Emma kunde icke uttala namnet Dixon utan en liten färgskiftning.

— Ingen har känt till det; ingen i hela verlden utom de sjelfva.

— Nåväl, sade Emma, jag förmodar att vi efter hand kunna förlika oss med händelsen och jag önskar dem mycken lycka. Men afskyvärdt var det i alla fall att iakttaga en sådan förställning och falskhet; att förena sig med oss under en antagen mask af enkel öppenhjertighet och sålunda förleda oss att för den ena af dem fälla omdömen och yttranden om den andra, som man naturligtvis, om förhållandet varit kändt, aldrig yttrat till någon af dem. De få skylla sig sjelfva om de hört hvarandra omtalas på ett icke för dem sjelfva så alldeles behagligt sätt.

— I det afseendet är jag lugn, svarade m:rs Weston, jag har aldrig sagt något till den ena, som icke båda kunna höra.

— Det är ganska lyckligt. Ert enda misstag förtroddes till mina öron, då ni inbillade er att en af våra vänner var kär i den ifrågavarande damen.

I detsamma syntes m:r Weston utanför fönstret, liksom han gått på vakt. Hans hustru vinkade åt honom att komma in och sade till Emma:

— Sötaste Emma, jag ber dig att du bjuder till på allt sätt, att göra honom nöjd och belåten med partiet. Låt oss göra deraf det bästa vi kunna, och allting kan också i personligt afseende sägas till hennes fördel. Hennes slägt kan vara att anmärka vid, men då m:r Churchill öfverser med detta, hvarför icke äfven vi? Och det är säkerligen ganska fördelaktigt för Frank, att hans val fallit på en flicka med en så stadgad karakter och godt omdöme, hvilket jag alltid ansett henne ha, om vi undantaga denna hemliga förbindelse, som likväl mycket väl kan ursäktas genom det beroende, hvari hon var.

— Ja, mycket! utropade Emma med känsla.

Hon mötte master Weston med ett leende, då han kom in.

— Det var minsann ett präktigt spratt, ni spelte mig! Det var ett påfund att leka med min nyfikenhet och uppöfva min gissningsförmåga. Ni skrämde mig verkligen. Jag trodde att ni förlorat åtminstone hälften af er förmögenhet; och deremot upptäcker jag här att händelsen föranleder lyckönskningar, och det är af uppriktigaste hjerta m:r Weston, som jag gratulerar er att få ett af de älskligaste och fullkomligaste frun-timmer i England till er sonhustru.

En blick, vexlad med hans fru, sade honom att allt var bra och öfverensstämde med hvad han hörde, och verkan deraf på hans lynne var ögonblicklig. Utseende och röst återfingo deras vanliga liflighet, han tryckte hjertligt hennes hand och började tala i ämnet på ett sätt, som utvisade att han blott behöfde litet tid och litet intalande af andra, för att icke ha något emot förbindelsen. Och sedan han talat med Emma på hemvägen än ytterligare derom, blef han alldeles nöjd och var färdig att tro det Frank aldrig kunnat göra ett bättre parti.

## XLVII.

— Harriet, stackars Harriet! Det var blott för hennes skull, som nyheten väckte bekymmer hos Emma. Frank Churchill hade i flera afseenden uppfört sig illa mot henne sjelf, men hon var mindre ond på honom för detta än för det uppförande, hvartill han liksom förledt henne sjelf. Det var den förlägenhet hon var uti för Harriet, som förstorade hans fel. Stackars Harriet! Att för andra gången blifva narrad af Emmas egen villfarelse och intalning! Master Knightley hade varit sannspådd, då han en gång sagt: att Emma icke var någon nyttig vän för Harriet; hon fruktade nu sjelf, att hon gjort henne mera skada än gagn. Hon måste erkänna, att hon riskerat sin väns sinneslugn på de mest lösliga grunder. Vanligt sundt förnuft borde föreskrifvit henne: att bevisa Harriet, det en mängd skäl funnos för att han ej skulle tycka om henne, och att hon således gjorde bäst uti, att icke tänka på honom. Men sundt förnuft, tillade hon, har ty värr icke varit min sak.

Hon var mycket ond på sig sjelf och, om hon icke också haft Frank att ondgöras på, hade det varit dubbelt svårare. Öfver Jane behöfde hon ej vidare oroa sig. Hennes illamående och bekymmer hade naturligtvis samma orsak och afhjelptes äfven med ett och samma medel. Hennes pröfningsdagar voro förbi, och hon skulle snart blifva frisk och lycklig. Emma visste nu, hvarför alla hennes anbud blifvit afslagna. Jane hade ansett henne för en rival, och jalousien skulle nödvändigt förvandla till gift allt, hvad hon tillbjöd henne af deltagande. Hon förstod det mycket väl och då hon för ett ögonblick kunde skilja sig vid tanken på egna förtretligheter, medgaf hon att Jane Fairfax icke kunde blifva lyckligare eller intaga en högre sam-

hällsställning, än hon förtjenade. Men Harriet kräfde så alla hennes omsorger, att hon hade föga deltagande öfrigt för andra. M:r Weston hade begärt att nyheten ej skulle omtalas, emedan m:r Churchill hade önskat det, såsom en gärd af aktning åt hans nyss bortgångna maka, och hvar och en måste finna detta i sin ordning. Emma hade lofvat, men likväl måste hon göra ett undantag häruti med Harriet.

Oaktadt hennes bryderi, föreföll det henne nästan löjligt, att det nu ålåg henne att meddela nyheten åt Harriet på samma skonsamma och förberedande sätt, som m:rs Weston iakttagit mot henne sjelf. Och hennes hjerta klappade häftigt, då hon hörde Harriets steg och röst, liksom säkerligen m:rs Westons äfven gjort, då hon närmade sig Randalls. Om blott följden af meddelandet äfven kunde blifva detsamma, men olyckligtvis var ej sådant troligt.

— Nå, miss Woodhouse, utropade Harriet, då hon kom in, har man någonsin hört något så besynnerligt?

— Hvad är det ni menar? svarade Emma, som omöjligt af hennes utseende kunde döma till att hon hört någonting dilåt.

— Om Jane Fairfax. Nog är det bra besynnerligt; åh, ni behöfver ej vara rädd att säga mig det, ty jag har hört det af m:r Weston sjelf. Jag mötte honom just nu. Det skulle ännu vara en hemlighet och derför fick jag ej nämna derom för någon, utom för miss Woodhouse, som redan kände det.

— Hvad var det m:r Weston berättade? frågade Emma, ännu villrådig.

— Åh, alltsammans. Att Jane Fairfax och master Frank Churchill skola gifta sig, och att de varit sins emellan förlofvade hela långa tiden. Så underligt!

Hvad som var underligt för Emma var Harriets beteende; hon kunde ej förstå det. Hennes karakter tycktes alldeles förändrad. Hon tycktes hafva föresatt sig att

icke röja någon sinnesrörelse, missräkning eller enskildt interesse i den meddelade upptäckten. Emma såg på henne, men kunde ej säga ett ord.

— Hade ni något begrepp derom, utropade Harriet, att de voro förlofvade? Kanske ni hade det, ni, som läser i andras hjertan, tillade hon rodnande, men säkerligen ingen annan.

— Sannerligen börjar jag icke tvifla på att jag eger en sådan förmåga, sade Emma. Kan ni på allvar fråga mig, Harriet, om jag trodde honom förlofvad med något annat fruntimmer under det jag uppmuntrade edra egna känslor — om också blott genom min tystnad. Det har visst aldrig fallit mig in att Frank Churchill på minsta sätt brydde sig om miss Fairfax, eljest hade jag väl varnat er, det kan ni vara öfvertygad om.

— Mig! utropade Harriet förvånad och rodnande. Hvarföre skulle ni varna mig — skulle jag då tycka om mr Frank?

— Jag är förtjust att höra er tala derom med sådan stolthet, svarade Emma leende, men det var en tid och ej så längesedan, då jag fick en vink om att ni gjorde det.

— Honom, aldrig, goda miss Woodhouse! Huru kunde ni så missförstå mig? Och hon vände sig bort, förlägen.

— Harriet, utropade Emma efter ett ögonblicks tystnad, hvad säger ni . . . missförstå er . . . skulle det då vara . . .

Hon kunde ej säga ut namnet och väntade förskräckt på Harriets svar.

Harriet stod ett stycke ifrån henne med bortvändt ansigte och teg, men då hon omsider talade, var hennes röst lika upprörd, som Emmas egen.

— Jag skulle aldrig ansett det möjligt, att ni kunnat missförstå mig. Vi kommo väl öfverens att icke namngifva någon, men då man besinnar, huru obe-

skrifligt öfverlägsen han är alla andra, så kunde jag aldrig tro, att ni skulle misstänka någon annan. Jag hoppas jag har en bättre smak än att tänka på m:r Frank, som bredvid honom ser ingenting ut. Jag försäkrar att om jag ej tänkt att ni gillade min böjelse, skulle jag ansett det som en stor djerfhet, att blott egna honom mina tankar, och först då ni sade, att besynnerligare har man sett, mera olika partier ha blifvit uppgjorda — edra egna ord — så skulle jag ej vågat tro det möjligt, men då ni, som alltid varit bekant med honom . . .

— Harriet, sade Emma beslutsamt, låt oss åtminstone nu förstå hvarandra utan möjlighet af vidare missförstånd. Talar ni om m:r Knightley?

— Ja visst. Som jag aldrig tänkte på någon annan . . . så trodde jag att ni visste det; det var ju så klart och tydligt att vi talade om honom.

— Icke så alldeles, sade Emma med ett tilltvingadt lugn, ty allt, hvad ni då sade, syntes mig häntyda på en annan person. Jag var fullkomligt öfvertygad om att ni talade om den tjenst, Frank Churchill visade er, då Ziguenarne voro ifråga.

— Ack, miss Woodhouse, ni kommer ej ihåg förhållandet!

— Min bästa Harriet! Jag kommer fullkomligt ihåg hvad jag sade er vid det tillfället: att jag icke undrade på att er tacksamhet för en sådan tjenst var både varm och liflig, och ni beskref edra känslor, då ni såg honom komma till er räddning; jag minnes det mycket väl.

— Åh, nu vet jag hvad ni talar om, svarade Harriet, men då tänkte jag på någonting helt annat. Det var icke Ziguenarne, det var icke m:r Churchill, som jag menade. Nej, fortfor hon med någon stolthet, jag tänkte på en mera ädel handling, på m:r Knightley, då han kom och bjöd upp mig, sedan m:r Elton nekat

att dansa med mig. Det var denna ädelmodiga, välvilliga, grannlaga räddning från en allmän förödmjukelse, som väckte hos mig känslan af huru mycket bättre han var, än alla andra på jorden.

— Detta var verkligen ett högst olyckligt och beklagansvärdt missförstånd! utropade Emma. Hvad skola vi göra?

— Om ni förstått mig, så hade ni då icke gifvit mig något hopp, åtminstone är det ej värre, än om det varit den förstnämnda personen; men kan det ej vara, är det icke möjligt?

Hon tystnade. Emma kunde icke tala.

— Jag undrar ej på, miss Woodhouse, återtog hon, att ni gör skilnad emellan dem båda i anseende till mig eller hvilken som helst. Men jag hoppas, miss Woodhouse, att om — otroligt, som det nu ser ut — men, om jag skulle blifva så öfver all beskrifning lycklig, att m:r Knightley ej gjorde afseende på rangskilnaden, så hoppas jag, miss Woodhouse, att ni icke sätter er deremot. Men dertill är ni för god, det vet jag med visshet.

Harriet stod vid det ena fönstret. Emma vände sig bestört om, för att se på henne och frågade tvärt:

— Finnes det någon anledning att förmoda, det m:r Knightley besvarar er böjelse?

— Ja, svarade Harriet blygsamt, men utan fruktan, jag får säga att det finnes.

— Emma slog ned ögonen och försjönk i tankar. Några få minuter voro tillräckliga att göra henne bekant med sitt eget hjerta. Hon pröfvade, insåg och erkände sanna förhållandet. Hvarföre tyckte hon mindre om att Harriets föremål var m:r Knightley, i stället för Frank Churchill? Hvarföre blef hon så förskräckt öfver att Harriet trodde sig ega hopp? Som en blixt slog henne den tanken, att m:r Knightley icke borde gifta sig med någon annan än henne sjelf.

Klart och tydligt såg hon i samma minut framför sig både sitt uppförande och sina verkliga känslor. Huru illa hade hon ej handlat emot Harriet, huru tanklöst, oförnuftigt och känslolöst! Hon kunde ej benämna sitt uppförande med nog dåliga namn, och huru blind hade hon ej varit! Likväl fordrade nu, i trotts af alla hennes upptäckta fel, en skymt af aktning för henne sjelf, så väl som rättvisan mot Harriet, att hon nu ej drog sig tillbaka och visade kallsinnighet; medlidande behöfde ej den flickan, som kunde tro sig omtyckt af master Knightley. För sin egen skull ville hon undersöka, huru långt Harriets hopp sträckte sig, och hon hade dessutom ej förverkat den aktning och interesse, som Emma frivilligt slösat på henne och förtjenade således ej att öfvergifvas af en person, af hvilkens råd hon alltid blifvit missledd. Emma hemtade sig således från sin tankfullhet, vände sig till Harriet och förnyade samtalet med en beherrskad sinnesrörelse.

Harriet, som stått i lyckliga drömmar vid fönstret, blef glad att väckas derur af en sådan vän, med ett sådant omdöme, som miss Woodhouse, och väntade blott att blifva tillfrågad, för att med stor förtjusning och någon darrning i rösten meddela sina förhoppningars historia. Berättelsen framfördes visserligen icke i ett ordnadt sammanhang, men den innehöll tillräckligt, för att nedstämma Emmas sinne, då hon dertill påminde sig master Knightleys förbättrade tanka om Harriet.

Han hade visat Harriet en helt annan uppmärksamhet, allt sedan de dansade tillsammans. Han talade mycket oftare med henne, än han förut brukade, och hela hans sätt hade blifvit förändradt; han visade henne nu så mycken godhet och vänlighet. Då de varit ute på promenader tillsammans, kom han ofta och gick bredvid henne och talade med henne så förtroligt. Han tycktes vilja blifva rigtigt bekant med hennes tänke-

sätt, och hon upprepade äfven det bifall och beröm, som han gifvit henne för det att hon var enkel, uppriktig och anspråkslös. Mycket lefde i Harriets minne af små omständigheter, som för henne inneburo artigheter från honom, såsom en blick, ett ord, en visad aktning, en förändring af plats, som allt undfallit Emma, efter hennes misstanka ej blifvit väckt deråt. Men de två sista tilldragelserna innehöllo de starkaste bevisen. Den första var deras promenad för sig sjelfva i lind-alléen på Donwell, då han talat på ett alldeles eget sätt. Harriet kunde ej tala derom utan att rodna, och nästan frågat henne om hon hade något särskildt tycke. Men så snart miss Woodhouse närmade sig, började han tala om landthushållning. Den andra var, då han, den sista morgonen han var på Hartfield, suttit och talat vid henne nära en halftimme, ehuru han sagt sig icke kunna stanna qvar fem minuter, och att han sagt det vara mycket emot hans egen böjelse, som han nödgades resa till London; han hade hellre varit hemma; detta hade han ej sagt Emma och detta bevis af mera förtroende till Harriet smärtade henne mycket.

I afseende på den första omständigheten, sade Emma, sedan hon något funderat:

— Är det icke möjligt att, då han frågade om tycket, han menade master Martin, och tänkte på hans bästa?

— Master Martin! Nej, visst icke, der fanns ingen vink om m:r Martin. Jag hoppas att jag icke nu kan misstänkas för att bry mig om m:r Martin.

Sedan Harriet slutat sin bekännelse, vädjade hon till den goda miss Woodhouse, om hon ej hade skäl att hoppas.

Med bekämpande af många biltra känslor, svarade Emma:

— Harriet, jag kan blott våga att säga: att m:r

Knightley aldrig skall väcka hos ett fruntimmer en förmodan om känslor, som han ej verkligen hyser.

Harriet var färdig att på sina knän tacka för ett så tillfredsställande omdöme, och Emma frälstes blott från ett utbrott af förtjusning, som skulle plågat henne, af hennes fars ankomst, hvilken de hörde i förstugan; men Harriet var för upprörd, att kunna träffa honom, hvarför hon med Emmas bifall gick bort genom en annan dörr, och sedan hon var borta, gåfvo Emmas känslor sig luft i följande utrop:

— Ack, att jag aldrig sett henne!

Hon var alldeles förvirrad af all den oreda, som under några timmar störtat öfver henne. Hvarje ögonblick hade medfört en ny öfverraskning och hvarje öfverraskning en ny förödmjukelse. Huru skulle hon förklara det missförstånd, som ledt hennes uppförande, och som hon skapat sig sjelf; villfarelser och bländverk alstrade af hennes eget hjerta och hufvud. Hon satt, hon gick, än i trädgården, än i sitt eget rum, och öfverallt följde henne minnet af att hon varit svag; att hon ganska förtretligt blifvit narrad af andra, men att hon dock i högre grad narrat sig sjelf. Hon var olycklig och skulle säkerligen blifva det ännu mera.

Att rigtigt förstå sitt eget hjerta, blef hennes första omsorg. Huru länge hade master Knightley varit henne så kär, som hennes känslor nu öfvertygade henne om att han var? När hade han vunnit den tillgifvenhet, som hon en gång egnade Frank Churchill? Hon öfvertänkte det förflutna, hon jemförde dem båda, hvilken af dem hon alltid mest värderat, och hvilkendera hon alltid skulle mest högaktat, om det blott af någon lycklig tillfällighet fallit henne in att förr göra denna jemförelse. Det var master Knightley, som hon alltid utan tvekan skulle tilldelat det högsta priset, och hvilkens goda tanka om henne sjelf alltid för henne varit det dyrbaraste; motsatsen hade blott varit en il-

lusion, en okunnighet om hennes hjertas tillstånd och hon insåg nu att hon aldrig haft något verkligt tycke för Frank Churchill.

Detta blef slutsatsen af hennes första försök att lära känna sig sjelf; men med en sorglig harm blef hon äfven vidare varse den oförlåtliga fåfänga, med hvilken hon tilltrott sig kunna intränga i andras känslor, och den lättsinniga djerfhet, med hvilken hon derefter hade bestämt deras öden. Hon hade nu bevis på, huru hon allt igenom bedragit sig, och att, i stället för att verka något godt, hade hon ådragit Harriet, sig sjelf och äfven, som hon fruktade, master Knightley mycken olycka. Om det orimligaste af alla partier blefve af, så hvilade hela skulden derför på henne, som gifvit första anledningen dertill; ty hans böjelse kunde blott uppkommit af, att han upptäckt Harriets; och, om detta också icke vore händelsen, så hade han aldrig blifvit bekant med Harriet, om icke i följd af hennes eget dåraktiga infall.

Mr Knightley och Harriet Smith! Det var fasligt för Emma att tänka sig, huru mycket det skulle nedsätta honom i allmänna omdömet, hans brors föraktfulla missnöje och tusen olägenheter för honom sjelf. Men nej, det var en omöjlighet! Och likväl var det ej alldeles otroligt. Det var ju ej någonting nytt, att en man med de högsta talanger fängslades af en den mest obetydliga varelse, att en man, kanske för mycket sysselsatt, för att gifva sig tid att välja sjelf, blir den flickas byte, som eftersträfvar honom; dessutom är ju allt i verlden disharmoniskt, stridigt och osammanhängande; tillfälligheter och omständigheter styra derför menniskornas händelser, isynnerhet deras äktenskap.

Men att Harriet kunde ha den förmätenheten, att höja sina tankar till master Knightley! Att hon kunde våga att till och med vara säker om att ega hans tycke!

Men Harriet var mindre ödmjuk, hade mindre skrupler än fordom. Hon hade varit mera tacksam för att m:r Elton kunde vilja se ned till henne, än hon nu tycktes vara mot m:r Knightley. Ack, men äfven detta var ju Emmas eget verk! Om Harriet blifvit stolt och fåfäng, så var det ju hennes skull, som af alla krafter arbetat derpå.

---

## XLVIII.

Icke förr än nu, då hon hotades af att icke längre blifva det första föremålet för master Knightleys interesse och deltagande, visste hon huru lycklig detta gjort henne; nöjd med att det så var och uppfattande det, som sin rättighet, njöt hon deraf, utan att tänka derpå; det var först när en annan skulle beröfva henne denna utmärkelse, som hon fann af hvilket stort värde den var för henne. Han egde inga qvinliga slägtingar, mer än Isabella och henne sjelf, som delade hans omtanka, och länge, mycket länge hade hon haft största delen af hans förtroende.

Hon hade likväl icke förtjenat detta; ofta hade hon varit elak och oefterrättlig, icke följt hans råd eller egensinnigt satt sig emot dem, varit känslolös för hans förtjenster och grälat på honom för det han ej ville medgifva dem, hon orättmätigt tillegnade sig sjelf; men likväl af vana, slägtkärlek eller ett det förträffligaste lynne hade han fortfarit att vårda sig om henne allt sedan hon var en liten flicka, med ett ständigt bemödande att förbättra henne och att förmå henne till att handla rätt, hvilket ingen annan varelse hade gjort. I trots af alla hennes fel var hon honom dyrbar,

kunde hon icke tro till och med mycket dyrbar? Då hon häraf skulle kunna få liksom ett litet hopp, vågade hon dock ej öfverlemna sig derät. Harriet Smith kunde anse sig värdig att vara uteslutande och passioneradt älskad af m:r Knightley, men hon kunde det ej. Hon kunde icke smickra sig med att hans tillgifvenhet för henne i något afseende gjort honom blind, dertill visade han sig alltid för opartisk. Han hade icke en sådan böjelse för henne, som den, hvilken nu var i fråga, men hon hoppades på något annat, hon hoppades att Harriet bedragit sig och öfverskattat hans aktning för henne. Önska måste hon för hans skull, utan afseende på följderna för egen räkning, att han skulle för alltid förblifva ogift. Kunde hon blott vara viss härom, så skulle hon blifva fullkomligt tillfredsställd. Må han fortfara att vara densamme m:r Knightley för henne och hennes far, ja, äfven för alla andra; må Donwell och Hartfield icke förlora något af deras inbördes vänliga och förtroliga förhållande — och hennes lugn skulle af ingenting kunna störas. Hon skulle sjelf ej vilja gifta sig, det skulle ej öfverensstämma med hvad hon vore skyldig sin far och med hennes känslor för honom. Ingenting skulle skilja henne från hennes far, äfven om m:r Knightley friade till henne.

Hvad hon nu lifligast önskade var, att kunna upplysa Harriet om rätta förhållandet, och hon hoppades att få tillfälle dertill nästa gång hon såg dem tillsammans, och ehuru hon förut misstagit sig, så fanns det nu härvidlag ingenting, som kunde göra henne blind. Han väntades tillbaka från London hvarje dag, men under tiden ville hon icke råka Harriet. Det tjenade ingenting till att tala om saken, utan känslorna skulle blott uppretas mera derigenom. Hon skref derför mycket vänligt, men bestämdt, för att bedja henne icke komma till Hartfield på några dagar, emedan det var hennes öfvertygelse att all förtrolig öfverläggning i ett

visst ämne borde undvikas, men att de efter en kort tid åter kunde råkas med fullkomlig glömska af gårdagens samtal. Harriet samtyckte dertill och var tacksam.

Hon hade nyss arrangerat detta, då m:rs Weston, som varit hos sin blifvande sonhustru, på hemvägen kom upp till Hartfield, för att meddela Emma underrättelse om detta interessanta besök.

Emma afhörde sin vän med spänd nyfikenhet.

M:r Weston hade åtföljt henne till m:rs Bates och uppfyllt sin skyldighets-visit mycket artigt och fort, men hon hade förmått miss Fairfax till en promenad, hvarigenom hon nu hade en god del mer att säga och detta mera tillfredsställande, än om hon blott tillbringat en qvart hos m:rs Bates, hindrad från all förtrolighet af en gemensam förlägenhet; ty m:rs Weston hade varit sjelf mycket upprörd och icke för det närvarande velat aflägga besök, förrän m:r Churchill samtyckt att eklatera förlofningen, utan blott skrifvit till miss Fairfax. Men m:r Weston var af en annan tanka, och högst angelägen att visa miss Fairfax och hennes slägtingar, att han gillade partiet; han trodde ej att deras besök kunde föranleda till några slutsatser. Äfven om så skulle hända, vore det dock likgiltigt, "ty sådant spörjes alltid", yttrade han.

Emma smålog och tänkte, att master Weston hade giltiga skäl att säga så.

De hade således gått, och den unga damens förlägenhet och bryderi voro ganska synbara. Den gamla mormoderns lugna, hjertliga belåtenhet, hennes dotters hänryckta förtjusning, för häftig att tillåta henne tala som vanligt, hade någonting rörande och intagande. Att miss Fairfax nyss varit illamående, gaf misstress Weston anledning att fråga, om hon ej ville hemta litet frisk luft, hvartill hon först nekat, men sedermera låtit öfvertala sig, och under promenaden hade det

lyckats m:rs Weston att öfvervinna hennes förlägenhet så mycket, att de kunde tala om det vigtiga ämnet, hvilket m:rs Weston ansåg borde blifva den största lättnad för det unga sinnet, som så länge varit inneslutet inom sig sjelf.

Hon uttryckte med styrka allt, hvad hon lidit af så många månaders förställning. Hennes egna ord voro: "jag vill icke säga att jag icke haft några lyckliga ögonblick efter vår förbindelse, men jag kan säga att jag icke haft en timmas verkligt lugn", och läppens darrning, då hon sade detta, var en bekräftelse derpå, som jag kände i mitt hjerta.

— Stackars flicka, sade Emma. Hon har ansett det hafva varit orätt, att ha samtyckt till en hemlig förbindelse?

— Ingen tror jag kan klandra henne mera derför, än hon tyckes göra det sjelf. Såsom en följd deraf, fortfor hon, har jag varit i ett ständigt plågsamt tillstånd, hvilket var väl förtjent. Men efter allt det lidande ett sådant fel kan medföra, förblir det dock alltid ett fel; det utplånas ej af smärtan. Jag kan aldrig ursäktas att ha handlat tvärtemot mitt begrepp om det rätta. Men hvad jag beder om, m:rs Weston, fortfor hon, är att ni ej fattar någon ofördelaktig tanka om deras principer, som så vänskapsfullt uppfostrat mig. Villfarelsen har varit helt och hållet min egen och jag försäkrar, att jag ej utan fruktan tänker på, att jag skall yppa förhållandet för öfverste Campbells.

— Stackars flicka! sade Emma åter. Hon måste älska honom ofantligt mycket; hennes känsla för honom har varit starkare än hennes rättskänsla.

— Ja, jag tviflar ej på att hon är honom mycket tillgifven.

— Jag fruktar, återtog Emma med en suck, att jag ofta bidragit till att göra henne olycklig.

— Å din sida var det då oskyldigt och utan afsigt,

bästa Emma. Men hon menade kanske något sådant, då hon häntydde på det missförstånd, som äfven han gaf oss en vink om. En naturlig följd af det ledsamma förhållande, hon invecklat sig uti, var, sade hon, att hon blifvit oförnuftigt obillig. Hon hade varit ömtålig och retlig till en grad, som måste blifvit — och äfven hade blifvit — för honom svårt att fördraga. Jag gjorde ej afseende, som jag bordt, fortfor hon, på hans lifliga lynne, hans förtjusande liflighet och glädtighet, denna skämtsamma qvickhet, som under andra omständigheter säkerligen skulle fortfarit att för mig vara lika behaglig och intagande, som den förut varit. Hon talade sedermera om er, att ni varit mycket god mot henne under hennes illamående, och med en rodnad, som sade mig, huru det var fatt, bad hon mig vid tillfälle tacka er för er önskan och ert bemödande, att visa henne välvilja. Hon hade icke sjelf erkänt detta tillräckligt.

— Om jag icke nu vore viss om, sade Emma mycket allvarsamt, att hon, i trots af några små bekymmer för det förflutna, är och måste vara lycklig, så kunde jag ej emottaga några tacksägelser. Ack, m:rs Weston, om man skulle noga räkna det onda och det goda, jag gjort miss Fairfax, så . . . hon hejdade sig och sade mera muntert . . . men allt det der böra vi nu glömma bort. Det var mycket förbindligt af er att meddela mig dessa detaljer, som äro så mycket till hennes fördel. Hon är säkerligen mycket god och jag hoppas att hon måtte blifva lycklig. Det är väl att han är rik, ty de intellektuela företrädena finnas alla hos henne.

En sådan slutsats kunde icke lemnas obesvarad af m:rs Weston. Hon värderade Frank och var honom ömt tillgifven, och hennes försvar för honom blef mycket varmt. Hon anförde förnuftiga skäl och talade äfven känslans språk, men Emma blef snart tankspridd,

hon tänkte på London eller Donwell och glömde att med uppmärksamhet höra på och då m:rs Weston slutligen sade:

— Vi vänta med otålighet hans bref, som ni vet jag nämnde, men det måtte väl komma snart.

Så måste hon svara på höft innan hon kunde minnas hvilket bref, som var i fråga.

— Mår min Emma bra? var misstress Westons afskedsfråga.

— Åh, fullkomligt, jag mår alltid bra. Glöm icke att gifva mig underrättelse om brefvet, så snart det kommer.

M:rs Westons berättelse gaf Emma ökade anledningar till obehagliga anmärkningar öfver sig sjelf. Hennes aktning för miss Fairfax var stegrad, men med detsamma blef äfven hennes fordna orättvisa mot henne så mycket större. Hon ångrade bittert att icke ha lierat sig med henne och rodnade för den hemliga afundsjuka, som kanske varit det väsendtligaste hindret derför. Hade hon känt Jane Fairfax's karakter, som hon borde ha gjort, så hade aldrig den ovärdiga misstanken om en böjelse för m:r Dixon kunnat uppstå; ett infall, som hon fruktade genom Franks lättsinniga, tanklösa prat ofta hafva mycket sårat Janes grannlaga känslor. Af alla otaliga ledsamheter, som mött den sednare i Highbury, hade Emma säkerligen förorsakat de svåraste och värsta. Jane kunde ej annat än anse henne som en fiende. De hade aldrig varit tillsammans alla tre, utan att hon på tusen sätt stört Janes lugn, och på Box-Hill blefvo dessa marter kanske större, än att hon längre kunde fördraga dem.

Aftonen, den dagen, förekom på Hartfield mycket lång och bedröflig. Ett kallt, stormigt regn ökade dysterheten, ingenting gaf tillkänna Juli månad utom de gröna träden, som nästan söndersletos af blåsten, och

den länge qvardröjande dagern gjorde den grymma härjningen så mycket längre synbar.

M:r Woodhouse mådde illa af vädret och kunde blott hållas vid godt lynne genom en ständig uppmärksamhet af hans dotter, hvilket aldrig förr kostat henne hälften så mycken möda. Denna afton påminde henne om deras ensliga tête à tête på m:rs Westons bröllopsdag; m:r Knightley hade likväl då kommit straxt efter théet och skingrat all bedröfvelse. Men utsigten för framtiden var nu så hotande, att den af ingenting kunde mildras; den hade ej en gång några enstaka, ljusa punkter. Om allt inträffade, som kunde inträffa inom kretsen af hennes vänner, så skulle Hartfield blifva jemförelsevis ödsligt och hon lemnad ensam att muntra sin far under minnet af en förfluten lycka.

Det barn, som väntades på Randalls skulle der blifva så kärkommet, att Emma snart skulle förgätas och m:rs Westons tid och känslor skulle deraf helt och hållet upptagas. Hon skulle allt mindre och mindre se till henne och händelsen blefve till stor del detsamma med hennes man. Frank Churchill skulle aldrig mera vistas ibland dem, och man kunde med säkerhet förmoda att miss Fairfax icke länge skulle tillhöra Highbury. Allt, som var älskligt, skulle försvinna och, om dertill äfven kom förlusten af Donwell, hvad återstod då för henne af en bildad och treflig societet? Huru skulle hon kunna uthärda detta? Och om det blefve för Harriets skull, som master Knightley skulle saknas, om hennes sällskap skulle blifva nog för honom, om Harriet blefve hans första, hans dyrbaraste vän, den hustru, af hvilken han väntade hela sitt lifs lycka, hvad kunde öka Emmas olycka, om icke den tanken, att det var hennes eget verk?

Då hennes tankegång hunnit hit, nödsakades hon draga en djup suck och vandra några minuter fram och tillbaka på golfvet; det enda, som kunde gifva

henne ett slags lugn, var den föresatsen, att om äfven kommande dagar skulle gifva henne mindre glädje, så skulle hon dock efteråt ha mindre att ångra och finna sig sjelf allt bättre och förnuftigare.

---

## XLIX.

Det regnade på samma sätt den följande förmiddagen, och samma ensamhet och dysterhet herrskade äfven på Hartfield; men på eftermiddagen klarnade det upp, vinden vände sig, molnen försvunno, solen blef synlig, och sommaren kom äfven med detsamma åter.

Aldrig hade den efter en storm förskönade naturen, det aromatiska doftet, värmen, stillheten haft för henne ett större behag. Hon längtade att tillegna sig något af detta älskliga lugn, och då doktor Perry straxt på eftermiddagen kom, för att tillbringa några lediga timmar med hennes far, skyndade hon ut i trädgården. Sedan hon gått några varf med uppfriskadt sinne och lättade tankar, fick hon se m:r Knightley komma genom trädgårdsgrinden emot henne. Hon visste ej att han hemkommit, utan hon hade trott honom vara på sexton mils afstånd. Nu var det knappt om tid att hinna blifva till utseendet lugn och sansad; inom en half minut helsade de hvarandra, med ett "huru står det till", något tvunget å ömse sidor. Hon frågade efter deras gemensamma slägtingar; de mådde bra. När hade han lemnat dem? Samma morgon. Han hade då blifvit våt under hemfärden? Ja! Han ernade promenera med henne. Han hade tittat in i förmaket, och efter han icke behöfdes der, så föredrog han att vara ute. Hon tyckte att han ej såg glad ut, och i sin fruk-

tan ansåg hon det enda möjliga skälet dertill vara: att han meddelat sin bror sina planer och var bekymrad öfver det sätt, på hvilket han emottagit underrättelsen.

De promenerade tillsammans. Han var tyst. Hon tyckte att han ofta såg på henne och försökte att få bättre se hela ansigtet, än hon hade lust att medgifva; och detta ingaf henne en annan fruktan. Kanske ville han tala om sin böjelse för Harriet och väntade att blifva uppmuntrad dertill. Hon var dock ej i stånd att inleda ett sådant ämne; hon måste öfverlemna honom åt sig sjelf. Men hon kunde ej fördraga hans tystnad. Den var så onaturlig hos honom. Med ett bemödande att småle sade hon:

— Ni, som varit borta, får nu höra något nytt, som torde förvåna er.

— Får jag det? svarade han lugnt och såg på henne; af hvad beskaffenhet?

— Af den möjligaste bästa beskaffenhet . . . en förlofning.

Sedan han dröjt något, för att vara säker om att hon icke ernade säga något mera, svarade han:

— Om ni menar miss Fairfax och Frank Churchill, så har jag redan hört den.

— Huru är det möjligt? utropade Emma och vände sitt purpurröda ansigte till honom, ty det kom för henne att han kanske varit hos m:rs Goddard.

— Jag hade några rader på morgonen från master Weston i affärer för socknen och deri berättade han till slutet i största korthet hvad som händt.

Detta upplifvade Emma och hon sade med mera mod:

— Ni blef troligen mindre förvånad än någon af oss, ty ni hade edra misstankar derom förut. Jag har icke glömt att ni en gång försökte varna mig. Jag önskar jag hade följt denna varning, men, med en

djup suck och lägre röst, det tyckes, som jag blifvit dömd till blindhet.

För ett eller två ögonblick sades ingenting, och hon var okunnig om att hon väckt något särdeles interesse till dess hon fann sin arm under hans, hvilken han tryckte mot sitt hjerta och hörde honom säga med en röst af djupt deltagande:

— Tiden, min bästa Emma, skall medföra bot, och dertill skall äfven ert eget förträffliga förstånd och omvårdnaden för er far bidraga; jag vet att ni eger styrka. Han tryckte åter hennes arm och tillade, liksom för sig sjelf; deltagandet af den varmaste vänskap — harmligt — afskyvärd skurk! Högre och i en stadigare ton fortfor han: han är snart borta för alltid, de komma att bo i Yorkshine. Men det gör mig ondt om henne, hon förtjente ett bättre öde.

Emma förstod honom och så snart hon hemtat sig från det öfverraskande nöje, ett så ömt deltagande gaf henne, svarade hon:

— Ni är mycket god, men ni misstager er, då ni tror mig vara i behof af detta slags medlidande. Min blindhet, i anseende till hvad som föregick omkring mig, förledde mig att handla emot dem på ett sätt, som jag alltid skall nödgas rodna för, men något annat skäl har jag ej att beklaga, det jag ej tidigare invigdes i hemligheten.

— Emma, utropade han häftigt, är ni uppriktig? Men, hejdande sig sjelf, återtog han: nej, nu förstår jag er; det fägnar mig att höra er säga så mycket. Han bör icke väcka er saknad, och jag hoppas det ej skall dröja länge innan det icke blott är förnuftet, som säger er detta. Lyckligt att er böjelse för honom icke blef starkare; jag kunde aldrig af ert uppförande sluta till hvilken grad den stigit, men att den fanns, derom var jag säker, ehuru jag aldrig trodde honom förtjena att ingifva den. Han är ovärdig att kallas man, och

han blir nu belönad med denna älskliga, unga varelse. Stackars Jane! Hon blir förskräckligt olycklig.

— M:r Knightley, sade Emma, som nästan var förvirrad, ni gör mig mycket brydd. Jag kan icke låta er villfarelse fortfara och likväl, sedan ni funnit mitt uppförande sådant, har jag lika stort skäl att blygas för att tillstå, det jag aldrig haft något tycke för den ifrågavarande personen, som då ett fruntimmer skall erkänna motsatsen.

Han hörde på, utan att svara. Hon önskade, att han ville säga något, men som han teg, så måste hon anföra mera innan hon kunde vinna hans öfverseende; det föreföll henne dock svårt att nedsätta sig sjelf i hans omdöme.

Hon fortfor likväl:

— Jag har mycket litet, som ursägtar mitt eget uppförande. Jag var road af hans uppmärksamhet och gjorde ingen hemlighet deraf; någonting säkerligen mycket vanligt, och som händt största delen af mitt kön, och likväl blir det derför icke mera ursägtligt för mig, som gör anspråk på att vara så förståndig. Men hvad, som mycket bidrog dertill, var att han var m:r Westons son, att han ofta var här, och att han verkligen var rolig; men det egentliga skälet var väl, med en suck, att han smickrade min fåfänga. På den sednare tiden ansåg jag likväl hans uppmärksamhet ingenting betyda. Han har kanske haft mig som en lekdocka, men han har ej förorättat mig. Nu kan jag någorlunda förstå hans uppförande; han ville med sin kurtis till mig dölja sin förbindelse med en annan. Ingen skulle få klart inse hans verkliga känslor, och ingen kunde i det afseendet vara blindare än jag; men jag blef ej förbländad, hvilket var min lycka, och han blef mig likgiltig, något, som för mitt sinneslugn äfven var ganska lyckligt.

Nu väntade hon att få ett svar, några få ord, som

tillkännagåfvo att hon ej uppfört sig oförklarligt, men han teg och var, som det tycktes, i djupa tankar. Omsider och nästan i sin vanliga ton sade han:

— Jag har aldrig haft någon hög tanka om Frank Churchill. Men det är möjligt att han är bättre än jag trott; jag känner honom så litet, och dessutom kan han hädanefter blifva allt, hvad man kan önska, förenad med en sådan qvinna. Hennes lycka skall mycket bero af hans stadgade karakter; jag önskar således att den måtte utveckla sig till det bästa.

— Jag betviflar ej att de tillsammans blifva lyckliga, sade Emma. Jag tror att de å ömse sidor äro hvarandra uppriktigt tillgifna.

— Han är då den lyckligaste, man kan tänka sig, svarade m:r Knightley med värma. Att så tidigt, vid tre och tjugo år, vinna en sådan lott, en tidpunkt, vid hvilken en man, om han då väljer sin hustru, vanligen väljer illa. Huru många års sällhet kan icke han efter menskliga beräkningar vänta sig, viss om en sådan qvinnas kärlek — oegennyttiga kärlek — ty Jane Fairfax's karakter fritager henne från all sjelfviskhet, och dertill jemnlikhet i stånd, i bildning, i allt väsendtligt utom i en punkt, och äfven denna måste öka hans lycka, då han dervid kan ge henne det enda hon saknar. En man måste alltid önska att kunna ge sin hustru ett bättre hem, än det han beröfvar henne, och han, som kan göra detta, är i min tanka den lyckligaste bland dödlige. Frank Churchill är lyckans gunstling, allting vänder sig till hans fördel. Han råkar vid en badort ett ungt fruntimmer, vinner hennes tillgifvenhet, kan icke uttrötta henne med sitt vårdslösa uppförande, och om han och hela hans familj sökt öfver hela verlden efter en fullkomlig hustru åt honom, hade de aldrig kunna finna någon förträffligare. Hans tante är honom i vägen, hans tante dör, och han behöfver blott tala och alla hans vänner bli ifriga att tillförsäkra

honom hans lycka. Han har behandlat hvar och en illa, men alla förlåta honom detta med förtjusning — han är sannerligen lycklig.

— Ni talar, som om ni afundades honom.

— Och det gör jag, Emma; i ett afseende hyser jag afund till honom.

Det föreföll Emma, som om hon skulle få höra Harriets dom och hennes första känsla var att, om möjligt, undvika det ämnet. Hon tänkte derföre börja ett helt annat samtal, då master Knightley förvånade henne med att säga:

— Ni vill icke veta hvad det är, som jag afundas honom. Ni har beslutat att icke visa någon nyfikenhet. Ni gör kanske klokt deri, men jag måste säga er, Emma, hvad ni icke vill fråga om, ehuru jag kanske ångrar det i nästa ögonblick.

— Åh, säg det då ej, säg det icke! utropade hon häftigt; vänta något, besinna er, gif mig ej ert förtroende.

— Tack skall ni ha, sade han i en mycket modfäld ton och icke ett ord mera.

Emma kunde icke fördraga att hon gjort honom ledsen. Han ville förtro henne något, kanske rådfråga henne; om det smärtade henne aldrig så, så ville hon dock höra det. De voro nu midt för byggningen.

— Ni tänker gå in, förmodar jag, sade han.

— Nej, svarade Emma med ett än fastare beslut, i följd af den nedstämda ton, i hvilken han ännu talade. Jag skulle tycka om att göra en tur till. Master Perry är ännu qvar. Och sedan de gått några steg, tillade hon, jag afbröt er nyss så oartigt, m:r Knightley, och som jag fruktar gjorde er ledsen. Men om ni önskar att tala förtroligt med mig, som till en vän, eller rådfråga mig om något, som ni ännu icke beslämt er för, så står jag till er tjenst såsom en vän. Jag skall upprigtigt säga er min tanka.

Som en vän! upprepade han. Emma, jag fruktar att det är ett ord, som — nej, jag har ingenting att säga — men, likväl, hvarföre skulle jag det ej. Jag har gått för längt, för att tiga dermed. Jag antager ert tillbud, Emma, så besynnerligt det än kanske förefaller, jag antager det och öfverlemnar mig sjelf åt er, såsom min vän. Säg mig derför, om jag har någon utsigt, att någonsin kunna lyckas vinna ert hjerta.

Han tystnade och lät blicken fortsätta; frågan och uttrycket i hans ögon genomilade hennes hjerta med glädje.

— Min älskade Emma, sade han, och det blir ni för alltid, hvilket resultat vårt samtal än får. Min älskade, högt älskade Emma, säg mig det genast. Säg nej, om så skall vara.

Hon var ur stånd att kunna yttra ett ord.

— Ni tiger! utropade han lifligt, ni tiger bestämdt, för det närvarande begär jag ej mera.

Emma var färdig att neddigna under ögonblickets sinnesrörelse. Fruktan att vakna från denna lyckliga dröm var kanske den starkaste känslan.

— Jag kan icke hålla tal, Emma, återtog han i en så uppriktig, djup ton af ömhet, att den var temligen öfvertygande. Om jag älskade er mindre, så kunde jag mera tala derom. Men ni känner mig, ni har aldrig af mig hört annat än sanning. Jag har klandrat er, gjort er förebråelser, och ni har fördragit det på ett sätt, som ingen annan qvinna hade gjort. Fördrag nu äfven denna sanning, älskade Emma; jag meddelar den utan förberedelse. Himlen vet, att jag icke varit en fjeskig älskare. Men ni förstår mig. Ja, jag ser att ni förstår mina känslor, och att ni vill motsvara dem, om ni kan. Det enda jag nu begär är att åter en gång i ett ord få höra er röst.

Medan han talade var Emmas sinne ifrigt sysselsatt, att med tankens underbara snabbhet — och utan att derunder förlora ett ord — för sig reda rätta för-

hållandet af det hela. Hon fann att Harriets hopp varit blott en illusion, en villfarelse lika stor, som någon af hennes egna, att hon sjelf var allt för honom, Harriet intet. Glädjen af denna öfvertygelse ökades deraf, att icke Harriets hemlighet undfallit henne, hvilket den äfven hvarken skulle eller behöfde. Det var den enda tjenst, hon nu kunde göra sin stackars vän; ty ett så romaneskt ädelmod, som att bedja honom öfverflytta sin tillgifvenhet från henne sjelf till Harriet eller det sublima beslut att afstå från honom med ens och för alltid, utan att dertill uppgifva något skäl, emedan han ej kunde gifta sig med båda, det föll aldrig Emma in. Hon kände medlidande med Harriet, men hennes omdöme var detsamma, som förut: att ett sådant parti skulle nedsätta honom och vara opassande. Hennes väg var tydlig, om också icke jemn. Hon svarade, sedan hon blifvit på det sättet ombedd — men hvad sade hon — naturligtvis hvad hon borde, som ett fruntimmer alltid gör. Hon sade nog, för att han ej behöfde förtvifla och för att mana honom att sjelf säga mera.

Han hade varit fullkomligt okunnig om sitt eget välde och uppsökt henne i trädgården, utan någon tanka på att pröfva det. Han kom, orolig att se huru hon skulle bära Frank Churchills förlofning, men med alls ingen sjelfvisk afsigt, utom den att, om hon förtrodde sig till honom, skulle han försöka att trösta och råda henne. Det öfriga hade varit ögonblickets verk och en ovilkorlig verkan på hans känslor af hvad han hörde. Den förtjusande vissheten att Frank Churchill var henne likgiltig, att hennes hjerta var fritt, hade väckt hos honom det hopp, att han med tiden kunde kanske vinna hennes tillgifvenhet; det var således icke ett hopp för det närvarande; han hade blott i ögonblickets öfverilning sökt vinna hennes tillåtelse, att realisera det i framtiden. Det hon sedermera gradvis skänkte honom blef så mycket mer hänförande, då

han fann sig redan ega en tillgifvenhet, som han ernat bemöda sig om att vinna. Inom en half timme hade han från en allt igenom sorglig sinnesstämning blifvit försatt i ett tillstånd, så likt fullkomlig lycka, att det ej kunde få en annan benämning.

Hon hade äfven på denna korta tid undergått en lika stor förändring. De egde nu båda den oskattbara vissheten att vara älskade och hos båda hade med detsamma försvunnit all jalousi och misströstan. Han hade å sin sida känt jalousi allt sedan det blifvit fråga om att Frank Churchill skulle komma. Det var hans jalousi på Frank, som drifvit honom till London; resan till Box-Hill hade bestämt honom dertill. Han ville aflägsna sig, för att lära sig liknöjdhet, men han hade ej dertill gjort ett godt val. Det var förmycken huslig lycka inom hans brors familj, qvinnan utgjorde deri en alltför älsklig gestalt, var förmycket lik Emma, och blott skiljaktig i en påtaglig underlägsenhet, som framställde den sednare i så mycket mer lysande färger; der kunde han således icke vinna hvad han sökte. Han hade likväl dröjt qvar dag efter dag, till dess han samma dag på morgonen underrättats om Jane Fairfax's historia; och med den glädje han erfor och icke gjorde sig skrupler öfver, ty han hade alltid ansett Emma för god åt Frank, förenade sig då så mycken oro för hennes skull, att han icke kunde dröja längre. Han hade ridit hem i regnet och genast gått, för att se, huru den bästa och behagligaste af alla varelser, förträfflig, i trotts af alla hennes fel, bar den upptäckten.

Han hade funnit henne nedstämd och upprörd. Frank Churchill var gemen. Han hörde henne förklara att hon aldrig älskat honom. Frank Churchills karakter var kanske icke så dålig. Hon var hans egen Emma med hand och mun, då de återvände, och om han kunnat egna Frank Churchill någon tanke, så skulle han då ansett honom för en ganska bra karl.

## L.

Emmas känslor voro nu i en svallning af sällhet och en sällhet, som hon trodde skulle ökas, då svallningen vore öfver.

De sutto omkring thébordet; huru ofta hade de ej varit så tillsammans; huru ofta hade hon ej sett den nedgående solen försköna utsigten från fönstren, men aldrig hade hon varit, såsom nu, lifvad af en glädje, som nästan lät henne glömma, att vara, såsom vanligt, en uppmärksam värdinna och dotter.

Stackars m:r Woodhouse! Litet kunde han ana, hvilken plan emot honom den mannen förehade, som han så hjertligt bad vara välkommen och med oro frågade, huru han mådde efter en resa till häst i regnväder. Hade han kunnat läsa i hans hjerta, så skulle han alltför litet brydt sig om hans helsa. Men utan den mest aflägsna föreställning om den hotande faran, utan att på minsta sätt blifva varse någonting ovanligt hos någondera eller i deras blickar, upprepade han för dem i största lugn de nyheter, m:r Perry meddelat, och utan att misstänka den nyhet de kunnat berätta honom.

Emmas feberaktiga tillstånd fortfor så länge m:r Knightley var närvarande, men sedan han gått, började hon att lugna sig och under den sömnlösa natten, som á la regle skulle följa på en sådan afton, fann hon en eller två allvarsamma omständigheter, som störde hennes lycka. Hon kunde icke vara lemnad åt sig sjelf, utan att inse de skiljaktiga fordringar, som både hennes far och Harriet med rätta hade på henne. Hvad fadren angick, var det snart afgjordt. Hon kände knappast m:r Knightleys tankar i detta fall, men då hon rådfrågade sitt hjerta, uppstod det fasta beslutet att aldrig lemna sin far. Så länge han lefde, skulle de

blott vara förlofvade och hon smickrade sig med att detta kunde öka fadrens tref nad, då ingen fråga uppstod att han skulle förlora henne. Men svårare blef det att afgöra; huru hon skulle kunna skona Harriet från för mycken smärta; på hvad sätt hon skulle kunna gifva henne ersättning och sig sjelf mindre utseende af att vara hennes ovän. Allt detta gjorde henne mycket bekymmer och väckte ånyo hennes sjelfförebråelser. Omsider fann hon det vara bäst att de icke råkades, och att hon meddelade Harriet skriftligen hvad hon behöfde veta; att på någon tid få Harriet från Highbury, skulle vara obeskrifligt godt, och slutligen föll hon på den idéen, att hon kunde blifva bjuden till hennes syster. Isabella hade tyckt om Harriet, och det skulle roa den sednare, att tillbringa några veckor i London. Hon trodde att det låg i Harriets lynne att lätt kunna egna sig åt förströelser, som icke skulle saknas der; då hon icke varit der förut, skulle allting för henne vara nytt och tillräckligt att blott derigenom fästa hennes uppmärksamhet. Dessutom vore det ett bevis af välvilja från henne sjelf, som hon väl vore henne skyldig.

Hon steg upp tidigt och skref sitt bref till Harriet, en sysselsättning, hvaraf hon blef nästan sorgligt stämd, så att m:r Knightley, hvilken kom till Hartfield på frukost, alldeles icke återkom för snart. De smögo sig ut, att genomvandra samma ställen, de besökt dagen förut, hvilket också var det enda medlet, att återgifva Emma en del af förra aftonens sällhet.

Han var nyss borta och hon upptagen af att tänka på honom, då hon fick ett tjockt bref från Randalls. Hon gissade hvad det innehöll och var missnöjd med att nödgas läsa det. Hon var fullkomligt förlikt med Frank Churchill och behöfde inga förklaringar, utan blott att få hafva sina tankar för sig sjelf; dessutom skulle hon säkerligen icke förstå det minsta af hvad

# EMMA

eller

## Talangen att uppgöra partier för sina vänner.

---

Öfversättning från Engelskan.

---

FJERDE och FEMTE HÄFTET.

---

# NYTT
# KABINETTS-BIBLIOTHEK

AF

**Blandad**

***Svensk och Utländsk***

**ROMANLITTERATUR.**

***ÅTTONDE ÅRGÅNGEN.***

**1857.**

NITTONDE och TJUGONDE HÄFTET.

LINKÖPING,
C. F. RIDDERSTAD.
1858.

NYTT

# KABINETTS-BIBLIOTEK

FÖR

Skönt och Tillämpad

ROMANLITTERATUR.

1857.

LINKÖPING,
C. E. HIDERSTAD.
1856.

han skref. Hon öppnade paketet; det var som hon trodde: en biljett från m:rs Weston inneslöt Franks bref till hans styfmor.

"Med största nöje, bästa Emma, skickar jag det medföljande. Jag vet att ni skall göra rättvisa deråt och tviflar ej på att det skall verka godt. Jag tror att vårt omdöme om brefskrifvaren aldrig mera skall blifva skiljaktigt, men jag vill ej uppehålla er med ett långt företal. Vi må alldeles bra. Med detta bref har min lilla nervretlighet försvunnit.

"Alltid din
"A. W."

Windsor. July.

Till m:rs Weston.

"Om jag kunde göra mig begriplig i går, så är detta bref väntadt, men väntadt eller ej, så är jag säker om att det läses med godhet och öfverseende. Ni är sjelfva mildheten och till denna mildhet vädjar jag också för bedömandet af någon del af mitt föregående uppförande. Men en har redan förlåtit, som hade mera att klaga öfver. Mitt mod stiger under det jag skrifver. Det är svårt att vara ödmjuk, då man är lycklig. Jag har redan haft framgång hos tvänne i min anhållan om förlåtelse och förledes kanske deraf att göra mig för viss om att äfven erhålla er egen och deras bland edra vänner, som hafva skäl till missnöje med mig. Ni måste alla först rigtigt uppfatta min ställning, då jag kom till Randalls; ni måste komma ihåg att jag hade en hemlighet, som framför allt måste bevaras. Min rättighet att försätta mig i ett förhållande, som måste döljas, är en annan fråga. Jag skall icke här afgöra den. I afseende på den frågan, huru jag kunde frestas att göra det, hänvisar jag alla till ett rödt hus i Highbury, med två rutor i höjden i nedra och tre i

öfra våningen. Öppet kunde jag ej vända mig till miss F.; alla band, som fängslade mig i förhållanderna på Enscombe då, äro för väl kända, för att fordra någon förklaring; och jag var nog lycklig att innan vi skildes från Weymouth kunna öfvertala det upprigtigaste qvinliga sinne i hela skapelsen till en hemlig förbindelse med mig, af barmhertighet, ty hade hon nekat, hade jag blifvit galen. Ni skall fråga: hvad kunde ni hoppas, och hvad litade ni på för framtiden? På ingenting och på allt, på tiden, på händelser, omständigheter, ihärdighet, på helsa och på sjukdom. Allt möjligt godt väntade mig i framtiden och det förnämsta af allt egde jag redan i hennes löfte om trohet och att brefvexla med mig. Om ni ännu vill hafva flera skäl, så se i mig er mans son, som ärft den stora fördelen att alltid hoppas det bästa, hvilket arf mycket öfverväger det af land och gods. Under sådana förhållanden besökte jag Randalls för första gången. Ni finner nu att jag ej kom förr än miss Fairfax var i Highbury, ehuru jag borde varit der långt förut och ni är nog ädelmodig att förlåta mig detta; min far skall anse mig beklagansvärd, som så länge dröjde att förvärfva mig er vänskap, hvilken jag nu smickrar mig med att ega. De lyckliga fjorton dagar, jag tillbringade på Randalls, lemnade mig ingen förbråelse utom i ett afseende, och det är denna punkt, som fordrar förklaring, för att af er kunna ursägtas.

"Med största aktning och varmaste vänskap nämner jag miss Woodhouse; min far skall vilja tillägga: "och djupaste ödmjukhet". Af några ord, han sade i går, finner jag mig skyldig till förebråelser. Mitt uppförande mot miss Woodhouse tillkännagaf en mening, som det ej borde. Jag missbrukade den förtrolighet, vår bekantskap genast föranledde, till ett medel att dermed dölja en för mig viglig hemlighet. Jag nekar ej att jag till utseendet kurtiserade miss Woodhouse,

men jag hoppas ni tror mig, då jag försäkrar, att hade jag ej varit öfvertygad om hennes likgiltighet för mig, så skulle ingen sjelfviskhet förmått mig att fortfara dermed. Så älskvärd och förtjusande, miss Woodhouse är, tyckes hon dock ej vara ett fruntimmer nog känsligt, för att blifva kär, och allraminst skulle hon blifva det i mig; det var både min öfvertygelse och min önskan. Hon emottog min uppmärksamhet med ett vänligt, gladt skämt, som kom mig väl till pass. Vi tycktes förstå hvarandra, men om hon verkligen förstod mig inom de fjorton dagarna, vet jag ej; då jag tog afsked, påminner jag mig, att jag ett ögonblick var nära att tillstå sanningen, emedan jag trodde henne misstänka den, men sedermera är jag viss om att den ej kunnat undgå hennes skarpsinnighet. Hon gaf mig ofta vinkar derom; på balen sade hon, att jag borde vara tacksam mot m:rs Elton för hennes uppmärksamhet mot miss Fairfax. Jag hoppas att hvad jag nu anfört utplånar till stor del både hos min far och er mina synder mot Emma Woodhouse. Ursägta mig dervid lag och förskaffa mig vid tillfälle hennes förlåtelse och lyckönskningar. Jag känner en så broderlig tillgifvenhet för Emma Woodhouse, att jag på det högsta längtar att snart få höra, det äfven hon har blifvit kär och är lika lycklig deraf, som jag sjelf.

"Om jag föreföll på något sätt besynnerlig under de fjorton dagarna, så är nu orsaken dertill tydlig och klar. Mitt hjerta var i Highbury och min skyldighet var, att förflytta dit hela min personlighet så ofta det kunde ske med nödig försigtighet. Angående det så mycket omtalade pianot, behöfver jag blott säga, att miss Fairfax var alldeles okunnig om att det reqvirerades och skulle aldrig tillåtit det, om det stått i hennes fria val. Hennes försigtiga grannlagenhet under hela tiden har varit beundransvärdare än jag förmådde inse; jag kan icke göra henne all den rättvisa, hon förtjenar. Men ni skall

snart, som jag hoppas, lära känna henne; ingen kan beskrifva hvad hon är, hon måste säga er det sjelf, likväl icke med ord, ty aldrig har det funnits någon dödlig, som så blygsamt döljer sina förtjenster, som hon. Sedan jag började detta bref, har jag haft underrättelse från henne. Hon talar godt om sin helsa, men som hon aldrig beklagar sig, så törs jag ej lita derpå. Jag önskade få höra hvad ni tycker om hennes utseende; jag vet att ni tänker besöka henne, och hon fruktar litet för visiten. Kanske ni redan varit der. Skrif mig då genast till, så är ni bra god; det är en mängd omständigheter, som oroa mig. Besinna huru få minuter jag var på Randalls och i ett så förvirradt tillstånd; jag är icke i stort bättre ännu. Då jag tänker på hennes mildhet, tålamod och förträfflighet, hvilket allt hon egnat mig, och på min onkels ädelmod, så är jag utom mig af sällhet; men då jag åter tänker på alla bekymmer, hon haft för min skull, och huru litet jag förtjenar att hon förlåter mig, så är jag utom mig af sjelfförebråelse och ånger. Om jag kunde få råka henne, men jag vill ej sätta det i fråga, emedan det för närvarande skulle besvära min goda onkel.

"Jag har mycket att tillägga till detta redan långa bref, ty allt, som passerat, är ännu icke förklaradt. Den häftighet, med hvilken under en mindre tjenlig tidpunkt jag yppade vår förlofning, skulle icke inträffat förutan några särskilda tillfälligheter, som icke lemnade mig en timmas dröjsmål. Jag skulle ha darrat för någonting så oöfverlagdt, och hon skulle i derdubbelt mått känt mina skrupler, om jag haft något val. Den oförmodade förbindelse, hon ingått med den envisa menniskan . . . . . .

"Jag kunde ej fortsätta förrän jag något hemtat mig och efter en promenad tror jag mig nu tillräckligt

lugn, för att kunna återgå till ett förflutet, som icke gör mig någon heder.

"Här medgifver jag att mitt uppförande mot miss W. var klandervärdt, efter det misshagade miss F. Hon ansåg mig ej dermed tillräckligt dölja rätta förhållandet och ogillade det. Men då hon blef missnöjd, tyckte jag blott att hon var oförnuftig, hvilket jag tillskref hennes kallsinnighet. Om jag deremot följt hennes omdöme, om jag underkastat mitt lynne det tvång, som hon fann vara nödvändigt, så hade jag undvikit den största smärta, jag någonsin erfarit. Vi grälade. Påminner ni er dagen på Donwell. Der kom det förutvarande lilla missnöjet till utbrott. Jag kom sent, mötte henne gående hem allena och ville göra henne sällskap, men det ville hon ej tillåta. Hon nekade mig det bestämdt, hvilket jag tyckte då var bra orimligt; nu likväl inser jag att det var en ganska rigtig försigtighet. Medan jag den ena stunden, för att förvilla omdömet, kurtiserade ett annat fruntimmer, kunde hon ej den andra samtycka till ett förslag, som skulle förstört alla ditintills iakttagna försigtighetsmått. Om någon sett oss promenera ensamna emellan Donwell och Highbury, så hade man snart utgissat sammingen. Jag var likväl nog tokig att blifva ond öfver hennes afslag och att betvifla hennes fortfarande ömhet. Jag betvifflade den än mera dagen derpå på Box-Hill, då hon, retad af min oförskämda liknöjdhet mot henne och synbara hängifvenhet för miss W., hvilket intet förståndigt fruntimmer borde fördraga, uttalade sin harm i ord, som voro för mig fullkomligt begripliga. Det var i korthet en oenighet emellan oss, hvartill hela skulden var å min sida. Jag var likväl icke nog däraktig, att icke önska en förlikning i sinom tid, men som det var jag, som ansåg mig hafva blifvit förorättad af hennes köld, så hade jag beslutat att det var hon, som skulle göra första steget dertill. Jag är glad

att ni ej var med till Box-Hill, ty jag fruktar att om ni observerat mig der, skulle ni aldrig mer skänka mig en odelad aktning. Mitt uppförande hade den följden, att hon samma afton emottog den tjenstaktiga m:rs Eltons tillbud, hvilkens hela sätt att behandla henne ingaf mig den största harm och förargelse. Jag bör icke klandra hos ett lynne fördragsamhet, som jag sjelf tagit så mycket i anspråk, men i annat fall skulle jag ifrigt protestera emot den del deraf, som tillföll denna qvinnas näsvisa och inbillade öfverlägsenhet. Men jag pröfvar ert tålamod; förlåt, jag har strax slutat. Hon emottog således tillbudet och beslöt att helt och hållet bryta med mig samt skref följande dagen att vi aldrig mer skulle råkas. "Hon fann att vår förbindelse blott skulle förorsaka ånger och olycka för oss båda och derför upplöste hon vår förlofning. Detta bref fick jag samma morgon, som min stackars tante dog. Jag svarade genast derpå, men i anseende till den mängd bestyr, som så oförmodadt öfverhopade mig, blef mitt svar liggande i mitt skrifbord, i stället att afgå den dagen med en mängd andra bref, och jag, som litade på att jag fullkomligt tillfredsställt henne, var alldeles lugn. Jag undrade väl på, att det dröjde med underrättelser ifrån henne, men jag ursäktade det, ty dels var jag förmycket sysselsatt och dels hade jag fått för glada utsigter, för att vara tyckmycken. Vi flyttade till Windsor, och två dagar derefter fick jag ett paket från henne — mina egna bref återsända — och några rader med posten, som gåfvo tillkänna hennes förundran att ej hafva erhållit något svar på hennes sednaste bref, och som denna tystnad icke kunde förklaras mer än på ett sätt, så återskickade hon med ett säkert bud mina bref och bad, att, om hon icke genast kunde återfå sina, jag ville inom en vecka skicka dem till Highbury eller ock sedermera till — och hela adressen till m:r Smallridge, nära Bri-

stol, slog mig i ögonen. Jag känner mycket väl både namnet och stället och insåg hennes plan. Den öfverensstämde fullkomligt med hennes beslutsamma karakter, äfvensom med hennes grannlagenhet att deraf göra en hemlighet för mig. För allt i verlden skulle hon ej kunnat gifva sig utseende af, att vela skrämma mig. Tänk hvilket slag för mig! Och huru jag rasade mot postens slarf, till dess jag upptäckte mitt eget misstag! Hvad skulle jag göra? Det fanns blott ett medel: att tala vid min onkel. Utan att ega hans bifall, kunde jag ej hoppas att åter vinna gehör. Jag förtrodde honom allt, omständigheterna gynnade mig, hans makas död hade mildrat hans högmod och snarare än jag vågat tro var han belåten och gaf sitt samtycke samt sade slutligen med en suck, att han önskade mig lika mycken lycka, som han sjelf egt under sitt äktenskap. Jag visste dock att det skulle blifva en helt annan slags lycka.

"Tycker ni nu att det var synd om mig, då jag skulle yppa allt för min onkel och led af ovissheten om huru det skulle slå ut — så göm ert medlidande för mig till dess jag fick se, huru sjuk Jane var, fick se hennes blekhet och hennes matta blick. Jag kom till Highbury på en tid af dagen, då jag var säker på att träffa henne ensam. Jag hade ej missräknat mig deruti, ej heller i afseende på ändamålet för min resa. Mycket rättvist missnöje hade jag att öfvervinna, men det lyckades. Vi äro försonade och kärare för hvarandra än någonsin, och aldrig mera kan ett ögonblicks missförstånd uppstå emellan oss. Nu, sedan jag aflagt en fullständig bekännelse, vill jag ej längre trötta er med mina känsloutgjutelser.

"Tusen tacksägelser för all er godhet mot mig och lika många för den välvilja, som jag vet ert hjerta skall ålägga er mot henne. Om ni anser mig lyckligare än jag förtjenar, så medgifver jag det gerna. Miss W.

kallade mig ett lyckans bortskämda barn; jag hoppas hon har rätt. I ett afseende är jag onekligen mycket gynnad, som kan få teckna mig

er förbindligt tillgifne son,
F. C. Weston Churchill."

---

## LI.

Detta bref talade till Emmas känslor, och, oaktadt hennes förut fattade beslut, måste hon dock göra Frank all den rättvisa, m:rs Weston hade förutsagt. Då hon kom till sitt eget namn, interesserade henne hvart enda ord och hvarje ord var henne behagligt; sedan bibehöll sig deltagandet, dels genom den återkommande aktningen för brefskrifvaren och dels genom den sympathi, hvilken allt, som angick älskande, just nu måste väcka hos Emma. Hon läste brefvet med verklig ifver, och ehuru det ej kunde nekas att han hade handlat illa, var det dock i mindre grad, än man förmodat, och han hade lidit så mycket deraf, var så tacksam mot m:rs Weston, så förälskad i Jane och Emma sjelf så lycklig, att allt missnöje försvann, och hade han i det ögonblicket visat sig, skulle hon tagit honom lika hjertligt i hand, som någonsin förr.

Brefvet urskuldade honom så mycket, att då m:r Knightley kom, bad hon honom läsa det. Hon var säker på att m:rs Weston ville att hon skulle meddela det, isynnerhet till den, hvilken, liksom m:r Knightley, funnit så mycket att klandra i hans uppförande.

— Jag skall med nöje se igenom det, sade han, men det tyckes vara långt; jag skall taga det med mig hem i afton,

Det gick icke an. M:r Weston skulle komma på eftermiddagen och måste ha det med sig till sin fru.

— Jag ville hellre tala med er, svarade han, men, om rättvisan fordrar det, så må det ske.

Sedan han slutat, anmärkte Emma:

— Ni tyckes icke hafva blifvit så tillfredsställd af brefvet, som jag, men åtminstone hoppas jag, att han vunnit i ert omdöme och förklarat mycket till sin fördel.

— Ja, visserligen. Han har stora fel, han är obetänksam och tanklös, och jag är alldeles af hans tanka: att han är lyckligare än han förtjenar; men sådan han är, och utan tvifvel djupt tillgifven miss Fairfax, så tror jag gerna att hans karakter kan blifva bättre och hon meddela honom den stadga och de grundsatser af grannlagenhet, som han nu saknar. Men låt mig nu tala med er om någonting annat. En annan persons interessen ligga mig så mycket om hjertat, att jag icke längre kan tänka på Frank Churchill. Allt sedan jag sist råkade er är det något, som jag mycket funderat på.

Och på sitt enkla, upprigtiga sätt bad han att få öfverlägga med henne, huru hon, utan att störa hennes fars trefnad, skulle kunna af honom begära hans dotter till hustru. Emma svarade vid första ord derom:

— Att så länge hennes älskade far lefde, var all förändring för henne omöjlig. Hon kunde aldrig lemna honom.

M:r Knightley medgaf omöjligheten för henne att lemna sin far, men fann inga hinder i afseende på andra förändringar. Han hade djupt och allvarligt tänkt öfver saken och först ernat föreslå, att master Woodhouse skulle flytta med henne till Donwell, men vid närmare eftersinnande funnit det omöjligt, såsom rakt stridande emot hvad fadren ansåg för sin trefnad, hvilken på intet sätt finge störas. M:r Woodhouse skulle icke kunna lefva på något annat ställe än Hartfield. Men sedermera hade han funderat ut en annan plan, som han trodde, att hans älskade Emma icke skulle

ha något emot: nemligen att han sjelf skulle flytta till Hartfield, och att så länge hon var nödvändig för sin far, skulle han ha sitt hem på Hartfield.

Emma hade haft sina egna funderingar om en gemensam flyttning till Donwell, men förkastat förslaget; den sednare planen hade icke fallit henne in. Den utvisade en tillgifvenhet, som hon djupt erkände. Att lemna Donwell, skulle för honom innebära många försakelser af vanor och oberoende. Hon bad honom tänka nogare derpå och lofvade att göra detsamma, men han var fullkomligt öfvertygad att ingenting kunde förändra denna hans önskan. Han hade egnat deråt en lång och lugn öfverläggning med sig sjelf, och gått sin väg från William Larkins på morgonen, för att ej störas deruti.

— Ah, se der ha vi en oförutsedd svårighet! utropade Emma. William Larkins skall icke tycka om det. Ni borde haft hans samtycke innan ni frågade mig.

Likväl lofvade hon att tänka derpå och nära nog i den afsigten att finna planen förträfflig.

Det var anmärkningsvärdt att Emma nu mera icke ansåg förlusten af Donwell Abbey som någon orättvisa mot lilla Henry, hvilkens rätt dertill, såsom blifvande arfvinge, hon förr så ifrigt försvarat. Likväl kunde hon ej undgå att finna det blifva en sviken förhoppning för gossen, men då smålog hon blott åt sig sjelf och hade ett nöje af att upptäcka rätta orsaken, hvarför hon förut ansett det vara m:r Knightleys skyldighet att förblifva ogift, något, som hon förut tillskrifvit sin systerliga och mosterliga ömhet.

Ju mera hon tänkte på planen, att såsom gift bo qvar på Hartfield, desto mera vann den hennes bifall.

Hade ej Harriet varit, så skulle hon funnit sig fullkomligt lycklig. Det förtjusande familjelif, som Emma sjelf var viss om, kunde af ren försigtighet den stackars Harriet ej blifva en medlem af. Nog skulle na-

turligtvis med tiden m:r Knightley blifva glömd; det vill säga hennes tycke skulle falla på någon annan, men det kunde ej ske så snart. Och master Knightley skulle ej, liksom m:r Elton, med sitt uppförande bidraga till att bota henne. M:r Knightley, så god, så känslig, så grannlaga mot alla, skulle aldrig göra sig förtjent af att mindre beundras, och det var för mycket att hoppas äfven af Harriet, att hon inom ett år skulle kunna ha mer än tre särskilda tycken.

---

## LII.

Det var en stor lättnad för Emma, att Harriet lika litet, som hon, önskade att de skulle träffas. Hon hade besvarat Emmas bref utan förebräelser eller någon märkbar känsla af att vara berättigad till sådana, och likväl tyckte Emma sig finna någonting, som liknade harm, i sjelfva stylen. Det kanske blott kom från hennes eget medvetande, men det tycktes att en engel blott skulle kunna med tålamod fördraga ett sådant förhållande af en vän.

Hon hade ingen svårighet att erhålla en bjudning från Isabella, och lyckligtvis hade hon ett tillräckligt skäl att bedja derom, utan att behöfva uppfinna ett. Harriets tänder voro skadade, och hon hade länge önskat att få rådfråga en tandläkare. Isabella var förtjust öfver att kunna vara nyttig; att behöfva en läkare, var en rekommendation hos henne. Harriet fick således en bjudning för en fjorton dagar och fördes i m:r Woodhouses vagn till Brunswick Square.

Nu först kunde hon rätt njuta af m:r Knightleys besök, nu kunde hon tala med honom, höra honom

och känna sig lycklig, utan att störas af påminnelsen om ett hjerta helt nära henne, hvars lycka hon krossat. I London skulle Harriet känna sig belåten, hennes nyfikenhet skulle blifva retad och hon skulle omgifvas af föremål, som läto henne icke glömma sig och det förflutna.

Emma beslöt, att ingenting under Harriets bortovaro skulle störa hennes frid. Hon hade ett meddelande att göra sin far, hvilket tillhörde henne ensam: att tillstå sin förlofning, men för det närvarande ville hon ej röra dervid. Hon skulle vänta dermed till dess m:rs Weston åter vore frisk och rask.

I denna glada sinnesstämning längtade hon att råka miss Fairfax; likheten i deras närvarande förhållanden ökade denna önskan; dessutom kunde det anses för en skyldighet. Hon gick således till m:rs Bates. Hon hade ej varit der sedan dagen efter Box-Hills resan, då hon känt ett så djupt medlidande med Jane, fastän ingen anade den smärtsammaste orsaken till hennes illamående. Af fruktan att äfven nu ej vara välkommen, skickade hon in sitt visitkort och ögonblicket derefter kom Jane sjelf ut i förstugan, som om ingenting mindre vore nog för hennes emottagande. Emma hade aldrig sett henne se så frisk ut, så älsklig och intagande. Hon var öppen, liflig och vänlig och allt, som förut liksom saknats i hennes väsende, fanns der nu. Hon kom emot Emma med utsträckt hand och sade i en låg, men hjertlig, ton:

— Detta är en verklig godhet! Jag kan icke säga miss Woodhouse huru mycket . . . men jag hoppas ni är öfvertygad om . . . förlåt att jag så helt och hållet saknar ord.

Emma kände sig fullkomligt belåten och skulle sjelf ej saknat ord, om hon icke hört m:rs Eltons röst innanför, hvilket hejdade henne och inskränkte alla hennes

deltagande lyckönskningar till en mycket varm handtryckning.

M:rs Bates och m:rs Elton sutto tillsammans; miss Bates var utgången, hvilket förklarade den ovanliga tystnaden. Emma kunde ha önskat m:rs Elton annorstädes, men hon var i ett tålmodigt lynne och m:rs Elton helsade ovanligt graciöst, så att hon hoppades att de ej skulle få ondt af hvarandra.

Hon trodde sig snart inse, hvarför m:rs Elton, liksom hon sjelf, var så gladt stämd; den förra hade blifvit invigd i miss Fairfax's förtroende och trodde sig veta något, som för alla andra var en hemlighet. Emma såg det genast på uttrycket i hennes ansigte och, medan hon talade med den gamla, goda m:rs Bates, såg hon henne med en orolig hemlighetsfullhet hoplägga ett bref, hvilket hon sannolikt hade läst högt för Jane och inlägga det i sin sammets-pirat, samt sedan med en betydelsefull nick säga:

— Vi kunna sluta detta en annan gång. Ni och jag skola ej sakna tillfälle dertill, ni har dessutom redan hört det väsendtligaste. Jag ville blott öfvertyga er om att m:rs S. icke är stött, utan antagit er ursägt. Ni hörde, med hvilken grannlagenhet hon skref; åh, hon är en förtjusande varelse, men icke ett ord derom; vi skola vara försigtiga och tystlåtna. Kommer ni ihåg dessa rader af en poet, jag minnes ej hvilken:

"Ty om en dame det fråga är,
Allt annat gerna vika plär".

Men nu i fråga om oss, sätta vi, i stället för en dame, "en viss", ett ord, som de kloka förstå. Är jag icke i ett förträffligt lynne, och det allt för er räkning?

Och med en half hviskning tillade hon:

— Ni observerade väl, att jag icke nämnde något namn. Åh, jag är så försigtig, som en statsminister, jag sköttе vår sak utomordentligt väl.

Sedan de talat i allmänhet litet om vädret och m:rs Weston, vände m:rs Elton sig tvärt till Emma:

— Tycker ni ej, miss Woodhouse, att vår lilla vän här har på ett förtjusande sätt blifvit återställd? Tycker ni ej att hon gör m:r Perry den största heder... hon gaf Jane dervid en meningsfull sidoblick... Sannerligen är det icke förundransvärdt att Perry gjort henne så snart åter frisk! Om ni hade sett henne, då hon var som värst, liksom jag, så skulle det förvåna er.

M:rs Bates sade något, som drog Emmas uppmärksamhet dit, och man hviskade:

— Vi skola ej omtala det biträde, Perry hade, icke ett ord om en ung läkare från Windsor. Åh, nej, Perry skall få hela förtjensten.

Miss Bates återkom i detsamma, och Emma var road af den villrådighet, med hvilken hon svarade henne, förmodligen af tvifvel om huru mycket, som blifvit sagdt, och af otålighet att få säga allt. Af hennes mer än vanligt tacksamma förtjusning öfver att se m:rs Elton der slöt Emma att det från det hållet varit något missnöje med Jane, som ej vidare kunde stå till hennes disposition, men att det nu i nåder var förbi. Sedan de hviskat litet tillsammans, sade misstress Elton högt:

— Ja, min söta vän, här är jag och jag har dröjt qvar så länge, att jag på hvilket annat ställe, som helst, borde göra ursägter derför, men saken är den, att jag väntar på min herre och man. Han lofvade att hemta mig här, för att aflägga sitt skyldighets-besök.

— Hvad! Få vi det nöjet att se m:r Elton? Det var då sannerligen en stor gunst, ty gentlemen bruka icke tycka om förmiddags-visiter och m:r Eltons tid är så mycket upptagen.

— Ja, det är mycket sannt, miss Bates. Han har ingen stund på dagen ledig; likväl försäkrar jag att

han kommer hit, för att uppvakta er allesamman . . . med handen för munnen, att Emma ej skulle höra hvad hon sade . . . en lyckönsknings-visit var oundgängligt nödvändig.

Miss Bates såg sig omkring, mycket lycklig.

— Han skulle komma, så snart han kunde skiljas vid Knightley; han och Knightley ha en rådplägning tillsammans. M:r E. är Knightleys högra hand.

Emma hade ej för allt i verlden velat röja något tvifvel derom.

— Jag tror, fortfor m:rs Elton, att det finnes ej någon församling, som gör sin pastor så mycket besvär, som denna. Aldrig hörde man talas om sådant på Maple Grove.

— Den församlingen är mycket mindre, sade Jane.

— Det vet jag sannerligen icke, ty jag hörde aldrig talas om den.

— Men det bevisar det ringa antal af barn i den enda skolan, som finnes, och som ni sagt står under er systers och misstress Bragg's inseende, och hvilken blott hade tjugofem lärjungar.

— Nå, men hvilken skarpsinnig varelse ni är! Jag säger, Jane, att vi två tillsammans skulle utgöra något fullkomligt. Min liflighet och ert allvar skulle frambringa något oöfverträffligt. Men derför vill jag ej ha sagt, att det ej finnes "den", som anser "er" ensam redan för sjelfva fullkomligheten. Men, tyst! Vi skola tiga dermed.

Den varningen syntes öfverflödig. Jane ernade synbarligen icke tala till m:rs Elton, emedan hon vändt sig till Emma, hvilken hon önskade visa den största uppmärksamhet, ehuru det sällan kunde ske utan med en blick.

M:r Elton anlände och mottogs af sin fru med något af hennes gnistrande liflighet.

— Mycket vackert af er, sir, att skicka mig hit

till att vara mina vänner till besvär så längt förut innan ni behagade komma efter. Men ni visste allt för väl att jag icke skulle gå från stället, förrän min herre och man blef synlig. Här har jag suttit och gifvit de unga damerna ett föredöme af äktenskaplig lydnad, ty hvem kan veta, huru snart de kunna behöfva efterfölja det?

Master Elton var så varm och trött, att hans frus qvickhet var alldeles bortkastad. Han måste visa sig artig mot de andra damerna, men framför allt beklagade han sig öfver den odrägliga hettan och den långa promenaden, som han gjort för ingenting.

— Då jag kom till Donwell, fanns icke Knightley der, sade han; ganska besynnerligt och obegripligt efter det bud jag skickade honom på morgonen och hvilket han svarade: att han skulle vara hemma till klockan tolf. Jag gick genvägen öfver ängen, hvilket gjorde hettan värre — och sedan icke finna honom hemma — och icke lemna till mig någon ursägt eller helsning! Ingen af hans folk visste, hvart han hade gått. Miss Woodhouse, detta är icke likt vår vän, Knightley; kan ni förklara det?

Emma försäkrade med ett hemligt nöje att det var högst ovanligt, och att hon hade intet att säga till hans försvar.

— Jag kan icke begripa, utropade m:rs Elton med all den harm, som tillhörde en så liflig och grannlaga natur, jag kan icke begripa att han kunde göra något sådant, och allraminst emot er. Ni är väl den sista person, han så bordt glömma; säkert hade han lemnat någon ursägt till er, som hans folk icke framfört.

— Jag mötte William Larkins, återtog m:r Elton, och han sade mig, att hans herre icke var hemma, men jag ville ej tro det. William syntes icke vara vid humör. Han visste icke hvad det på en tid kommit åt hans herre, sade han, men han kunde knappast få ett

ord af honom. Williams bekymmer bryr jag mig visst icke om, men det är högst angeläget att jag i dag får råka Knightley och derför ganska obehagligt att jag skulle haft denna långa promenaden i hettan för ingenting.

Emma fann att det bästa hon kunde göra vore att genast gå hem, der hon troligen vore väntad, och dermed frälsa m:r Knightley från att begå en annan större förbrytelse mot m:r Elton, om också ej mot William Larkin.

Hon var glad, att, sedan hon tagit afsked, miss Fairfax följde med henne ut, hvarigenom hon fick tillfälle att säga henne några ord enskildt.

— Om ni icke varit omgifven af andra vänner, så hade jag kanske vågat beröra ett ämne och göra frågor, som ni kanhända skulle ansett allt för närgångna.

— Åh! utropade Jane med en rodnad och en förlägenhet, som Emma tyckte klädde henne oändligt mycket bättre, än hennes förra ståtliga lugn, det hade ingen fara. Ni kunde aldrig skänka mig större tillfredsställelse än med att visa er interesserad; då man vet sig ha felat, miss Woodhouse, är det en stor tröst att se de vänner, hvilkas omdöme man värderar, icke draga sig tillbaka . . .

— Åh, ni är för samvetsgrann, sannerligen är ni icke det, afbröt henne Emma och tog hennes hand.

— Jag vet att jag uppförde mig mot er kallt och studeradt försigtigt — jag spelade alltid en roll — jag borde förefalla er obehaglig.

— Säg för all del ingenting mer. Jag känner att alla ursägter tillkomma mig. Låtom oss med ens förlåta hvarandra. Vi måste skynda med hvad helst vi ämna göra, och jag tror att våra känslor ha ingenting deremot. Har ni haft nöjsamma underrättelser från Windsor?

— Ja, många.

— Och de nästa blifva, som jag förmodar, att vi skola förlora er . . . just som vi börja att blifva bekanta?

— Åh, derom kan ännu ingenting afgöras. Jag blir här till dess öfverste Campbells skicka efter mig.

— Ja, det förstår sig att ingenting ännu kan vara afgjordt, svarade Emma, leende, men, förlåt mig, något har väl varit under öfverläggning.

Äfven Jane smålog, då hon svarade:

— Ni har alldeles rätt, det har uppgjorts en plan, och jag vill tillstå för er ensam, att så till vida är saken bestämd, att vi skola bo på Enscombe tillsammans med m:r Churchill. Men tre månader skall bäras djup sorg och, sedan de äro förbi, tror jag ej att det finnes något annat hinder.

— Tack, tack! Det var just detta jag önskade att vara viss om. Ack, om ni visste hvad jag älskar allt, som visar bestämdhet och uppriktighet. Adjö, adjö!

---

## LIII.

M:rs Westons vänner hörde med tillfredsställelse att hon åter mådde bra, och att hon nu hade en dotter, gjorde Emma särdeles lycklig. Hon hade önskat en liten miss Weston, visst icke för att med tiden uppgöra för henne parti med någon af Isabellas söner, utan emedan hon trodde en flicka vara mest välkommen både för fadren och modren. Det skulle blifva ett stort nöje för m:r Weston, då han blefve gammal — och äfven den ungdomlige m:r Weston skulle om en tio år vara äldre — att ha omkring sig ett lekande, pladdrande, älskligt barn, som alltid skulle få blifva i hem-

met; och för m:rs Weston kunde ingen betvifla att icke en flicka var det mest önskvärda. Hon, som så väl förstod att handleda en flickas uppfostran, borde icke ega denna förmåga förgäfves.

— Det är nu en fördel att hon vunnit erfarenhet genom mig, och vi få säkert se hennes egen dotter fostras efter en mera fullkomlig plan.

— Det vill säga, svarade m:r Knightley, att hon skall klema med henne ännu mer än med er och likväl tro sig vara mycket sträng. Det blifver hela skilnaden.

— Stackars barn! utropade Emma, hvad skall det då blifva af henne?

— Hon skall dela samma öde, som tusende. Hon blir obehaglig, som barn, men skall korrigera sig sjelf, då hon blir äldre. Jag har öfvervunnit mitt missnöje med bortklemade barn af tacksamhet mot er, som nu gör mig så lycklig.

Emma svarade, skrattande:

— Men det sjelfsvåld, andra gåfvo mig, försökte ni att motverka. Jag tror ej att jag i annat fall blifvit alls korrigerad.

— Tror ni det; men jag tviflar ej derpå. Naturen har gifvit er ett godt omdöme, af miss Taylor fick ni grundsatser, och detta tillsammans måste lemna ett godt resultat. Min inblandning gjorde er mera ondt än godt. Det goda tillföll mig, i det ni blef ett föremål för min ömmaste omsorg. Jag kunde icke sysselsätta mig så mycket med er, utan att älska er, oaktadt edra fel, och genom inbillningen att se er i fara för villfarelser har jag varit kär i er allt sedan ni var tretton år.

— Jag är viss om, att edra förmaningar gjorde mig mycket godt; mera, än jag den tiden ville tillstå, förde ni mig till det rätta.

— Huru ofta sade ni ej med er trotsiga mine: m:r

Knightley, jag har fått lof af pappa, eller också af miss Taylor, att göra det och det; något, som ni visste jag icke gillade. Och vid sådana tillfällen skulle ju mina föreställningar missleda er i dubbelt afseende.

— Hvilken älskvärd unge, jag var! Ingen under att ni så väl minnes hvad jag sagt.

— Ni kallade mig alltid master Knightley; vanan gjorde benämningen mindre främmande, men skulle ni icke nu kunna kalla mig George?

— Omöjligt! Jag kommer ihåg att jag en gång för tio år sedan kallade er George . . . emedan jag trodde att det skulle förtörna er; men efter ni ej tycktes bry er derom, så gjorde jag aldrig om det.

Han hade skrifvit och underrättat sin bror om deras förlofning och han frågade, om hon ville se hans svar.

— John deltager ganska broderligt i min lycka, fortfor han, men han kan icke komplimentera och säga tomma fraser, så att ett annat fruntimmer skulle anse honom mycket ljum i sitt beröm. Jag fruktar likväl ej att visa er hvad han skrifver.

— Han är en ganska förståndig man, svarade Emma, då hon genomläst brefvet. Jag högaktar hans upprigtighet. Det är tydligt att han anser hela fördelen af partiet vara å min sida, men att han ej misströstar det jag med tiden kan blifva värd den tillgifvenhet, ni redan nu skänkt mig; hade han sagt något annat skulle jag ej trott honom.

— Min egen Emma, icke är det hans mening . . .

— Han och jag äro ej af så mycket olika tanka i anseende till oss två, som han kanske tror, afbröt hon honom med ett slags allvarligt leende, om vi utan förbehållsamhet eller formalitet kunde afhandla ämnet.

— Min sötaste Emma . . .

— Ah! utropade hon glädtigt, om ni tror att er bror icke gör mig fullkomlig rättvisa, så vänta blott till dess ni får höra hvad pappa kommer att säga; jag

önskar endast att jag icke genast nedsjunker till stackars Emma i hans tanka. Han har icke något starkare uttryck för ett nedsatt värde.

— Åh, svarade m:r Knightley, jag önskar, att er far blefve lika lätt öfvertygad, som John, att vi ha all den utsigt, som likstämmighet å ömse sidor kan gifva, att blifva lyckliga.

Tiden var nu också inne att meddela fadren denna nyhet, alldenstund m:rs Weston var tillräckligt bra, för att kunna emottaga ett besök af m:r Woodhouse. Emma ville, att hennes milda öfvertalning skulle komma henne sjelf till hjelp, och beslöt derför, att först omtala det hemma och sedan vidare på Randalls.

— Det blef nödvändigt att framföra underrättelsen på ett gladt och muntert sätt, för att ej öka hans missbelåtenhet genom en för allvarlig ton hos henne sjelf. Med all den liflighet, hon för ögonblicket förmådde framkalla, beredde hon honom på, att få höra något förvånande, och sedan sade hon i få ord: att om hans samtycke kunde erhållas — hvilket hon hoppades han skulle gifva utan svårighet, efter afsigten var att öka allas trefnad — så hade hon och m:r Knightley kommit öfverens om att gifta sig, hvarigenom Hartfield skulle få en tillökning af denna persons ständiga närvaro, hvilken hon visste hennes far mest älskade i hela verlden näst efter sina egna barn och m:rs Weston.

Detta blef ett förskräckligt slag för den stackars m:r Woodhouse, och han försökte allvarsamt att afråda henne derifrån. Hon blef mer än en gång påmind om att hon sagt, det hon aldrig skulle gifta sig och att detta äfven vore bäst för henne; i stället för att göra, som de stackrarna Isabella och miss Taylor. Emma smekte honom och smålog samt sade att det kunde icke hjelpas, och att han gjorde orätt uti att jemföra henne med de båda andra, hvilka genom deras giftermål måste lemna Hartfield, hvilket åstadkom-

mit en sorglig förändring; men hon skulle deremot stanna qvar på Hartfield, och förändringen skulle endast medföra en fördel, ty hon var viss om att han skulle finna sig lyckligare af att alltid ha m:r Knightley till hands, så snart han blott hunnit vänja sig vid den tanken. Hvem var så nyttig för honom, som m:r Knightley? Hvem skref hans bref och hjelpte honom med affärerna, om icke han?

M:r Woodhouse kunde dock ej så snart förlika sig dermed, men det svåraste var öfverståndet för Emma; efter hennes lugnande försäkringar kom m:r Knightley med sina, och hans kärleksfulla beröm derjemte öfver Emma gjorde ämnet till och med välkommet för den gamle fadren. De hade af Isabella allt det understöd, hon kunde gifva i bref, som uttryckte det fullkomligaste gillande; m:rs Weston var också färdig vid första ord derom att se saken i den fördelaktigaste dager, dels emedan den redan var afgjord, och dels emedan den var god i sig sjelf, tvänne skäl, som hon visste skulle förefalla m:r Woodhouse lika vigtiga.

Sålunda försäkrade honom alla dem han vanligen lät leda sig af, att det skulle blifva till hans egen lycka, och sjelf äfven nödsakad att något medgifva detta, började han tänka på att med tiden och om några år, så vore det kanske ej så illa, om partiet blefve af.

Det var m:rs Westons fullkomliga öfvertygelse allt, hvad hon hade sagt, för att gynna Emmas önskan. Hon hade så stor aktning för m:r Knightley, att hon både unnade och ansåg honom förtjena hennes älskade Emma, och fann sig sjelf vara den dummaste af alla varelser, som icke tänkt derpå långt förut. Huru få af dem, som skulle kunnat ha friat till Emma, hade väl afstått deras hem för Hartfield? Och hvem annan än master Knightley skulle haft tålamod med m:r Woodhouse och gjort ett sådant arrangement önskvärdt? M:r Woodhouse hade alltid utgjort en svårighet i frå-

gan om parti emellan Frank och Emma. Huru Enscombs och Hartfields anspråk skulle kunna förlikas, hade alltid för henne mer än för hennes man utgjort ett hinder. Hans slutsats blef dock alltid: det der ordnar sig sjelf, de unga få sköta sig sjelfva. Men med detta parti lemnades ingenting åt slumpen. Det var en förening, som lofvade en varaktig lycka, utan något verkligt skäl att förhindra eller fördröja den.

Hvart nyheten spred sig, öfverraskade den. Master Weston fick äfven del af den och blef med sin snabba uppfattning inom fem minuter förtrolig med idéen. Han insåg att det var ett fördelaktigt parti och fägnade sig deråt lika lifligt, som hans fru.

— Det skall vara en hemlighet, förstår jag, sade han. Sådant skall alltid hållas hemligt till dess man kommer under fund med att alla menniskor känna till det. Säg mig till, då det får omtalas. Jag undrar om Jane har någon aning derom.

Morgonen derpå gick han till Highbury, för att förvissa sig derom. Han berättade det för henne. Hon var ju liksom hans äldsta dotter; han måste säga henne det. Och som miss Bates var närvarande, så öfverfördes nyheten snart till m:rs Coles, m:rs Perry och m:rs Elton. Det var också hvad hufvudpersonerna beräknat, att sedan det blifvit kändt på Randalls, så skulle det ej dröja länge förrän hela Highbury visste det, och det omtalades äfven med mycket interesse i mången familje-cirkel den aftonen.

I allmänhet gillades partiet. Några tankar voro dock delade om han eller hon gjort största lyckan. I prestgården deremot väckte öfverraskningen ingen tillfredsställelse. M:r Elton brydde sig ej derom med en sådan fru, som han hade; han önskade blott att hennes högmod nu måtte vara tillfredsställdt, och han förmodade, att hon alltid ämnat fånga Knightley, så framt hon kunde; men m:rs Elton kunde aldrig sluta att be-

klaga Knightley. Han var väl mycket excentrisk, men han hade tusen goda egenskaper och förtjenade något bättre. En dålig plan att bo tillsammans på Hartfield; det kunde icke lyckas. Hon kände en familj vid Maple Grove, som hade försökt det, men måste skiljas inom första halfåret.

---

## LIV.

Tiden för Harriets vistande i London hade blifvit förlängdt; hon skulle först återkomma med m:r John och hans familj, som ernade sig i början af Augusti månad till Hartfield. Nu väntades de resande från London om några dagar, och i anseende till Harriet, gjorde detta Emma mycket bekymmer. Hon tänkte just med oro derpå, då m:r Knightley kom och alla ledsamma tankar gömdes undan så länge.

Efter något skämt och prat tystnade han och började sedan i en allvarsam ton:

— Jag har någonting att berätta er, Emma, något nytt.

— Godt eller ondt? sade hon hastigt och såg på honom.

— Jag vet ej hvilketdera det skall kallas.

— Åh, det är godt, det ser jag på er mine; ni försöker att icke skratta.

— Jag fruktar likväl, min söta Emma, att det ej framlockar ert småleende, då ni får höra det.

— Verkligen, men hvarför det? Jag kan knappast föreställa mig att det, som roar er, icke äfven skulle roa mig.

— Det finnes likväl ett ämne, och jag hoppas blott detta enda, öfver hvilket vi tänka olika.

Han tystnade, smålog åter, fixerade henne och sade:

— Anar ni ingenting . . . påminner ni er ej . . . Harriet Smith?

Hon rodnade vid detta namn och blef rädd för någonting, hon visste ej hvad.

— Har ni ej i dag haft bref från henne sjelf, utropade han, det har ni säkert och vet redan alltsammans!

— Nej, jag har ej hört något ifrån henne, utan var god och säg mig hvad det är.

— Jag ser att ni är beredd på det värsta och mycket ledsamt är det ock . . . Harriet Smith gifter sig med Robert Martin.

Emma spratt till af öfverraskning och med en blick, stirrande af förvåning, sade hon:

— Nej, det är omöjligt!

— Likväl är det så, svarade m:r Knightley; han har sjelf berättat mig det. Jag skildes vid honom för en halftimme sedan.

Hon fortfor att se på honom med den mest synbara bestörtning.

— Det är, som jag fruktade; ni tycker ej om det. Jag önskar att vi häruti kunde tänka lika; men med tiden skola vi göra det och till dess behöfva vi ej mycket tala derom.

— Ni missförstår mig alldeles, svarade hon med något bemödande. Nu har jag ingenting deremot, men jag kan ej tro det. Er mening kan heller icke vara att de äro förlofvade, utan blott att han ämnar försöka sin lycka ännu en gång.

— Jag menar att han redan gjort det och fått ja, sade m:r Knightley i en bestämd ton.

— Gode Gud! utropade hon, och böjde sig ned öfver sin sykorg, för att dölja all den glädje och förtjusning, som hennes utseende eljest måste förråda. Nåväl, berätta mig då, huru detta tillgått, så att jag

kan förstå det, hvar och när det skett; aldrig har någonting så förvånat mig, men det är långt ifrån att göra mig ledsen, det försäkrar jag.

— Händelsen är helt enkel. Han reste till London i affärer för några dagar sedan, och jag skickade några vigtiga papper med honom till John. Då han aflemnade dessa till John på hans embetsrum, bjöds han att följa med familjen på aftonen till Astleys theater, dit de ämnade föra de två äldste gossarne. Som miss Smith skulle vara med, kunde han ej motstå tillbudet. Han hemtades under vägen dit och alla voro förträffligt roade. Min bror bjöd honom till middagen dagen derpå, hvilket han antog, och det var under detta besök, som han fick tillfälle att tala vid Harriet, och talade ej heller förgäfves. Hennes bifall har gjort honom så lycklig, som han förtjenar att vara. Detta är allt, hvad jag kan berätta om när, hvar och huru det tillgått. Ni får visst en mycket längre historia af er vän, Harriet. Hon skall meddela er alla de små detaljer, som endast ett fruntimmer förmår att göra interessanta.

Emma tordes ej genast svara; hennes röst skulle tillkännagifvit till hvilken för honom obegriplig grad hon kände sig lycklig; men omsider sade hon:

— Ni kan ej föreställa er, huru allt detta öfverraskar mig, och huru alldeles oförberedd jag var derpå; så mycket mera, som jag hade skäl förmoda, att hon på den sednaste tiden bestämdt haft mindre tycke för honom, än förut.

— Ni bör visst känna er vän bäst, svarade han, men mig förekommer hon som en godhjertad, känslosam flicka, hvilken icke kan ha en bestämd motvilja mot en ung man, som friar till henne.

Emma måste skratta.

— Jag tror sannerligen, att ni känner henne lika väl, som jag. Men är ni fullkomligt säker på att hon

genast emottog hans tillbud? Att hon framdeles kunde göra det, det tror jag nog, men nu genast? Har ni icke missförstått honom? Ni talade med hvarandra om andra saker, om affärer, kreaturs-marknad, såningsmaschiner m. m. och bland så många ämnen var det ju möjligt att uppfatta något orätt. Det var ej Harriets hand han var säker om, utan kanske dimensionerna på någon ryktbar oxe.

— Ni anser mig således för ett stockhufvud, som icke vet hvad man säger mig. Huru skall jag vedergälla det?

— Med den allra förbindligaste artighet, ty kom ihåg, att jag har talt mycket af er, och säg mig derför ännu en gång om det verkligen är afgjordt emellan mr Martin och Harriet?

— Utom att han sagt mig det sjelf, så kan jag, som jag tror, gifva er bevis derpå. Han frågade mig hvad han nu vidare hade att iakttaga? Han kände ingen annan än mrs Goddard, till hvilken han kunde vända sig, för att få upplysningar om hennes slägt eller vänner. Jag visste heller ingenting bättre, än att han talade vid mrs Goddard, och det skulle han göra ännu i dag.

— Nu är jag fullkomligt öfvertygad, sade Emma med ett strålande leende, och jag önskar dem upprigtigt all möjlig lycka.

— Ni är då betydligt förändrad, sedan vi sednast talade i det ämnet.

— Jag hoppas det, ty då var jag en toka.

— Äfven jag har ändrat mig, ty nu medgifver jag beredvilligt Harriets goda egenskaper. Jag har gjort mig besvär att blifva bekant med henne för er skull och äfven för Robert Martins, som fortfor att vara henne tillgifven. Jag har ofta talat vid henne och mycket, så att jag ibland trodde ni skulle misstänka mig ör att tala för den stackars Martin, hvilket dock ej

var händelsen, och efter alla mina observationer har jag funnit, att hon är en mild, okonstlad flicka, med godt begrepp, allvarliga principer, och som sätter sin lycka i det husliga lifvets bestyr och dess föremål för tillgifvenhet. Mycket deraf har hon säkerligen er att tacka för.

— Mig! utropade Emma, och skakade på hufvudet. Ack, stackars Harriet!

Hon hejdade sig likväl och underkastade sig lugnt att emottaga litet mera beröm än hon förtjenade.

Hennes far kom i detsamma in, till hennes stora belåtenhet, ty hon längtade att blifva allena och för sig få reda denna underbara tilldragelse, hvilken försatt henne i ett dansande och sjungande lynne och gifvit en förtjusande vändning åt hennes förut för Harriets räkning sorgliga känslor; hon fruktade att så mycken lycka kunde ej räcka länge. Hon hade ingenting mer att önska, utom det att blifva allt mera värdig honom, hvilkens ädla afsigter och mogna omdöme stod så högt öfver hennes eget, och att af sin förflutna däraktighet lära ödmjukhet och försigtighet för framtiden.

Hon var allvarlig både i sin tacksamhet och i sina beslut, och likväl måste hon skratta, så allvarsamma hennes tankar än voro. Skratta åt ett sådant slut, åt en sådan upplösning på den sorgliga missräkningen fem veckor förut — ett sådant hjerta — en sådan Harriet!

Nu skulle hon med nöje se henne återkomma; allting blefve hädanefter ett nöje och hon skulle äfven med nöje göra Robert Martins bekantskap.

Hennes far hade kommit, för att säga henne att han sagt till om vagnen, för att göra deras dagliga tur till Randalls; i den gladaste och lyckligaste sinnesstämning följde hon sin far; och om hon icke alltid hörde, så medgaf hon dock alltid hvad han sade.

Framkomna, funno de m:rs Weston ensam i förmaket. Men knappast hade de hunnit fråga efter den lilla och m:r Woodhouse fått tacksägelser för att han kommit, förrän de sågo en skymt af två personer, som gingo förbi fönstret.

— Det är Frank och miss Fairfax, sade misstress Weston. Jag ernade just berätta, att han gjort oss den angenäma surprisen, att i dag komma hit och blifva här tills i morgon, hvarför vi öfvertalat miss Fairfax att tillbringa dagen här. Jag vill väl tro att de komma in.

En half minut derefter voro de inne. Det var obeskrifligt roligt för Emma att råka honom, men å ömse sidor fanns en viss förlägenhet, till följe af besvärliga hågkomster. De helsade hvarandra gladt och leende, men hade svårt att börja något samtal, och sedan alla intagit sina platser, uppstod en tröghet, som ingaf Emma den fruktan, att, ehuru hon nu såg sin länge närda önskan uppfyld att se Frank och Jane tillsammans, skulle detta ej gifva henne ett motsvarande nöje. Men så snart m:r Weston kom in, blef det lif och munterhet, och Frank fick då både mod och tillfälle, att flytta sig närmare Emma och säga:

— Jag har en tacksägelse att aflägga till miss Woodhouse för en helsning, som innebar en godhetsfull förlåtelse, i ett af m:rs Westons bref. Jag hoppas ni ej sedermera ångrat denna godhet?

— Nej, visst icke! utropade Emma, lycklig af denna början. Jag är särdeles glad att få råka er och personligen få lyckönska er.

Han tackade henne med mycken värma och fortfor en stund att med känsla tala om sin lycka, och huru tacksam han var för den.

— Ser hon icke nu mycket frisk ut? sade han med blicken på Jane, mycket friskare än förut; ni ser, huru min far och m:rs Weston hylla henne.

Men snart blef han sig alldeles lik och nämnde med skälmaktig blick, sedan han omtalat att Campbells väntades åter, namnet Dixon. Emma rodnade och förbjöd honom att någonsin nämna det namnet, så att hon hörde det.

— Jag kan aldrig tänka derpå, sade hon, utan att blygas.

— Nej, det tillhör ensamt mig, svarade han, men är det möjligt, att ni på den sednaste tiden icke anade någonting?

— Aldrig det minsta, det försäkrar jag.

— Det förefaller mig besynnerligt. En gång var jag nära att säga er det, och det hade varit mycket bättre att ha meddelat er alltsammans.

— Det är ej värdt att mera tänka på det nu, sade Emma.

— Jag har ett litet hopp, återtog han, att min onkel låter öfvertala sig till en visit på Randalls; han längtar att få se Jane. Då Campbells komma tillbaka, skola vi möta dem i London och blifva qvar der till dess vi föra Jane med oss åt norden; men till dess är jag ju skild vid henne. Är det icke hårdt, miss Woodhouse? Förrän i dag ha vi ej råkats sedan vår förlikning; är det ej synd om mig?

Emma uttryckte ett så varmt deltagande, att han hastigt fick en ingifvelse och frågade:

— Apropos, jag hoppas m:r Knightley mår bra, hvarvid Emma rodnade och skrattade; han fortfor i en lägre ton och med ödmjuk blick: jag vet att ni såg mitt bref, och att ni kanske kommer ihåg min lifliga önskan för ert bästa. Får jag derför äfven nu lyckönska er och försäkra, att jag hörde det omtalas med hjertligaste interesse. Han är en man, som är öfver allt beröm.

Emma var fullkomligt nöjd och önskade bara, att han ville fortfara med ämnet, men ögonblicket derpå

var han åter med tankarna hos sin egen Jane och hvad som rörde honom sjelf. Med en blick på Jane sade han:

— Har ni någonsin sett en sådan hy, så len och fin, utan att vara precis vacker? Den är högst ovanlig med hennes mörka hår och ögonbryn.

— Jag har alltid beundrat hennes hy, sade Emma, men jag kommer ihåg, tillade hon skälmaktigt, den tiden, då ni klandrade den, såsom för blek . . . har ni glömt det?

— Åh, nej! Hvilken björn jag var! Huru kunde jag våga något sådant?

Men han skrattade så hjertligt vid minnet deraf, att Emma måste bry honom.

— Jag börjar misstänka, sade hon, att ni under alla edra bekymmer likväl hade ett stort nöje af att narra oss allesammans. Jag är säker om att ni fann en slags tröst deri.

— Nej, nej, hurn kan ni misstänka något sådant; jag var så olycklig

— Icke nog, för att icke kunna skämta. Ni hade säkerligen, det är jag öfvertygad om, en stor förströelse af att veta, det ni förde oss alla bakom ljuset. Kanske jag misstänker det efter jag sjelf, för att säga sanningen, skulle i samma förhållande varit road deraf. Jag tror det finnes en liten likhet emellan oss.

Han bugade sig.

— Om icke i vårt lynne, tillade hon med en blick af verklig känsla, så åtminstone i vårt öde, hvilket gynnat oss att blifva förenade med hvar sin karakter, så mycket öfverlägsen vår egen.

— Sannt, mycket sannt, svarade han med värma; men blott hvad mig beträffar. Hon är en engel, är hon det icke i hvarje rörelse? Se böjningen af hennes hals, hennes ögon, när hon nu ser upp på min far. Ni skall tycka om, hviskade han mycket allvarsamt, att min onkel ernar gifva henne alla min tants juveler.

De skola likväl förändras, och jag har beslutit att några skola infattas till att nyttja i håret; hvad det skall blifva vackert i hennes mörka lockar.

— Det blir sannerligen mycket vackert, svarade Emma i en ton af sådant interesse, att han erkänsamt utbrast:

— Hvad jag är förtjust af att åter ha fått råka er och se er se så lycklig ut! Jag ville ej gått miste derom för allt i verlden. Men jag hade gått till Hartfield, om ni ej kommit hit.

De andra hade emellertid talat om m:rs Westons lilla flicka, som icke varit rätt rask, hvarför doktor Perry varit der.

Frank Churchill uppfångade hans namn.

— Perry, sade han till Emma, men försökte att få en blick af Jane; min vän, Perry, hvad säga de om honom; har han fått sin vagn färdig än?

Emma förstod honom genast och skrattade; det var äfven tydligt af Janes mine att hon hörde honom, men låtsade vara döf.

— En sådan förundransvärd dröm jag hade. Jag kan aldrig tänka derpå, utan att skratta. Hon hör oss allt, miss Woodhouse. Jag ser det på hennes bemödande att icke le. Se på henne, ser ni ej att just nu har hon för sina ögon strofen i hennes eget bref, som underrättade mig derom, och nu ligger hela misstaget tydligt för henne; hon kan ej tänka på något annat, ehuru hon försöker att undgå att höra det.

Jane måste nu le och med detta leende vände hon sig till honom och sade i en sagta, men något allvarlig ton:

— Hvarför återkomma till sådana minnen; de kunna ibland öfverraska en, men icke bör man kunna smeka dem.

Han hade mycket att svara derpå, både gladt och lifligt, men Emmas känsla förde henne på Janes sida.

Sedan hon lemnat Randalls, framställde sig helt naturligt en jemförelse emellan de båda männen och, ehuru glad hon varit af att se Frank Churchill, och huru verklig vän, som hon än var till honom, så hade hon dock aldrig, såsom nu, blifvit frapperad af m:r Knightleys högre och förträffligare karakter. Detta var ännu ett godt, som den dagen medfört.

---

## LV.

Emma hade allt ibland en viss oro för Harriet, ett tvifvel om möjligheten att hon skulle kunna gifta sig mera af egennytta, än af böjelse, men detta tvifvel blef snart skingradt. Efter några dagar anlände allesammans från London, och en stunds ensamhet med Harriet öfvertygade henne att m:r Knightley var glömd och hela Harriets lycka beroende af Robert Martin.

Att börja med, var Harriet litet förvirrad och förlägen, men sedan hon erkänt, att hon varit förmäten och bedragit sig sjelf, försvann med ens all förvirring och dermed äfven allt minne af det förflutna, och hon erfor blott en fullkomlig tillfredsställelse med det närvarande och det blifvande. För att betaga henne all fruktan för sitt ogillande, tog Emma emot henne med lyckönskningar, på hvilkas upprigtighet hon icke kunde tvifla. Emma kunde icke förklara alltsammans på annat sätt, än att Harriet alltid tyckt om Robert Martin och att hans fortfarande trohet varit för henne oemotståndlig; i annat fall skulle hon för henne alltid förblifvit en gåta.

Händelsen var emellertid välkommen och hvarje dag gaf nya skäl dertill. Harriets härkomst blef känd. Hon

var dotter af en handlande, rik nog för det tillräckliga underhåll, hon alltid haft. Intet hinder uppstod å fadrens sida och han behandlade den unge mannen frikostigt. Sedan Emma blifvit bekant med Robert Martin — han emottogs nu på Hartfield — så måste hon medgifva att han egde allt det värde och den bildning, som lofvade godt för hennes lilla vän, hvilken hon skattade mer än lycklig, att ha väckt en djup och ihärdig böjelse hos en sådan man.

Harriets intimité med Emma aftog småningom; hennes förbindelse med slägten Martins drog henne allt mer och mer från Hartfield, hvilket också Emma nu mera icke saknade.

I slutet af September månad förde Emma Harriet i brudstolen och såg henne förenad med Robert Martin, så tillfredsställd dermed, att sjelfva åsynen af m:r Elton icke kunde störa den. Kanske hon äfven då blott såg i m:r Elton prestmannen, som härnäst skulle officiera för henne sjelf.

Jane Fairfax hade redan lemnat Highbury, och befann sig i hennes älskade hem hos Campbells. Frank och hans onkel voro äfven i London och de väntade blott på November månad.

Oktober månad var deremot bestämd för Emmas och m:r Knightleys förening. De hade beslutat, att den borde ske medan John och Isabella voro qvar på Hartfield, så kunde de på några veckor, såsom nygifta, göra en tur åt sjösidan. Alla deras vänner voro af samma tanka. Men m:r Woodhouse — huru skulle man erhålla hans samtycke dertill — han, som aldrig talade om deras giftermål, utan som en händelse i en aflägsen framtid.

I denna villrådighet fingo de oförmodadt biträde af en tilldragelse, som verkade en förändring i master Woodhouses nervsystem. En natt bortstals ur m:rs Westons hönshus alla hennes kalkoner. Andra höns-

hus i grannskapet ledo samma förlust. Snatteri var detsamma som inbrottsstöld, för m:r Woodhouses uppskrämda inbillning. Han blef mycket orolig och kände sig blott säker under sin mågs beskydd. De båda bröderne Knightleys kraft, beslutsamhet och sinnesnärvaro, gjorde honom beroende af dem. Så länge en af dem försvarade hus och hem, var han nöjd, men m:r John skulle vara åter i London i början af November månad.

Följden af detta bekymmer var, att han mycket beredvilligare och äfven med mera nöje än någon vågat hoppas, gaf sitt samtycke till att bröllopsdagen finge bestämmas. M:r Elton anlitades således, att en månad efter Harriets förening med Robert Martin, viga Emma och m:r Knightley.

Detta bröllop var mycket likt andra bröllop, der det ej göres afseende på stånd och prakt. Också tyckte m:rs Elton, efter hennes mans beskrifning derpå, att det var allt för simpelt och mycket sämre än hennes eget. Men i trots deraf blefvo förutsägelserna och önskningarna af de få sanna vänner, som bevittnade ceremonien, fullkomligt motsvarade ett det mest lyckliga äktenskap.

———SLUT.———

KUNGL. BIBLIOTEKET
National Library of Sweden
60001000289941

Kungl. biblioteket, Stockholm
50001 000 386 592 9

books2ebooks.eu

www.books2ebooks.eu

books2ebooks.eu

Kungliga Biblioteket

National Library of Sweden